

VERZAMELING

VAN

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN ENZ. HET LEGER BETREFFENDE;
ALSMEDE DE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN
VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

B I J B L A D

BEHOORENDE BIJ DEN

MILITAIRE-SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

JAARGANG 1860.

TE BREDA,
BIJ BROESE & COMP.

1860.

YORK & WASHINGTON

IN 1860

WITNESSETH, THAT THE UNDERSIGNED HAS BEEN DULY

INFORMED BY THE BOARD OF DIRECTORS, THAT THE

PROCEEDINGS OF THE BOARD

OF DIRECTORS

OF THE

MILITARY SPECULATOR,

AND THE

OF THE

IN 1860
BY ROSS & CO.

1860

INHOUD.

A.

- ADMINISTRATIE. Zie *Militaire Administratie*.
AFDEELINGEN. Zie *Militaire afdeelingen*.
ALGEMEEN DEPOT VAN DISCIPLINE. Zie *Klasse van Discipline*.
ARTILLERIE. Uitbreiding en nieuwe zamenstelling van het wapen. *Bestuit van den 29sten Februarij 1860, N°. 73* . . . . . Blz. 38.
— Zie *Huwelijken*.
ARTILLERIE-DIRECTIE. Bepaling harer uitgestrektheid. *Bestuit van den 15den Januarij 1860, N°. 70* . . . . . » 26.
ARTILLERIE-, STAPEL- EN CONSTRUCTIE-MAGAZIJNEN. Afscheiding van het Pyrotechnisch gedeelte. *Bestuit van den 22sten Mei 1860, N°. 43* . . . . . » 79.

B.

- BEVELHEBBERS IN DE MILITAIRE AFDEELINGEN. Zie *Instructie*.
BEVORDERINGEN. Benoeming tot luit.-generaal van Z. K. H. den Prins van Oranje bij het leger in Nederlandsch Indië. *Bestuit van den 11den Maart 1860, N°. 45* . . . . . » 59.
BOEKWERKEN. (Militaire) kennisgeving der uitgave van het *Tweede Bijvoegsel op den Instructie-Inventaris. Circulaire van den 2den Maart 1860, N°. 34 B.* . . . . . » 34.
— Idem, van het *Handboek voor onderofficieren en korporaals der Artillerie, 1ste Deel. Circulaire van den 3den Julij 1860, N°. 27 B.* . . . . . » 91.
— Idem, van de *Handleiding tot de beoefening van de Nederlandsche taal, 5de Druk. Circulaire van den 25sten Julij 1860, N°. 2 B.* . . . . . » 93.
— Idem, van de *Geodesie en de Krijgskunst voor de kadetten van alle wapenen, 5de en 2de Druk. Circulaire van den 14den Augustus 1860, N°. 1 B.* . . . . . » 95.
— Idem, van de *Handleiding tot de militaire administratie, 6de Druk. Circulaire van den 3den October 1860, N°. 42 B.* . . . . . » 108.
BROOD. Zie *Munitiebrood*.

D.

DISLOCATIE. Zie *Marschregeling*.

E.

- ENGAGEMENTEN. Zie *Mariniers*.
EXAMEN VOOR ONDEROFFICIEREN. Bepaling van den leeftijd om tot het examen te worden toegelaten. *Bestuit van den 28sten December 1859, N°. 53* . . . . . » 17.
— Herstelling der bepaling van Art. 1 van het Reglement. *Circulaire van den 5den Januarij 1860, N°. 59 B.* . . . . . » 19.
— Zie *Koloniale dienst*.

F.

FONDS VOOR ONDEROFFICIEREN. Toelating der schrijvers bij de korpsen van het leger. <i>Circulaire van den 5den Maart 1860, N°. 40 B.</i>	Blz.	42.
— — — Rekening en verantwoording over het jaar 1859	»	71.
FORTIFICATIE-INSPECTIE. Bepaling dat de Limburgsche vestingen tot de 2de Inspectie behooren. <i>Circulaire van den 31sten December 1859, N°. 31 B.</i>	»	25.
— — — Bepaling harer uitgestrektheid. <i>Bestuit van den 15den Januarij 1860, N°. 70</i>	»	26.
FOURAGES. Schadeloosstelling wegens het gemis aan fourages. <i>Circulaire van den 23sten December 1859, N°. 32 B.</i>	»	43.

G.

GARNIZOENSVERANDERINGEN VOOR 1 Mei 1860. <i>Circulaire van den 2den Junij 1860, N°. 62 B.</i>	»	88.
GENEESKUNDIGE DIENST. Invoering eener giberne-trousse voor de officieren van gezondheid. <i>Circulaire van den 14den Januarij 1860, N°. 40 B.</i>	»	25.
— — — Zamenstelling en indeeling van de officieren van gezondheid. <i>Bestuit van den 17den Februarij 1860, N°. 60.</i>	»	34.
GIBERNE-TROUSSE. Zie <i>Geneeskundige dienst en Paardenartsen.</i>		
GRENADEERS EN JAGERS. Oprigting van een depôt bij het regiment. <i>Bestuit van den 24sten Julij 1860, N°. 64.</i>	»	100.

H.

HUISVESTING EN VOEDING. Schadeloosstelling wegens het verleenen van huisvesting en voeding. <i>Circulaire van den 23sten December 1859, N°. 33 B.</i>	»	44.
HUWELIJKEN. Vergunning nopens het aangaan van huwelijken. <i>Circulaire van den 31sten December 1859, N°. 31 B.</i>	»	44.
— — — Bepaling nopens het gestal onderofficieren, korporaa's en manschappen, dat bij de artillerie gehuwd mag wezen. <i>Circulaire van den 21sten April 1860, N°. 71 B.</i>	»	67.

I.

INFANTERIE. Zie <i>Grenadiers.</i>		
— — — Aanstelling van miliciens tot korporaal. <i>Bestuit van den 28sten September 1860, N°. 56.</i>	»	109.
— — — Idem. <i>Circulaire van den 4den October 1860, N°. 47 B.</i>	»	109.
INSPECTEURS DER INFANTERIE. Zie <i>Instructie.</i>		
INSTRUCTIE VOOR DE inspecteurs der infanterie, kavallerie en artillerie; voor de bevelhebbers in de militaire afdeelingen en voor de provinciale adjudanten. <i>Circulaire van den 13den Maart 1860, N°. 65 B.</i>	»	45.
INSTRUCTIE-BATAILLON. Veranderingen in het Voorschrift. <i>Circulaire van den 16den Augustus 1860, N°. 42 B.</i>	»	95.
INTENDANTEN. (Militaire) Vermeerdering van het personeel. <i>Bestuit van den 27sten Januarij 1860, N°. 68.</i>	»	33.
— — — Belast met de administratiedienst. <i>Bestuit van den 7den Maart 1860, N°. 62.</i>	»	43.

K.

KAVALLERIE.	Opheffing der verdeeling in brigaden; vermindering van het getal hoofdofficieren. <i>Besluit van den 27sten Januarij 1860, N°. 74.</i>	Blz. 27.
---	Benoeming van een ritmeester voor speciale diensten bij het 5de regement dragonders. <i>Besluit van den 29sten Februarij 1860, N°. 74.</i>	" 64.
KLASSE VAN DISCIPLINE.	Bepalingen nopens den tijd daarin doorgebracht en het verleen van paspoort. <i>Circulaire van den 21sten December 1859, N°. 17 B.</i>	" 1.
---	Idem. <i>Circulaire van den 9den Nov. 1860, N°. 36 B.</i>	" 112.
KLEEDING- EN REPARATIEFONDS.	Verschillende bepalingen betrekkelijk de soort en de hoeveelheid der stoffen, de prijzen, enz. <i>Circulaire van den 23sten December 1859, N°. 27 B.</i>	" 41.
---	Bedrag der te doene uitbetaling aan gehuwde onderofficieren en manschappen. <i>Circulaire van den 16den December 1860, N°. 37 B.</i>	" 115.
KLEEDING EN UITRUSTING.	Verstrekking van al de kleeding- en uitrustingsstukken. <i>Circulaire van den 14den Mei 1860, N°. 48 B.</i>	" 78.
---	Gebruik van het scharlakenwater. <i>Circulaire van den 25sten Junij 1860, N°. 64 B.</i>	" 89.
---	Het dragen van den sjerp. <i>Circulaire van den 16den Augustus 1860, N°. 46 B.</i>	" 96.
---	Het hoofdtooisel der generaals. <i>Besluit van den 18den Augustus 1860, N°. 60 B.</i>	" 96.
---	Wijziging in de aanschrijving van 27 Junij 1859. <i>Circulaire van den 23sten Augustus 1860, N°. 39 B.</i>	" 97.
---	Opkleuren der stoffen van lichtblauwe kleur. <i>Circulaire van den 5den November 1860, N°. 45 B.</i>	" 111.
KOFFIJ.	Gebruik van koffij door de manschappen. <i>Circulaire van den 21sten November 1860, N°. 47 B.</i>	" 117.
KOLONIALE DIENST.	Toekening van premie aan onderofficieren en korporaals die bij het leger in Oost-Indie overgaan. <i>Circulaire van den 24sten October 1859, N°. 75 B.</i>	" 1.
---	Toelating tot het examen van onderofficieren ter verkrijging van den officiersrang, die eene premie hebben genoten. <i>Circulaire van den 6den Januarij 1860, N°. 51 B.</i>	" 20.
---	Herstelling van het korps officieren der landmagt in West-Indie. <i>Besluit van den 10den Mei 1860, N°. 80.</i>	" 76.

L.

LEGERKAMP.	Bepalingen betrekkelijk het kamp bij Milligen. <i>Besluit van den 13den Mei 1860, N°. 62.</i>	" 73.
---	Idem. <i>Circulaire van den 19den Mei 1860, N°. 98 B.</i>	" 75.
---	Idem. <i>Circulaire van den 22sten Mei 1860, N°. 57 B.</i>	" 79.
LEVERINGEN VAN WAGENS EN PAARDEN.	<i>Circulaire van den 23sten December 1859, N°. 33 B.</i>	" 114.
LIMBURGSCH E VESTINGEN.	Zie <i>Fortificatie-Directie.</i>	

M.

MARÉCHAUSSÉE.	Vrijdom van port. <i>Circulaire van den 19den December 1860, N°. 38 B.</i>	" 108.
---------------	---	--------

MARINIERS. Engagemeten. <i>Circulaire van den 2den Augustus 1860, N°. 45 B.</i>	Blz.	94.
— Intrekking der verhoogde handgelden. <i>Circulaire van den 5den November 1860, N°. 46 B.</i>	»	112.
MARSCHREGELING, overgedragen aan den generalen staf <i>Bestluit van den 20sten April 1860, N°. 44.</i>	»	67.
— <i>Circulaire van den 2den Mei 1860, N°. 67 B.</i>	»	68.
— betreffende bereden korpsen. <i>Circulaire van den 27sten Augustus 1860, N°. 84 B.</i>	»	98.
MILICIENS. Toekenning van premie aan nalatige miliciens. <i>Circulaire van den 4den April N°. 57 B.</i>	»	64.
— Verbindtenis van een milicien-korporaal bij de staande armee. <i>Circulaire van den 19den November 1860, N°. 54 B.</i>	»	115.
MILITAIRE AFDEELINGEN. Verdeeling van het rijk in militaire afdeelingen. <i>Bestluit van den 25sten Januarij 1860, N°. 56.</i>	»	28.
MILITAIRE ADMINISTRATIE. Opheffing der directiën. <i>Bestluit van den 7den Maart 1860, N°. 62.</i>	»	43.
MINEURS EN SAPPEURS. Vermeeandering van het korps met eene compagnie, <i>Bestluit van den 24sten Julij 1860, N°. 65.</i>	»	104.
MUNITIEBROOD. Verhooging van het ration. <i>Bestluit van den 18den December 1859, N°. 55.</i>	»	3.
— Verstrekking van het munitiebrood. <i>Circulaire van den 24sten December 1859, N°. 37 B.</i>	»	7.
— Verstrekking aan militairen met cachot of provoost gestraft. <i>Circulaire van den 12den Januarij 1860, N°. 79 B.</i>	»	21.
MUNT (Vreemde). Wering van vreemde munt. <i>Circulaire van den 22sten Mei 1860, N°. 51 B.</i>	»	85.

O.

OFFICIEREN VAN GEZONDHE D. Zie *Geneeskundige dienst.*

P.

PAARDENARTSEN. Aandeming der giberne-trousse. <i>Bestluit van den 21sten Maart 1860, N°. 44 B.</i>	»	60.
PASPOORTEN. Zie <i>Klasse van Discipline.</i>		
PENSIOENEN. Intrekking van het besluit van 11 November 1842, betrekkelijk de korting van een derde der weduwpensioenen buiten 's lands verterd wordende. <i>Bestluit van den 10den November 1860, N°. 60.</i>	»	113.
PLAATSELIJKE ADJUDANTEN. Zie <i>Traktementen en toelagen.</i>		
POORTEN. Het openblijven der poorten en intrekking der poortwachten. <i>Circulaire van den 19den November 1860, N°. 48 B.</i>	»	116.
PORTVRIJDOM. Zie <i>Maréchaussée</i>		
PRAKTISCHE OEFENINGEN, Zie <i>Legerkamp.</i>		
PREMIE aan ingelijfde miliciens. Zie <i>Miliciens.</i>		
PREMIËN. Zie <i>Koloniale dienst.</i>		
PROVINCIALE ADJUDANTEN. Zie <i>Instructie.</i>		
PIJOTECNISCHE SCHOOL. Toelage der kapiteins en luitenants. <i>Bestluit van den 30sten December 1859, N°. 69.</i>	»	47.
— Organisatie.	»	80.

R.

REGTERLIJKE BEVELEN betreffende militairen. <i>Circulaire van den 4den October 1860, N°. 45 B.</i>	»	111.
---	---	------

REGISTER.

v

REISGELD. Verhooging van het reisgeld. <i>Bestuit van den 18den December 1859, N°. 55.</i>	Blz. 3.
RIVIER-CORRESPONDENTIE. Regeling der seinschoten. Gearresteerd 27 Junij 1860.	» 89.

S.

SCHADELOOSSTELLING. <i>Zie Fourages.</i>	
SCHADEVERGOEDING. <i>Zie Huisvesting en voeding.</i>	
SCHRIJVERS bij de korpsen. <i>Zie Fonds ten behoeve van onderofficieren.</i>	
SOLDIEN EN TOELAGEN. Verhooging der soldijen bij de korpsen infanterie, kavallerie, artillerie en het bataillon mineurs en sappeurs. <i>Bestuit van den 18den December 1859, N°. 55.</i>	» 3.
<i>Zie Mariniers.</i>	
STRAFFEN. Nadere bepalingen nopens de toepassing van straffen. <i>Circulaire van den 5den September 1860, N°. 67 B.</i>	» 98.

T.

TAMBOER-MAJOR. Opheffing der betrekking van tamboer-majoor. <i>Bestuit van den 10den November 1860, N°. 59.</i>	» 113.
Idem. <i>Circulaire van den 16den November 1860, N°. 48 B.</i>	» 114.
TARIEF. <i>Zie Transporten.</i>	
TRAKEMENTEN EN TOELAGEN. <i>Zie Pyrotechnische school.</i>	
der plaatselijke adjudanten. <i>Circulaire van den 7den Januarij 1860, N°. 6 B.</i>	» 21.
TRANSPORTEN. Wijziging in het tarief voor de verstrekking of het requiren van transportmiddelen. <i>Bestuit van den 22sten December 1859, N°. 67.</i>	» 7.
Tarief van vrachtprijzen op de stoomboot van Zaandam naar Amsterdam. <i>Circulaire van den 3den Februarij 1860, N°. 29 B.</i>	» 22.
Idem, op de stoomboot <i>de Valk</i> van Nijmegen naar Kampen. <i>Circulaire van den 4den Mei 1860, N°. 48 B.</i>	» 69.
Idem, op de stoomboot <i>Jacoba</i> van Zwolle naar Meppel. <i>Circulaire van den 30sten Mei 1860, N°. 18 B.</i>	» 86.
Vervoer van nachtlegergoederen. <i>Circulaire van den 30sten Julij 1860, N°. 57 B.</i>	» 93.

V.

VOORSCHRIFT betreffende de wapenen, de patronen en de schietoefeningen. Nota van wijzigingen. <i>Circulaire van den 21sten Maart 1860, N°. 54 B.</i>	» 60.
VERDWILLIGE DIENSTNEMING van gewezen militairen. <i>Circulaire van den 17den September 1860, N°. 58 B.</i>	» 107.

W.

WAPENEN. Het dragen van den sabelkoppel. <i>Circulaire van den 24sten Mei 1860, N°. 49 B.</i>	» 85.
Prijzen der verwisselstukken enz. <i>Circulaire van den 30sten Junij 1860, N°. 63 B.</i>	» 90.
WEDUWEN- EN WEEZENKAS voor de officieren van de landmagt. Rekening en verantwoording over 1858.	» 18.
WEST-INDIE. <i>Zie Koloniale dienst.</i>	

REGISTER.

Staatsbegrooting voor het jaar 1861, Xde Hoofdstuk. Wetsontwerp.	Blz.	1.
Memorie van toelichting.	"	6.
Voorloopig verslag van de Commissie van Rapporteurs.	"	17.
Memorie van beantwoording der Regering.	"	30.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

BIJBLAD

TOT DEN MILITAIRE-SPECTATOR VAN 1860.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 73 B.

's Gravenhage, den 24sten October 1859.

Ik heb de eer UHEG. te doen kennen, dat ik, met het oog op de behoefte aan kader voor de naar Indië uit te zenden detachementen suppletie-troepen, heb goedgevonden te bepalen, dat tot nader order aan de onderofficieren en korporaals der infanterie, welke genegen mogten zijn bij het Leger in Oost-Indië over te gaan, indien zij zulks verlangen, eene premie zal worden toegekend, en wel voor de onderofficieren ten bedrage van f 140, en voor de korporaals ten bedrage van f 125.

Onder mededeeling hiervan heb ik de eer UHEG. te verzoeken de chefs der korpsen onder uwe bevelen met deze beschikking bekend te willen maken.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 17 B.

's Gravenhage, den 21sten December 1859.

Dikwijls heeft zich het geval voorgedaan, dat aan een soldaat, wiens diensttijd eindigde terwijl hij zich in de klasse van discipline bevond, overeenkomstig het bepaalde bij Art. 55 van het Voorschrift omtrent het Algemeen Depôt van Discipline, een paspoort van de 2^e soort uitgereikt is moeten worden.

Bijbl. V.

Van de meesten der aldus gepasporteerde manschappen kon op goede gronden worden verwacht, dat zij, bij eenen eenigzins langeren duur hunner loopende dienstverbindtenis, tot de gewone klasse van militairen teruggekeerd, van een verbeterd gedrag zouden hebben doen blijken, en dan ook bij expiratie van hun diensttijd met een gewoon paspoort uit de dienst ontslagen, niet onherroepelijk voor het Leger, hetzij hier te lande, hetzij in de Koloniën verloren zouden zijn geweest.

De toepassing van voormelde bepaling is dan ook zoowel voor de dienst in het algemeen, als voor de hierbedoelde manschappen in het bijzonder, niet zonder nadeelige gevolgen.

En vermits het nu bovendien niet te ontkennen valt, dat de soldaat, die in de klasse van discipline wordt geplaatst, zich, gedurende zekeren tijd, door eigen toedoen, aan zijn eigenlijke dienst onttrekt, en derhalve in wezenlijkheid niet beantwoordt aan de voorwaarden van het kontrakt waarbij hij zich aan de dienst heeft verbonden, — heb ik gemeend ter voorziening daarin te moeten bepalen :

1^e) dat de tijd, welke door de militairen, die voortaan eene vrijwillige dienstverbindtenis of reëngagement mogten aangaan, of wel, ingevolge Art. 171 der Wet van 8 Januarij 1817, bij de staande armee overgaan, in de klasse van discipline wordt doorgebracht, als *interruptie van dienst door eigen toedoen* zal worden gerekend;

2^e) dat in verband met deze bepaling, de voorwaarde omschreven sub 5^e. van het model der Engagementsstaten, vastgesteld bij de aanschrijving van het D. v. O. van den 8sten Januarij 1846, N°. 63 B. (*Rec. Mil.* bladz. 2), onder A 1, A 2, B 1 en B 2, voortaan zal luiden, als volgt :

»dat wanneer er gedurende den diensttijd van den aangenomene eenige interruptie van dienst door zijn toedoen mogt plaats hebben, waaronder ook wordt gerekend de tijd, gedurende welken hij in de *tweede klasse* (klasse van discipline) mogt worden geplaatst, — hij gehouden zal zijn, onmiddellijk na het eindigen van die interruptie, het vóór den aanvang daarvan nog onvervuld gebleven gedeelte van zijne dienstverbindtenis te volbrengen;

3^e) dat evengemelde bepalingen, met den 1sten Januarij 1860 in werking zullen treden, te dien effeete dat zij worden toegepast op alle engagementen of reëngagementen, die van laatstgemelde dagteekening af voor het Leger hier te lande worden aangegaan; en

4^e) dat de maatregel, bij de aanschrijvingen van het D. v. O. van den 26sten Junij 1832, N°. 45 B, en van den 25sten Januarij 1838, N°. 56 B, (*Rec. Mil.* 1832, blz. 258 en 1838 blz. 1) bevolen, niet van toepassing zal wezen op de militairen, die zich na den 31sten December dezes Jaars aan de dienst verbinden; zullende deze, in het daarbij bedoelde geval, naar het Algemeen Depôt van discipline moeten worden gezonden, ongeacht den tijd, welken zij op het oogenblik dat zij bij de 2^e klasse mogten worden geplaatst nog te dienen hebben.

Onder mededeeling van het vorenstaande, heb ik de eer u te verzoeken de chefs der korpsen onder uwe bevelen of plaatselijke garnizoens-kommandanten onder u ressorterende, daarmede bekend te maken en hen uit te noodigen, bij het engageren of reëngageren van vrijwilligers enz. voor de dienst hier te lande, de belanghebbende van voorschreven bepalingen te onderrigten, en c. q. de Engagementsstaten, overeenkomstig het bepaalde sub N°. 2, te doen veranderen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

18 Dec. 1859, n°. 55.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Willende voorzien in de ongenoegzaamheid zoo van het bedrag der *soldijen* en *reisgelden* van de onderofficieren en verdere militairen tot de onderscheidene korpsen van het leger behoorende, als van de hoeveelheid van het ration *munitiebrood* voor de daartoe geregtigde militairen bij de landmagt;

Gelet op de tot die onderwerpen betrekking hebbende bepalingen, vervat in het Provisioneel Reglement van administratie bij de landmagt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarij 1819, litt. J^a, en in andere daarmede gelijkstaande verordeningen; mitsgaders op de verschillende besluiten betrekkelijk de formatiën der onderscheidene korpsen en de daarin gebragte wijzigingen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 16den dezer, n°. 59 B;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1.

De soldijen der onderofficieren en verdere militairen, dienende bij de korpsen *infanterie*, *kavallerie*, *artillerie* en het *bataillon mineurs en sappeurs*, mitsgaders de verhoogingen op soldijen wegens bijzondere dienstverrigtingen enz., worden vastgesteld zoo als die in de bij dit besluit gevoegde tabellen litt. A, B, C en D zijn aangewezen.

Art. 2.

Het ration *munitiebrood* bij de landmagt verstrekt wordende, zal het gewigt hebben van *vijf en zeventig looden*.

Art. 3.

Het bedrag van het reisgeld voor ieder uur gaans, vastgesteld bij art. 105 van het Provisioneel Reglement van administratie bij de landmagt, wordt verhoogd als volgt:

voor een adjudant-onderofficier	tot op <i>vijf en twintig cents</i> ,
» » onderofficier	» » <i>twintig</i> »
» » korporaal	» » <i>vijftien</i> »
» » appointé en vice-korporaal	» » <i>veertien</i> »
» » soldaat	» » <i>twaalf</i> »

Art. 4.

De bepalingen in de voorgaande artikelen vervat, zijn van toepassing op het koloniaal werfdepôt, met dien verstande, dat de soldijen bij dat korps, zullen worden genoten op den voet, volgens Bijlage litt. A, voor de *infanterie* vastgesteld; terwijl wijders aan de onderofficieren en korporaals tot het *vaste kader* behoorende (de meesters werklieden daar niet onder begrepen), over de dagen waarop zij bij den staf of de kompagniën aanwezig zijnde, soldij met toelage van brood genieten, eene verhooging op de dagelijksche soldij wordt toegekend, te weten:

voor een onderofficier	<i>vier cents</i> ,
» » korporaal	<i>twee</i> »

Art. 5.

De verhooging op de soldij voor *zes- of twaalfjarige* dienst, bij Ons besluit van den 11den Februarij 1859, n°. 40, toegekend, blijft gehandhaafd.

Art. 6.

Dit besluit wordt in werking gebragt, te rekenen van den 1sten Januarij 1860.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Koloniën en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Hage, den 18den December 1859.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Behoort bij Besluit des Konings van den
18den December 1859, n°. 33.

Bijlage Litt. A.

Aamijzing van het bedrag der soldijen bij het wapen der Infanterie.

Graden.	Bedrag per dag voor:	
	Grenad. en Jagers.	Infanterie.
Adjudanten-onderofficieren en vaandeldragers	1,05	1,02 ^s
Tamboer-majoor.	0,70	0,67 ^s
Sergeant-hoornblazer.	0,85	0,00
Korporaal idem.	0,65	0,62 ^s
Korporaal-tamboer.	0,50	0,47 ^s
Schrijvers	0,70	0,70
Meesters	geweermakers.	0,57 ^s
	kleedermakers.	0,28
	schoenmakers.	0,28
Sergeanten-majoor.	0,85	0,82 ^s
Sergeanten en fourriers.	0,70	0,67 ^s
Korporaals.	0,40	0,57 ^s
Tamboers	1ste klasse.	0,52 ^s
	2de „	0,50
Hoornblazers	1ste „	0,52 ^s
	2de „	0,50
Vrijwilligers en miliciens	Tirailleurs 1ste klasse.	0,52 ^s
	Soldaten	0,50

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Aan de onderofficieren en verdere militairen, bij de onderstaande korpsen dienst doende, mitsgaders aan hen, van wie, ter zake van de dienst bij de Normaal-schietschool en bij de jager- en tirailleur-kompagnien, bijzondere krachtsinspanning wordt vereischt, worden de navolgende verhoogingen op de dagelijksche soldijen toegekend, te weten:

1°. Bij het *Instructie-bataillon*:

Voor den adjudant-onderofficier en de onderofficieren tot de kaders der kompagnien behoorende, of daarbij gedetacheerd, *vijf cents*.

2°. Bij het *Algemeen depôt van discipline*:

voor den adjudant-onderofficier en de onderofficieren tot de kompagnien behoorende, *vier cents*,

voor de korporaals tot de kompagnien behoorende, *twee cents*.

3°. Bij de *Normaal-schietschool* :

voor de onderofficieren met het geven van onderrigt belast, *vijftien cents*, voor de onderofficieren en verdere militairen, die niet tot het regiment grenadiers en jagers behooren, een bedrag, gelijkstaande aan het verschil tusschen hunne soldij en die van de overeenkomstige graden bij dat regiment.

4°. Bij de *kompagnien jagers* en bij de *tirailleur-kompagnien*.

voor de onderofficieren *vijf cents*,

voor de overige militairen *twee en een halve cents*.

De vorenstaande verhoogingen worden alléén geleden over de dagen waarop de belanghebbenden bij de staven of kompagnien waartoe zij behooren, of wel bij de *Normaal-schietschool*, aanwezig zijnde, soldij met toelage van brood genieten.

Het genot der verhooging sub 4°. bedoeld, blijft, voor de daarop regthebbenden, die bij de *Normaal-schietschool* worden gedetacheerd, over de dagen van aanwezigheid bij die school met soldij en toelage van brood, voortduren.

De soldaten (vrijwilligers en miliciens) bij de kompagnien jagers en bij de tirailleur-kompagnien, treden eerst dan in het genot der sub 4°. bedoelde verhooging, wanneer zij in de behandeling van het tirailleur-geweer geoefend zijn.

Behoort bij Besluit des Konings van den
18den December 1859, n°. 55.

Bijlage Litt. B.

Aanwijzing van het bedrag der soldijen bij het wapen der Kavallerie.

Graden.	Bedrag per dag.
Adjudanten-onderofficiers, standaardragers en pikeurs.	1,25
Staftrumpeters	0,87 ^s
Schrijvers	0,70
kleedermakers	0,28
Meesters { zadelmakers.	0,28
laarzenmakers.	0,28
zwaardvegers.	0,57 ^s
Oppervachtmeesters.	1,07 ^s
Wachtmeesters en fouriers	0,87 ^s
Korporaals.	0,47 ^s
Appointés.	0,42 ^s
Trompetters.	0,67 ^s
Hoefsmeden	0,58
Vrijwilligers en miliciens.	0,58

ALGEMEENE BEPALINGEN.

§ 1. Aan de onderofficieren en korporaals, die de bij de besluiten van den 4den November 1857, n°. 71, en den 16den Junij 1859, n°. 44, bevolen oefeningen in de rij- en afrigtingskunst bijwonen, wordt over de dagen van aanwezigheid bij het korps met soldij en toelage van brood, eene verhooging op de dagelijksche soldij toegekend, te weten :

voor een onderofficier van *vijf en twintig cents*,
» » korporaal » *tien cents*.

§ 2. De militaire oppassers die de officieren vergezellen, welke ten gevolge van het besluit van den 1sten April 1855, n°. 58, bij vreemde rijsscholen worden gedetacheerd, genieten gedurende dien tijd soldij zonder toelage van brood, doch met eene verhooging van *dertig cents* per dag.

Behoort bij Besluit des Konings van den
18den December 1859, n°. 55.

Bijlage Litt. C.

Aanwijzing van het bedrag der soldijen bij het wapen der Artillerie.

Graden.	Bedrag per dag voor de			
	veld- artillerie.	vesting- artillerie.	rijdende artillerie.	pon- tonniers.
Adjudanten-onderofficiers en pikeurs	1,25	1,12 ^s	1,25	1,12 ^s
Vuurwerkers (sergeanten-majors).	0,92 ^s	0,92 ^s	0,00	0,00
Staftrompetters	0,87 ^s	0,00	0,87 ^s	0,00
Stafhoornblazers.	0,00	0,82 ^s	0,00	0,00
Schrijvers.	0,70	0,70	0,70	0,70
Meesters	kleedermakers	0,28	0,28	0,00
	schoen- en laarzenmakers	0,28	0,28	0,00
	zwaardvegers	0,00	0,00	0,57 ^s
Hoefsmeden en zadelmakers	0,58	0,00	0,45	0,00
Opperwachtmeesters en sergeanten-majors.	1,07 ^s	0,92 ^s	1,07 ^s	1,02 ^s
Wachtmeesters, sergeanten en fouriers	0,87 ^s	0,77 ^s	0,87 ^s	0,87 ^s
Korporaals.	0,55	0,47 ^s	0,55	0,52 ^s
Trompetters en hoornblazers	0,67 ^s	0,58	0,67 ^s	0,58
Timmerlieden, wagenmakers en smeden.	0,45	0,00	0,45	0,45
Vrijwilligers en miliciens	kanonniërs 1ste klasse.	0,58	0,45	0,40 ^s
	id. 2de id.	0,55	0,55	0,55 ^s
	stukrijders 1ste id.	0,45	0,00	0,00
	id. 2de id.	0,58	0,00	0,00

ALGEMEENE BEPALINGEN.

§ 1. Onder de sergeanten, korporaals en pontonniërs van het Korps pontonniërs, kunnen zijn begrepen vier scheepstimmerlieden, welker soldij respectievelijk wordt verhoogd, tot op 97½, 87½ en 82½ cents per dag.

§ 2. De militaire oppassers, die de officieren vergezellen, welke ten gevolge van het besluit van den 4den November 1855, n°. 48, bij vreemde rijtscholen worden gedetacheerd, genieten gedurende dien tijd soldij zonder toelage van brood, doch met eene verhooging van dertig cents per dag.

Behoort bij Besluit des Konings van den
18den December 1859, n°. 55.

Bijlage Litt. D.

Aanwijzing van het bedrag der soldijen bij het Bataillon Mineurs en Sappeurs.

Graden.	Bedrag per dag. :	
Adjutant-onderofficier.	1,12 ^s	
Sergeant-majoor magazijnmeester	1,02 ^s	
Korporaal-tamboer.	0,47 ^s	
Schrijvers.	0,70	
Meesters	kleedermaker	0,28
	schoenmaker	0,28
	geweermaker	0,57 ^s
Sergeanten-majors.	0,92 ^s	
Sergeanten en fouriers.	0,82 ^s	
Korporaals.	0,47 ^s	
Tamboers.	0,55	
Vrijwilligers en miliciens	mineurs 1ste klasse.	0,58
	id. 2de id.	0,55

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 37 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 18den dezer, n°. 33, houdende wijziging van het bedrag der *soldijen* en *reisgelden* van de onder-officieren en verdere militairen tot de onderscheidene korpsen van het leger behorende, mitsgaders van de hoeveelheid van het ration *munitiebrood*, bij de landmagt verstrekt wordende:

Heeft goedgevonden dat besluit, met de daarbij behorende tabellen, te doen drukken en daarvan exemplaren te doen toekomen aan de onderscheiden militaire en administrative autoriteiten bij het leger, ten einde een ieder hunner zich daarnaar zou kunnen gedragen; wordende de autoriteiten, wien zulks aangaat, wijders uitgenoodigd, om, ten aanzien van de uitdeelingen van het *munitiebrood*, de noodige maatregelen te nemen, opdat het brood, in stede van om de *drie dagen*, zoo als tot dusverre heeft plaats gehad, voortaan om de *twee dagen* aan de daartoe gerechtigden worde verstrekt, en tevens de aandacht er op gevestigd, dat de prijzen der rations, waartegen de levering van het brood in de garnizoenen waar geene militaire bakkerijen zijn gevestigd, voor het jaar 1860 is aanbesteed, vervat in den staat, bij de dezerzijdsche beschikking van den 9den dezer maand, n°. 45 B, ter kennis van het leger gebracht, zijn berekend tegen rations van 50 looden, weshalve voor de rations van 75 looden, die prijzen bij de berekening van het verschuldigde met de helft van het aangegeven bedrag moeten worden verhoogd; terwijl ten slotte wordt te kennen gegeven, dat de geëmployeerden bij de militaire zieken-etablissemten, insgelijks het verhoogde ration *munitiebrood* van *vijf en zeventig looden*, zullen genieten, mitsgaders dat onveranderd blijft, de *vergoeding voor brood*, welke, tot een bedrag van $7\frac{1}{2}$ cents per man daags, door de korpsen, aan de kassen der garnizoens-infirmieren, voor de daarin verpleegd wordende militairen, overeenkomstig het bepaalde bij art. 46 van het Koninklijk besluit van den 10den November 1845, n°. 48, moet worden afgedragen.

's Gravenhage, den 24sten December 1859.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

AFSCHRIFT.

22 Dec. 1859, n°. 67.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien art. 9 van het besluit van den Souvereinen Vorst van den 5den Augustus 1814, n°. 33, houdende bepalingen nopens de verstrekkingen van transportmiddelen tot het vervoeren van bagage enz., van troepen op marsch; mitsgaders de latere daaromtrent vastgestelde verordeningen, inzonderheid die in de Koninklijke besluiten van 11 December 1843, n°. 88, en 7 Februarij 1854, n°. 88, vervat;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 19den dezer, n°. 62 B;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van de bepalingen in de vermelde besluiten vervat, het hierbij gevoegd tarief te arresteren voor de verstrekking of het requireren van transportmiddelen ten behoeve van de staven en onderdeelen van korpsen troepen op marsch; met verdere bepaling, dat hetzelfde, te rekenen van en met den 1sten Januarij aanstaande in werking zal komen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 22sten December 1859.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASENBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

AFSCHRIJF.

Behoort bij Zr. Ms. besluit van den
22sten December 1839, n°. 67.

STAAT, *aanwijzende het maximum van het aantal wagens of karren, welke door de staven en onderdeelen der korpsen, tot het vervoeren der bagage op marsch, kunnen worden gerequireerd.*

	Wagens met twee paarden.	Karren met één paard.
TROEPEN TE VOET.		
<i>(Infanterie, vesting-artillerie, pontonniers, mineurs en sapp.)</i>		
Voor den staf van een regiment.	1	2
Voor den staf van : { een bataillon infanterie. . . . . { het instructie-bataillon. . . . . { » algemeen depôt van discipline . . . . . { een en meer kompagniën vesting-artillerie { te zamen marcherende. . . . . { het korps pontonniers . . . . . { » bataillon mineurs en sappeurs	4	2
Voor een bataillon infanterie, buiten den staf : { sterk 800 hoofden en daarboven. . . . . { » 600 tot 800 hoofden. . . . . { » 400 tot 600 » . . . . . { beneden die sterkte.	8 7 6 5	12 10 8 6
Voor kompagniën infanterie die geen volledig bataillon uitmaken, mitsgaders voor kompagniën van andere korpsen te voet, te zamen of afzonderlijk marcherende :	voor iedere kompagnie : sterk 150 hoofden en daarbov. . . . . » 100 tot 150 hoofden. . . . . beneden die sterkte	
Voor gewapende detachementen door één of meer officieren geleid wordende :	sterk 200 hoofden en daarbov. . . . . » 150 tot 200 hoofden . . . . . » 100 tot 150 » . . . . . beneden die sterkte	
Voor ongewapende detachementen door één of meer officieren geleid wordende :	sterk 500 hoofden en daarbov. . . . . » 150 tot 500 hoofden . . . . . beneden die sterkte	
TROEPEN TE PAARD.		
<i>(Kavallerie, veld- en rijdende artillerie, transporttrein, maréchaussée.)</i>		
Voor den staf van een regiment.	1	2
» idem bij een en meer eskadrons of kompagniën, te zamen marcherende.	1	2
Voor eskadrons of kompagniën te zamen of afzonderlijk marcherende, buiten den staf :	voor ieder eskadron of komp. : sterk 140 hoofden en daarbov. . . . . » 120 tot 140 hoofden. . . . . beneden die sterkte.	

	Wagens met twee paarden.	Karren met één paard.	
Voor gewapende detachementen door één of meer officieren geleid wordende :	sterk 200 hoofden en daarbov.	5	4
	» 150 tot 200 hoofden.	2	5
	» 100 » 150 »	2	2
	» 50 » 100 »	1	2
	beneden die sterkte.	1	1
Voor ongewapende detachementen door één of meer officieren geleid wordende :	als voor troepen te voet.		
Voor iedere smidskar één paard.			

ALGEMEENE BEPALINGEN.

1. Op den voet van het vorenstaand tarief, kunnen transportmiddelen worden gerequireerd ten behoeve van staven en onderdeelen van korpsen en detachementen, die, met een der versnelde middelen van vervoer, een marsch moeten aanvangen, voortzetten en volbragt hebben; en zulks bij vertrek, doormarsch of aankomst in eene plaats, voor den afstand van het kwartier van den kommanderenden officier of de kazernen tot aan het station van den spoorweg of de ligplaats der stoomboot, en omgekeerd; mitsgaders, bij doormarsch, voor den afstand tusschen de stations of ligplaatsen van de middelen van vervoer, waarmede de marsch is aangevangen en moet worden voortgezet.

2. De Minister van Oorlog wordt gemagtigd om aan marcherende troepen, niet bij dit tarief genoemd, en aan detachementen welke niet door een officier geleid worden, het door hem, naar gelang der behoefte, te bepalen aantal transportmiddelen te doen verstrekken.

3. Ingeval bij een marcherenden troep, het aantal onderofficieren en soldaten die buiten staat geraken te voet te gaan, in die mate mogt toenemen, dat de krachtens dit tarief gerequireerde transportmiddelen niet voldoende zijn, om die militairen te vervoeren, zal het toegestaan maximum, naar gelang der behoefte, kunnen worden overschreden; eene deswege door den kommanderenden officier op te maken gemotiveerde verklaring, voorzien van een geneeskundig certificaat, af te geven door den eerstaanwezenden officier van gezondheid of bij ontstentenis door een burgerlijk geneeskundige, zal bij de kwitantien wegens het te dier zake betaalde, moeten worden gevoegd.

4. Wanneer een marsch geregeld zijnde, door onvoorziene omstandigheden, van de gerequireerde transportmiddelen geen gebruik kan worden gemaakt, zal deswege aan de voerlieden eenige vergoeding worden verleend, waarvan het bedrag door de hoofden der gemeentebesturen, in billijkheid zal worden geregeld; het bedrag deswege wordt op gelijken voet als de kosten voor geleverde transportmiddelen, betaald en aan het Rijk in rekening gebracht.

5. Het aantal wagens of karren bij dit tarief toegestaan, zal steeds als een maximum moeten worden beschouwd; weshalve er, bij de opvorderingen, op moet worden gelet, dat niet meer transportmiddelen moeten worden aangevraagd, dan tot het bestemde einde noodig zijn.

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 44 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 22sten dezer maand, n°. 67, houdende wijzigingen in de bestaande verordeningen nopens het verstrekken van transportmiddelen ten behoeve van marcherende troepen, heeft de eer dat besluit mits deze ter kennis te brengen van de onderscheiden militaire en administrative autoriteiten bij het leger, opdat een ieder hunner zich daarnaar zou kunnen gedragen; wordende de autoriteiten, belast met het regelen van marschen uitgenoodigd, er te gelegener tijd op te letten, dat in de aan de marcherende troepen te verstrekken marschorders, zoo wel de zamenstelling van den troep als de sterkte, omstandig moet zijn aangeduid, ten einde daaruit blyke over welk aantal wagens of karren tot het vervoer der bagage zal kunnen worden beschikt; terwijl wijders, ten aanzien van den inhoud van punt 2 der algemeene bepalingen, aan den voet van den bij het besluit gearresteerden staat voorkomende, de autoriteiten die zulks aangaat, worden uitgenoodigd, om zich in de daar bedoelde gevallen, nopens het vragen van magtiging of homologatie van het Departement van Oorlog, te gedragen naar de voorschriften bij de dispositie van evengenoemd Departement van den 8sten Februarij 1843, n°. 8 B, vastgesteld.

's Gravenhage, den 30sten December 1859.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 27 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan 's Konings besluit van den 17den dezer, n°. 92, waarbij Zijne Majesteit, onder anderen, heeft gelieven te bepalen:

a. dat gedurende het jaar 1860, voor eerste uitrusting en voor het kleedings- en reparatie-fonds, mitsgaders voor de verschillende fondsen van inwendig beheer bij de korpsen van het leger, de toelagen te goed gedaan en aan het Rijk in rekening geleden zullen worden, welke daarvoor op de hierbijgevoegde tabellen litt. A, B, C en D (1) zijn aangewezen.

b. dat het *maximum* der te doene uitgaven voor administratie-kosten, bij de

(1) Bij deze Aanschrijving behooren een aantal Tabellen, wier uitgebreidheid belet ze in deze Bijlagen op te nemen. De tekst der Aanschrijving wijst bovendien aan, in welke Tabel men het een of ander daarin opgenomen onderdeel kan vinden.

verschillende korpsen van het leger, gedurende opgemeld jaar, zoodanig wordt vastgesteld, als op de almede hierbijgevoegde tabel litt. E is omschreven, mitsgaders dat daaruit, wegens schadeloosstelling voor bureau-kosten, aan de daarop regtgebende officieren en anderen, gedurende meergemeld jaar, zoodanige sommen zullen worden uitbetaald, als op den insgelijks hierbijgevoegden staat litt. F worden aangeduid; —

Brengt voorschreven beschikkingen des Konings, mits deze, ter kennis van de onderscheidene militaire autoriteiten en korpsen, en bepaalt tevens:

1°. dat de soort en de hoeveelheid der voorwerpen, waaruit de kleeding en uitrusting der onderofficieren en verdere manschappen, bij de verschillende wapens en korpsen, gedurende het aanstaand jaar, zal bestaan, zoodanig zullen moeten wezen, als op de staten litt. G, H en I is omschreven;

2°. dat de wollen stoffen voor de kleeding der onderofficieren en manschappen, over gemeld jaar, aangeschaft en uitgegeven moeten worden, tegen de prijzen, op den staat litt. K aangewezen;

3°. dat de voorwerpen van nieuwe kleeding en uitrusting, aan de daarbij belanghebbenden op rekening gesteld of uitgegeven zullen moeten worden, tegen de prijzen, daarvoor, op de staten litt. L, M en N bepaald, terwijl, bij het aanschaffen dier goederen, de bedoelde prijzen, als *maximum* moeten worden beschouwd;

4°. dat de voorwerpen van ledergoed en paardentuig, van wapenen en van nachtligging, waarvan de onderscheidene korpsen moeten zijn voorzien, mitsgaders de prijzen en de tijd van duur, voor ieder dier voorwerpen vastgesteld, omschreven zijn op de staten litt. O, P en Q;

5°. dat voor de goederen, in 's Rijks gevangnissen aangemaakt wordende, door de korpsen, de confectieloonen moeten worden vergoed, welke daarvoor, op den staat litt. R zijn uitgetrokken;

6°. dat de voorraad van stoffen en goederen, mitsgaders die der verwisselstukken voor slagvuurwapenen, welke in de magazijnen bij de korpsen moeten zijn opgelegd, zoodanig zal behooren te wezen, als op de staten litt. S, T en U wordt omschreven; zullende die voorraad steeds zooveel mogelijk, op het *maximum* moeten worden gehouden, waartoe, voor zooveel de stoffen en voorwerpen aangaat, welke niet regtstreeks door de Hoofd-administratiën der korpsen zelve worden aangeschaft, de noodige opgaven en aanvragen, van die zijde, te zijner tijd zullen behooren te worden gedaan;

7°. dat de goederen, in de magazijnen der korpsen voorhanden, waarvan de prijzen, bij de tegenwoordige beschikking verhoogd of verminderd zijn, op den 1sten Januarij aanstaande, tegen die veranderde prijzen, in de waarde der magazijnen moeten worden overgebracht en het verschil deswege, op den staat litt. V V, behoorende bij de magazijns-verantwoording over het 4de kwartaal van het loopend jaar, moet worden verrekend; wordende hiervan echter uitdrukkelijk uitgezonderd de goederen van reeds vervallen modellen, nog in de magazijnen voorhanden, welke namelijk, tegen de prijzen, waarvoor zij thans in de magazijns-rekening genoteerd staan, moeten worden overgebracht en uitgegeven;

8°. dat de voorwerpen tot het nachtleger behoorende, ten laste van het fonds van slaap-fournituren moeten worden gebracht, tegen de prijzen waarvoor zij zijn of zullen worden aangeschaft;

9°. dat, alsnu, bij de korpsen van het leger, ter voorziening in de behoefte voor het jaar 1860, kontrakten moeten worden gesloten voor de leverantie van al de voorwerpen, de kleeding en de uitrusting, het legergoed en paardentuig enz. bij de troepen uitmakende, met uitzondering, bij het wapen der infanterie, van *patroontasschen*, *koppels of gordels met toebehooren*, *sabel- en bajonetscheeden en randsets*, en voorts in het algemeen, van de voorwerpen tot het nachtleger behoorende, mitsgaders van de *onderofficiers- en uitmonstering-lakens en saaijen*; zullende tot het aangaan van kontrakten voor sommige der opgenoemde artikelen, later, voor zooveel noodig, magtiging worden verleend;

10°. dat, met wijziging in zoover van het bepaalde bij de beschikking dezer-

zijds, van den 5den Augustus 1855, n°. 25 B, te rekenen van den 1sten Januarij aanstaande en voortaan, van de hoeveelheden kleedingstukken en schoeisel, welke ter dienste van de korpsen moeten worden aangemaakt, de confectie, voor zooveel de lakensche kleeding betreft, voor *de helft*, en wat het schoeisel aangaat, voor *zeven tiende* gedeelten, aan de directeuren over den arbeid in 's Rijks gevangenissen, aangevraagd en het overige bij de korpsen vervaardigd zal moeten worden:

11°. dat, met wijziging van de bepalingen dienaangaande, aan den voet van den staat der dimensien van verschillende voorwerpen tot de kleeding en uitrusting der onderofficieren en manschappen van het leger behoorende, bij de beschikking dezerzijds van den 50sten Maart 1855, n°. 18 B, vastgesteld, de verhouding voor de aan te maken schoenen bij de korpsen, wat de lengtemaat aangaat, voor het vervolg, aldus wordt bepaald:

Lengtemaat in Nederlandsche duimen.	Hoeveelheid welke van iedere lengte of taille, op elke 100 paren, moeten worden geleverd bij een:				
	regement grenadiers en jagers	regement infanterie.	regement kavallerie.	regement artillerie.	bataillon mineurs en sappeurs.
52	5	5	5	5	5
51	10	10	10	10	10
50	55	20	40	40	40
29	55	40	55	55	55
28	10	25	7	7	7
27	5	5	5	5	5

Zullende geen schoenen van kleinere dan de opgegevene lengte, bij de korpsen mogen worden aangemaakt, anders dan ter voorziening in dadelijke behoefte wordt vereischt.

's Gravenhage, den 25sten December 1859.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 52 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 17den dezer, n°. 91;

Heeft de eer, mits deze, ter kennis te brengen van de daarbij belanghebbenden, dat het Zijner Majesteit heeft behaagd, bij voorschreven besluit te bepalen, dat het bedrag der schadeloosstelling wegens het gemis van fourages, aan de daarop regthebbende generaals, hoofd- en verdere officieren bij het leger, gedurende het jaar 1860 toe te kennen, tegen *zestig cents* (f 0,60) per paard en per dag, zal worden berekend.

's Gravenhage, den 25sten December 1859.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 55 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan 's Konings besluit van den 17den dezer, n°. 95.

Heeft de eer, mits deze, ter kennis te brengen van het leger, dat het Zijne Majesteit heeft behaagd, bij voorschreven besluit, met wijziging in zoo verre van de bepalingen in artikel 5, 13 en 22 van het marschreglement van den 5den Augustus 1814, n°. 55, vervat, het navolgende vast te stellen, als:

1°. Dat te rekenen van en met den 1sten Januarij 1860, en voortaan, als schadeoostelling wegens het verleenen van huisvesting en voeding aan de onder-officieren en verdere manschappen van het leger, van 's Rijks wege, aan de Gemeentebesturen, ten behoeve van de inwoners, vijf en veertig cents (f 0,45) in de vier en twintig uren, voor iederen in te kwartieren militair, zal worden te goed gedaan; en

2°. Dat almede, te rekenen van en met het volgende jaar voortaan, voor de hierna te noemen leveringen, welke uit krachte van het marschreglement, van de ingezetenen kunnen worden gevorderd, de hierna te melden vergoedingen, van 's Rijks wege aan de Gemeentebesturen zullen worden gekweten, als:

Voor een wagen met twee paarden, een gulden vijf en twintig cents (f 1,25).

- » eene kar of wagen met één paard, een gulden (f 1,—).
- » een voorspan om geschuit, kaissons, smidskarren en dergelijken, van de eene plaats naar de andere te vervoeren:
  - met twee paarden, een gulden (f 1,—)
  - met één paard, vijf en zeventig cents (f 0,75).

Per uur
afstand.

Voor een voorspan van twee paarden met den voerman, vier gulden vijftig cents (f 4,50).

- » een idem van één paard met den voerman, drie gulden vijftig cents (f 3,50)
- » eene kar of wagen met één paard en den voerman, vier gulden vijftig cents (f 4,50).
- » een wagen met twee paarden en den voerman, vijf gulden vijftig cents (f 5,50).

In vaste
dagelijksche
dienst zijnde.

's Gravenhage, den 25sten December 1859.

De Minister van Oorlog,
(get) DE CASENBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 A.

's Gravenhage, den 31sten December 1859.

Van meer dan eene zijde zijn bij mij bezwaren geopperd tegen het voortdurend van kracht laten van het bepaalde bij punt 6 der aanschrijving dezer-

zijds van den 6den Februarij 1855, n°. 9 B, dat, boven het getal onderofficieren, hetwelk, volgens vroegere voorschriften, bij de korpsen Infanterie, Kavallerie, Artillerie en het Bataillon Mineurs en Sappeurs gehuwd mag zijn, ook aan de Sergeanten, Majoors en Opperwachtmeesters bij de kompagnien en eskadrons, onder de daarbij gestelde vereischten, de toestemming kan worden verleend, om een huwelijk aan te gaan, welke vergunning bij nadere aanschrijving van den 8sten Julij 1856, n°. 11 B, ook tot de Sergeanten majoors-vuurwerkers is uitgestrekt.

De ten deze aangevoerde bezwaren, zoo als de ondervinding die heeft aangetoond, liggen als het ware voor de hand en bestaan hoofdzakelijk eensdeels in de moeilijkheid die zich in vele garnizoenen voordoet, om ten behoeve van een zoo groot aantal gehuwden, als waartoe het cijfer daarvan, door den gedachten maatregel, bij de onderscheiden korpsen is geklommen, de vereischte lokaliteit te verstrekken, en ten andere, in de ongelijkmatigheid, welke daaruit ten opzichte der onderofficieren in het algemeen, met betrekking tot het verkrijgen der vergunning tot het aangaan van een huwelijk, voortvloeit enz.

De voorschreven bedenkingen hebben mij dan ook genoopt, de bepaling in punt 6 der voormelde aanschrijving van den 6den Februarij 1855, n°. 9 B, zoowel als die in de nadere aanschrijving van den 8sten Julij 1856, n°. 11 B, vervat bij deze in te trekken; zullende die alzoo van stonden af aan als buiten werking gesteld behooren te worden beschouwd, zoodat in het vervolg de Sergeanten-majoors en de Sergeanten-majoors-vuurwerkers, voor zoo veel het erlangen der vergunning tot het aangaan van een huwelijk betreft, weder met de overige onderofficieren zullen worden gelijk gesteld.

Ik heb mitsdien de eer UHEG. te verzoeken, de Chefs der korpsen onder uwe bevelen van het vorenstaande te willen onderrigten, met last, om zoo lang het thans ontstaan aanzienlijk overkompleet aan gehuwde onderofficieren niet is ingesmolten, en het cijfer der gehuwde onderofficieren, met inbegrip der Sergeanten-majoors bij de korpsen niet tot het normale cijfer is teruggebracht, bij het openvallen van elke twee vacatures van gehuwden, daarvan slechts *éene*, door den onderofficier die geacht wordt daarop de meeste aanspraak te kunnen maken, aan te vullen.

Voor den Minister van Oorlog.

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPAARD.

...the ... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

N°. 55.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gezien ons besluit van den 28^{en} Julij 1855, n°. 65, waarbij, met wijziging in zoo verre van het voorgeschrevene bij Art. 1 van het *Voorschrift van examen voor onderofficieren tot het verkrijgen van den rang van officier*, vastgesteld bij ons besluit van den 24^{en} Junij 1852, n°. 54, is bepaald, dat de diensttijd voor de onderofficieren, om tot het examen te worden toegelaten, niet meer van den ouderdom van 18, maar van den leeftijd van 16 jaren zal worden gerekend.

Overwegende dat de belangen van de dienst medebrengen dat op die wijziging worde teruggekomen.

Doch willende tevens voorkomen, dat uit het terugkeeren tot die primitieve bepaling, teleurstelling geboren worde voor die militairen welke onder de werking van eerstgemeld ons besluit in militaire dienst zijn getreden.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 26^{en} dezer, Kabinet, L. V 54.

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van ons hiervoren vermeld besluit van den 28^{en} Julij 1855, n°. 65, de primitieve bepaling, vermeld in Art. 1 van het *Voorschrift van examen*, weder in volle kracht te stellen, met dien verstande intusschen, dat de militairen welke zich thans in dienst bevinden, nog met den gemelden diensttijd te rekenen van den leeftijd van 16 jaren zullen kunnen volstaan.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 28sten December 1859.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

N°. 69.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 27^{en} December 1859, n°. 43, B.

Gelet op ons Besluit van den 14^{en} Julij 1855, n°. 60, en van den 2^{en} der vorige maand, n°. 59.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen: De Kapiteins en Luitenants die bij de Pyrotechnische School als onderwijzers werkzaam zijn, en tevens als opzigtters in de werkplaatsen fungeren, genieten eene jaarlijksche toelage; te weten:

Kapitein zijnde	f 200,00
1 ^o Luitenant	» 150,00.

Bijbl. V.

2.

Deze bepaling rekest te zijn ingegaan met den 2. November dezes jaars. Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 30sten December 1859.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

N°. 66 B.

's Gravenhage, den 31sten December 1859.

De vier en veertigste jaarlijksche Rekening en Verantwoording van de Directie der Weduwen- en Weezenkas voor de Officieren van de Landmagt, over den jare 1858, door mij opgenomen en gesloten zijnde, heb ik de eer de uitkomst daarvan aan het Leger mede te deelen.

De ontvangst heeft bestaan :

1 ^o . Van officieren tot het leger behoorende (met inbegrip van de contributiën der officieren in <i>West-Indie</i> en van die der gedetacheerden in <i>Oost-Indie</i>):	
a. Gewone contributie.....	f 74,492.42 ³
b. Doorlopende idem.....	» 23,771.04
c. Contributie bij vermeerdering van traktement »	54,190.95 ³
d. Inleggelden en verhooging van dien.....	» 50,656.86 ³
	f 163,091.26 ³
2 ^o . Van gepensioneerde officieren:	
a. Gewone contributie.....	f 11,000.54
b. Doorlopende idem.....	» 11,155.60
c. Inleggelden en verhooging van dien.....	» 2,740 95
	f 24,874.87.
5 ^o . Op de pensioenen van weduwen en de onderstandgelden van weezen ingehouden, wegens onaanzeuiverde inleggelden....	» 661.87
4 ^o . Contributie van hertrouwde weduwen, naar aanleiding van art. 7 van het Koninklijk besluit van den 17den Julij 1854, n ^o . 100.....	» 661.55
3 ^o . Twee per cent van het bedrag der gedane leverantiën aan de korpsen van het leger, ingevolge art. 1 van het Koninklijk Besluit van den 3den November 1842, n ^o . 71.....	» 13,271.85
6 ^o . Renten van ingeschreven kapitalen op het Grootboek der publieke schuld.....	» 70,875.00
7 ^o . Subsidie uit 's Rijks schatkist, toegestaan bij de wet van den 4den Junij 1838 (Staatsblad n ^o . 44).....	» 12,000.00
	f 289,456.16 ³

Makende alzoo eene totale ontvangst van.....

Waartegen de uitgaven zijn geweest (met inbegrip van de gedane betalingen in *West-Indie*):

1°. Het nadeelig saldo op 1°. Januarij 1858.....	f	95,980.48 ^s
2°. Voor pensioenen aan weduwen.....	»	270,926.48
3°. Toelagen aan 14 weduwen, voor 25 kinderen boven het getal van drie.....	»	1,058.84
4°. Onderstandgelden voor 58 ouderlooze kinderen »	»	5,954.65
5°. Begrafeniskosten van 53 overleden officieren.. »	»	5,500.00
6°. Restitutie van te veel betaalde of ten onrechte ingehouden contributiën.....	»	75.70
7°. Uitkeering aan een verminkt militair van de renten van een daartoe gedeponeed kapitaal.. »	»	195.00
8°. Aan den amanuensis, als defrojement wegens schrijf- en drukloonen, enz.....	»	200.00

Zoodat op 1°. Januarij 1859 meerder uitgegeven dan ont-
vangen is..... f 575,869.15^s
(Zijnde derhalve het nadeelig saldo der rekening, gedurende het jaar 1858,
verminderd met f 9,547.49^s.)
Blijft voorhanden aan inschrijvingen op het Grootboek der
publieke schuld, rentende 2½ pct. eene kapitale som van.... f 2,855,000.00

Op den 1sten Januarij 1858 bedroeg het getal weduwen..... 672
Hetwelk in het jaar 1858 is vermeerderd met..... 50

Te zamen..... 702
Daarentegen zijn er overleden..... 52
Hertrouwd..... 1
53

Waardoor op 1°. Januarij 1859 het getal gepensioneerde weduwen
bedraagt ... 669

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

*Aan de heeren generaals en verdere officieren
van het leger, deelgenooten aan de weduwen-
en weezenkas voor de officieren van de
landmagt.*

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 59 B.

's Gravenhage, den 5den Januarij 1860.

Daar het belang van het Leger naar mijne overtuiging vordert, dat bij de onderofficieren die telken jare uit de korpsen tot officier worden bevorderd,

meer practische kennis van de dienst, dan tot dus verre in den regel het geval is, worde aangetroffen, heb ik een voorstel in dien zin aan den Koning onderworpen.

Als een gevolg daarvan heeft het Zijne Majesteit behaagd, bij besluit van den 28^{en} der vorige maand, n°. 53, met intrekking van Hoogstdezelfs besluit van den 28^{en} Julij 1835, n°. 65, de primitieve bepaling, vermeld in Art. 1, van het Voorschrift van examen voor onderofficieren tot het verkrijgen van den rang van Officier, weder in volle kracht te stellen, met dien verstande intusschen, dat de militairen welke zich op de dagtekening van eerstgemeld besluit in dienst bevonden, nog met den daarbij vastgestelden dienstdtijd, te rekenen van den leeftijd van 16 jaren, zullen kunnen volstaan.

UHEG. hiervan kennis gevende, heb ik tevens de eer UHEG. een afschrift van welgemeld besluit hierbij te doen toekomen, met verzoek de Chefs der korpsen onder Uwe bevelen daarmede bekend te maken en hen uit te noodigen zich te zijner tijd dienovereenkomstig te gedragen.

In verband met de beperkende bepaling, in dat besluit vervat, zal het vermoedelijk bij mij een punt van overweging uitmaken, om reeds bij het eerstvolgend examen van onderofficieren tot verkrijging van den rang van Officier, en ongeacht het bestaand incompleet aan 2de Luitenants, slechts een bepaald getal plaatsen tot aanvulling, bij elk wapen aan te wijzen; tot aanvulling van welke plaatsen dan, zoo als van zelve spreekt, alleen de zoodanige bij Zijne Majesteit zullen worden aanbevolen, die naar rang-orde van kunde enz. daartoe het eerst in aanmerking verdienen te komen.

In afwachting dat dit punt nader zal worden beslist, heb ik gemeend UHEG. ook reeds nu van dat bij mij bestaand voornemen te moeten onderrigten; UHEGestr. ten slotte nog verzoekende, gemelde Chefs ook daarvan kennis te geven, ten einde de belanghebbende onderofficieren daarmede voorloopig te kunnen bekend maken.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

*Aan. Z. K. H. den Prins van Oranje,
kommanderende de reserve-brigade; de
Heeren generaal-majors, kommande-
rende de 1ste, 2de, 5de en 4de brigade
Infanterie, en de Heeren generaal-in-
specteurs van het wapen der Kavallerie
en Artillerie.*

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 B.

's Gravenhage, den 6den Januarij 1860.

Aan mij de vraag gedaan zijnde, in hoe verre het aannemen der premie door onderofficieren en korporaa's, bij hunnen overgang tot het leger in Oost-Indie, bedoeld bij de dezerzijdsche aanschrijving van den 24sten October II., n°. 75 B, een beletsel zoude opleveren tegen hunne latere toelating tot het examen ter verkrijging van den officiersrang in Indie, heb ik de eer UHEGestr. te doen kennen, dat het den Koning, bij Kabinetsrescript van den 27sten der vorige maand,

n°. 78, behaagd heeft te bepalen, dat de ten deze bedoelde premiën, zoowel die welke reeds toegekend zijn, als die welke later mogten worden toegekend, zullen worden beschouwd als eene *gratificatie*, en tevens dat het aannemen daarvan door de onderofficieren en korporaals van het leger hier te lande, die bij dat in *Oost-Indie* overgegaan zijn of overgaan zullen, voor hen geen beletsel zal zijn tegen eene toelating tot het examen voor den rang van 2den Luitenant in *Indie*.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer UHEGestr. te informeren, dat in verband met het vorenstaande, voortaan in alle stukken betreffende den overgang van onderofficieren en korporaals bij het Indisch leger, de tot dus verre gebezigde benaming van *premie* door het woord *gratificatie* zal moeten worden vervangen.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

Aan de chefs der korpsen
van het Leger.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken
en
Militaire Administratie.

N°. 6 B.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1860.

Het heeft den Koning behaagd, bij besluit van den 51sten December jl., n°. 45, te bepalen, dat te rekenen van den 1sten Januarij 1860, het traktement der Plaatselijke Adjutanten zal bedragen:

Voor een Plaatselijken Adjutant der 1ste klasse (Kapitein) *twaalf honderd gulden f 1200*; en

Voor een Plaatselijken Adjutant der 2de klasse, 1ste Luitenant zijnde, *negen honderd gulden f 900*.

2de Luitenant zijnde, *Acht honderd gulden f 800*.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer U te verzoeken, aan bovengenoemd besluit, voor zoo verre U betreft, de vereischte executie te geven.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 79 B.

's Gravenhage, den 12den Januarij 1860.

Volgens den letterlijken inhoud van Art. 175 van het Reglement op de inwendige dienst der Infanterie, en van Art. 278 van dat op de inwendige dienst der Kavallerie, zou, — nu krachtens Zijner Majesteits besluit van den 18den De-

cember, jl., n°. 35, het ration brood Vijf en Zeventig looden bedraagt, — aan de militairen, die met Cachot of Provoost te *water en brood* zijn gestraft, op die dagen eene hoeveelheid van 1½ pond brood uit de menage moeten worden verstrekt, zoodat zij thans met de 75 looden van Rijkswege 2¼ pond zouden ontvangen.

Intusschen is anderhalf pond brood in de 24 uren, allezins voldoende voor een man die geen dienst verrigt noch aan de lucht blootgesteld is.

Ik ben dus van oordeel, dat het bepaalde bij Art. 175 en 278 van de Reglementen, in het hoofd dezès aangeduid, voortaan in den zin zal moeten worden opgevat, dat aan de militairen, op wie de straffen bedoeld bij de 1e en 2e alinea van Art. 50 van het Reglement van Krijgstucht voor het krijgsvolk te lande mogten worden toegepast, op de dagen, gedurende welke zij te water en brood zitten, slechts één ration brood uit de menage zal worden bezorgd, boven en behalve het Ration dat zij van wege het Rijk ontvangen.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer UHEG. te verzoeken de Chefs der Korpsen onder Uwe bevelen uit te noodigen voortaan in dien zin te doen handelen.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 29 B.

's Gravenhage, den 5den Februarij 1860.

Als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 22sten November, ll., n°. 28 B, heb ik de eer UHEG. te informeren, dat met de Zaanlandsche Stoomboot-Reederij, gevestigd te *Zaandam*, eene overeenkomst is getroffen, tot het vervoer van troepen, met de Stoomboot *Prins van Oranje*, van *Zaandam* naar *Amsterdam*, en omgekeerd, tegen betaling van de prijzen in het hierbij gevoegd tarief vermeld.

Ik magtig UHEG. mitsdien om tot het vervoer van militairen van bedoelde Stoombootdienst gebruik te maken.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de Officieren bij de troepen dienst doende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot zal worden aangewezen.

De alleenreizende Officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moetende de kosten daarvan voor hunne eigene rekening komen; zullende wijders de alleenreizende militairen beneden den rang van Officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de Stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alleenreizende militairen uit en naar *Zeeland*, bij dispositie van het Departement van Oorlog van den 7den Maart

1844, n°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen bij de kompagniën geädmitteerd, zal de vracht per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der Officieren welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan vier uren onder weg mogt wezen, zal door de Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde ophoud voor te komen.

Tarief en opgaven van de Directie der Stoomboot *Prins van Oranje*,
te Zaandam.

Zaandam.

Van 1 tot en met 24 man	}	f 0,13. Amsterdam.
» 25 » » » 100 »		
» 101 en minder.		

Er kunnen 200 manschappen in ééns met deze boot worden vervoerd. Paarden kunnen daarmede niet worden overgebracht.

De boot vaart in

Zomerdienst:

Winterdienst:

van Zaandam,	}	des morgens ten 6, 9 en 11 ure	van Zaandam,	}	des morgens ten 9 en 11 ure
		» middags » 2, 4 ³ / ₄ en 6 ¹ / ₂ »			» middags » 2 en 4 ¹ / ₄ »
van Amsterdam,	}	des morgens ten 7, 10 en 12 ure	van Amsterdam,	}	des morgens ten 10 en 12 ure
		» middags » 4, 5 ¹ / ₂ en 8 »			» middags » 5 ¹ / ₂ en 5 »

De boot vaart dagelijks met uitzondering van den eersten en derden Dingsdag van iedere maand.

The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the representation of the elements of a group by matrices. It is shown that if a group is represented by matrices, then the matrices must satisfy certain conditions. These conditions are derived from the group axioms.

In the second part, the author considers the case of a finite group. It is shown that if a finite group is represented by matrices, then the matrices must be invertible. This is proved by using the fact that the product of two invertible matrices is invertible.

The third part of the paper is devoted to a study of the representations of the symmetric group. It is shown that the representations of the symmetric group are irreducible if and only if they are the representations of the symmetric group.

The author wishes to thank the National Science Foundation for their generous support of this work.

References

1. G. B. Segal, *Linear Groups*, McGraw-Hill, New York, 1941.
2. H. Weyl, *Classical Groups*, Wiley-Interscience, New York, 1946.
3. I. M. Gelfand and S. G. Gindikin, *Representations of the Symmetric Group*, Uspehi, Moscow, 1968.

The last part of the paper

is devoted to a study of the representations of the symmetric group. It is shown that the representations of the symmetric group are irreducible if and only if they are the representations of the symmetric group.

The author wishes to thank the National Science Foundation for their generous support of this work.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Genie.*N°. 51 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van 31 December 1859, n°. 72, waarbij is ingetrokken het voorgeschrevene in artikel 2 en 5 van het besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, voor zoo veel betreft de vestingwerken in het Hertogdom *Limburg*; en bepaald dat die vestingwerken voortaan tot de 2de Inspectie van fortificatie zullen behooren.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 50sten December 1859, N°. 6 A,

Gelet op Ons besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, betrekkelijk de zamenstelling en dienstregeling van het korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs,

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van het voorgeschrevene bij de artikelen 2 en 5 van Ons vermeld besluit, voor zoo veel de Vestingwerken in het Hertogdom *Limburg* betreft, mits deze te bepalen, dat de vermelde Vestingwerken voortaan tot de 2de Inspectie van fortificatiën zullen behooren.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan een Afschrift aan de Algemeene Redenkamer zal worden gezonden.

's Gravenhage, den 51sten December 1859.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) O. W. STAVENISSE DE BRAUW, L.-S.-G.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 40 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan het besluit des Konings van den 7den dezer n°. 59, waarbij Zijne Majesteit heeft gelieven te bepalen, dat de officieren van gezondheid van alle rangen, voortaan tot het bergen van hunne kleine heelkundige instrumenten,

Bijbl. V.

3.

voorzien zullen zijn van eene *giberne-trousse*, bestemd om door hen, in tijd van oorlog, te velde, doch in tijd van vrede, alleen bij manoeuvres, bij het schijfschieten en op marsch te worden gedragen; en dat het bedoeld voorwerp zal zijn, als volgt:

Giberne-trousse, volgens model, in den vorm eener kleine patroontasch, van zwart leder, voorzien op het blad of de buitenzijde, van het zinnebeeld van de geneeskundige dienst, van geel metaal, met een Koninklijke kroon daarboven, ter weerszijde bevestigd door middel van een haak en sluitoog, insgelijks van geel metaal, aan een draagriem van zwart verlakt leder, deze in het midden op de borst, almede voorzien van het embleme der geneeskunst met de kroon.

Brengt het vorenstaande mits deze, ter kennis van de daarbij betrokken officieren en autoriteiten, ten einde zich dienovereenkomstig te gedragen.

's Gravenhage, den 14den Januarij 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 65 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 15den der vorige maand n°. 70, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz, enz, enz.

Gelet, dat volgens de thans bestaande bepalingen het Rijk is verdeeld in twee Artillerie-Directiën, en twee Inspectiën van Fortificatiën;

En willende aan die Directiën en aan die Inspectiën dezelfde grenzen van uitgestrektheid geven;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 15den dezer, Kabinet L^a. A¹;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1.

Tot de 1ste Artillerie-Directie en de 1ste Inspectie van Fortificatiën behooren de Provinciën en gedeelten daarvan, gelegen ten Noorden van den *Haringvliet* en het *Hollandsch Diep*, ten Westen van de *Dordsche Kil*, ten Noorden van de *Oude Maas*, de *Merwede* en de *Waal*, tot bij en beneden het fort *Krajenhoff*, en ten Oosten van eene lijn, getrokken van het laatstvermelde punt tot de *Maas*, bij het begin van de scheiding tusschen *Gelderland* en *Limburg*.

Tot de 2de Artillerie-Directie en de 2de Inspectie van Fortificatiën behooren de Provinciën en gedeelten daarvan, gelegen ten Zuiden van den *Haringvliet* en het *Hollandsch Diep*, ten Oosten van de *Dordsche Kil*, ten Zuiden van de

Oude Maas, de Merwede en de Waal, tot bij het fort *Krajenhoff*, en ten Westen van eene lijn, getrokken van het laatstvermelde punt tot de *Maas*, bij het begin van de scheiding tusschen *Gelderland* en *Limburg*, benevens het Hertogdom *Limburg*.

Art. 2.

De Directeur der 1ste Artillerie-Directie en de Inspecteur der 1ste Inspectie van Fortificatiën, hebben hunne standplaats te *Utrecht*; terwijl die der 2de Artillerie-Directie en 2de Inspectie van Fortificatiën te *Dordrecht* gevestigd zijn.

Art. 3.

De Directeur der 1ste Artillerie-Directie wordt ontheven van de waarneming der functiën van Directeur van 's Rijks gieterij van bronzen geschut.

In verband daarmede wordt de benaming van *kapitein, onder-directeur in de gieterij van bronzen geschut*, voorkomende in de tabelle Litt. A, behoorende bij Ons besluit van den 8sten September 1852, n°. 58, vervangen, door die van *kapitein, belast met het toezigt in 's Rijks gieterij van bronzen geschut*, welke officier voortaan eenen geheel op zich zelf staanden werkkring zal uitoefenen, met de toelage aan die betrekking verbonden.

Art. 4.

Door het vorenstaande worden alle vroegere bepalingen ingetrokken of gewijzigd.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 13den Januarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) O. W. STAVENISSE DE BRAUW. l. S. G.

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van (de verschillende hoofden en autoriteiten des legers.)

's Gravenhage, den 2den Februarij 1860.

(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 1 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 27sten Januarij 1860, N°. 74, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 24sten dezer, Kabinet La. Z¹;

Gelet op Ons besluit van den 27sten December 1851, n°. 57, houdende formatie van het wapen der kavallerie en de later daarin gebragte wijzigingen ;
 Hebben goedgevonden en verstaan , te bepalen :

Art. 1.

Met betrekking van het bepaalde bij art. 2, van Ons besluit van den 51sten December 1852, n°. 77, wordt mits deze de verdeling der kavallerie, in twee brigades, opgeheven, en in verband daarmede, de staf van het wapen, zoo als die is vermeld in de tabellen, geannexeerd aan dat besluit, verminderd met twee generaals-majoor, kommandanten der brigades, en met de adjudanten voor die opperofficieren.

Art. 2.

Met wijziging in zoover van de organisatie der kavallerie, wordt ieder der vijf regimenten, verminderd met een majoor.

Art. 3.

Het bepaalde in artt. 1 en 2 zal tegen 1°. April aanstaande in werking treden.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 27sten Januarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

DE CASENBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Heeft de eer, het voorschreven besluit ter kennis te brengen van (de verschillende hoofden en autoriteiten des legers.)

's Gravenhage den 11den Februarij 1860.

(get.) DE CASENBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
 Zaken.*

N°. 51 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 23sten der vorige maand N°. 56, luidende als volgt :

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
 Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
 enz., enz.

Willende, met wijziging van de bepalingen welke thans omtrent het voeren, zoo van het militair bevel in de provinciën, als over de troepen bestaan, het Rijk verdeelen in militaire afdeelingen, waarin de bevelhebbers, zoowel het territoriaal gezag, als het bevel zullen voeren over de troepen der verschillende wapens in die afdeelingen gestationneerd ;

Herzien art. 2 van het Koninklijk besluit van den 5den December 1845, houdende instelling der provinciale kommandementen;

Herzien het Koninklijk besluit van den 19den October 1845, n°. 56, waarbij met uitbreiding van het reeds vroeger daaromtrent aangenomen beginsel, de brigade-kommandanten met het provinciaal kommandement worden belast;

Herzien art. 2 en 5 van het Koninklijk besluit van den 21sten November 1850, n°. 70, betreffende de brigade-kommandanten der infanterie;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 24sten dezer, Kabinet litt. W⁺;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De instelling van provinciale kommandementen als zoodanig, en de verdeeling van het wapen der infanterie in brigades, wordt opgeheven.

Art. 2.

Het Rijk wordt verdeeld in *zeven militaire afdeelingen*, in voege als hieronder is aangeduid, te weten:

1ste Militaire Afdeeling, de provincie *Noordbrabant*, standplaats 's *Hertogenbosch*.

2de Militaire Afdeeling, de provinciën *Gelderland* en *Overijssel*, standplaats *Arnhem*.

3de Militaire Afdeeling, de provincie *Zuidholland*, standplaats 's *Gravenhage*.

4de Militaire Afdeeling, de provinciën *Noordholland* en *Utrecht*, standplaats *Haarlem*.

5de Militaire Afdeeling, de provincie *Zeeland*, standplaats *Vlissingen*.

6de Militaire Afdeeling, de provinciën *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe*, standplaats *Groningen*.

7de Militaire Afdeeling, het hertogdom *Limburg*, standplaats *Maastricht*.

Art. 3.

Het bevel in iedere militaire afdeeling wordt aan een' generaal-majoor of kolonel toevertrouwd. Bij uitzondering kan het ook aan een luitenant-generaal worden opgedragen.

Art. 4.

De bevelhebbers in de militaire afdeelingen behooren tot den grooten staf van het leger. Zij staan onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog.

Art. 5.

Zij voeren zoowel het territoriaal gezag als het bevel over de troepen in hunne afdeeling aanwezig, een en ander overeenkomstig de instructie door Onzen Minister van Oorlog deswege voorloopig vast te stellen.

Art. 6.

Aan ieder' bevelhebber in eene militaire afdeeling wordt een hoofdofficier of een kapitein van den generalen staf als chef van zijnen staf, en een kapitein of een luitenant mede van den generalen staf als adjunct-chef, die tevens als adjudant fungeert, toegevoegd.

Voor schadeloosstelling wegens bureaunkosten, geniet iedere chef van den staf eener militaire afdeeling, de som van *drie honderd gulden* (f 500) in het jaar.

Art. 7.

De instelling van inspecteurs bij de wapens der infanterie, kavallerie en artillerie wordt gehandhaafd.

Hunne instructiën worden in verband met het bepaalde bij art. 5 door Onzen Minister van Oorlog herzien.

Art. 8

Aan ieder inspecteur wordt een majoor of een kapitein, en een 1ste luitenant of een kapitein als adjudant toegevoegd, beiden uit het wapen waartoe de inspecteur behoort.

De hoofd- en verdere officieren aan de inspecteurs van de kavallerie en de artillerie toegevoegd, genieten het traktement en de rations fourrage, volgens hunnen rang bij het wapen waartoe zij behooren.

Deze bepaling is ook van toepassing op den hoofdofficier aan den inspecteur der infanterie toegevoegd; wordt deze betrekking door een kapitein waargenomen, dan geniet hij boven en behalve zijn traktement, eene toelage van vijf honderd gulden (f 500) 's jaars, benevens een ration fourrage.

De kapitein of 1ste luitenant-adjudant van den inspecteur der infanterie, geniet boven en behalve zijn traktement, eene toelage van vier honderd gulden (f 400) 's jaars, benevens een ration fourrage.

Art. 9.

Mede wordt gehandhaafd de instelling der provinciale adjudanten.

Zij staan tot de bevelhebbers der militaire afdeelingen, waartoe zij behooren, over het algemeen in dezelfde verhouding, als tot dus verre tot de opgeheven provinciale kommandanten.

Met opzigt tot de werkzaamheden der nationale militie in de provinciën, in welke hoofdplaats zij gevestigd zijn, alsmede in alles wat de militaire justitie betreft, handelen zij in naam en op last van den bevelhebber der militaire afdeeling, onder wien zij ressorteren. Ook hunne instructie wordt in verband daarmede door Onzen Minister van Oorlog herzien.

Art. 10.

De instructiën ingevolge het bepaalde bij de artt. 5, 7 en 9 door Onzen Minister voorloopig vast te stellen of te herzien, worden later aan Onze goedkeuring onderworpen.

Art. 11.

Alle bestaande verordeningen met voormelde bepalingen in strijd, worden bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan de Departementen van Algemeen Bestuur en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 23sten Februarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASENBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Heeft de eer voormeld besluit des Konings mits deze voorloopig ter kennis van de verschillende militaire autoriteiten te brengen, met mededeeling dat de vereischte bevelen en instructiën, ter uitvoering van dat besluit, dezerzijds nader zullen worden uitgevaardigd.

's Gravenhage den 2den Maart 1860.

(get.) DE CASENBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 54 B.

's Gravenhage, den 2den Maart 1860.

Als een vervolg op de dezerzijdsche aanschrijvingen van den 27sten Mei 1858, en 14 Maart 1859, N°. 54 en 41 B, heb ik de eer UHEG. te doen kennen, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie is afgedrukt en voor het Leger, tegen den prijs van zes cents per Exemplaar, verkrijgbaar, het: » *Tweede bijvoegsel voor Hoofdstuk VI en XIII^c, van den Instructie-Inventaris voor de Artillerie der Landmagt, opgemaakt den 13den December 1859;*» waarvan door de zorg van den Heer Generaal-Majoor Gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie, aan de chefs der korpsen onder uwe bevelen, ieder . . . Exemplaren zullen worden toegezonden.

De kosten vallende op die af te zenden Exemplaren, zullen op gelijke wijze onder de uitgaven voor administratiekosten moeten worden verrekend, als zulks ten gevolge van de vermelde beschikkingen dezerzijds, ten aanzien van de daarbij bedoelde exemplaren van den Instructie-Inventaris heeft plaats gehad.

Ik heb de eer UHEG. te verzoeken, wel de vereischte bevelen, dienovereenkomstig te willen geven.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
de Heeren Generaals, kommanderende het
Personeel des Legers.

Abstract: This report describes the results of a study on the effects of a new educational program on student learning outcomes.

1. Introduction

The purpose of this study was to evaluate the impact of a new educational program on student learning outcomes.

The study was conducted over a period of six months. The participants were 100 students from a university. The program was designed to improve student learning outcomes in the field of education. The results of the study are presented in this report.

The study was conducted using a quasi-experimental design. The participants were divided into two groups: a control group and an experimental group. The experimental group received the new educational program, while the control group received the traditional program.

The data were collected using a variety of methods, including pre-tests, post-tests, and surveys. The results of the study are presented in the following sections.

The results of the study show that the new educational program had a significant positive impact on student learning outcomes.

The experimental group showed significantly higher scores on the pre-test and post-test compared to the control group.

The results of the study suggest that the new educational program is an effective way to improve student learning outcomes.

The study has several limitations, including a small sample size and a lack of random assignment.

Despite these limitations, the study provides valuable insights into the effectiveness of the new educational program.

The results of the study have implications for the design of educational programs and the assessment of student learning outcomes.

The study was funded by the National Science Foundation. The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

The authors would like to thank the participants and the research assistants for their contributions.

The authors are grateful to the National Science Foundation for their support of this research.

27 Jan. 1860.

N°. 68.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Overwegende de noodzakelijkheid om het personeel der militaire intendanten eenigzins uit te breiden;

Gelet op ons besluit van den 9den December 1850, n°. 49.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 25sten Januarij 1860, kabinet lit. A 2.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

dat met wijziging van art. 7 van het bovengemeld besluit, het personeel der militaire intendanten zal worden vermeerderd met twee onder-intendanten der 1ste klasse (*majoor*) en met twee onder-intendanten der 2de klasse (*kapitein*) waarvan een het tractement van f 1800 en een ad f 1600 's jaars zal genieten.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 27sten Januarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 5 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 17den dezer n°. 60, houdende bepalingen omtrent de indeeling van een zeker aantal officieren van gezondheid bij de verschillende korpsen en inrigtingen van het leger, en in verband daarmede wijziging in de zamenstelling van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt enz.

Bijbl. V.

Heeft de eer het noodig getal exemplaren van dat besluit en van de daarbij behorende tabellen, tot informatie te zenden, aan (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger).

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1860.

(get.) DE CASEMROOT.

17 Febr. 1860.

No. 60.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Willende ter betere voorziening in de geneeskundige dienst bij de armée, een zeker aantal officieren van gezondheid indeelen bij de verschillende korpsen en inrigtingen van het leger en in verband daarmee, aan dat personeel voor gemelde dienst, de noodige uitbreiding geven.

Gezien de Koninklijke besluiten van den 19den October 1845 n°. 61 en den 11den Februarij 1855 n°. 49, met de wijzigingen, opvolgend daarin gebragt:

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 14den dezer, kabinet L^a. S 5.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het personeel voor de geneeskundige dienst bij het leger, zal voortaan zijn zamengesteld, zoo als op de, bij dit besluit gebechte tabel A is aangewezen.

De officieren van gezondheid, apothekers en kweekelingen voor de militaire geneeskundige dienst, zullen de traktementen en toelagen genieten, welke insgelijks op die tabel zijn vermeld.

Art. 2.

Een zeker aantal officieren van gezondheid zal tot de formatie der korpsen behooren en daarbij bepaaldelijk zijn ingedeeld, in de verhouding als zulks, bij de mede aan dit besluit geannexeerde tabel B is aangeduid.

Deze officieren van gezondheid (die wat hunne dienst bij het korps en in het algemeen de krijgstuicht betreft, onder de bevelen staan van de chefs der korpsen waartoe zij behooren) zullen tevens gebezigd worden voor de verdere diensten van geneeskundigen aard, in het garnizoen, waar zij zich bevinden, daaronder begrepen de behandeling der zieken in de garnizoens-hospitalen en infirmeriën; — De eerstaanwezende officier van gezondheid en de chefs der korpsen ter plaatse, regelen zulks onderling.

Art. 3.

De overige officieren van gezondheid, zoo mede de apothekers zijn bestemd voor de bijzondere inrigtingen en diensten des legers, zoo als:

- het bureau van den inspecteur;
- het magazijn van geneesmiddelen;
- het groot Rijks-hospitaal te Utrecht, met de daaraan verbonden kweekschool voor militaire geneeskundigen;
- de garnizoens-hospitalen;
- „ „ infirmeriën;

terwijl voorts hunne kennis in het vak dat zij beoefenen, ook aan de verdere belangen van het personeel der armée dienstbaar zal wezen; hieronder behoort de geneeskundige verzorging van officieren, mindere militairen en andere personen, die voor zich en hun gezin, tot het erlangen van zoodanige hulp, door de zorg van het Departement van Oorlog, gerechtigd zijn.

De bij dit artikel bedoelde officieren van gezondheid en apothekers worden, ook wat hunne betaling betreft, voortdurend beschouwd als officieren zonder troepen.

Art. 4.

Het verbod voor de militaire geneeskundigen om burgerpraktijk uit te oefenen, blijft voortdurend van kracht.

Art. 5.

Dit besluit treedt in werking met den 1sten April 1860.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, mitsgaders aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 17den Februarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

TABEL A.

Behoort bij het besluit van den
17den Februarij 1860, n°. 60.

BETREKKINGEN.	Rang waaraan de betrek- king is geassimi- leerd.	Getal	Jaarlijksche		AANMERKINGEN.
			trakte- menten per rang.	toe- lagen.	
Inspecteur	Kolonel.	1	4400	"	<p>Van het traktement voor den inspec- teur uitgetrokken, zal $\frac{1}{11}$ gedeelte worden betaald door het Departement van Marine.</p> <p>De bij Ons besluit van den 31sten December 1859, n°. 47 voor den te- genwoordigen inspecteur bepaalde as- similatie wordt gehandhaafd.</p> <p>Even zoo blijft van kracht Ons besluit van den 20sten Nov. 1851, n°. 76, tot regeling der toelagen van de officieren van gezondheid en apo- thekers, dienst doende bij de kweek- school voor militaire geneeskundigen.</p> <p>De officieren van gezondheid, be- hoorende tot het koloniaal werfdepôt, zijn niet in de nevenbedoelde getallen begrepen, evenmin de officieren van gezondheid die boven het getal van drie, bij het op voet van oorlog brengen van het 5de regiment dra- gonders, daarbij worden ingedeeld.</p> <p>Toelage voor 2 apothekers der 2de klasse ieder ad f 300, dienst doende bij 's Rijks magazijn van geneesmid- delen; zullende de toelage ad f 300 door den apotheker der 2de klasse bij de Koninklijke Militaire Akademie genoten wordende, uit de fondsen dier inrigting worden gekweten.</p> <p>Het getal kweekelingen der 3de klasse zal worden geregeld in ver- band tot de behoefte van de dienst.</p>
Eerste officieren van gezondheid.	1e kl. Luit.-kol.	2	3000	"	
	2e " Majoor.	5	2600	"	
Officieren van gezondheid.	1e kl. Kapitein.	11	2200	"	
		11	1900	"	
	2e " 1e luit.	60	1000	"	
	3e " 2e "	40	800	"	
Apothekers	1e kl. Kapitein.	2	1800	"	
		2	1600	"	
	2e " 1e luit.	1	1400	"	
	2e " 1e luit.	12	900	600 "	
	3e " 2e "	10	800	"	
Kweekelingen	1e kl.	6	300	"	
	2e "	16	200	"	
	3e "	onbe- paald.	"	"	

Mij bekend.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

TABEL B.

Behoort bij het besluit van den 17den
Februarij 1860, n°. 60.

TABEL aantonende de verdeeling van een zeker aantal officieren van gezondheid, over de verschillende korpsen enz. van het Leger, en de daarmede in verband staande wijziging in de tabellen van formatie tot de hieronder vermelde besluiten, behoorende :

AANWIJZING DER BESLUITEN.	CORPSEN, ENZ.	Offic. van gezondheid der		AANMERKINGEN.	
		1e Klasse.	3e Klasse.		
21 November 1850, n ^o . 70...	Negen regimenten infanterie.....	9	23	De indeeling van de officieren van gezondheid der 1ste klasse bij de korpsen, zal geschieden ongeacht het traktement dat zij genieten. Van de hiernevens gestelde getallen der officieren van gezondheid van de 2de en 3de klasse, mag in zooverre worden afgeveken, dat zonder onderscheid van wapen, officieren van gezondheid der 2de klasse de plaats kunnen innemen der officieren van gezondheid der 3de klasse en omgekeerd, mits gezorgd worde dat het over al de wapens voor ieder der beide rangen uitgetrokken totale cijfer niet worde overschreden.	
21 April 1854, „ 63...	Instructie-bataillon.....	1	1		
21 November 1850, „ 70...	Algemeen depôt van discipline....	»	1		
27 December 1851, „ 37...	Vijf regimenten dragonders.....	5	5		
29 Mei 1859, „ 30...					
31 Julij „ „ 48...	Regiment veld-artillerie.....	1	1		
8 September 1852, „ 38...	Drie regementen vesting-artillerie..	3	3		
	Regiment rijdende artillerie.....	1	»		
	Korps pontonniers.....	»	1		
22 Augustus 1849, „ 87...	Bataillon mineurs en sappeurs....	»	1		
13 Julij 1857, „ 40...	Koninklijke Militaire Akademie....	1	1		
	TOTALEN...	21	37		34

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 75 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 27sten Februarij 1860, n°. 75, houdende eene uitbreiding van het wapen der artillerie.

Heelt de eer voorschreven besluit met de daarbij behoorende tabellen mits deze ter kennis te brengen van (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger).

's Gravenhage, den 8sten Maart 1860.

DE CASEMBROOT.

29 Februarij 1860.

N°. 75.

WIJ WILLEM III, bij de gracie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot het oprigten van een artillerie-transporttrein, het vermeerderen van het getal der kompagnien en der manschappen bij de vesting-artillerie, alsmede van het getal paarden bij de veld- en rijdende artillerie;

Gelet op Ons besluit van den 8sten September 1852, n°. 38, betreffende de zamenstelling van het wapen der artillerie en de later daarin gebragte wijzigingen.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 23sten dezer, Kabinet Litt. F 5.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het regiment veld-artillerie wordt met 2 kompagnien artillerie-transporttrein vermeerderd; de zamenstelling van dat regiment, het bedrag der traktementen en soldijen zal zijn zooals in de bij dit besluit behoorende tabelle, Litt. A, is aangeduid.

Art. 2.

De drie regimenten vesting-artillerie worden ieder met eene kompagnie vermeerderd en zijn tezamen gesteld als in de bij dit besluit behoorende tabelle, Litt. B, is aangewezen

Art. 3.

Bij ieder der vier veldkompagnien van het regiment rijdende artillerie wordt het getal paarden met 21 vermeerderd. Het getal der troepenpaarden bij gemeld korps wordt alzoo 410.

Art. 4.

Van de 99 kapiteins der artillerie behooren de 35 oudste tot de eerste, de daarop volgende 35 tot de tweede, en de overige tot de derde klasse.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 29sten Februarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
F. A. VAN RAPPARD.

Behoort bij het besluit van den 29sten
Februarij 1860 n°. 75.

ZAMENSTELLING VAN HET REGIMENT VELD-ARTILLERIE, *bestaande uit: den staf, elf veld-kompagnien en eene depôt-kompagnie en twee kompagnien artillerie transporttrein.*

BETREKKINGEN.	STERKTE.		PAARDEN.		TRAKTE- MENTEN EN SOLDIEN.		AANMERKINGEN.
	Officieren.	Troepen.	Officieren.	Troepen.	per jaar.	per dag.	
STAF.							
Kolonel kommandant	1		2		4500 00		Luit. kol. zijnde f3900
Luitenant-kolonel.	1		2		3400 00		
Majors.	5		6		5000 00		
Kapitein-adjutant	1		1		(a)		
Id. instructeur.	1		1				
Id. materieel.	2		2				
1e luit.-adjutant.	1		1		1400 00		
Idem Instructeur rijkunst.	1		1		1400 00		
Kwartiermeesters	}	kapitein	1		1600 00	1ste klasse 1800	
		1ste luitenant.	1		1000 00		
		2de id	1		800 00		
Kapitein administrateur van kleeding.	1		1		1600 00	1ste luit. zijnde f1200	
Paardenarts.	}	der 2de klasse.	1	1	1100 00	2de " " 1000	
		" 3de "	1	1	1000 00		
Adjutant-onderofficier			2	2			
Sergeant-majoor vuurwerker.			2				
Staf trompetter			1	1			
Schrijvers.			5				
Meester kleedermaker			1			(l)	
Id. laarzenmaker			1				
Hoefsmeden.			6				
Zadelmakers			6				
<i>Kompagnien veld-artillerie en artillerie transporttrein.</i>							
Kapiteins	14		14		(a)	(a) De traktementen alhier niet uitgetrokken zijn gelijk aan die, vermeld in art. 5, van het besluit van 8 September 1852, n ^o . 58.	
1ste luitenants.	25		25				
2de "	27		27				
Sergeant-majoor.		14					
Sergeanten.		108					
Fouriers.		14					
Korporaals.		112					
Trompetters		28					
Timmerlieden.		11					
Wagenmakers.		11					
Smeden.		11					
Vrijwil- ligers.	}	kanonniërs. } der 1ste klasse.	159	553	(b)		(b) De soldijen alhier niet uitgetrokken zijn gelijk aan die vermeld in het besluit van den 18den December 1859, n ^o . 53.
		" 2de "	246				
		stukrijders. } 1ste "	82				
		" 2de "	164				
Mili- ciens	}	kanonniërs. } 1 jaar onder de wap.	96				
		" met groot verlof.	288				
		reserve.	96				
		stukrijders. } 1 jaar onder de wap.	116				
		" 5 maanden idem.	140				
		stukrijders. } met groot verlof.	768				
		reserve.	236				
Totaal.	85	2744	84	538			

INDEELING DER KOMPAGNIEN.

BETREKKINGEN.	STERKTE VAN						PERSENEEL EN PAARDEN VOOR DE						TOTAAL.			
	eene kompanie artillerie.		de depot kompanie.		eene kompanie artillerie transportrein.		elf kompaniën veld-artillerie.		depot kompanie.		twee kompaniën transportrein.					
	Troepen.	Paarden.	Troepen.	Paarden.	Troepen.	Paarden.	Troepen.	Paarden.	Troepen.	Paarden.	Troepen.	Paarden.				
Kapitein.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	2	2	14	14		
1ste luitenant.....	2	2	1	1	1	1	22	22	1	1	2	2	25	25		
2de ".....	2	2	1	1	2	2	22	22	1	1	4	4	27	27		
Sergeant-majoor.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	2	2	14	14		
Sergeant.....	8	8	8	8	6	6	88	88	8	8	12	12	108	108		
Fourier.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	2	2	14	14		
Korporaal.....	8	8	8	8	8	8	88	88	8	8	16	16	112	112		
Trompetter.....	2	2	2	2	2	2	22	22	2	2	4	4	28	28		
Timmerman.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	1	1	11	11		
Wagenmaker.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	1	1	11	11		
Smid.....	1	1	1	1	1	1	11	11	1	1	1	1	11	11		
Vrijwilligers.	} kanonnier	} 1e kl.	14	5	5	5	154	5	5	5	5	5	159	159		
			21	15	15	15	231	15	15	15	15	246	246			
			6	6	6	6	66	6	6	6	6	82	82			
			12	12	12	12	132	12	12	12	12	164	164			
Miliciens.	} kanonnières	} 1 jaar onder de wapenen.	8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	96	96		
			24	24	24	24	264	24	24	24	24	288	288			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	96	96			
} stukrijders	} 1 jaar onder de wapenen.	8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	96	96		
		8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	8	96	96	
		8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	8	96	96	
		8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	8	96	96	
} stukrijders	} idem	} met groot verlof.....	24	24	24	24	264	24	24	24	24	24	288	288		
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	96	96	
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	8	96	96
			8	8	8	8	88	8	8	8	8	8	8	8	96	96
Totaal...	161	47	141	36	437	34	1771	517	141	36	874	68	2786	621		

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog

F. A. VAN RAPPARD.

LITT. B.

Behoort bij het besluit van den
29sten Februarij 1860 n°. 75.

ZAMENSTELLING VAN EEN REGIMENT VESTING-ARTILLERIE, *bestaande uit: dertien kompagnien en eene depôt-kompagnie.*

BETREKKINGEN.	STERKTE.		TRAKTEMENTEN EN SOLDIEN.		AANMERKINGEN.	
	Officieren.	Troepen.	Per jaar.	Per dag.		
STAF.						
Kolonel, kommandant	1		4500	=	Luit-kolonel zijnde f 5900	
Luitenant-kolonel.	1		3400	=		
Majors	2		5000	=		
Kapitein-adjutant.	1		(a)			
Id. instructeur	1					
Id. voor het materieel.	5					
Kwartiermeesters } kapitein.	1		1600	=		1ste klasse zijnde f 1800
} 2de luitenant.	1		800	=		
kapitein-administrateur v. kleeding	1		1600	=		1ste luit. zijnde f 1200
Adjutant-onderofficier.		1				2de " " " " = 1000
Sergeant-majoor vuurwerker.		1				
Staf-hoornblazer.		1				
Schrijvers		5		(b)		
Meester kleedermaker.		1				
Idem schoenmaker.		1				
KOMPAGNIEN.						
Kapiteins.	14		(a)		(a) De traktementen alhier niet uitgetrokken, zijn gelijk aan die, vermeld in art. 3 van het besluit van 8 September 1852 n°. 38.	
1ste luitenant.	21					
2de id.	21					
Sergeanten-majoor.		14				(b) De soldijen alhier niet uitgetrokken, zijn gelijk aan die, vermeld in het besluit van 18 December 1859 n°. 55.
Sergeanten		109				
Fouriers.		14				
Korporaals.		109				
Hoornblazers		28		(b)		
Kanonniers. {	Vrijwilligers {	der 1ste klasse.	126			
		" 2de " " " "	232			
		" 1 jaar onder de wapenen.	285			
		" groot verlof.	855			
{	Mili- {	ciens { reserve	285			
TOTAAL.	68	2065	4			

INDEELING DER KOMPAGNIËN.

BETREKKINGEN.	STERTE VAN				Aanmerkingen.	
	Eene kom- pagnie.	Dertien kom- pagnien.	De depôt kom- pagnie.	Totaal.		
Kapitein	1	13	1	14		
1ste luitenant	3	19	2	21		
2de idem		20	1	21		
Sergeant-majoor	1	13	1	14		
Sergeant	8	104	5	109		
Fourier	1	15	1	14		
Korporaal	8	104	5	109		
Hoornblazer	2	26	2	28		
Kanonniers. {	Vrijwilligers { der 1e klasse.	9	117	9	126	
	{ der 2e » .	16	208	24	232	
	{ 1 jaar onder de wap.	21	275	12	285	
	Mili- { groot verlof . . .	63	819	36	855	
	ciens { reserve	21	273	12	285	
TOTAAL	154	2002	111	2113		

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
F. A. VAN RAPPAARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 40 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt mits deze ter kennis van de verschillende bevelvoerende autoriteiten bij het leger, dat Zijne Majesteit, bij besluit van den 28sten der vorige maand n°. 75, heeft goedgevonden, met wijziging en uitbreiding in zoover van artikel 1

van het reglement op het fonds ten behoeve van onder-officieren enz., die onder toekenning van gagement of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, goedgekeurd bij het Koninklijk besluit van den 5den Maart 1842 n°. 61, te bepalen, dat al de schrijvers bij de verschillende wapens en korpsen van het leger, die den graad van onder-officier hebben verkregen, met uitzondering van de gepensioneerde militairen die als schrijvers zijn toegelaten, voortaan als deelgenooten aan het fonds voor onder-officieren zullen worden beschouwd en behandeld en alzoo verplicht zullen wezen, de gewone bijdragen aan genoemd fonds te storten.

Noodigt een ieder die zulks aangaat, zich overeenkomstig de bovenstaande beschikking te gedragen en gelast wijders dat deze dispositie gedrukt en de noodige exemplaren daarvan gezonden zullen worden (aan de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger).

's Gravenhage den 5den Maart 1860.

DE CASENBROOT.

7 Maart 1860.

N°. 62.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Gezien ons besluit van den 25sten Februarij jl., n°. 56, houdende de instelling van militaire afdeelingen;

Willende in verband daarmede, de administratieve dienst bij het leger regelen; Gelet op Onze besluiten van den 9den December 1850, n°. 49, en van den 27sten Januarij jl., n°. 68, houdende reorganisatie en uitbreiding van het personeel der militaire administratie;

Herzien de besluiten van den 19den October 1845, n°. 59, en van den 9den December 1850, n°. 50;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 5den dezer, lit. *IJ* 5; kabinet;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De thans bestaande administrative directiën, worden opgeheven.

Art. 2.

De administrative dienst in de militaire afdeelingen wordt, hetzij voor elke afdeeling in het bijzonder of voor meer afdeelingen vereenigd, waargenomen door de leden van het korps intendanten daartoe door Onzen Minister van Oorlog te bestemmen, die tevens, zoowel aan de intendanten of onder-intendanten met de dienst in de afdeelingen belast, als aan de hun toe te voegen officieren van het personeel der militaire administratie, de standplaatsen aanwijst, waar zij hunne dienstbetrekking zullen uitoefenen.

Art. 3.

De intendanten of onder-intendanten met de administrative dienst in eene of meer militaire afdeelingen belast, genieten voor schadeloosstelling, wegens bureaukosten, ieder zes honderd gulden (*f* 600) 's jaars.

De onder-intendanten, niet gevestigd in plaatsen, waar de, met de administrative dienst der afdeeling belaste intendant of onder-intendant verblijf houdt, genieten ter voorschreven zake eene jaarlijksche schadeloosstelling van twee honderd gulden (*f* 200).

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden, aan Onzen Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 7den Maart 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 14 B.

's Gravenhage, den 8sten Maart 1860.

Ik heb de eer hierbij aan Uwe Excellentie te doen toekomen, afschrift van Zijner Majesteit besluit van den 29sten Februarij jl. n°. 74, houdende bepaling dat in de formatie van het 5de Regiment Dragonders, even als bij de overige korpsen kavallerie, een *Ritmeester voor speciale diensten* zal zijn begrepen.

Ik verzoek U voormeld besluit ter kennis te willen brengen van het wapen onder uwe bevelen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

Zijne Excellentie den Luitenant-Generaal Inspecteur
van het Wapen der Kavallerie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 65 B.

's Gravenhage, den 15den Maart 1860.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op het bepaalde bij art. 5, 7, 9 en 40 van 's Konings besluit van den 25sten der vorige maand n°. 56;

Heeft goedgevonden de daarbij bedoelde instructiën *voorloopig* vast te stellen, te weten :

- 1°. voor de inspecteurs der infanterie, der kavallerie en der artillerie;
- 2°. voor de bevelhebbers in de militaire afdeelingen; en
- 3°. voor de provinciale adjudanten.

Zendt die instructiën mits deze, zoo aan de opper- en hoofdofficieren voor wie zij zijn bestemd, als aan alle andere militaire autoriteiten, met bepaling, dat het daarin vermelde, met den 1sten April aanstaande in werking zal treden, en dat de verschillende militaire autoriteiten van gemeld tijdstip af, ieder voor zooveel hem aangaat, zich dienovereenkomstig zullen gedragen.

Voorts wordt, in verband met die instructiën, door hem Minister tevens gelast :

1°. De instructie voor de inspecteurs der infanterie, der kavallerie en der artillerie geldt, voor zooveel het bataillon mineurs en sappeurs betreft, ook den inspecteur in de 1ste inspectie van fortificatiën.

2°. Het beheer over het materieel enz. der artillerie, mitsgaders over het personeel niet behoorende tot de artillerie-korpsen en de speciale diensten, aangewezen bij art. 17 der instructie voor den inspecteur van het wapen, blijft op den tegenwoordigen voet aan de directeurs der artillerie-directiën opgedragen.

3°. De Koninklijke Militaire Akademie, het instructie-bataillon en het koloniaal werfdepôt blijven, als tot dusverre, onmiddellijk onder den Minister van Oorlog, en 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, onmiddellijk onder den inspecteur van de geneeskundige dienst ressorteren.

4°. Op den 1sten October van elk jaar worden door de korps-kommandanten, regstreeks aan den Minister van Oorlog, nominatieve staten in duplo volgens model litt. A gezonden, houdende opgave van alle vrijwilligers, wier verbintenis in het volgende jaar eindigt; daaronder begrepen de militairen die, naar luid van art. 171 der wet op de nationale militie, bij de staande armée zijn overgegaan.

Bij het einde van elk kwartaal doen zij aan den Minister van Oorlog verslag van het uitreiken van het paspoort aan den betrokken militairen in de afgelopen drie maanden, of om welke reden dit niet is gedaan, benevens summier verantwoordings van de blanco paspoorten, welke hun tot voormeld ontslag zijn gezonden; en zulks door overlegging van eenen staat, naar voorschreven model opgemaakt, met bijvoeging van een 6de kolom, waarin vermeld wordt: *het paspoort uitgereikt den . . . ; gereëngageerd voor . . . , met of zonder handgeld; overleden of gedeserteerd den . . . ; voor den krijgsraad den . . . ; geplaatst bij de klasse van discipline den . . . ; enz.*

In de uit te reiken paspoorten wegens expiratie van dienst, zal voortaan geen melding meer behoeven te worden gedaan van het Koninklijk besluit van den 12den October 1845, n°. 58.

5°. Als algemeen beginsel moet door de kommanderende en dirigerende officieren worden aangenomen, dat de beslissing op alle verzoeken tot het bekomen van vrijstellingen van de bepalingen der wet op de nationale militie, den kring hunner bevoegdheid te buiten gaat; dat de verzoeken, welke hun door of, ten behoeve hunner onderhoorigen worden gedaan, en aan de beslissing van hooger autoriteit moeten worden onderworpen, bij tabellarisch rapport behooren te worden behandeld; dat de consideratiën en het advies, daarop te stellen, steeds van eene dagteekening en een nummer moeten zijn voorzien, en dat bij eene afwijzende beschikking, de belanghebbenden, zooveel mogelijk, naauwkeurig moeten worden bekend gemaakt met de redenen, welke de inwilliging hunner wenschen in den weg staan.

6°. De nominatieve staten van al zoodanige manschappen, die zich in den loop van het jaar aan desertie hebben schuldig gemaakt, en omtrent wier lot niets

stelligs bekend is, worden in de eerste helft der maand Januarij daaraanvolgende door de korpskommandanten regtstreeks aan den Minister van Oorlog gezonden.

7°. Indien in bijzondere spoedvereischende omstandigheden, buiten tusschenkomst van de bevelhebbers in de militaire afdeelingen, of van de provinciale adjudanten, order tot verplaatsing van troepen is gegeven, worden gemelde bevelhebbers en adjudanten, benevens de commissarissen des Konings in de provinciën, ieder voor zooverre hij daarbij betrokken is, daarvan onderrigt door die autoriteit welke tot de troepenbeweging de bevelen heeft gegeven.

8°. Voor het geval dat het uitzenden van wervers wenschenlijk wordt geacht, zijn de korpskommandanten bevoegd daartoe de vereischte bevelen te geven;

9°. Binnenlandsch verlof tot en met veertien dagen kan, nadat de daartoe betrekkelijke aanvragen van het visum van den plaatselijken of garnizoenskommandant zijn voorzien, door de chefs der korpsen worden verleend;

Gelijk verlof kan door de eerstaanwezende of dirigerende officieren, in overleg met den plaatselijken of garnizoenskommandant worden toegestaan aan de officieren en verdere militairen zonder troepen.

Nogtans mag, — bijzondere spoedvereischende gevallen uitgezonderd, — geen verlof voor langer dan vier dagen worden verleend aan officieren, behoorende tot de dienst van het materieel der artillerie, tot de genie, de geneeskundige dienst en verdere speciale diensten, dan nadat de daartoe betrekkelijke aanvragen vooraf aan de betrokken directeurs, inspecteurs, enz. zijn onderworpen.

Bij dringende omstandigheden kan aan een officier verlof voor den tijd van vier dagen, in afwachting en in mindering van het aangevraagde worden toegestaan.

De kommanderende officieren van gedetacheerde onderdeelen van korpsen, zijn bevoegd, in overleg met den plaatselijken of garnizoenskommandant, een verlof voor ten hoogste vier dagen aan hunne onderhoorigen toe te staan.

De chefs van de korpsen en diensten behoeven verlof van den bevelhebber in de militaire afdeeling, om zich buiten hunne standplaats te begeven.

In bijzondere spoedvereischende gevallen nogtans, is hun vergund zich voor den tijd van vier dagen van hunne standplaats te verwijderen, mits zij daarvan kennis geven aan gemelden bevelhebber.

De kommanderende officieren van gedetacheerde onderdeelen geven van dusdanige verwijdering van hunne standplaats, kennis aan hunnen onmiddellijken chef.

Van de toegestane verloven in het algemeen wordt, voor zooveel noodig, opgave gedaan aan de betrokken chefs van de korpsen of diensten.

De aanvragen om verlof worden ingerigt naar het hierbij gevoegde model lit. B.

10°. Met het in werking treden van voormelde instructien, in verband met vorenstaande bepalingen, moeten de instructien voor de bevelvoerende generaals en de provinciale kommandanten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 25sten Januarij 1841, n°. 244, met de daartoe betrekkelijke aanschrijving van den 6den Februarij daaraanvolgende, n°. 1, zoo mede de instructien voor de inspecteurs der infanterie, der kavallerie en der artillerie, mitsgaders die voor de provinciale adjudanten, — ingevoerd respectivelijk bij aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 24sten Februarij 1851, n°. 45 B, van den 5den Januarij 1855, n°. 1 B, van den 11den October 1852, n°. 18 B, en van den 14den November 1845, n°. 41 B, — als vervallen worden beschouwd.

11°. Aangezien deze instructiën en bepalingen het gevolg zijn van wijzigingen in het vroeger bestaande, en de toepassing daarvan welligt aanleiding kan geven tot het opmerken van bijzonderheden, welke nog voorziening kunnen vorderen, worden de inspecteurs en de bevelhebbers in de militaire afdeelingen uitgenoodigd, op den 1sten November aanstaande, al hetgeen hun, zoo tot aanvulling als tot wijziging van die instructiën, noodig zal voorkomen, aan hem Minister mede te deelen.

En zullen exemplaren dezès, met en benevens die van voorschreven instructiën worden gezonden, aan (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger).

's Hage, den 15den Maart 1860.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

INSTRUCTIE voor de Inspecteurs der Infanterie, der Kavallerie en der Artillerie.

Art. 1.

De inspecteur staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog.

Art. 2.

De kring zijner dienstverrigtingen strekt zich uit over al hetgeen, wat de geschiktheid en de wijze van leven der officieren en van het verdere personeel der korpsen van het wapen betreft.

Art. 3.

Hij vestigt in het bijzonder zijne aandacht op al datgene, hetwelk de bruikbaarheid van het wapen uitmaakt of daarmede in verband staat, als: onderrigt, oefeningen, krijgstucht, inwendige dienst, administratie, kleeding en wapening.

Art. 4.

Hij waakt zooveel mogelijk, dat de bestaande reglementen en bepalingen bij het wapen naauwkeurig worden opgevolgd, en alle afwijkingen daarvan ten spoedigste worden hersteld.

Art. 5.

Hij verzekert zich, dat vooral de jonge officieren het vroeger aangeleerde met zorg onderhouden, en zich bij voortdoring met ijver op de militaire wetenschappen blijven toeleggen.

Art. 6.

Tot de einden hiervoren omschreven, houdt hij, op last van den Minister van Oorlog, op tijdstippen door dezen te bepalen, wapenschouwingen over de korpsen van het wapen.

In bijzondere gevallen, wanneer hem zulks in het belang van de dienst noodzakelijk mogt voorkomen, kan hij ook zonder zoodanigen last een of meer korpsen van het wapen in oogenschouw nemen.

Van het voornemen tot het houden van dusdanige inspectiën, geeft hij echter steeds kennis aan den Minister van Oorlog.

Van de te houden inspectiën wordt de bevelhebber in de militaire afdeeling door hem onderrigt.

Art. 7.

Hij doet zich bij de wapenschouwingen vergezellen door den officier, die hem is toegevoegd.

Voor het geval, dat de inspectiën zich meer bepaaldelijk over de administratie der korpsen uitstrekken, wordt hij, op zijne aanvraag daartoe, ook door een

officier van de militaire administratie, door den Minister van Oorlog aan te wijzen, bijgestaan.

Art. 8.

Na afloop van elke wapenschouwing doet hij van zijne bevindingen en opmerkingen verslag aan den Minister van Oorlog, met bijvoeging van al zoodanige inlichtingen, consideratien, adviezen en voorstellen, als hem ten meeste nutte van 's Konings dienst geraden voorkomen.

Art. 9.

Hij doet, op welk tijdstip het ook zij, al zoodanige voorstellen aan den Minister van Oorlog, als naar zijn oordeel kunnen strekken, om de deugdelijkheid van het wapen te vermeerderen.

Art. 10.

In het begin van het jaar biedt hij den Minister van Oorlog een voorstel aan nopens de bijzondere oefeningen, welke, naar zijn oordeel, in den loop van het jaar bij het wapen dienen plaats te hebben.

De rapporten nopens die bijzondere oefeningen, en in het algemeen de verslagen betreffende de instructie bij het wapen, worden door zijne tusschenkomst aan den Minister van Oorlog gezonden.

Art. 11.

Hij correspondeert met de bevelhebbers in de militaire afdeelingen, zoomede, bijaldien hij dit noodig of nuttig acht, met de chefs der korpsen van het wapen, omtrent alle onderwerpen tot den kring zijner dienstbetrekking behoorende.

Art. 12.

De conduite-lijsten van de officieren van het wapen worden jaarlijks, door zijne tusschenkomst en door hem aangevuld, op den gewonen tijd den Minister van Oorlog aangeboden.

Hij ontvangt van de bevelhebbers in de militaire afdeelingen de voordragten tot het verleenen van pensioen, van non-activiteit en van ontslag uit de dienst, ten behoeve van officieren van het wapen.

Hij voorziet die voordragten, voor zoo veel noodig, van zijne consideratiën en zijn advies, en onderwerpt ze daarna aan de beslissing van den Minister van Oorlog.

De rapporten op verzoeken van officieren, om van het eene korps bij het andere te worden overgeplaatst, worden op dezelfde wijze behandeld.

Art. 13.

Hij ontvangt vóór of uiterlijk op den 5den van elke maand, van de chefs der korpsen van het wapen, den maandelijkschen sterkte- en emplacements-staat van het korps, op den laatsten der vorige maand.

Hij zendt die staten, na daarvan voor zich de noodige aanteekeningen te hebben doen nemen, vóór of uiterlijk op den 10den daaraanvolgende, aan den Minister van Oorlog.

Art. 14.

Hij behoeft verlof van den Minister van Oorlog, om zich in zijn persoonlijk belang van zijne standplaats te verwijderen.

Bij dringende omstandigheden, de magtiging tot vertrek niet kunnende afwachten, is hij nogtans bevoegd, voor den tijd van acht dagen zich naar die plaats of plaatsen van het rijk te begeven, waar zijne tegenwoordigheid gevorderd wordt, mits hij van dusdanige verwijdering kennis geve aan den Minister van Oorlog.

Art. 15.

De inspecteur van de kavallerie blijft, op den tegenwoordigen voet, belast met het toezigt over het wapen der Koninklijke marechaussée.

Voor zooveel vorenstaande bepalingen met de bijzondere reglementen of voorschriften, dat korps in het bijzonder betreffende, zijn overeen te brengen, zijn die ook op de marechaussée van toepassing.

Art. 16.

Aan den inspecteur van de artillerie blijft het toezigt opgedragen over de artillerie-, stapel- en constructiemagazijnen, over de inspectie der draagbare wapenen, over 's Rijks gieterij van bronzen geschut en over de pyrotechnische school, — voor zooveel het personeel, de inrigting der werkplaatsen, de aanwending der materialen en in het algemeen de technische uitvoering der werkzaamheden betreft, — en voorts over het materieel bij de korpsen in gebruik.

In bijzondere omstandigheden kan de inspecteur der artillerie ook worden belast met het houden eener inspectie over een of meer magazijnen van Oorlog.

INSTRUCTIE voor den Bevelhebber in elke Militaire Afdeling.

Art. 1.

De bevelhebber in de militaire afdeling staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog.

Art. 2.

Hij moet zich volkomen bekend maken met al datgene wat in verband staat met de verdediging van het gedeelte van het Rijk, waarin hij het bevel voert.

Hij zal daartoe, in overleg met de hoofd- of andere officieren der artillerie en der genie, in zijn kommandement aanwezig, memorien en plannen van defensie opmaken, en die aan den Minister van Oorlog onderwerpen.

Art. 5.

Hij bezoekt, met magtiging van den Minister van Oorlog, nu en dan de vestingen, versterkte stellingen en garnizoensplaatsen in zijne militaire afdeling.

Na zijne rondreis, doet hij van zijne bevindingen en opmerkingen verslag aan den Minister van Oorlog.

Art. 4.

Hij heeft onder zijn bevel de plaatselijke en garnizoens-kommandanten, de chefs van diensten en korpsen in de militaire afdeling, zoo wat betreft de oefeningen, de kleeding en wapening, de inwendige en dagelijkse dienst, als ten aanzien van de administratie, de geneeskundige, plaatselijke en garnizoensdienst, de algemeene politie, de handhaving der krijgstuicht en het verleenen van militairen bijstand, overeenkomstig de bepalingen, daaromtrent vastgesteld of nog vast te stellen (1).

---

(1) Militaire bijstand wordt verleend:

op vordering van de Commissarissen des Konings in de provinciën en van de burgemeesters of burgerlijke overheden, in geval van oproer, onrustige bewegingen, zamenschelingen of andere stoornis der openbare orde, zoo mede bij brand (art. 15 van 's Konings besluit van 27 September 1850, n°. 62; artt. 184 en 185 der wet van 29 Junij 1851, n°. 85, en artt. 11 en 26 van het Wetboek van Strafvordering);

aan de burgerlijke magten of beambten, welke zich daartoe ambtshalve aanmelden, tot het uitoefenen van hunne ambtsverrigtingen, tot het stuiten van gewone delicten of tot het voltrekken van vonnissen, als: de burgemeesters, de ambtenaren van het openbaar ministerie,

Art. 5.

Hij moet bij alle gelegenheden en onder alle omstandigheden ten meesten nulle van de dienst handelen en doen handelen, en op zijne verantwoordelijkheid alle zoodanige maatregelen nemen en doen nemen, als tot dat einde strekken en aan de algemeene veiligheid bevorderlijk zijn.

Art. 6.

Hij correspondeert onmiddellijk met den Minister van Oorlog, en wanneer een legerkorps in zijne militaire afdeeling zich bevindt, met den bevelhebber van dat legerkorps; voorts met de militaire autoriteiten onder zijne onmiddellijke bevelen, mitsgaders met de chefs van die korpsen, waarvan eenig onderdeel in zijne militaire afdeeling is gestationneerd, omtrent dienstaangelegenheden dat onderdeel betreffende.

Hij geeft aan de inspecteurs van elk der wapens die inlichtingen, nopens de korpsen of onderdeelen daarvan, in zijne militaire afdeeling aanwezig, welke zij van hem mogten vragen.

Art. 7.

Hij waakt dat de onderscheidene reglementen, voorschriften en bepalingen, zoo ten aanzien der oefeningen als van de dienst in het algemeen bij de troepen en diensten onder zijn bevel, naauwkeurig worden opgevolgd.

Indien daarvan mogt worden afgeweken, zorgt hij dat de afwijkingen ten spoedigste worden hersteld.

Voor het geval dat zulks de bijzondere dienst of de oefeningen van eenig korps betreft, geeft hij daarvan tevens zooveel noodig kennis aan den inspecteur van het wapen waartoe het bedoelde korps behoort.

Art. 8.

Voor zooveel de omstandigheden, uit den aard der zaken voortvloeiende, zulks medebrengen, treedt hij in overleg met de inspecteurs van de hierbij betrokken wapens, omtrent alle bijzonderheden de praktische oefeningen bij de korpsen betreffende.

de kantonregters, de officieren en onderofficieren, — waaronder ook de korporaals zijn begrepen, — der *marchausée*, de directeuren en commissarissen van politie en de waterschouten, de deurwaarders en andere personen, die met eenig bevel van gewaungenneming mogten zijn belast, en alle verdere beambten, in zaken, bij bijzondere wetten en wettige verordeningen aan hunne waakzaamheid toevertrouwd (artt. 11, 26, 91, 102 en 372 van het Wetboek van Strafvordering);

aan andere personen, op grond van art. 89 van het Wetboek van Strafvordering, in verband met het bepaalde bij art. 473, 12de punt, van dat van Strafrecht;

aan de militie commissarissen (art. 73 der wet van 8 Januarij 1817, *Rec. Mil.* 1819, II, 15, en Aanschr. D. v. O., dd. 29 September 1836, n°. 49 B);

aan de ambtenaren van den waterstaat; (*Rec. Mil.* 1836, I, 4);

aan de ambtenaren en bedienden der in- en uitgaande regten en accijnsen, alsmede aan de gemeente-ontvangers, in alle zaken, hunne functie en de uitvoering van de daartoe betrekkelijke wetten betreffende; zullende men aansprakelijk wezen voor de schade, welke door verzuim of ongegronde weigering van adsistentie veroorzaakt is (art. 322 der wet van 26 Augustus 1822; *Rec. Mil.* 1846, 158; 1847, 23, en van 1851, 189);

aan de directeuren van politie in groote steden, al zij het ook *in buitengewone gevallen*; tot handhaving der orde bij de aankomst of vertrek van spoorwagentreinen (Aanschr. D. v. O., dd. 9 October 1842, n°. 1 B);

ook bij processien, doch alleen dan wanneer de aanvraag daartoe geschiedt door de autoriteiten, die met de handhaving der publieke orde zijn belast, en dan nog alleen in het geval dat de gewone middelen tot behoud van orde te kort schieten (Aanschr. 10 September 1855, n°. 17 B);

aan de tolgaarders van 's Lands tollén (*Rec. Mil.* 1828, I, 119 en art. 9 van het Koninklijk besluit van 29 October 1833, n°. 39).

Onder zijn onmiddellijk bestuur en zijne leiding zullen in zijne standplaats, voor zooverre daartoe eenigzins gelegenheid bestaat, met de troepen aldaar aanwezig, gecombineerde manoeuvres, militaire marschen enz. worden uitgevoerd.

Hij is verantwoordelijk dat ook in de andere garnizoenen zijner militaire afdeling, zooveel mogelijk dergelijke oefeningen worden gehouden, en ten einde deze ook in die plaatsen te kunnen nagaan of de leiding daarvan op zich te nemen, zal hij zich nu en dan derwaarts moeten begeven, doch telkens daartoe vooraf de magtiging aan den Minister van Oorlog vragen.

De hierbedoelde manoeuvres enz. zullen voornamelijk dan plaats hebben, wanneer de miliciens, die telken jare onder de wapenen worden geroepen, genoegzaam geoefend zijn om daaraan deel te nemen.

Art. 9.

Alle vestingen, forten, hospitalen of infirmeriën enz. in zijne militaire afdeling gelegen, zijn voor zooverre betreft de fortificatiën, gronden, gebouwen en andere landseigendommen, welke tot gebruik van de troepen strekken, aan zijn toezigt onderworpen.

Hij ontvangt de rapporten deswege van de kommandanten dier plaatsen, op den voet en de wijze bij afzonderlijke instructiën vastgesteld.

De zesmaandelijksche kazerneringsstaten worden door hem aan den Minister van Oorlog gezonden.

Art. 10.

Over alle onderwerpen nopens de dienst, het materieel der artillerie en der genie betreffende, correspondeert hij alleen met de daarbij betrokken directeurs en inspecteurs.

Hij is bevoegd van den directeur der artillerie alle zoodanige rapporten en inlichtingen te vragen, als op den staat van het geschut, de munitien en de draagbare wapenen betrekking hebben, doch hij mag niet vorderen, dat aan hem gespecificeerde magazijnslijsten worden ingediend.

Hij ontvangt van den directeur der artillerie kennisgeving van alle belangrijke mutatiën of verzendingen van magazijnsgoederen, en van den inspecteur der fortificatiën, mededeeling van het aanleggen en het belangrijk veranderen van eenig verdedigingswerk in de militaire afdeling.

Hij wordt almede door gemelde autoriteiten bekend gemaakt met den zakelijken inhoud van de orders, welke zij mogten ontvangen omtrent het ontwapenen of het in staat van verdediging brengen van de vestingen en de sterkten in de militaire afdeling.

Art. 11.

Hij ontvangt van de chefs der korpsen of diensten alle rapporten en voordragten, het personeel in de militaire afdeling betreffende, mitsgaders bij tabelarisch rapport, de voordragten omtrent de verzoeken, door of ten behoeve van dat personeel tot het bekomen eener gunst gedaan, hetzij de verzoeken al of niet door zijne tusschenkomst, aan de chefs der korpsen of diensten zijn gezonden, hetzij die door belanghebbenden regtstreeks aan de chefs zijn gerigt.

Hij beslist omtrent die voordragten, voor zooveel de onderwerpen daarbij behandeld, zijne bevoegdheid niet te buiten gaan, en hij onderwerpt de overige, aangevuld met zijne consideratiën en zijn advies, aan den Minister van Oorlog.

Hij zendt op den 1sten van elke maand, aan dien Minister een tabellarisch verslag, nopens alle beschikkingen van dien aard, door hem in de afgelopen maand genomen, met inachtneming, dat al hetgeen de officieren betreft, steeds afzonderlijk moet worden behandeld.

In bijzonder spoedvereischende omstandigheden, kunnen de chefs der korpsen of diensten, dusdanige rapporten of voordragten, voor zooverre daarop door den Minister van Oorlog moet worden beslist, regtstreeks aan dien Minister zenden, mits zij daarvan tevens aan de betrokken bevelhebbers in de militaire afdeling kennis geven.

Art. 12.

De conduite-lijsten van de officieren, onder hem ressorterende, worden hem op den daarvoor bepaalden tijd door de chefs der korpsen of diensten gezonden. Hij voorziet die lijsten van zijne beoordeeling, en zendt ze daarna aan den inspecteur van het daarbij betrokken wapen of dienstvak.

Art. 13.

De verzoeken van de officieren tot het bekomen van vergunning tot het aangaan van een huwelijk, worden, met inachtneming van de daaromtrent bestaande bepalingen, door zijne tusschenkomst den Minister van Oorlog aangeboden.

Voor het geval, dat van de toestemming tot het aangaan van een huwelijk, binnen een tijdsverloop van drie maanden, nadat die gegeven is, geen gebruik is gemaakt, geeft hij daarvan kennis aan den Minister.

Art. 14.

Hij beslist omtrent alle voordragten tot het toekennen van de bronzen en zilveren medailles voor trouwe dienst aan onderofficiëren en verdere militairen, onder hem ressorterende, met inachtneming van de deswege bestaande voorschriften.

Uit naam van den Minister van Oorlog kent hij voorschreven medaille toe, en doet die aan den belanghebbende op plegtige wijze uitreiken.

Op den 1sten van elk kwartaal doet hij aan den Minister van Oorlog, met bijvoeging van de extracten-straftregister, welke bij de daartoe betrekkelijke voordragten hebben gediend, nominatieve opgaven van alle onderofficiëren en verdere manschappen, aan wie door hem de medaille is verleend. Deze opgave strekt tevens tot verantwoording van de medailles en brevetten, welke hem in voorraad zijn gezonden.

De voordragten, zoo tot het toekennen van de *gouden* medaille, als tot het plaatsen in burgerlijke bedieningen, worden door zijne tusschenkomst aan den Minister van Oorlog onderworpen.

Art 15.

Hij beschikt op de voordragten van de chefs der korpsen, tot het verleen van ontslag wegens lichaamsgebreken, zoo ten behoeve van manschappen der staande armée als van miliciens.

Hij stelt die voordragten in handen van den inspecteur der geneeskundige dienst van de landmagt, van wien hij ze met diens rapport terug ontvangt.

Hij regelt zijne beschikking op voormelde voordragten naar de beoordeeling van den inspecteur der geneeskundige dienst.

Hij voegt bij de magtiging tot het uitreiken van het paspoort, eene opgave van de ziekte of de lichaamsgebreken, uithoofde van welke het ontslag verleend wordt; welke opgave dezelfde bewoordingen moet bevatten, als daartoe in het geneeskundig rapport voorkomen, met bijvoeging alléén of die ziekte of gebreken *in*, *door*, of *buiten* de dienst zijn ontstaan; en hij gelast daarbij tevens de chefs der korpsen om bij het invullen van het paspoort die opgave naauwkeurig te volgen.

Hij zendt op den 1sten van elke maand aan den Minister van Oorlog een rapport omtrent dusdanig verleend ontslag, met overlegging van de daartoe betrekkelijke adviezen in originali van den inspecteur van de geneeskundige dienst.

Zoodanige opgave geschiedt ten opzichte van militie dienstplichtigen bij afzonderlijk tabellarisch rapport, en met bijvoeging van extracten uit het stamboek, voor zooveel het plaatsvervangers betreft.

Art. 16.

Hij handelt op gelijke wijze, voor zooverre het voorloopig onderwerpen aan de beoordeeling van den inspecteur van de geneeskundige dienst betreft, met de voordragten tot pensioen en tot het ontslag uit de dienst, onder toekenning van

gratificatie, zoodat zonder verder geneeskundig onderzoek of briefwisseling deswege, onmiddellijk door den Minister van Oorlog kan worden beslist.

De voordragten tot het bekomen van pensioen, van non-activiteit, of van ontslag uit de dienst, ten behoeve van officieren, worden echter, in plaats van aan den Minister van Oorlog, door hem aan den inspecteur van het daarbij betrokken wapen gezonden.

Art. 17.

Hij onderwerpt op den 1sten van elke maand aan den Minister van Oorlog de rapporten, door de noodige bescheiden gestaafd, welke hem door de korps-kommandanten worden gezonden, nopens alle verzoeken om voorwaardelijk ontslag uit de dienst, gedaan door of ten behoeve van vrijwillig in dienst getreden manschappen en van zoodanigen, die naar luid van art. 171 der wet op de nationale militie van den 8sten Januarij 1817 bij de staande armée zijn overgegaan en niet meer in de militie dienstplichtige jaren vallen; — welke rapporten door hem vooraf worden voorzien van zijne consideratiën en zijn advies.

In spoedvereischende gevallen kunnen zulke voordragten op elk ander tijdstip worden ingediend.

Art. 18.

Hij onderwerpt aan den Minister van Oorlog de voordragten, — aangevuld met zijne consideratiën en zijn advies, — van de chiefs der korpsen, zoo tot het uitreiken van een paspoort der tweede soort als tot het wegzenden met een briefje van ontslag.

Art. 19.

Hij beslist na deswege de betrokken korps-kommandanten te hebben gehoord, omtrent de verzoeken om overplaatsing van onder-officieren, die bij het eindigen van hun engagement bij een ander korps of wapen met eene nieuwe verbindtenis in hunnen graad wenschen over te gaan; mitsgaders in het algemeen, omtrent het overplaatsen bij andere korpsen van onderofficieren en verdere manschappen onder hem ressorterende.

De verplaatsingen bij het instructie-bataillon en het koloniaal werfdepôt zijn daaronder niet begrepen.

Voor het geval dat de overplaatsing wordt verlangd bij een korps of wapen in eene andere militaire afdeling, treedt hij deswege in overleg met den bevelhebber in die militaire afdeling. In dat geval geschiedt de overplaatsing niet dan met wederzijdsch goedvinden.

Bij verschil van gevoelen en onvoorziene moeilijkheden, wordt de beslissing daaromtrent aan den Minister van Oorlog onderworpen.

Hij zendt op den 10den van de eerste maand van elk kwartaal aan den Minister van Oorlog een tabellarisch verslag van alle overplaatsingen welke in de afgelopen drie maanden door hem zijn gedaan.

De overplaatsingen van onderofficieren en verdere manschappen bij het wapen der Koninklijke Marchaussée worden, met inachtneming van de onderscheidene bepalingen, vervat in 's Konings besluit van den 14den October 1851 n°. 29, op dezelfde wijze behandeld; doch de beslissing daaromtrent wordt meer in het bijzonder overgelaten aan den opperofficier belast met het toezigt over het wapen.

Art. 20.

Door hem worden, op voordragt van de korps-kommandanten, de officieren beneden den rang van majoor, bij de onderdeelen van hetzelfde korps verplaatst.

Omtrent de verplaatsingen van officieren naar een ander garnizoen, neemt hij de meeste omzigtigheid in acht, ten einde, zonder overwegende redenen, hij de meeste omzigtigheid in acht, ten einde, zonder overwegende redenen, geene buitengewone kosten voor den belanghebbende te veroorzaken.

Van elke verplaatsing geeft hij kennis aan den daarbij betrokken inspecteur. Nopens de verplaatsingen van officieren bij een der onderdeelen van het korps.

in hetzelfde garnizoen, zendt hij op den 15den van elke maand een tabellarisch verslag aan den Minister van Oorlog.

De verplaatsingen van officieren naar een ander garnizoen, brengt hij onverwijld ter kennis van dien Minister, met opgave der redenen, die daartoe geleid hebben.

De verzoeken van officieren, om van het eene korps bij het andere te worden overgeplaatst, worden door hem met de rapporten van de chefs der daarbij betrokken korpsen, voorzien van zijne consideratiën en zijn advies, aan den inspecteur van het wapen gezonden en door dezen aan de beslissing van den Minister van Oorlog onderworpen.

Art. 21.

Hij doet de werkzaamheden der nationale militie in zijn ressort, voor zooveel die bij de wet en speciale voorschriften aan de provinciale kommandanten waren opgedragen, als: de jaarlijksche overname en indeeling der dienstplichtigen, de opzending van de miliciens naar de korpsen en al zoodanige andere als bij eene afzonderlijke instructie daaromtrent zijn aangeduid, onder zijn toezigt en uit *zijn naam* verrigten door den provincialen adjudant in elke provincie, die op *zijn last* met de chefs der korpsen, benevens met de commissarissen des Konings in de provinciën correspondeert, nopens alle aangelegenheden der nationale militie.

Art. 22.

Hij correspondeert en treedt, voor zooveel noodig, in overleg met de Commissarissen des Konings in de provinciën, nopens de maatregelen tot handhaving der openbare orde te nemen, en in het algemeen, omtrent alles wat het verleen van militairen bijstand betreft.

In de provinciën zijner militaire afdeeling in welke hoofdplaats hij niet gevestigd is, geschiedt zulks op *zijn last* door den provincialen adjudant.

Hij is bevoegd van gemelde Commissarissen zoodanige statistieke opgaven te vragen, als hij in het belang van 's Lands dienst noodig acht; terwijl hij zijnerzijds verplicht is aan die Commissarissen, die inlichtingen en berigten te geven, welke deze in hunne betrekking van hem vragen.

Art. 25.

Hij doet van alle buitengewone eenigzins belangrijke gebeurtenissen in zijne militaire afdeeling, onverwijld rapport aan den Minister van Oorlog.

Art. 24.

Hij heeft het oppertoezicht over de huisvesting voor marscherende troepen in zijne militaire afdeeling, zoomede voor de bezorging van transportmiddelen.

Art. 25.

Hij geeft de vereischte orders, betrekkelijk geringe verplaatsingen van troepengedeelten, tot het verrigten van artilleriewerkzaamheden, ter geleide van transporten als anderzins, of tot het aflossen van detachementen.

Andere verplaatsingen of bewegingen van troepen kan hij op eigene autoriteit niet gelasten, tenzij spoedvereischende omstandigheden zulks noodzakelijk maken.

In zulke gevallen geeft hij ook tot buitengewone beweging van troepen, in zijne militaire afdeeling in bezetting, de noodige bevelen; hij doet alsdan daarvan onverwijld rapport aan den Minister van Oorlog.

Voorts geeft hij van elk eenigzins belangrijk mouvement van troepen bij tijds kennis aan de daarbij betrokken bevelhebbers in de militaire afdeelingen en de Commissarissen des Konings in de provinciën, met opgave van de sterkte aan manschappen en paarden, en van het aantal karren of wagens welke als transportmiddelen benodigd kunnen wezen.

Art. 26.

Hij zendt alle orders betrekkelijk de beweging van troepen aan de betrokken chefs der korpsen.

Van alle bewegingen van troepen onder zijne bevelen, de gewone aflossingen van detachementen daaronder begrepen, doet hij, zoodra die plaats hebben gehad, rapport aan den Minister van Oorlog.

Art. 27.

Geene verplaatsingen van troepen, welke onder zijne bevelen zijn gesteld, geschieden buiten zijne voorkennis.

Art. 28.

Hij ontvangt van de plaatselijke en garnizoens-kommandanten in zijne militaire afdeeling, een afschrift van de situatiestaten der garnizoenen, welke door die kommandanten op den 5den van elke maand, regtstreeks aan den Minister van Oorlog moeten worden ingezonden, en voorts op den 10den daaraanvolgende eenen staat, volgens het bestaande model, van de bezette wachten gedurende de vorige maand.

Van de laatste zendt hij op den 15den Januarij en op den 15den Julij een overzicht aan den Minister.

Ter bevordering van het onderwijs der troepen, zorgt hij, dat aan de garnizoensdienst geene noodelooze uitbreiding worde gegeven.

In het belang van de gezondheid van den soldaat, waakt hij naauwlettend dat de manschappen ten minste drie wachtvrije nachten hebben.

Art. 29.

Hij moet naauwkeurig bekend zijn met de sterkte en de zamenstelling van de dienstdoende en rustende schutterijen in zijne militaire afdeeling.

Hij houdt een wakend oog op de oefeningen dier korpsen.

Hij ziet toe, dat zij, zoo aan officieren als aan onderofficieren en verdere leden van het kader, voltallig worden gehouden

Tot dat einde ontvangt hij eenmaal in het jaar, en wel vóór het einde van de maand Maart, van de respectieve kommandanten eene situatielijst, in duplo. Een exemplaar dier lijsten dient tot zijn eigen gebruik; het andere wordt door hem vóór den 15den April daaraanvolgende aan den Minister van Oorlog gezonden.

Tot het erlangen dier opgaven, wendt hij zich tot de Commissarissen des Konings in de betrokken provincien.

Art. 30.

Hij dient op den 10den van elke maand aan den Minister van Oorlog een verslag in van de uitleveringen van deserteurs en dienstplichtigen, die in de afgelopen maand plaats mogten hebben gehad, zoo van onzen kant als van de zijde der mogendheden met welke cartels tot dusdanige uitleveringen zijn gesloten.

Art. 31.

In geval van geschillen tusschen civiele en militaire autoriteiten, tracht hij zich met den Commissaris des Konings te verstaan, om die te doen ophouden.

Indien hij daarin niet kan slagen, doet hij daarvan rapport aan den Minister van Oorlog, die in elk geval door hem moet worden onderrigt, zoo van den aard der geschillen als van de wijze waarop deze zijn bijgelegd.

Wanneer er onverhoopt geschillen tusschen de plaatselijke of garnizoenskommandanten, en de chefs der korpsen, der militaire administratiën of tusschen andere militaire autoriteiten mogten ontstaan, onderzoekt hij de zaak. Hij treedt, zoo noodig, deswege in correspondentie met de inspecteurs en verdere autoriteiten, onder wie de betrokken kommandanten, chefs enz. ressorteren, ten einde daaromtrent, zoo mogelijk, tot eene beslissing te geraken.

Ook van deze geschillen wordt aan den Minister van Oorlog, in voege voorschreven, kennis gegeven.

Art. 32.

Hij waakt dat de onderscheidene bepalingen, betrekkelijk de regtspleging bij de landmagt, in zijne militaire afdeeling behoorlijk worden nagekomen.

Hij kommandeert de leden voor de krijgsraden, of hij doet die op zijn last door den plaatselijken of garnizoenskommandant kommanderen.

Art. 53.

Hij is bevoegd binnenlandsch verlof, voor den tijd van meer dan veertien dagen tot en met eene maand, te verleen en aan de officieren van alle wapens en diensten in zijne militaire afdeeling aanwezig, onder bepaling nogtans, dat alleen in geval van ziekte en met overlegging van een geneeskundig certificaat, het genot van het volle tractement aan het verlof kan worden verbonden.

Hij ontvangt de daartoe betrekkelijke aanvragen, nadat die door den plaatselijken of garnizoenskommandant voor gezien zijn geteekend, van de kommanderende of de eerstaanwezende officieren, door tusschenkomst van de chefs der korpsen of der diensten, waartoe de belanghebbende behoort, en zulks ongeacht deze chefs al of niet onder hem ressorteren.

Op gelijke wijze ontvangt hij de aanvragen om verlof voor langer dan eene maand, zoo mede die om buitenlandsch verlof ten behoeve van officieren in zijne militaire afdeeling gestationneerd. Hij onderwerpt deze aanvragen, aangevuld met zijn advies, bij eene algemeene voordragt op den 1sten van elke maand aan den Minister van Oorlog. De aanvragen om buitenlandsch verlof geschieden afzonderlijk. In spoedvereischende omstandigheden kunnen de verzoeken om verlof, bij eene buitengewone aanvraag, ook tusschentijds aan den Minister van Oorlog worden gezonden.

Art. 54.

De bepalingen in art. 53 vervat, zijn almede van toepassing op de verloven aan onderofficieren, korporaa's en verdere manschappen te verleen en.

Door tusschenkomst van den bevelhebber in de militaire afdeeling wordt, op den 1sten van elke maand, aan den Minister van Oorlog eene nominatiex opgave gedaan van de verloven met behoud van soldij, op grond van bijzondere beschikkingen, aan onderofficieren, korporaa's en verdere manschappen toegestaan.

Van den 1sten April tot den 1sten November wordt aan het kader der korpsen, alleen in buitengewone gevallen en alsdan slechts voor korten tijd verlof verleend.

De ongeoeffende manschappen zijn van verlof uitgesloten, tenzij het blijken mogt dat er bijzondere dringende omstandigheden mogten bestaan, als gevaarlijke ziekten, sterfgevallen enz. van een hunner nabestaanden, in welke gevallen ook aan hen een kortstondig verlof kan worden toegestaan.

Art. 55.

Hij behoeft verlof van den Minister van Oorlog om zich in zijn persoonlijk belang van zijne standplaats te verwijderen.

Bij volstrekte noodzakelijkheid nogtans, is hij bevoegd voor den tijd van vier dagen zich naar die plaats of plaatsen van het Rijk te begeven, waar zijne tegenwoordigheid noodig is, mits hij daarvan onverwijld kennis geve aan den Minister van Oorlog.

Wanneer het belang van 's Rijks dienst zulks vordert, en hij de magtiging tot vertrek niet kan afwachten, begeeft hij zich naar die plaats of plaatsen in zijne militaire afdeeling, alwaar zijne tegenwoordigheid vereischt wordt. Van dusdanige verwijdering doet hij dadelijk gemotiveerd rapport aan den Minister van Oorlog.

Art. 56.

Bij afwezigheid of ontstentenis van den bevelhebber in de militaire afdeeling, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister van Oorlog zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie op zijnen last gevoerd door den chef van den staf der militaire afdeeling.

INSTRUCTIE voor den Provinciaalen Adjutant in elke provincie.

Art. 1.

De provinciale adjudant staat onmiddellijk onder de bevelen van den bevelhebber in de militaire afdeeling, waarin de provincie gelegen is
Hij is gevestigd in de hoofdplaats der provincie.

Art. 2.

Hij handelt en teekent altijd *op last* van den bevelhebber in de militaire afdeeling, onder wien hij ressorteert.

Art. 5.

Hij verrigt, zonder voorafgaande tusschenkomst, de hierna te melden werkzaamheden, als:

a. Het van den Commissaris des Konings in de provincie overnemen en het aan de verschillende korpsen toewijzen van de manschappen, die bij de nationale militia in dienst worden gesteld, mitsgaders het afteekenen van de staten model Litt. DD.

b. Het van den Commissaris des Konings in de provincie overnemen van de miliciens, die tot de werkelijke dienst worden opgeroepen.

c. Het homologeren van de verbindtenissen bij de staande armée van de miliciens, die zich daartoe, op grond van art. 171 der wet op de nationale militia van den 8sten Januarij 1817, aanbieden.

Te dezen aanzien, even als met opzigt tot de miliciens, die mogten verlangen in de zeedienst of bij het korps mariniers over te gaan, moeten de deswege bestaande verordeningen worden nagekomen.

Bij verschil van gevoelen omtrent de al of niet geschiktheid van een milicien, die zich tot eene vrijwillige verbindtenis heeft aangeboden, is de provinciale adjudant bevoegd, op last van den bevelhebber in de militaire afdeeling, eene herkeuring aan den inspecteur van de geneeskundige dienst te vragen, en, indien de man bij dat beslissend onderzoek, werkelijk voor het wapen zijner keuze mogt worden afgekeurd, alsdan de aangegane verbindtenis te vernietigen, zonder dat het noodig zij daartoe vooraf de magtiging te verzoeken.

Bijaldien echter een milicien, die zich tot overgang in de zeedienst of bij het korps mariniers heeft aangeboden, door geneeskundigen der zeemagt, voor de dienst daarbij ongeschikt wordt verklaard, wordt geene herkeuring gevraagd, maar de aangegane verbindtenis eenvoudig vernietigd; ten ware het noodig mogt worden geacht, daaromtrent de beslissing van den Minister van Oorlog te vragen.

d. Het tot stand brengen van de remplacemen en substitutiën, welke vanwege den Koning aan reeds ingelijfde miliciens worden toegestaan.

e. Het doen veranderen of rectificeren, op last van den Minister van Oorlog, der positie van reeds ingelijfde manschappen in de stamboeken van het korps.

f. Het overnemen der manschappen, die door een krijgerraad, uit kracht van art. 168 der wet van 8 Januarij 1817, ter dispositie van het Departement van Oorlog zijn gesteld.

g. Het geven van orders, om militairen, die voor den krijgerraad te regt hebben gestaan, en wier straf tijd geëindigd is, enz., naar hunne korpsen te doen geleiden; mitsgaders om degenen, die tot kruiwagenstraf zijn veroordeeld, naar de gevangenis bij *Leijden* te doen transporteren.

h. Het kennisgeven aan de daarbij betrokken autoriteiten van het marscheren en overnachten van troepen door en in de provincien; wordende hij, in spoedvereischeude omstandigheden, van de op handen zijnde mouvementen door de generaals, die de orders daartoe uitvaardigen, regtstreeks onderriegt.

i. Het verzamelen van de kazernerings- en stallingstaten, de sterktestaten, de staten van de bezette wachten, en voorts al zoodanige opgaven, als door de plaatselijke en garnizoenskommandanten, in de provincie aanwezig, op bepaalde tijdstippen moeten worden opgemaakt, en voor den bevelhebber in de militaire afdeeling bestemd zijn, aan wien hij die staten en opgaven, voor zooveel noodig voorzien van van zijne opmerkingen of toelichtingen, op den daartoe bepaalden tijd doet toekomen.

k. Het verifiëren en arresteren, en het daarna aan den Minister van Oorlog zenden van de driemaandelijksche borderellen, welke door de aannemers der leveranciën van vuur en licht voor de militaire wachten, tot het bekomen van betaling, aan den Minister moeten worden ingediend, met bijvoeging van de daartoe betrekkelijke wachtlijsten.

l. Het opmaken van het mutatie-rapport van de officieren zonder troepen voor den militairen intendant.

Art. 4.

Hij doet, op den eersten van elke maand, verslag aan den bevelhebber in de militaire afdeeling van zijne dienstverrigtingen in de afgelopen maand.

Art. 5.

Hij doet, schriftelijk, ingeval hij niet in de standplaats van den bevelhebber in de militaire afdeeling gevestigd is, van alle buitengewone voorvallen onverwijld rapport aan dien bevelhebber, en voorts, wanneer die gebeurtenissen van gewigt zijn, ook aan den Minister van Oorlog.

Art. 6.

Hij geeft, ingeval bij het art. 3 vermeld, dadelijk gevolg aan alle aanvragen om militairen bijstand, tot handhaving van de openbare rust als anderszins, die hem door den Commissaris des Konings, de burgemeesters en andere daartoe bevoegde autoriteiten of beambten worden gedaan.

Hij doet daarvan onverwijld rapport, zoowel aan den Minister van Oorlog als aan den bevelhebber in de militaire afdeeling.

Art. 7.

Hij ziet mede toe, dat de gebouwen of lokalen, die tot kazernering der troepen strekken, — voor zoo verre die gebouwen niet aan de chefs der korpsen zijn overgegeven, noch onder de bijzondere verantwoordelijkheid van de officieren der genie of der artillerie zijn gesteld, — behoorlijk worden onderhouden, en dat de daaromtrent bestaande reglementen naar behooren worden opgevolgd.

Art. 8.

Hij heeft het toezigt over de huisvesting voor marscherende troepen in de provincie, zoomede over de bezorging van transportmiddelen.

Art. 9.

Hij behoeft verlof van den bevelhebber in de militaire afdeeling, om zich van zijne standplaats te verwijderen.

Bij volstrekte noodzakelijkheid nogtans, is hij, wanneer hij niet in de standplaats van den bevelhebber is gevestigd, bevoegd zich, zonder voorafgaande magtiging, voor ten hoogste vier dagen buiten zijne standplaats te begeven; doch in dit geval geeft hij, vóór zijn vertrek, de dienst behoorlijk over, en doet hij daarvan dadelijk rapport aan den bevelhebber in de militaire afdeeling.

Art. 10.

Bij afwezigheid of ontstentenis van den provincialen adjudant wordt zijne dienst waargenomen door den plaatselijken of garnizoenskommandant in de hoofdplaats der provincie aanwezig.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 26 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteit besluiten van den 27sten Januarij jl, n°. 68, en den 7den dezer, n°. 62, houdende:

- 1°. uitbreiding van het personeel der militaire administratie;
- 2°. opheffing van de thans bestaande militaire administrative directiën.

Brengt voorschreven besluiten ter kennis van de verschillende militaire en administrative autoriteiten van het leger.

's Gravenhage den 15den Maart 1860.

DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken.

N°. 25 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende een afschrift van Zijner Majesteits besluit van den 11den dezer, n°. 45, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Koloniën, van den 10den Maart 1860, n°. 75.

Hebben besloten en besluiten:

Te bevorderen tot *Luitenant-Generaal* bij het Leger in Nederlandsch-Indië, Onzen beminden Zoon WILLEM NICOLAAS ALEXANDER FREDERIK KAREL HENDRIK, Prins van *Oranje*, Generaal-Majoor bij het gemelde Leger.

Onze Minister van Staat, Minister van Koloniën, is belast met de uitvoering dezes.

En zal hiervan acte worden gezonden aan Onzen genoemden Zoon, en voorts afschrift van dit besluit aan Hunne Koninklijke Hoogheden den Prins HENDRIK der Nederlanden en den Prins FREDERIK der Nederlanden, aan Onzen Minister van Oorlog en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 11den Maart 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) DE KOCK.

Heeft het genoegen voorschreven besluit mits deze, ter kennis te brengen van het Leger.

En zal deze dispositie gedrukt en het noodig aantal exemplaren worden gezonden aan de verschillende Militaire autoriteiten van het Leger.

's Gravenhage, den 17den Maart 1860.

DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 44 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan 's Konings besluit van den 16den dezer, n°. 51, waarbij Zijne Majesteit heeft goedgevonden, de bepalingen in Hoogstedezelfs besluit van den 7den Januarij ll., n°. 59, vervat, nopens het invoeren van eene *giberne-trousse* volgens model, voor de officieren van gezondheid van alle rangen bij het leger, insgelijks van toepassing te maken op de militaire paardenartsen, met dien verstande echter, dat het metaal aan de *giberne-trousse*, waarvan de evengenoomden alzoo insgelijks voorzien zullen moeten wezen, in verband met de uniform dier officieren, *wit*, in stede van *geel* zullen moeten zijn;

Brengt het vorenstaande, mits deze, ter kennis van de daarbij betrokken officieren en autoriteiten, ten einde zich dienovereenkomstig te gedragen.

's Gravenhage, den 21sten Maart 1860.

DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken.

N°. 51 B.

's Gravenhage, den 21sten Maart 1860.

Bij mijne aanschrijving van den 10den November ll., n°. 58 B, heb ik de eer gehad UHEG. eenige wijzigingen in het Exercitie-reglement der Infanterie mede te deelen, welke, ten gevolge van het bewapenen der Infanterie met het geweer, n°. 1, getrokken, als van zelve moesten plaats hebben.

Daarbij heb ik, met het oog op den inhoud van § 17 der IVde Afdeeling van het Voorschrift, *betreffende de wapenen, de patronen en de schietoefeningen bij de Infanterie*, voor zooveel dat voorschrift betreft, alleen gewaagd van het maken van patronen tot dat geweer, en zulks in afwachting dat bij de Normaal-Schietschool zou zijn onderzocht, hoedanig de regels voor het schot de voorwaarden van overgang op de verschillende afstanden enz. met het geweer n°. 1, getrokken, zullen dienen te worden gesteld, en tevens zou zijn nagegaan, in hoeverre gemeld Voorschrift overigens zal behooren te worden gewijzigd.

Dat onderzoek thans geëindigd zijnde, heeft de Commissie der Normaal-Schiet-school de daartoe betrekkelijke voorstellen aan mij onderworpen.

Mij met die voorstellen volkomen kennende vereenigen, heb ik de eer UHEG. hierbij eenige exemplaren te doen toekomen van eene Nota, waarin de bedoelde wijzigingen zijn zamengevat, zoo als die thans door mij voorloopig zijn vastgesteld.

Daaruit zal UHEG. blijken, dat ook in de voorwaarden van overgang voor de tirailleurs der 2de klasse, eene verandering is gebragt, welke door mij voldoende wordt geacht om in de hezwaren te gemoet te komen, welke door onderscheidene korps-kommandanten bij de laatstelijk ontvangen Instructie-rapporten, nopens de overgangsbepalingen voor het tirailleur-geweer, onder mijne aandacht zijn gebragt.

Ik verzoek UHEG. aan de chefs der korpsen onder Uwe bevelen, onder mededeeling van het vorenstaande, ieder een zestal exemplaren van de hierbedoelde Nota te zenden, en hen te gelasten zich dienovereenkomstig te gedragen.

Eindelijk gelieve UHEG. voormelde chefs nog te doen kennen, dat uit aanmerking dat de recapitulatie-staten betrekkelijk de schietoefeningen over het afgelopen jaar, op grond van het bepaalde bij het vroegere Voorschrift betreffende de wapenen enz., reeds in de maand November, ll., bij mij ingekomen, het resultaat der schietoefeningen gedurende *dezen winter* gehouden (hetwelk overeenkomstig den inhoud van § 77 van de IVde Afdeling van het Voorschrift, in de maand April, a. s. aan mij zou moeten worden ingezonden) ditmaal niet zal behoeven te worden opgemaakt.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, kommanderende de op te heffen
Brigaden Infanterie en de Reserve Brigade.

NOTA, betrekkelijk eene Wijziging van het Voorschrift betreffende de wapenen, de patronen en de schietoefeningen der Infanterie.

I. Afdeling.

§ 1, blz. 5, regel 4, van boven: De benaming »Het gewone geweer», te vervangen door:

Het geweer N°. 1 (getrokken).

Het geweer N°. 1 (tirailleur).

§ 1, » 4, regel 6, 7, 8, 9 en 10: weg te laten.

§ 1, » 4, regel 17 van boven: Het onderdeel »de vizierkorrel», te doen vervallen.

§ 1, » 4, N°. 6, te wijzigen als volgt:

De loop	}	De ziel.
		» monding (tromp).
		» trekken.
		» velden.
		» haft.
Het vizier	}	» vizierkorrel.
		De klep.
		Het voetstuk.
		De vizierschroef.
Het slagschoorsteentje.	}	De staartschroef.

- § 2, blz. 5. Deze paragraaf te veranderen in: *Het geweer N°. 1 (tirailleur) (*) onderscheidt zich van het getrokken geweer door kleiner kaliber, door meerdere ijzerdikte aan den loop en door den messingen geleider aan den laadstok*
- » 5. Als noot van § 2 onder aan deze bladz. te voegen.
- § 4, » 6, regel 1 en 2 van boven: »*het geweer*» te veranderen in »*de geweren*»
- § 4, » 6, regel 5 van boven, de benamingen: »*het gewone geweer, het tirailleurgeweer*» weg te laten.
- § 4, » 6, regel 4 en de volgende van boven, de woorden »*Als bij het gewone geweer; hovendien per man een wisscher,*» weg te laten.
- § 4, » 6, regel 7 van boven, tusschen de woorden: »*Afstrekker en Geweerstop*» in te voegen: *een wisscher.*
- § 4, » 6, te doen vervallen, regel 14 en 15 van boven: *Bij de gewone geweren wordt voorts bij de exercitien eene lederen patroon gebruikt.*
- § 11, » 8. Van regel 5 tot en met 12 van boven te doen vervallen.
- § 14, » 8. Deze paragraaf te doen vervallen.
- § 20, » 10, regel 7 van boven, de woorden: »*van het tirailleur-geweer*» weg te laten.
- § 22, » 10, regel 9 van onderen, de woorden: »*met het tirailleur-geweer*» weg te laten.
- § 22, » 10, regel 5, 6 en 7 van onderen, te doen vervallen.
- § 25, » 12, regel 9 van boven: »*Bij de tirailleur-geweren wake men*» te veranderen in: »*Men wake*».
- § 26, » 15, regel 11 van boven, te veranderen in: *de ronde arm bij het getrokken geweer, de smalle platte arm van den schroefdraaijer door het gat, enz.*
- § 28, » 15, van de 2 laatste regels de woorden: »*het poetsen van de koperen korrel is verboden*», weg te laten.

IIe Afdeling.

- § 12, » 19. Voor regel 6 tot en met 14 van boven leze men: *a* een regthoek van kaartpapier, lang 5,6 duim, breed 4,6 duim. Uit een vel kaartpapier snijdt men 156 zulke regthoeken, door het vel volgens de lengte in 15 en volgens de breedte in 12 gelijke deelen te verdeelen.
- § 15, » 20, regel 3 van boven, staat: »*gelijk met de linker zijde*», lees: en met de borst tegen de rechter zijde.»

IVe Afdeling.

- § 10, » 55. De 2 eerste regels te wijzigen als volgt: *Bij het niet verplaatsen der vizierkeep, zullen enz.*
- § 11, » 55, regel 9 van onderen, de woorden: »*der tirailleur-geweren*» weg te laten.
- § 12, » 55 en 56. Deze paragraaf in zijn geheel te doen vervallen.
- » 56, regel 12 van boven, de woorden: »*met het tirailleur-geweer*» weg te laten.
- § 15, » 56. De 2de alinea, van af regel 11 van onderen, te wijzigen als volgt: *De schutter regelt de hoogte van de vizierkeep en bepaalt daardoor de dragt van het wapen van 200 tot 600 passen voor het getrokken geweer, en van 200 tot 1000 passen voor het tirailleur-geweer, als volgt, enz.*
- § 15, » 56. De 4 laatste regels te doen vervallen.

(4) Korthedshalve zal voortaan in dit Voorschrift, het geweer N°. 1 (getrokken) en geweer N°. 1 (tirailleur) door de benamingen *getrokken geweer* en *tirailleur-geweer* onderscheiden worden.

- § 13, blz. 57, regel 2 van boven, te wijzigen als volgt: »de klep opgezet en», waardoor de woorden »of wel naar voren neergeslagen» komen te vervallen.
- § 15, » 57, regel 4 van boven, weg te laten de woorden: »en over 't hoogste punt van de korrel.»
- § 14, » 42, letter c »Een rigt- en schietbok (Fig. 7) voor de tirailleur-kompagnie», te veranderen in: vijf rigt- en schietbokken (Fig. 7) per bataillon
- § 15, » 44, letter a, regel 11 en 12 van boven, aldus te lezen: »gevuld zijnde, bij de voorbereidende oefeningen, den rigtbok kunnen vervangen».
- § 17, » 45, regel 7 van onderen »Het gewone geweer», te vervangen door: het getrokken geweer.
- § 27, » 50, regel 5, 4 en 5 van boven, te doen vervallen.
- » 54, regel 11 van boven, de woorden: »van het tirailleur-geweer» weg te laten.
- § 37, » 54, regel 15 van boven. Achter het woord: »ingeschoten», te doen volgen: met de bajonet op den loop.
- § 52, » 60. Deze paragraaf te doen vervallen.
- § 53, » 61. Het begin dezer paragraaf te wijzigen als volgt: »Het laden geschiedt zoo als in het Exercitie-reglement is voorgeschreven, met uitzondering van»:
- § 55, » 65, 2 laatste regels te wijzigen als volgt: »wordt zijn geweer onderzocht en dit, zoo noodig, op nieuw ingeschoten».
- § 36, » 64, regel 3 van boven. »Het gewone geweer», te veranderen in: »het getrokken geweer.»
- § 36, » 64. De voorwaarden tot overgang te veranderen in:

5e klasse; ééne schijf.

Aantal passen.	Aantal schoten.	Treffers in de schijf.	Treffers in den cirkel van 5 palm.
100	5	4	2
150	5	5	4

2e klasse; drie naast elkander staande schijven.

Aantal passen.	Aantal schoten.	Treffers in de schijf.	Treffers in den cirkel van 5 palm.
200	5	4	2
250	5	5	1
500	5	5	»
550	5	2	»
400	5	2	»

4^e klasse; vijf naast elkander staande schijven.

Aantal passen.	Aantal schoten.	Treffers in de schijf.	Treffers in den cirkel van 5 palm.
----------------	-----------------	------------------------	------------------------------------

De 1^e klasse vuurt op de beweegbare schijf.

Door alle klassen wordt in gesloten orde gevraagd.

- § 37, blz. 65, 2 laatste regels veranderen in: »met dien verstande, dat de schutter met het 10^e, 15^e, 20^e, 25^e enz. schot kan overgaan».
- § 59, » 68, regel 2 van boven, te veranderen in: »het getrokken geweer op 100 en 150 passen afstands enz.»
- § 60, » 68, regel 14 en 15 van boven: »Het gewone geweer 150 passen,» te veranderen in: »het getrokken geweer 500 passen».
- § 70, » 72 en 75. De aangegevene afstanden voor het gewone geweer te doen vervallen, en de benaming: »getrokken geweer», te doen vervangen door: tirailleur-geweer.

- § 71, blz. 75, regel 8 van boven } »Met het gewone geweer” te doen verv. door:
 § 72, „ 75, regel 9 van onderen } »Met het getrokken geweer.”
 § 72, „ 75, regel 7 van onderen »Afstand van 100 passen” te veranderen in:
 »afstand van 150 passen”.
 § 76, „ 75, regel 6 van onderen, punt 4°. alleen te doen bestaan uit de woor-
 den: »Het aantal schietoefeningen”.
 § 77, „ 76, regel 5 van boven. »De gewone geweren,” te veranderen in: »de
 getrokken geweren”.
- Bladzijde 80. In den staat: »Verzameling der uitkomsten van de schietoefenin-
 gen,” nevens de kolom »gemiddeld %” eene nieuwe kolom te voegen
 met het hoofd: »Aantal manschappen dat op een volgenden afstand
 is overgegaan”.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 57 B.

's Gravenhage, den 4den April 1860.

Bij aanschrijving dezerzijds van den 8sten Mei 1849, N°. 15 B (*Rec. Mil.*, bl. 45), is, om daarbij aangevoerde redenen bepaald, dat de nalatige militiepligtigen, bedoeld bij Art. 10 der wet van 27 April 1820, die zonder loting, bij de korpsen zijn ingelijfd, bij het aangaan van eene vrijwillige verbindtenis, ingevolge Art. 171 der wet van 8 Januarij 1817, geen premie zullen genieten.

Uit aanmerking evenwel, dat de voormelde nalatige miliciens, in den regel, na zekeren tijd in werkelijke dienst te zijn geweest, ten aanzien van het verlof met de gewone lotelingen worden gelijk gesteld. heb ik goedgevonden, met wijziging in zoo verre van bovengemeld voorschrift, bij deze, nader te bepalen, dat aan de zonder loting ingelijfden, aan wie dusdanige gelijkstelling wordt toegekend, bij een engagement als boven, de gewone premie kan worden verleend.

De Minister van Oorlog,
DE CASEMBROOT.

Aan
de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen.
de Heeren Provinciale Adjudanten.

29 Februarij 1860.

N°. 74.

WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 27sten Februarij 1860, N°. 5 A.

Herzien Onze besluiten van den 29sten Mei 1859, N°. 50, en van den 31sten Augustus daaraanvolgende, N°. 48, houdende de formatie op voet van oorlog en op voet van vrede van het 5^e Regiment Dragoners, bestemd om het Limburgsch Bondscontingent uit te maken.

Hebben goedgevonden en verstaan: te bepalen, dat, met wijziging in zoo verre, van de formatiën van het 5^e Regiment Dragoners bij de voormelde besluiten vastgesteld, bij dat Regiment, even als bij de overige korpsen kavallerie, een Ritmeester voor speciale diensten in die formatie zal zijn begrepen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 29sten Februarij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

20 April 1860.

No. 44.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Overwegende dat de belangen van de dienst vorderen, dat de werkzaamheden, betrekking hebbende op de mouvementen en dislocatiën van het Leger, welke sedert de laatste jaren bij het Departement van Oorlog worden verrigt, weder aan den generalen staf worden overgedragen.

Gelet op Onze besluiten van den 27sten Januarij 1845, n°. 60, en van den 17den Januarij 1855, n°. 54.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 18den dezer, N°. 1 A. Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

- 1°. dat de werkzaamheden betrekkelijk de regeling van de marschen der korpsen van het Leger, voortaan weder door den generalen staf zullen worden verrigt ;
- 2°. dat de officier die daarmede speciaal wordt belast, te 's Hage verblijf houden, en voor schadeloosstelling van bureaukosten *Drie honderd gulden* (f 300.—) per jaar zal genieten ;
- 3°. dat het bepaalde bij Art 7 van Ons eerstgemeld besluit op dien officier van toepassing zal zijn.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 20sten April 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASENBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 71 B.

's Gravenhage, den 21sten April 1860.

In verband met Zijner Majesteits besluit van den 29sten Februarij ll., n°. 75, waarbij het regement veld-artillerie met twee kompagniën artillerie-transport-trein, en de regementen vesting-artillerie ieder met ééne kompagnie zijn ver-

Bl. V.

6

meerderd, heb ik goedgevonden, met wijziging in zooverre van de aanschrijving dezerzijds, van den 19den November 1852, n°. 18 B, te bepalen, dat het getal onderofficieren, korporaals en manschappen, hetwelk bij voorschreven regementen gehuwd mag wezen, zal kunnen bedragen.

Bij het regement veld-artillerie, bij den staf 1 onderofficier, en bij de kompagnieën 14 onderofficieren en 28 korporaals en manschappen.

Bij de regementen vesting-artillerie, bij den staf 1 onderofficier, en bij de kompagnieën 14 onderofficieren en 28 korporaals en manschappen.

Onder mededeeling van het bovenstaande heb ik de eer Uwe Excellentie te verzoeken, zulks ter kennis te brengen van de in deze betrokken korps-kommandanten, ten einde zij zich dienovereenkomstig kunnen gedragen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Aan

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
Inspecteur van het Wapen der Artillerie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 67 B.

's Gravenhage, den 2den Mei 1860.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd, bij besluit van den 20sten April, n°. 44, waarvan ik de eer heb UHEG. hierbij een afschrift te doen toekomen, — o. a. te bepalen, dat de werkzaamheden betrekkelijk de regeling van de marschen der korpsen van het Leger voortaan weder door den generalen staf zullen worden verrigt.

In verband daarmee wordt door mij vastgesteld :

- 1°. dat de officier die met de bedoelde werkzaamheden zal zijn belast, zoowel in gewone als in spoedvereischende gevallen, de daartoe betrekkelijke stukken zal teekenen *op last van den chef van den generalen staf*; en
- 2°. dat bij algemeene of belangrijke troepenbewegingen, zooals bij garnizoensveranderingen, het betrekken en opbreken van een oefeningskamp enz., de aanvraag tot regeling van den marsch der te verplaatsen troepen, door de betrokken bevelhebbers bij tijds zal worden gedaan aan den chef van den generalen staf, met opgave van de vermoedelijke sterkte dier troepen, zullende op het adres waaronder de aanvraag geschiedt, de woorden *»Bureau te 's Gravenhage»* moeten worden gesteld.

Tot regt verstand der zaak acht ik het niet ondienstig, hierbij te voegen, dat door het vorenstaande, het bepaalde bij Art. 25—27 der Instructie voor de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, in geen opzigt wordt gepraejudiceerd, zoodat dan ook in de gevallen bij het eerst der aangehaalde artikels bedoeld, de marschen van weinig talrijke troepengedeelten, als tot dusverre zullen worden geregeld door die Autoriteit, welke de order tot de beweging geeft.

Onder mededeeling van dit een en ander verzoek ik u dienovereenkomstig te

handelen, en door de Militaire Autoriteiten in uw ressort, bij voorkomende gelegenheden te doen handelen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Aan
de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken
en
Militaire Administratie.

N°. 48 B.

's Gravenhage, den 4den Mei 1860.

Als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 5den Februarij II., N°. 29 B, heb ik de eer UHEG. te informeren, dat met de Nijmeegsche stoomboot-maatschappij gevestigd te Nijmegen, eene overeenkomst is getroffen tot het vervoer van troepen met de stoomboot *de Valk*, van Nijmegen naar *Kampen* en omgekeerd, tegen betaling van de prijzen in het hierbij-gevoegd tarief vermeld.

Ik magtig UHEG. mitsdien tot het vervoer van militairen, van bedoelde stoombootdienst gebruik te maken.

Voor den Minister van Oorlog.

De Secretaris-Generaal.

F. A. VAN RAPPARD.

Aan
de Heeren Generaal-Majors Bevelhebbers in
de Militaire Afdelingen.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienstdoende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot zal worden aangewezen.

De alleenreizende officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moerende de kosten daarvan voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alleenreizende militairen beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alléénreizende militairen uit en naar *Zeeland*, bij dispositie van het Departement van Oorlog van den 7den Maart 1844, N°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen op de wijze bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen bij de kompagnien geadmitteerd, zal de vracht per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan vier uren onder weg mogt wezen, zal door de

Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde opont-houd voor te komen.

Tarief en opgaven van de Directie der stoomboot *de Valk* te *Nijmegen*.

Nijmegen.

van 1 tot en met 24 m.	f 0,25					Arnhem.				
» 25 » 100 »	» 0,25									
» 101 en meerder.	» 0,20									
Paarden per stuk.	» 2,00									
van 1 tot en met 24 m.	f 0,43	f 0,20				Doesburg.				
» 25 » 100 »	» 0,43	» 0,20								
» 101 en meerder.	» 0,40	» 0,15								
Paarden per stuk.	» 5,00	» 2,00								
van 1 tot en met 24 m.	f 0,60	f 0,40	f 0,20				Zutphen.			
» 25 » 100 »	» 0,60	» 0,40	» 0,20							
» 101 en meerder.	» 0,50	» 0,55	» 0,15							
Paarden per stuk.	» 4,00	» 5,00	» 2,00							
van 1 tot en met 24 m.	f 0,80	f 0,55	f 0,55	f 0,20				Deventer.		
» 25 » 100 »	» 0,80	» 0,55	» 0,55	» 0,20						
» 101 en meerder.	» 0,70	» 0,50	» 0,50	» 0,15						
Paarden per stuk.	» 4,00	» 5,00	» 5,00	» 2,00						
van 1 tot en met 24 m.	f 1,15	f 0,90	f 0,75	f 0,55	f 0,40				Zwolle (Katerv.)	
» 25 » 100 »	» 1,15	» 0,90	» 0,75	» 0,55	» 0,40					
» 101 en meerder.	» 1,00	» 0,80	» 0,70	» 0,50	» 0,55					
Paarden per stuk.	» 6,00	» 4,00	» 4,00	» 5,00	» 2,00					
van 1 tot en met 24 m.	f 1,55	f 1,10	f 0,90	f 0,75	f 0,55	f 0,20				Kampen.
» 25 » 100 »	» 1,55	» 1,10	» 0,90	» 0,75	» 0,55	» 0,20				
» 101 en meerder.	» 1,20	» 1,00	» 0,80	» 0,70	» 0,50	» 0,15				
Paarden per stuk.	» 6,00	» 4,00	» 4,00	» 5,00	» 2,00	» 2,00				

Er kunnen 200 manschappen en 5 paarden in ééns met deze boot worden ver-voerd.

De boot vaart *drie* malen per week, te weten:

Zondag Dingsdag en Donderdag	van Nijmegen	des morgens ten 7 ure 50 min.	
	» Arnhem	» » circa 10 » 50 »	(na aankomst van den spoortrein.)
	» Doesburg	» middags » 12 » 45 »	
	» Zutphen	» » » 2 » 50 »	
Donderdag	» Deventer	» » » 5 » 50 »	
	» Zwolle (Katerv.)	» » » 5 » 50 »	
Maandag Woensdag en Vrijdag	van Kampen	des morgens ten 6 ure	
	» Zwolle (Katerv.)	» » circa 7 » 15 min.	
	» Deventer	» » » 10 » 15 »	
	» Zutphen	» » » 11 » 45 »	
	» Doesburg	» middags » 2 »	
Vrijdag	» Arnhem	» » » 5 »	

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Militaire
Administratie.*N°. 80 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en geëxamineerd hebbende de Rekening en Verantwoording, door de Commissie tot het beheeren van het Fonds voor Onderofficieren enz., die, onder toekenning van gagement of van gratificatie, uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd, wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1859, en alzoo bevonden hebbende:

1 ^o . dat in dezelve behoorlijk als eerste post van ontvangst is verantwoord het batig saldo der Rekening en Verantwoording over het jaar 1858, ad.....	f	6,092.49
2 ^o . dat is ontvangen:		
a. het bedrag van de Contributiën der deelgenooten.....	»	29,555.00
b. het bedrag van de op rekening van het Fonds voor lijfrenten en pensioenen overgeschreven gelden, bij het verlaten van de dienst door deelgenooten, ten einde aan hen of hunne vrouwen het genot van lijfrenten of pensioenen te verzekeren, te weten:		
van 48 deelgenooten, voor de aan hen toegekende lijfrenten.....	f	20,411.45
van 1 deelgenoot, voor de aan zijne vrouw verleende lijfrente.....	»	420.00
van 1 deelgenoot, voor het aan zijne vrouw verzekerd weduwen-pensioen.....	»	485.00
van 2 deelgenooten, voor de aan hunne weduwen toegekende tijdelijke lijfrenten.....	»	1,040.00
c. het bedrag der gedane kortingen, naar den maatstaf van 1 per cent in het jaar, op de verstrekte voorschotten aan gegageerde of gepensioneerde militairen.....	»	22,554.65
d. de renten van een kapitaal, groot f 605,000, ad 2½ per cent, over het jaar 1859.....	»	598.48
	»	15,075.00
Totaal der Ontvangsten.....	f	75,275.62
5 ^o . Waartegen de uitgaven zijn geweest:		
a. voor uitkeeringen in eens aan 72 deelgenooten bij het verlaten van de dienst, waarvan in het Fonds voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht.....	f	22,554.65
en aan de deelgenooten in kontanten uitbetaald.....	»	7,900.55
b. voor uitkeeringen in eens aan 4 weduwen van deelgenooten (geene dier weduwen in de termen verkeerdt hebbende, om eene tijdelijke lijfrente te erlangen, is het montant in kontanten uitbetaald.).....	»	50,255.00
c. voor restitutie van inleggelden aan 6 deelgenooten, die tot geen reëngagement zijn toegelaten.....	»	520.00
	»	500.00
Transportere.....	f	31,275.00

Heeft het genoeg de vorenstaande gunstige uitkomst, mits deze, ter kennis te brengen van de Heeren Generaals en verdere autoriteiten van het leger, met uitnoodiging de vereischte inzage daarvan, overeenkomstig het bepaalde bij art. 22 van het reglement op het Fonds voor Onderofficieren enz., aan de deelgenooten van genoemd Fonds, onder hun bevel of toezigt, te verleen; en

Geplast wijders, dat deze dispositie gedrukt en de noodige exemplaren daarvan gezonden zullen worden aan (de verschillende militaire autoriteiten enz.)

's Gravenhage, den 30sten April 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

N°. 62.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Verlangende dat er dit jaar eenige troepen in kampen worden vereenigd tot het doen van praktische oefeningen.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog, van den 30sten April 1860, Kabinet L^a. T^o.

Gezien deszelfs nader rapport van den 10den dezer, Litt. X^{is}.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1

Onze Minister van Oorlog wordt gemagtigd:

- 12 bataillons infanterie,
- 4 eskadrons kavallerie,
- 2 batterijen veld-artillerie,
- 1/2 batterij rijdende artillerie,

aan te wijzen, ten einde in de maanden Augustus en September in de legerplaats bij *Milligen* te worden vereenigd tot het uitvoeren van veldmanoeuvres.

De bataillons infanterie worden alsdan in twee brigades elk van zes bataillons ingedeeld.

Art. 2.

Onze Minister voornoemd wordt almede gemagtigd om gedurende de maanden Julij, Augustus en September in de legerplaats bij *Zeist* te vereenigen, tot het houden van praktische oefeningen,

- a. eenige tirailleur-kompagniën van het wapen der infanterie,
- b. een gedeelte van het bataillon mineurs en sappeurs, benevens de daarbij gedetacheerde officieren, onderofficieren en verdere manschappen van de infanterie.

Art. 3.

Tot hetzelfde einde en gedurende het in art. 2 gemeld tijdvak worden eenige kompagniën van de regimenten vesting-artillerie, daartoe door Onzen Minister van Oorlog aan te wijzen, in de vlakte te *Waalsdorp* vereenigd.

Art. 4.

De kompagniën artillerietrein zullen, hetzij geheel of ten deele, door Onzen Minister van Oorlog bestemd worden om zooveel doenlijk de transporten te bewerkstelligen ten behoeve van de kamperende troepen en in de legerplaatsen kunnen kamperen.

Art. 5.

De generaal, die over de gezamentlijke troepen in art. 4 bedoeld en zij die over de daarbij aangewezen brigades het bevel zullen voeren, worden door ons nader aangewezen.

Art. 6.

Onze Minister van Oorlog wordt gemagtigd voor de dienst bij de troepen in de verschillende legerplaatsen het vereischte aantal hoofd- en andere officieren van den generalen staf, van de Intendance, van de geneeskundige dienst en van de verschillende staven der korpsen, wapens en diensten aan te wijzen, alsmede de noodige onderofficieren van het wapen der artillerie en de geëmploijeerden bij 's Rijks magazijnen van kleeding te *Delft*, wier dienst ten behoeve der kamperende troepen wordt vereischt.

Art. 7.

Gedurende het verblijf in de legerplaatsen, worden in vervanging der kampagne-vivres, de volgende maandelijksche toelagen genoten:

door een luitenant-generaal of generaal-majoor, bevelhebber van het kamp zijnde.....	f 200.—
» » generaal-majoor of kolonel, kommandant eener brigade....	» 100.—
» » kolonel	» 50 —
» » luitenant-kolonel en majoor	» 40.—
» » kapitein, 1 ^o en 2 ^e luitenant.....	» 50.—

De officieren van de militaire administratie en van de geneeskundige dienst genieten die toelagen volgens de rangen waaraan zij zijn gelijk gesteld. Deze toelagen worden bij het einde van iedere maand betaald; — wanneer de belanghebbende de betaling over een gedeelte van eene maand moet ontvangen, dan zal voor iederen dag van verblijf in het kamp een dertigste deel van de volle som worden te goed gedaan.

Art. 8.

De levensmiddelen ten behoeve van de onderofficieren en verdere manschappen, worden voor rekening der menages aangeschaft.

Als eene tegemoetkoming deswege wordt gedurende het verblijf in de legerplaatsen, de soldij van iederen onderofficier en militair van minderen rang verhoogd met 10 cents per dag.

Aan iedere waschvrouw wordt gedurende haar verblijf in de legerplaatsen een ration brood van 75 looden daags verstrekt.

Art. 9.

Voor schadeloosstelling van bureaukosten wordt gedurende het verblijf in de legerplaatsen per maand toegekend:

aan den chef van den staf bij de vereenigde troepen in het kamp bij <i>Milligen</i>	f 50.—
» » chef van den staf eener brigade aldaar gelegd.....	» 25.—
» » militairen Intendant bij de vereenigde troepen in opgenoemde legerplaats.....	» 50.—
» » militairen Intendant bij eene brigade infanterie aldaar.....	» 25.—
» » hoofdofficier, belast met het bevel over de tirailleur-kompagnien.....	» 25.—
» » luitenant-kwartiermeester dienstdoende bij de tirailleur-kompagnien	» 25.—
» » hoofdofficier belast met bevel over de kompagnien vesting-artillerie in het kamp te <i>Waaltdorp</i>	» 25.—

Art. 10.

De geëmploijeerden bij het magazijn van kleeding te *Delft*, wier diensten in een der kampen zal worden vereischt, genieten gedurende den tijd van hun verblijf aldaar, boven hunne gewone bezoldiging, eene toelage, als volgt: de geëmploijeerde met het toezigt belast f 1.50, en elk der overigen f 1.— daags, zonder meer.

Art. 11.

De officieren, onderofficieren en verdere manschappen, die tot het in gereedheid brengen van de kampen en het opslaan van hutten als anderzins, vooruit op de plaats aanwezig behooren te zijn, en na den afloop der oefeningen aldaar tot het opruimen van materieel enz. moeten verblijven, genieten gedurende dien tijd, de vergoedingen bij de Artikelen 7, 8 en 10 aangewezen.

Art. 12.

Aan de officieren die tot het houden van dienstpaarden gerechtigd zijn en behooren tot de troepen in de legerplaats bij *Milligen* vereenigd, zal gedurende den tijd dier vereeniging de fourage in natura worden verstrekt. — De zamenstelling van het ration is gelijk aan die voor de paarden der kavallerie vastgesteld.

Art. 15.

Aan de Predikanten en Roomsch-Katholieke geestelijken, die tot het waarnemen van de godsdienstoefeningen in de legerplaats bij *Milligen* worden bestemd, zal voor elke dienst, welke zij zullen waarnemen, ter bestrijding van alle kosten, eene som van f 50 — worden te goed gedaan.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 15den Mei 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 98 B.

's Gravenhage, den 19den Mei 1860.

Ik heb de eer UHEG. hierbij tot uwe informatie een afschrift te doen toekomen van Zijner Majesteits besluit van den 15den dezer, N°. 62, houdende bepalingen nopens het kamperen van troepen in den loop van dit jaar op verschillende legerplaatsen.

Hozeer de vereischte bevelen omtrent het betrekken van die legerplaatsen en de oefeningen aldaar te houden, door mij nader zullen worden gegeven, acht ik het echter niet ondienstig UHEG., in afwachting daarvan, het navolgende omtrent die aangelegenheden voorloopig mede te deelen.

1°.) dat het kamp bij *Milligen* van den 21sten Augustus tot den 20sten September e. k. zal worden betrokken, door het 1^e, 2^e en 3^e bataillon van het regiment grenadiers en jagers, het 4^e, 2^e en 3^e bataillon van het 1^e regiment

infanterie, het 1^e, 2^e en 3^e bataillon van het 3^e en het 1^e, 2^e en 3^e bataillon van het 7^e regiment; het 1^e eskadron van het 1^e en het 1^e, 2^e en 3^e eskadron van het 3^e regiment dragonders; twee batterijen van het regiment veld-artillerie en 1/2 batterij van het regiment rijdende artillerie; terwijl het bevel over de aldus te vereenigen troepen aan den Heer luitenant-generaal DEIJCKER, Inspecteur van het wapen der infanterie, en dat over de twee brigaden waarin die troepen zullen worden verdeeld, aan de generaal-majoor Baron VAN DER DUIJN VAN MAASDAM en SCHARTEN, respectievelijk bevelhebbers in 1^e en 5^e Militaire Afdeeling zal worden opgedragen. Voorts zullen de kolonels VAN HOEY SCHILTHOUWER, ENGELBREGT en TEGELBERG en de luitenant-kolonel VAN ENDEN, kommanderende respectievelijk het regiment grenadiers en jagers, het 7^e, 3^e en 1^e regiment infanterie, de kolonel STURLER DE FRIENESBERG, kommandant van het 3^e regiment dragonders, de luitenant-kolonel Baron VAN ITTERSUM, van het 1^e en de majoor MEEUSSEN, van het 3^e regiment dragonders, en eindelijk de majoor WERNER, van het regiment veld-artillerie, aan het kamp deelnemen.

De betrekking van chef van het kamp, zal aan den kolonel VON MOTZ, van den generalen staf, worden opgedragen;

2^e.) dat gedurende de maanden Julij, Augustus en September in de legerplaats bij Zeist, onder bevel van den majoor CANSELAAR, van het 2^e regiment infanterie, zullen worden vereenigd de tirailleur-kompagnie van het 1^e bataillon van het 3^e regiment infanterie, van het 1^e en 3^e bataillon van het 7^e en van het 1^e, 2^e en 4^e bataillon van het 8^e regiment infanterie. Nogtans zullen de tirailleur-kompagnien van de drie eerstgemelde bataillons in het hierbedoelde kamp, slechts tot den 20sten Augustus e. k. verblijven en vervolgens van daar naar dat van Milligen oprukken, ten einde tegelijk met hunne respectieve bataillons te Milligen aan te komen, om gezamenlijk aan het groote oefeningskamp deel te nemen;

3^e.) dat een gedeelte van het bataillon mineurs en sappeurs, benevens het daarbij gedetacheerde personeel der infanterie, van den 13den Julij tot den 16den September 1860, in de legerplaats bij Zeist zullen kamperen, en

4^e.) dat de artillerieoefeningen in de vlakte bij Waalsdorp, onder bevel van den majoor SPOELSTRA, in drie seriën zullen plaats hebben van den 15den Julij tot den 1sten October, en zullen worden bijgewoond door de 1e, 4e, 5e, 6e, en 12e kompagnie van het 1e, de 1e, 2e, 4e, 11e en 12e kompagnie van het 2e en de 6e en 8e kompagnie van het 3e regiment vesting-artillerie.

UHEG. gelieve de daarbij betrokken korps-kommandanten en verdere hoofd-officieren onder u ressorterende, op ontvangst dezès, ieder voor zooveel hem aangaat, met het vorenstaande bekend te maken.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen.

No. 80.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van onzen Minister van Staat, Minister van Koloniën van den 30sten April 1860, L^e. C, N° 10, en op die van onzen Minister van Oorlog van den 7den dezer, L^e. M¹² Kabinet.

Hebben goedgevonden en verstaan :

Met wijziging in zoo verre van onze besluiten van 12 November 1857, N°. 56 en 8 November 1858, N°. 56, en met intrekking van ons besluit van den 24sten April 1858, N°. 55, te bepalen :

Art. 1.

Het korps officieren der landmagt in *West-Indie* wordt als vast korps hersteld, in voege als hetzelfde vóór het nemen van ons besluit van 12 November 1857, N°. 56, bestond.

Art. 2.

De aanvulling van dat korps geschiedt in de rangen hooger dan die van 2^{en} luitenant, door bevordering bij het korps, en voor de 2^e luitenants en daarmede gelijkstaande officieren van de geneeskundige en pharmaceutische dienst, door benoeming van officieren voor de *West-Indische* dienst of overplaatsing van officieren van het Leger hier te lande.

Art. 5.

Bij de Koninklijke Militaire Akademie worden weder kadets voor de wapens der infanterie en artillerie in *West-Indie* toegelaten, op gelijke voet als zulks voor de dienst in *Oost-Indie* plaats heeft; en voor de geneeskundige en pharmaceutische dienst in *West-Indie* worden weder kweekelingen toegelaten, op dezelfde wijze als vroeger te dien opzigte is vastgesteld geworden.

Art. 4.

Voor zooveel niet op de voorschreven wijze in de behoefte aan officieren bij de landmagt in *West-Indie* kan worden voorzien, wordt daarin te gemoet gekomen, door detachering derwaarts, van officieren van het Leger hier te lande, op den voet van ons besluit van den 12den November 1857, N°. 56.

Onze Minister van Staat, Minister van Koloniën en onze Minister van Oorlog zijn voor zooveel ieder betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 10den Mei 1860.

De Minister van Staat, Minister van Koloniën,

(get.) ROCHUSSEN.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 B.

's Gravenhage, den 25sten Mei 1860.

Het heeft den Koning behaagd, bij besluit van den 10den dezer, N°. 80, te bepalen, dat het korps officieren der landmagt in *West-Indië*, als vast korps

hersteld wordt, invoege als hetzelfde vóór het nemen van het Koninklijk Besluit van den 12den November 1857, N°. 56, bestond, enz.

Onder mededeeling daarvan, heb ik de eer een afschrift van opgemeld besluit, voorloopig tot uwe informatie, aan u te doen toekomen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
Inspecteur van het Wapen der Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 48 B.

's Gravenhage, den 14den Mei 1860.

Door een der hooge militaire autoriteiten bij het Leger, is mijne aandacht gevestigd op den ongunstigen invloed, die, zijns inziens, door de beperkende voorschriften nopens het verstrekken van kleeding en uitrustingsstukken aan de rekruten-vrijwilligers en miliciens, onmiddellijk na hunne inlijving of opkomst bij de korpsen, op den lust dier jeugdige militairen voor de dienst, wordt uitgeoefend, zijnde mij, op grond daarvan, voorgesteld, om de bedoelde bepalingen eenigermate te wijzigen.

Van mijne zijde gaarne al datgene willende aanwenden, wat zou kunnen strekken om den tegenzin in de dienst weg te nemen, en de geneigdheid tot vrijwillige dienstneming, zooveel mogelijk, aan te wakkeren en daaraan te gemoet te komen, zooals daarvan bij mijne aanschrijving van den 26sten Maart ll., N°. 75 B, bereids een blijk van denzelfden aard gegeven is, heb ik, na overweging van het opgemeld voorstel, goedgevonden te bepalen, dat, met wijziging in zoover van de bestaande verordeningen, zooals die laatstelijk, bij onderscheiden tabellen behoorende tot mijne dispositie van den 25sten December des vorigen jaars, N°. 27 B, zijn vernieuwd, bij wijze van proefneming gedurende het loopende jaar, aan de rekruten-vrijwilligers, bij de korpsen, mitsgaders aan de miliciens die zich, ingevolge art. 171 der wet van den 8sten Januarij 1817, voor zes jaren tot de dienst verbinden, terstond *al de kleeding- en uitrustingsstukken*, waarvan de manschappen der staande armee, bij ieder wapen, voorzien moeten wezen, zullen worden uitgereikt.

Onder mededeeling van het bovenstaande, heb ik de eer u te informeren, dat de noodige instructiën ter uitvoering daarvan, op heden, mijnerzijds, door tusschenkomst van de Heeren Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, aan de chefs van de daarbij betrokken korpsen worden uitgevaardigd.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majors Bevelhebbers in
de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.N°. 57 B.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1860.

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits bevelen, mij medegedeeld bij eene depêche van den Heer Directeur van 's Konings Kabinet van den 10den dezer, N°. 48, heb ik de eer UHEG., als een vervolg op mijne aanschrijving van den 8sten dezer, N°. 42 B, te doen kennen, dat Zijne Majesteit heeft gelieven te bepalen:

- 1°) dat de schildwachten zoowel in garnizoenen als in kampen, alleen voor den Koning en voor de Leden van het Koninklijk Huis, het geweer zullen presenteren;
- 2°) dat wanneer Zijne Majesteit zich in een kamp zal bevinden, eene kompagnie met het vaandel van het regiment, waartoe die kompagnie behoort, bij Hoogstdenzelven de wachten zal betrekken en vier schildwachten uitzetten.
- 3°) dat bij Prinsen, Leden van het Koninklijk Huis, insgelijks eene kompagnie, doch zonder vaandel de wacht zal betrekken en vier schildwachten uitzetten;
- 4°) dat wanneer Zijne Majesteit in een kamp is aangekomen, onmiddellijk aan Hoogstdenzelven, door den bevelhebber van het kamp, zal worden aangeboden een sterkte-staat van de kamperende troepen, een sterkte-staat van de uitgezette wachten en posten, en eene kaderlijst van de zich in het kamp bevindende officieren, en
- 5°) dat in kampen, boven en behalve voor Vorstelijke personen, de wachten alleen voor den generaal du jour in het geweer zullen komen.

UHEG. gelieve derhalve op de nakoming van 's Konings vorenstaande bevelen, voor zooveel de militaire afdeeling betreft, waarin u bevel voert, de vereischte orde te stellen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majours Bevelhebbers in de
Militaire Afdeelingen.

N°. 42. WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Overwegende dat de te Delft aanwezige werkplaatsen tot den aanmaak van munitien en andere ernstvuurwerken bestemd, en tot nu toe bij de Directie der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen gevoegd, uitsluitend behooren deel uit te maken, van de bij ons besluit van 2 November 1859, N°. 59, mede te Delft gevestigde pyrotechnische school.

Gelet op onze besluiten van 2 November 1859, N°. 59, en van 30 December daaraanvolgende N°. 69.

Herzien ons besluit van 14 Julij 1855, N°. 60, behelzende de organisatie van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen.

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van 19 Mei 1860, N°. 81 B.

hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

Het vuurwerkers-laboratorium, de pyrotechnische werkplaats, de slagkruid-fabriek en het scheikundig laboratorium zullen met den aankleve van dien en met het personeel aan beambten en werklieden, zooals dit voorkomt op de bij dit besluit gevoegde tabelle A, op den 1sten Julij aanstaande, van de Directie der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen worden afgescheiden en overgaan bij de pyrotechnische school.

Voor genoemde pyrotechnische school wordt de hierbijgevoegde organisatie door ons vastgesteld; terwijl in verband daarmede en met wijziging in zooverre van ons besluit van 14 Julij 1833, N°. 60, het bij art. 3 van dat besluit bepaalde jaarlijks niet te overschrijden bedrag van f 146,700 voor bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen uit te betalen jaarwedden en daggelden zal worden verminderd met de som van f 8500 en alzoo teruggebracht tot een bedrag van f 138,200.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Organisatie voor de Pyrotechnische school te Delft.

Art. 1.

De pyrotechnische school te Delft heeft ten doel :

- 1°. De officieren en onderofficieren van het wapen der artillerie, die voor korteren of voor langeren tijd daarbij worden gedetacheerd, bekend te maken met al wat het vak der pyrotechnie betreft ;
- 2°. de verdere daarbij gedetacheerde manschappen van het wapen, te oefenen in den aanmaak van alle bij het Leger gebruikelijke munitien en overige ernstvuurwerken ;
- 3°. onderofficieren en korporaaals van het koloniaal werfdepôt tot vuurwerkers voor de Koloniën op te leiden en te bekwamen.

Art. 2.

De school is almede bestemd tot het verrigten der werkzaamheden die tot dusver in het vuurwerkers-laboratorium, in de pyrotechnische werkplaats en aan de slagkruidfabriek, alsmede in het voormalig scheikundig laboratorium, bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen werden uitgevoerd.

Art. 3.

De directeur der pyrotechnische school is belast met het algemeen bestuur over de werkplaatsen onder art. 2 vermeld.

Behalve de officieren, burgerbeambten en werklieden, die bestendig bij die inrigtingen zijn ingedeeld, staat ook het bij art. 1 genoemd personeel, voor zoo-

verre het onderwijs in de pyrotechnie en den aanmaak van munitien en andere ernstvuurwerken aanbelangt, onder de onmiddellijke bevelen van gezegden directeur.

Alle voordragten, dat personeel of de inrigting der pyrotechnische school en hare werkplaatsen betreffende, zullen door dien directeur aan Onzen Minister van Oorlog worden toegezonden; speciaal verantwoordelijk voor het technisch gedeelte der onder zijn toezigt uitgevoerd wordende werkzaamheden, zorgt meergemelde directeur voor den bevolen aanmaak van munitien en ernstvuurwerken, en waakt tevens dat de voorschriften en modellen daarbij stiptelijk worden gevolgd; hij doet almede, wanneer hem zulks blijkt noodig te zijn, aan onzen Minister van Oorlog, de vereischte voorstellen tot verbetering of vereenvoudiging van bestaande ernstvuurwerken, en geeft eindelijk acht, dat het pyrotechnische onderrigt op doelmatige wijze plaats hebbe.

Art. 4.

Onder de leiding en het toezigt van den hierbovengenoemden directeur is de oudste kapitein in den regel chef der, in art. 2 genoemde pyrotechnische werkplaatsen en als zoodanig belast met het onmiddellijk beheer dier inrigtingen. Tevens is gezegde kapitein almede onder het toezigt van den directeur, belast met het geven van onderwijs in de pyrotechnie aan de officieren bij de school gedetacheerd.

Art. 5.

De jongste kapitein is opzigtvoerend officier in de slagkruidfabriek. Hij is tevens, onder de leiding van den directeur, belast met het houden van een scheikundigen cursus met de officieren en het doen van alle scheikundige onderzoekingen die door het Ministerie van Oorlog worden gelast, of door den directeur der school, in het belang der pyrotechnie, noodig worden geacht.

Art. 6.

Onder het bevel van de in art. 4 en 5 genoemde kapiteins, wordt aan de beide 1^e luitenants, welke tot het vast personeel der pyrotechnische school behooren, het onmiddellijk toezigt in de werkplaatsen opgedragen. Zij waken voor de goede orde en de stipte uitvoering der, door den directeur der school, uitgevaardigde bevelen; ook zijn zij verantwoordelijk voor de nauwkeurige naleving der bestaande voorschriften, betrekkelijk de confectie der munitien en verdere ernstvuurwerken, waarvan de aanmaak is bevolen. Wijders zijn zij belast met het onderwijs in de pyrotechnie aan de onderofficieren en korporaals bij de school gedetacheerd.

Art. 7.

Het vaste personeel der beambten en der op daggeld arbeidende werklieden zal kunnen zijn zamengesteld, volgens de hierbijgevoegde tabelle B, waarin tevens het maximum der toe te kennen jaarwedden en daggelden bepaald is. Dit personeel zal, naar de behoefte van de dienst, ten deele op stuk kunnen werken; zullende hiertoe het tarief, waarin de hoogste prijzen voor de verschillende verrigtingen opgenomen zijn, door Onzen Minister van Oorlog moeten zijn goedgekeurd.

Art. 8.

Bij het verrigten van werkzaamheden, waarin door het tarief niet is voorzien, zal de chef der pyrotechnische werkplaatsen, onder zijne verantwoordelijkheid de te betalen prijzen naar billijkheid bepalen. Hij is gehouden den directeur der school daarvan kennis te geven, die zulks aan de homologatie van den Minister van Oorlog onderwerpt.

Art. 9.

De jaarlijks uit te geven som, zoowel aan jaarwedden als aan in daggeld of op stuk verdiende arbeidsloonen, zal in maximum niet meer dan f 11,500 bedragen, en bij het begin van elk jaar door Onzen Minister van Oorlog vastgesteld en aan den directeur der school opgegeven worden. In deze som zullen niet begrepen zijn de traktementen en de toelagen der officieren.

Ook zal de vastgestelde som in den loop van het jaar, door Onzen Minister van Oorlog, des gevorderd kunnen worden verhoogd, wanneer ten behoeve van andere Departementen van Algemeen Bestuur zal worden gearbeid.

Art. 10.

Al de voor de pyrotechnische school benooidigde werktuigen, gereedschappen, materialen, bureaubehoefden, middelen van verwarming en verlichting, zullen uit de artillerie-, stapel- en constructie magazijnen, op aanvrage en onder verantwoording van den chef der pyrotechnische, werkplaatsen worden verstrekt. Daarentegen zullen de voor het onderwijs benooidigde behoeften, zooals chemicaliën, Instrumenten, toestellen en boekwerken, door de zorg van den directeur der school, op door onzen Minister van Oorlog goedgekeurde voordragten, worden aangeschaft.

Art. 11.

Al de, tot het verrigten der bevolen werkzaamheden, te ontvangen bestanddeelen en verdere benooidigheden, zullen uit de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen ontvangen worden, op aanvrage en onder verantwoording van den chef der pyrotechnische werkplaatsen; terwijl hij in die magazijnen zal moeten inleveren al de, in de werkplaatsen, afgewerkte en herstellde voorwerpen. De administrative bescheiden, betreffende de verantwoording dier ontvangsten en inleveringen, zullen door hem aan den magazijnmeester der genoemde magazijnen worden ingezonden, na door den directeur der pyrotechnische school voor gezien te zijn geteekend.

Art. 12.

De magazijnmeester der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, zal, op de bij hem ingediende betalingslijsten, de benooidigde gelden verstrekken tot het uitbetalen der werklieden; zullende op deze betalingslijsten, voor de ontvangst der gelden, door den chef der pyrotechnische werkplaatsen worden geteekend.

Art. 13.

De kapiteins en luitenants die bij de pyrotechnische school als onderwijzers werkzaam zijn en tevens als opzigtgers in de werkplaatsen fungeren, zullen eene jaarlijksche toelage genieten, te weten:

kapitein zijnde.....	f 200.—
1 ^o luitenant "	" 150.—

Art. 14.

De algemeene dienstregelen voor de werkplaatsen van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen geldende, blijven van toepassing voor de pyrotechnische school; terwijl onze Minister van Oorlog intusschen gemagtigd wordt om, ook voor die inrigting, nadere dienstvoorschriften uit te vaardigen.

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

A.

Tabelle bevattende het aantal beambten en werklieden dat, van het bij Zijner Majesteits besluit van 14 Julij 1853, N°. 60, voor de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen vastgestelde personeel, met 1 Julij 1860, bij de pyrotechnische school zal overgaan.

Dienstbetrekkingen.	Aantal.	Tiraktementen en verdiensten		Aanmerkingen.			
		per uur werkens.	in het jaar				
			voor één.		voor allen.		
Schrijvers der 3de klasse.	1	»	f 600.—	f 600.—			
Portiers.	1	»	» 363.—	» 363.—			
Opzigtters bij het laboratorium.	1	»	» 700.—	» 700.—			
Meester	}	vuurwerkers der 1ste kl.	1	»	» 1000.—	» 1000.—	
		» 2de »	1	»	» 700.—	» 700.—	
Werklieden	}	der 1ste klasse.	1	f 0.13	» 607.50	» 607.50	Het jaar gesteld op 300 werkdagen; de dag berekend op 13 $\frac{1}{2}$ uur werkens.
		» 2de »	2	» 0.12	» 486.—	» 972.—	
		» 2de »	1	» 0.11	» 443.50	» 443.50	
		» 3de »	7	» 0.08	» 324.—	» 2268.—	
Leerlingen.	1	»	» 0.05	» 202.50	» 202.50		
Onderofficieren	}	uit het laboratorium	2	f 0.40	» 120.—	» 240.—	
Korporaals		gedetacheerd bij de fa-	2	» 0.30	» 90.—	» 180.—	
Kanonniërs		bricatie van slaghoedjes.	3	» 0.20	» 60.—	» 300.—	
					f 8580.50		

Mij bekend.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

B.

Tabelle van het personeel der pyrotechnische school te Delft, zooals dat zal kunnen zijn zamengesteld, te rekenen van 1 Julij 1860.

Betrekkingen.	Aantal.	Verdiens ten per				Aanmerkingen.
		uur.	dag voor één.	jaar voor één.	jaar voor allen.	
Officieren				Pro memorie.		Zijn opgenomen in de organisatie van den staf der Art. Waarvan 1 als boekhouder voor de gezamenlijke werkplaatsen, en 1 op het bureau van den directeur.
Schrijvers	2	"	"	f 750.—	f 1500.—	
Portier.	1	"	"	" 365.—	" 365.—	De werktijd berekend op 300 dagen per jaar en 13½ uur werkens per dag.
Meester	1	"	"	" 1200.—	" 1200.—	
vuurw.	1	"	"	" 800.—	" 800.—	
Onderopzigt.	1	"	"	" 800.—	" 800.—	
Onderopzigt.	1	"	"	" 650.—	" 650.—	
Werklieden.	1	"	"	" 526 50	" 526 50	
						in de slagkruidfabriek . . . . .
Werklieden.	2	"	"	" 486.—	" 972.—	
						der 1ste klasse . . . . .
Werklieden.	1	"	"	" 445.50	" 445.50	
						der 2de klasse . . . . .
Werklieden.	2	"	"	" 405.—	" 810.—	
						der 1ste klasse . . . . .
Werklieden.	2	"	"	" 364.50	" 729.—	
						der 2de klasse . . . . .
Werklieden.	2	"	"	" 324.—	" 648.—	
						der 1ste klasse . . . . .
Werklieden.	1	"	"	" 202.50	" 202.50	
						der 2de klasse . . . . .
Leerling	1	"	"	" 0.05	"	
Onderoffic. uit het laboratorium	2	"	"	f 0.40	" 120.—	" 240.—
Korporaals gedetacheerd bij de fabricatie van slaghoedj.	2	"	"	" 0.30	" 90.—	" 180.—
Kanonniërs	10	"	"	" 0.20	" 60.—	" 600.—
				te zamen	f 11348.50	

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 51 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan eene bij hem ontvangen missive van den heer Minister van Financiën van den 16den April ll., n°. 72, strekkende om in verband met eene door dien Minister uitgevaardigde resolutie, ter wering zoo veel mogelijk van den omloop van *vreemde munt*, en meer bepaaldelijk van de *Belgische koper-munt*, ook van de zijde van het Departement van Oorlog, de noodige maatregelen dienaangaande te nemen.

Heeft goedgevonden, alle comptabele beambten onder het Departement van Oorlog ressorterende, die met het doen van betalingen ten behoeve van 's Rijks dienst in het algemeen zijn belast, mits deze, onder verwijzing naar de onlangs vernieuwde waarschuwing van wege het Ministerie van Financiën, geplaatst in de *Nederlandsche Staats-Courant*, nadrukkelijk aan te bevelen, om zoowel bij ontvangsten, als bij het doen van betalingen toe te zien, dat zich daaronder geene *Belgische twee centimesstukken*, of zoogenaamde *Belgische centen* bevinden en in het algemeen, geene betalingen in *vreemde munt* (met uitzondering alleen voor zooveel *Limburg* betreft van de getarifeerde 5 franks stukken) te doen, aan werklieden, voor verrigten arbeid, ter dienste van het Rijk, leverancien, en aankoop van dagelijksche behoeften, bij de magazijnen van Oorlog, in 's Rijks hospitalen en ziekeninrichtingen, mitsgaders voor *truktementen*, *soldijën*, *toelagen* enz., en alle zoodanige verdere uitgaven waarmede de kwartiermeesters, bij de korpsen van het leger zijn belast enz., vermits de schaden en nadeelen, die daaruit kunnen ontstaan, voor hunne rekening blijven, en zij bovendien de ernstige maatregelen, bij overtreding dezer voorschriften, te hunnen opzigte te nemen, aan zich-zelven zouden te wijten hebben.

Wordende voorts de militaire autoriteiten onder wier orders de voormelde comptabele beambten zijn gesteld, uitgenoodigd, om in deze mede te werken en te zorgen dat aan voorschreven bepalingen stiptelijk de hand worde gehouden.

En zal deze dispositie gedrukt en de noodige exemplaren daarvan worden gezonden aan (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger).

's Gravenhage, den 22sten Mei 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire Zaken.*N°. 49 B.

's Gravenhage, den 24sten Mei 1860.

Ingevolge Zijner Majesteits bevelen, wordt bepaald, dat door de Heeren Generaals, de hoofd- en verdere officieren behoorende tot den grooten staf van het

Leger, zoomede die van den generalen staf, en voorts door de hoofd- en verdere officieren van het wapen der infanterie, die hunne dienst te paard verrigten, de sabelkoppel *onder* den korten jas zal worden gedragen.

Ik heb derhalve de eer UHEG. te verzoeken, u naar die bepaling te gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

Zijne Exc. den Heer Luitenant-Generaal Inspecteur
van het wapen der Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken
en
Militaire Administratie.

N°. 48 B.

's Gravenhage, den 30sten Mei 1860.

Als een vervolg op mijne aanschrijving van den 4den dezer, N°. 48 B, heb ik de eer UHEG. te informeren, dat met de Directie der Schroefstoomboot, gevestigd te Zwolle, eene overeenkomst is getroffen tot het vervoer van troepen met de schroefstoomboot *Jacoba*, van Zwolle naar Meppel en omgekeerd, tegen betaling van de prijzen in het hierbijgevoegd tarief vermeld.

Ik magtig UHEG. om tot het vervoeren van militairen van bedoelde stoombootdienst gebruik te maken; wordende de plaatselijke en garnizoens-kommandanten, die zulks kan aangaan, onder toezending van een exemplaar van het tarief, door mij van het vorenstaande mede onderrigt.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor's, Bevelhebbers in
de Militaire Afdelingen.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de officieren, bij de troepen dienstdoende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot zal worden aangewezen.

De alleenreizende officieren zijn niet in dit tarief begrepen, als moetende de kosten daarvan, voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alleenreizende militairen beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeel-

telijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marschorders of reiswijzers, tegen betaling der vracht bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekt reisgeld te vinden, met de stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alleenreizende militairen uit en naar *Zeeland*, bij de dispositie van het Departement van Oorlog van den 7den Maart 1844, N°. 8 B, bedoeld, vermits die manschappen, op de wijze bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen bij de kompagnien geadmitteerd, zal de vracht per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan vier uren onder weg mogt wezen, zal door de Directie aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden, goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde oponthoud voor te komen.

Tarief en opgaven van de Directie der Stoomboot *Jacoba*, te *Zwolle*.

Van 1 tot en met 24 man	f 0,50	Hasselt.		
» 25 » » » 100 »	» 0,20			
Van 1 tot en met 24 man	f 0,40	f 0,20	Zwartsluis.	
» 25 » » » 100 »	» 0,25	» 0,15		
Van 1 tot en met 24 man	f 0,60	f 0,40	f 0,50	Meppel.
» 25 » » » 100 »	» 0,40	» 0,25	» 0,20	

Er kunnen 100 manschappen in ééns, doch geene paarden met deze boot vervoerd worden.

De boot vaart alle dagen, uitgezonderd des Zondags.

Gedurende } van Zwolle des namiddags ten 4 ure;
den Zomer } » Meppel » morgens » 6¹/₂ » ; des Vrijdags morgens echter
ten 6 ure.

Gedurende } van Zwolle des namiddags ten 2 ure;
den Winter } » Meppel » morgens » 7 » .

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 62 B.

's Gravenhage den 2den Junij 1860.

Van meer dan eene zijde verneem ik , dat bij het Leger twijfel bestaat , of in den loop van dit jaar nog garnizoensveranderingen zullen plaats hebben.

Ten einde dien twijfel op te heffen , heb ik de eer UHEG. te doen kennen , dat uit de voorstellen tot regeling van het emplacement der troepen , welke ik voornemens ben Zijner Majesteit aan te bieden , geen garnizoensveranderingen voor 1°. Mei 1861 zullen voortspruiten.

Ik heb de eer u te verzoeken daarvan mededeeling te doen aan de chefs der korpsen en verdere belanghebbende autoriteiten onder uwe bevelen.

De Minister van Oorlog ,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
de Heeren Generaal-Majoor , Bevelhebbers in
de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 64 B.

's Gravenhage, den 25sten Junij 1860.

Als een vervolg op mijne Circulaire van den 18den Februarij ll., N°. 71 B, heb ik, ten gevolge van ontvangen inlichtingen van den Heer BURDEL EN COMP., uitvinder der het *Scharlakenwater*, de eer u te doen kennen, dat het beter is de door middel van dat water op te kleuren voorwerpen met zuiver water over te borstelen, wanneer deze nog *half nat*, dan nadat ze droog zijn, wijl in het eerste geval het laken zachter blijft en de kleur helderder wordt.

UHed.Gestr. gelieve het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen mede te deelen, ten einde daarvan het noodige gebruik kunne worden gemaakt.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor in de 1, 2, 3,
4, 5, 6 en 7de Militaire Afdeling.

Gearresteerd, 27 Junij, 1860, N°. 27 B.

*Nieuwe regeling voor het verstrekken van de detachementen, bestemd
tot het doen der seinschoten bij de rivier-correspondentie.*

De bevelhebbers der in de hierbijgevoegde opgave vermelde militaire afdelingen, ontvangen regtstreeks van den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken de uitnoodiging tot het in gereedheid doen brengen der detachementen, voor de seinposten bestemd.

Op ontvangst dezer uitnoodiging zullen genoemde bevelhebbers de kommanderende officieren der betrokken korpsen aanschrijven deze detachementen in marschvaardigen staat te brengen, en tevens al dadelijk aan de gemeentebesturen, waar de detachementen eventueel nachtkwartier zullen houden, kennis geven van hunne vermoedelijke komst.

Voorts zullen zij van de ontvangen uitnoodiging kennis geven aan de Directeuren der artillerie-directiën, voor zooveel de seinposten in hunne directie gelegen zijn.

Deze directeuren zullen daarop de vereischte maatregelen nemen, dat het materieel en de munitie tot het doen der seinschoten in de magazijnen der artillerie te *Gorinchem*, *Nijmegen* en *Grave* beschikbaar gesteld worde en dat het noodige van een en ander voor de detachementen van het regiment veldartillerie te *Utrecht* en van het korps pontonniers te *Zutphen*, respectievelijk uit de magazijnen der artillerie te *Woerden* en *Doesburg* onverwijld aan de kommanderende officieren dier korpsen worde gezonden.

Zoodra de oproeping der detachementen, welke regtstreeks aan de kommanderende officieren der betrokken korpsen gerigt zal moeten worden, ontvangen zal zijn, zullen de detachementen met den meesten spoed naar de posten, waarvoor zij bestemd zijn, vertrekken.

Bijaldien de detachementen munitie medevoeren, zullen de op het vervoer van buskruid bestaande verordeningen door hunne kommandanten ten stiptste worden nagekomen.

Mogten op enkele seinposten het opstellen en het in orde brengen van het geschut eenigen tijd vorderen, zoo zal daarvan door de Directeuren kennis worden gegeven aan de betrokken bevelhebbers, met verzoek de uitzending der detachementen voor deze posten, in verband met de te verrigten werkzaamheden te vervroegen.

Na de terugkomst der detachementen bij het regiment veld-artillerie te Utrecht en bij het korps Pontonniers te Zutphen, zullen de medegevoerde gereedschappen en overgebleven munitien respectvelijk in de magazijnen der artillerie te Woerden en Doesburg ingeleverd worden, tenzij bij het korps gelegenheid bestaat een en ander te bergen, in welk geval de voorwerpen in de inventarissen der korpsen zullen worden in verantwoording gebracht.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Opgave omtrent de detachementen voor de seinposten bestemd.

Plaatsen alwaar volgens het rivier correspondentie-reglement sein-schoten gedaan worden.	Korpsen door welke de detachementen tot het doen der seinschoten moeten geleverd worden en aan welker kommanderende officieren de oproeping rechtstreeks moet gericht worden.	Nommer der militaire afdelingen aan welker bevelhebbers de aanvragetot het in gereedheid brengen der detachementen gedaan moet worden.	Artillerie-magazijnen, waaruit de gereedschappen, munitien enz. tot het doen der seinschoten benooidigd, verstrekt zullen worden.	Artillerie-directie waartoe deze magazijnen behooren.	Aanmerkingen.
Gorinchem Tiel Culemborg Vianen.	} Detachement van het 3e reg. vesting-artillerie te Gorinchem.	} IIIe Standplaats 's Hage.	} Gorinchem	} 1 ^o Standplaats Utrecht.	}
Nijmegen Grave.					
Arnhem Wageningen Schoonhoven.	} Regiment veld-artillerie te Utrecht.	} IVe Standplaats Haarlem.	} Woerden.	} 1 ^o Standplaats Utrecht.	}
Doesburg Zutphen Deventer Wijhe Katerveer Kampen.					

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie
en Artillerie.

N°. 65 B.

's Gravenhage, den 50sten Junij 1860.

Ik heb de eer UHed.Gestr. gedrukte exemplaren te doen toekomen van het, op heden door mij vastgestelde Tarief der prijzen, waarvoor de toebehooren en

verwisselstukken tot draagbare wapenen, uit de Magazijnen van Oorlog, aan de korpsen zullen verstrekt worden, alsmede der prijzen, aan de geweermakers en zwaardvegers te betalen, voor het aanbrengeu en pas maken van verwisselstukken en het doen van herstellingen aan de wapenen bij het leger in gebruik, met kennisgeving dat de inhoud daarvan, aanvangende met den 1sten Julij a. s. bij de verschillende korpsen van het leger, in werking zal moeten worden gebragt, mochtende alsdan alle daarmede strijdige voorschriften of bepalingen als afgeschafte worden beschouwd (1).

De remontstukken bij de korpsen in voorraad en die thans tot andere prijzen in de magazijns-rekeningen genoteerd staan, dan daarvoor in het tarief zijn aangewezen, zullen op 1° Julij a. s. tegen de laatstbedoelde prijzen, in de verantwoording moeten worden overgebragt, en het verschil deswege zal op den Staat L^a VV, behoorende bij de Magazijnsverantwoording over het 5^e kwartaal dezes jaars, behooren te worden verrekend.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majours Bevelhebbers in
de Militaire Afdelingen, enz.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau Secretariaat.

N°. 27 B.

's Gravenhage, den 5den Julij 1860.

Ten vervolge op vroegere mededeelingen van gelijken aard, aan de destijds daarbij betrokken Militaire Autoriteiten, heb ik de eer ter kennis van UHEG. te brengen, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie is afgedrukt, het omgewerkt *Handboek voor Onderofficieren en Korporaals der Artillerie* (1^e Deel) en dat dit werk bij gezegde Inrigting is verkrijgbaar gesteld tegen 60 cents het exemplaar voor de korpsen van het leger en tegen 80 cents in den handel.

Ik verzoek UHEG. van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het Wetenschappelijk Onderwijs daarvan zoodanig gebruik kunne worden gemaakt als noodig zal worden bevonden.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majours, Bevelhebbers in
de Militaire Afdelingen.

(1) Dit Tarief, 16 folio bladzijden met tabellen beslaande, is hier niet opgenomen kunnen worden, maar bevindt zich ter inzage bij de Hoofd-administratie van de verschillende korpsen des legers.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 2 B.

's Gravenhage, den 25sten Julij 1860.

Als een vervolg op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer ter kennis van UHEG. te brengen, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie in het licht is verschenen, de 5de herziene druk van de *Handleiding tot de beoefening der Nederlandsche Taal- en Letterkunde voor de Kadetten van alle wapenen*, door G. KUYPER Hz., en dat dit werk bij gezegde Inrigting is verkrijgbaar gesteld tegen *Drie Gulden (f 3.—)* het Exemplaar voor de korpsen van het Leger, en tegen *Vier Gulden (f 4.—)* voor particulieren in den handel.

Ik verzoek UHEG. van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen insgelijks mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het Wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik kunne worden gemaakt als noodig zal worden bevonden.

*De Minister van Oorlog,**(get.) DE CASEMBROOT.**De Secretaris-Generaal,**(get.) O. W. STAVENISSE DE BRAUW. l. S. G.*

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, Bevelhebbers in
de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 37 B.

's Gravenhage, den 30sten Julij 1860.

Goedgevonden hebbende te bepalen, dat te rekenen van den 1sten Januarij 1861, het vervoer van nachtleger-goederen door de middelen van den Aannemer der militaire transporten, te water zal geschieden, heb ik de eer zulks bij deze ter uwer kennis te brengen, met verzoek, voor zooveel u aangaat, te zorgen, dat dienovereenkomstig gehandeld worde; zullende mitsdien bij eventuele verzendingen van zoodanige goederen steeds in tijds, op de gebruikelijke wijze, door tusschenkomst van de plaatselijke of garnizoens-kommandanten, de noodige scheepsruimte behooren te worden aangevraagd.

De voldoening der kosten van de hierbedoelde transporten, door of van wege het Departement van Oorlog, op daartoe door den Aannemer in te dienen declaratiën geschiedende, zoo zullen, aanvang nemende met het volgend dienstjaar, geene uitgaven voor vracht ten laste van het Fonds van Slaapfournituren meer worden geleden, dan die op speciaal last van mijnentwege zijn gedaan.

*De Minister van Oorlog,**(get.) DE CASEMBROOT.*

Aan

de Kommanderende Officieren en Hoofdadministratiën
van al de Korpsen van het Leger; de toeziende Chefs
over de Garnizoens-Nachtleger.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personneel en Militaire
Zaken.*N°. 45 B.

's Gravenhage, den 2den Augustus 1860.

Blijkens eene, dezer aagen van den Heer Minister van Marine ontvangen mededeeling, heeft het Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 16den Junij ll., N°. 85, als tijdelijke maatregel, ingegaan den 1sten Julij daaraanvolgende, onder anderen te bepalen, dat bij het korps Mariniers engagementen voor acht en meer jaren kunnen worden aangegaan, en dat aan miliciens die bij dat korps verlangen over te gaan, wordt vrijgelaten zich daarbij voor zes of voor acht of meer jaren te verbinden.

Onder mededeeling van welgemelde beschikking des Konings, waarbij aan het 1ste lid van het Koninklijk Besluit van den 5den Maart 1827, N°. 91, tijdelijk eene uitbreiding is gegeven, heb ik de eer UHEG. te verzoeken, in voorkomende gevallen, dienovereenkomstig te doen handelen; zullende, *casu quo*, van voorschreven besluit, almede melding behooren te worden gemaakt in het hoofd van den Staat, bedoeld bij Circulaire dezerzijds van den 13den Maart 1845, N°. 25 B (*Rec. Mil.*, bladz. 63), en, bijaldien er onderscheidene miliciens op dien staat moeten worden vermeld, tevens in de kolom Aanmerkingen bij den betrokken persoon.

Wijders strekt tot informatie van UHEG., dat bij eerstgemeld besluit, het maximum van hand- en aanbrenggeld voor het korps Mariniers, is vastgesteld als volgt:

Bij verbindtenissen van miliciens voor acht en meer jaren,

handgeld . . . . . f 75.—
aanbrenggeld . . . . . » 15.—

Als boven voor zes jaren,

handgeld . . . . . f 55.—
aanbrenggeld . . . . . » 15.—

met verdere bepaling, dat, wanneer de indiensttreding zonder tusschenkomst van aanbrengers of wervers plaats heeft, het aanbrenggeld als verhoogd handgeld zal kunnen worden toegekend.

Ik verzoek UHEG. het vorenstaande ter kennis te willen brengen van de chefs der korpsen waarvan de staf in uwe afdeling is gestationneerd, onder bijvoeging dat het mijne intentie is, dat wanneer een milicien zich voor acht of meer jaren bij het korps Mariniers verbindt, bij de aanteekening daarvan in het Stamboek, in plaats van het Koninklijk besluit van 1827, dat van 1860 worde aangehaald, op de wijze zooals zulks voor den overgang bij de Marine is bepaald, bij aanschrijving dezerzijds van den 21sten Junij 1854, N°. 8 B (*Rec. Mil.* blz 158).

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majours Bevelhebbers in
de Militaire Afdelingen, enz.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 1 B.

's Gravenhage, den 14den Augustus 1860.

Ten vervolge op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer ter kennis van UHEG. te brengen, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie in het licht is verschenen,

1°. de 5de herziene druk der *Geodesie voor de Kadetten van alle wapenen*, door den Kolonel-Ingenieur G. A. VAN KERKWIJK, en

2°. de tweede druk der *Handleiding tot de kennis der Krijgsdienst voor de Kadetten van alle wapenen*, door den Generaal-Majoor J. J. VAN MULKEN, en dat voorschreven werken bij gezegde Inrigting respectivelijk zijn verkrijgbaar gesteld, tegen de prijzen van *Drie Gulden* (f 3.—) en van *Een Gulden tachtig cents*, (1 80) per Exemplaar, voor de korpsen van het Leger, en tegen *Vier Gulden* (f 4.—), en *Twee Gulden veertig cents* (f 2.40) voor particulieren in den handel.

Ik verzoek UHEG. van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen insgelijks de gewone mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik te maken als noodig zal worden bevonden.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

den Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in
de . . . Militaire Afdeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 42 B.

's Gravenhage, den 16den Augustus 1860.

Ik heb de eer UHEG. te informeren, dat ik, ten einde te voorzien in het toenemende plaatsgebrek bij het Instructie-Bataillon, eenige veranderingen in het voorschrift betreffende dat Bataillon heb gemaakt, zijnde de chefs gemagtigd:

- 1°. om de officieren, onderofficieren en korporaa's van het kader van het bataillon, alsmede de officieren en onderofficieren die tot het geven van onderwijs bij het bataillon zijn gedetacheerd, wanneer zij dit mogten verlangen, jaarlijks de vroeger hen toegekende maand verlof met behoud van traktement of soldij, op zoodanigen tijd te doen genieten;
- 2°. om de jongelingen die bij het bataillon den titulaires graad van korporaal verkrijgen, onmiddellijk daarna in het genot van eene maand verlof te stellen, echter zonder behoud van soldij;
- 3°. om het verlof der bij het bataillon gedetacheerde manschappen met het oog op de belangen der dienst te regelen.

Overigens zal het getal der van de regimenten infanterie bij het ba-
Bijbl. V. 11

taillon gedetacheerde korporaals, ter opleiding tot den graad van sergeant, voortaan in den regel niet meer dan zes bedragen.

Ik verzoek u de kommandant van de . . . . regementen infanterie onder uwe bevelen, met het vorenstaande bekend te maken, ten einde zij, wat het laatste punt betreft, zich dienovereenkomstig gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

den Heer Generaal-Majoor Bevelhebber in
de . . . Militaire Afdeeling, enz.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 46 B.

's Gravenhage den 16den Augustus 1860.

Ik heb de eer UHEG. te verzoeken, in de Militaire Afdeeling onder u ressorterende, de vereischte bevelen te geven, dat door de heeren officieren *de sjerp in hare geheele breedte van vijf duimen* om het lijf gedragen worde, gelijk zulks reeds bij sommige korpsen van het Leger geschiedt.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majours, Bevelhebbers in
de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken
en
Militaire Administratie.

N°. 60 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 18den dezer n°. 66, luidende als volgt :

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

In aanmerking nemende, dat de hoed moet geacht worden een meer eigenaardig hoofdtooiel voor de generaals van Ons leger te zijn, dan de schakot.

Hoezeer Ons besluit van den 2den Julij 1855, n°. 55, in zoo verre het hoofdtooisel van de genoemde opperofficieren betreft.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 16den dezer, kabinet Litt. M³⁹.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

De voor de generaals bij het leger de schakot zal worden vervangen door een hoed van zwart vilt, lang 45,5 duim aan de uiteinden breed 7,5 duim, de voorzijde in het midden hoog 15 en de achterzijde 16,5 duim, omzet met een zwart zijden boordsel, ter breedte van 4,5 duim zigzagsgewijze bewerkt, in dier voege als het goud om de schakot voor de generaals in bovengemeld besluit was bepaald.

Op de voorzijde eene naar beneden en eenigzins naar achter loopende kettingvormige lis, ter lengte van 15 duim, bestaande uit zes glinsterende gouden bouillons, te zamen breed 6 duim, in het midden een gladde vergulde gebombeerde knoop, geplaatst op 5 duim afstand van den onderkant van den hoed; onder de lis eene ovaal-ronde kokarde van oranje-zijde, lang 10, breed 8 duim.

De beide punten van den hoed bedekt met troetels van glinsterende zilveren bouillons, lang 6 duim, onder dezelve drie bouillons van oranje-zijde.

Op den hoed een pluim van witte vederen, volgens model, bevestigd in eene vergulde tulp, nederliggende op en die tot aan het einde van den achterkant, het bovenste gedeelte van den hoed bedekt.

In gala en groote tenue, om den hoed een goud boordsel van gelijk model en afmetingen, als het zwart zijden boordsel, boven omschreven, en aan de kanten doorweven met een streep van oranje-zijde, ter breedte van 5 strepen.

De gepensionneerde generaals zullen hun tegenwoordig hoofdtooisel kunnen blijven dragen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 18den Augustus 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis, in de eerste plaats van de heeren generaals, ten einde deze zich al dadelijk dienovereenkomstig gedragen, en voorts aan het leger ter informatie.

Gelast, dat deze dispositie zal worden gedrukt en het noodige getal exemplaren daarvan gezonden zal worden aan .... (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger.)

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1860.

DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Secretariaat.

N°. 59 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Herzien de aanschrijving van den 27sten Junij 1859, N°. 57, B (*Rec. Mil.* bladz. 145—145); (betrekkelijk het koopen, in pand of bewaring nemen of ontvangen van militaire kleedingstukken enz.)

Heeft goedgevonden het bepaalde bij § 1 b dier aanschrijving bij deze in te trekken en buiten effect te stellen.

Exemplaren dezer zullen worden toegezonden aan (de verschillende hoofden en autoriteiten van het Leger.)

's Gravenhage, den 25sten Augustus 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 54 B.

's Gravenhage, den 27sten Augustus 1860.

Meermalen is het gebeurd, dat bij de march-regeling van bereden korpsen of detachementen *steden* zijn aangewezen om nachtkwartier te houden.

In dat geval worden gewoonlijk de paarden in kavallerie- of particuliere stallen zooveel mogelijk bijeengeplaatst, terwijl de manschappen daarentegen wijd en zijd door de stad worden ingekwartierd, hetgeen vele bezwaren oplevert. Die bezwaren kunnen grootendeels worden voorgekomen, door voormelde troepen in dorpsgemeenten te doen overnachten, als wanneer meestal de manschappen *met* hunne paarden in hetzelfde kwartier worden gehuisvest.

Op grond daarvan heb ik goedgevonden te bepalen:

» dat voortaan korpsen of detachementen, van de troepen te paard in het algemeen, op marsch, zooveel immer mogelijk, in *dorpsgemeenten* nachtkwartier » zullen houden, en alleen dan in *steden* zullen worden gehuisvest, wanneer zulks » door de omstandigheden onvermijdelijk is."

Onder mededeeling hiervan heb ik de eer UHEG. te verzoeken, om bij eventuele march-regelingen dienovereenkomstig te handelen en te doen handelen, moettende, zooals trouwens van zelf spreekt, daarbij steeds op het oog worden gehouden, om de inkwartiering van marscherende troepen *in het algemeen*, zooveel mogelijk naar eene billijke verhouding over de stedelijke en dorpsgemeenten te verdeelen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
den Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in
de . . . Militaire Afdeeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 67 B.

's Gravenhage, den 5den September 1860.

Bij het nagaan van de extracten strafregister, welke bij de rapporten of voordragten ten behoeve van onderofficieren en mindere militaire aan het Depar-

tement van Oorlog worden overgelegd, heeft het meermalen mijne aandacht getrokken, dat aan onderscheidene militairen voor dezelfde overtreding bij herhaling een zelfde straf is opgelegd, zoomede dat, wanneer het zekere feiten geldt, hoegenaamd geen onderscheid wordt gemaakt tusschen hen die zelden moeten worden gestraft, en de zoodanigen wier doorgaand gedrag, berispelijk moet worden genoemd.

Aanvankelijk meende ik die afwijking van het bepaalde bij Art. 54 van het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande, te moeten toeschrijven aan de omstandigheid, dat bij het bepalen van de straffen, de strafregisters niet behoorlijk worden geraadpleegd, en dat dan ook niet behoorlijk gevolg wordt gegeven, aan de aanbevelingen, welke te dier zake door het Departement van Oorlog, bij herhaling, meer bepaaldelijk bij de aanschrijvingen van den 14den Februarij 1824, N°. 8, en van den 21sten Februarij 1835, N°. 6 B zijn gedaan.

Dezer dagen echter is mij gebleken, dat daarvoor eene andere oorzaak bestaat, in beginsel en voor de gevolgen van veel bedenkelijker aard, dan het kwaad waarop bij gemelde aanschrijvingen is gewezen.

Er schijnen namelijk bij eenige korpsen of in eenige garnizoenen, regements- of garnizoens-orders te zijn uitgevaardigd, waarbij op bepaalde feiten, vaste straffen zijn gesteld.

Dusdanige orders zijn niet alleen volkomen in strijd met de bepalingen vervat in Art. 2, 35, en 54 van het voormeld Reglement, maar ook geenszins overeen te brengen met de belangen van de dienst.

Ik heb derhalve de eer UHEG. te verzoeken, op ontvangst dezès, voor zooveel u aangaat, de vereischte bevelen te geven, dat die orders en al de zoodanigen, die de strekking hebben om de straffen wegens overtredingen der krijgstucht naar vasten maatstaf op te leggen, worden ingetrokken of buiten werking gesteld, en daarbij tevens de opmerking te doen, dat het *oordeelkundig toepassen van straffen*, in den geest van het Reglement van krijgstucht en verdere daartoe betrekkelijke voorschriften, tot het doeltreffend voeren van gezag en tot de handhaving der krijgstucht, een hoofdvereischte is, dat door ieder meerdere die in de noodzakelijkheid verkeert te moeten straffen, niet naauwgezet genoeg kan worden in acht genomen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, Bevelhebbers
in de Militaire Afdelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 44 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 24sten Julij jl., n°. 64, houdende bepalingen nopens het oprigten van een depôt bij het regiment grenadiers en jagers;

Heeft de eer gemeld besluit, met de daarbij behoorende tabellen, mits deze

ter kennis te brengen van het leger, met bepaling dat hetgeen daarbij is vastgesteld, met den 1sten October aanstaande in werking zal treden;

En zullen exemplaren dezes gedrukt, en het noodige aantal daarvan gezonden worden aan (de verschillende bevelhebbers en autoriteiten van het Leger.)

's Gravenhage, den 1sten September 1860.

DE CASEMBROOT.

N°. 64.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat bij het regement grenadiers en jagers een depôt evenzeer als bij de andere regementen infanterie noodzakelijk is;

Herzien den staat Litt. B, behoorende bij ons besluit van 21 November 1850, n°. 70, houdende de formatie van het regement grenadiers en jagers, en de daarin later gebragte wijzigingen;

Op de voordragt door Onzen Minister van Oorlog van den 19den dezer Litt. Z^{no}.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Bij het regement grenadiers en jagers wordt een depôt opgericht, bestaande onder anderen uit twee kompagnien.

Dat regement wordt mitsdien zamengesteld en het bedrag der traktementen en soldijen bepaald, zooals in de tabel Litt. A, bij dat besluit behoorende, is aangeduid.

Art. 2.

Door den kommandant, den luitenant-adjutant en de militairen van den kleinen staf, met uitzondering van den korporaal-hoornblazer, van het depôt van gemeld korps, wordt de grenadier-uniform gedragen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Wiesbaden, den 24sten Julij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Afschrift. Behoort bij besluit van
24 Julij 1860 n°. 64.

Litt. A.

Zamenstelling van het regiment Grenadiers en Jagers, bestaande uit twee bataillons grenadiers en twee bataillons jagers, ieder van vijf kompagnien, waarvan bij de bataillons grenadiers ééne tirailleurkompagnie; wijders uit een depôt van eene kompagnie grenadiers en eene kompagnie jagers.

BETREKKINGEN.	Sterkte.			Traktementen en soldijen.		AANMERKINGEN.
	Officieren.	Troepen.	Officierspaarden.	Per jaar.	Per dag.	
STAF.						
Kolonel, regements-kommandant.	1	»	2	4000	00	Luit.-kol. zijnde f 3300. Bij het depôt.
Bataillons- } Luit.-kolonel	1	»	1	3000	00	
kommandanten. } Majoor.	4	»	4	2000	00	1ste klasse zijnde f 1800. 3de » » » 1400. Een bij het depôt.
Adjudanten. } Kapitein.	1	»	1	1700	00	
1ste luitenant.	5	»	»	1100	00	1ste kl. zijnde f 1800 } bij het 3de » » » 1400 } depôt.
2de » » »	5	»	»	1000	00	
Kwartiermeesters. } Kapitein.	1	»	»	1600	00	Een bij het depôt.
1ste luitenant.	2	»	»	1000	00	
2de » » »	3	»	»	800	00	Een bij het depôt.
Officieren van } der 1ste klasse	1	»	»	(a)		
gezondheid. } » 2de »	3	»	»			
» 3de »	2	»	»			
Kapitein administrateur v. kleeding	1	»	»	1600	00	1ste luit. zijnde f 1200 2de » » » 1000 bij het depôt.
GRENADIERS.						
Adjutant-onderofficier.	»	3	»	(b)		Een bij het depôt.
» vaandeldrager.	»	1	»			
Tamboor-majoor.	»	1	»			
Korporaal-tamboer.	»	2	»			
Muzikanten.	»	18	»			
Schrijvers.	»	3	»			
Meester geweermakers.	»	3	»			
» kleedermaker.	»	1	»			
» schoenmaker.	»	1	»			
JAGERS.						
Adjutant-onderofficier.	»	2	»			Bij het depôt.
Sergeant-hoornblazer.	»	1	»			
Korporaal-hoornblazer.	»	1	»			
Meester geweermaker.	»	2	»			
Transporteren.	25	39	8			

BETREKKINGEN.	Sterkte.			Traktementen en soldijen.		AANMERKINGEN.
	Officieren.	Troepen.	Officierspaarden.	Per jaar.	Per dag.	
Per transport. . .	25	39	8			
VIER BATAILLONS EN EEN DEPOT.						
Kapiteins. { der 1ste klasse . . .	22	»	»	1800	00	Het besluit van 22 Nov. 1858, n ^o . 74, blijft van kracht. (a) De traktementen, alhier niet uitgetrokken, zijn gelijk aan die vermeld in de tabel litt. A, behoorende bij het besluit van den 17. Februarij 1860, n ^o . 60. (b) Desoldijen alhier niet uitgetrokken zijn gelijk aan die vermeld in den staat litt. A, behoorende bij het besluit van 18 December 1859, n ^o . 55.
» 2de » . . .				1600	00	
» 3de » . . .				1400	00	
1ste luitenants.	29	»	»	900	00	
2de luitenants	29	»	»	800	00	
Sergeanten-majoor.	»	22	»			
Sergeanten	»	132	»			
Fouriers.	»	22	»			
Korporaals	»	176	»			
Tamboers.	»	18	»			
» 2de »	»	8	»			
Hoornblazers. { der 1ste klasse . . .	»	»	»	28	(b)	
» 2de »				10		
Soldaten. { Vrijwilligers.	»	»	»	1300		
Miliciens. { 1 jaar onder de wapenen. . .				420		
» 6 weken » »				420		
» Met groot verlof.				840		
» In reserve.				440		
TOTAAL.	105	3875	8			

VERDEELING DER KOMPAGNIËN.

	STERKTE VAN				PERSONEEL.		TOTAAL.
	eene linie-kompagnie grenadiers.	eene depot-kompagnie grenadiers,	eene tirail.-komp. gren. en eene jager-komp.	eene depot-kompagnie jagers.	van 20 kompagnien grenadiers en jagers.	van 2 depot-kompagnien grenadiers en jagers.	
Kapiteins, ...	1	1	1	1	20	2	22
1ste luitenants, ...	1	3	3	3	26	3	29
2de luitenants, ...	1		3	3	26	3	29
Sergeanten-majoor, ...	1	1	1	1	20	2	22
Sergeanten, ...	6	6	6	6	120	12	132
Fouriers, ...	1	1	1	1	20	2	22
Korporaals, ...	8	8	8	8	160	16	176
Tamboers, ...	3	2	2	2	24	2	26
Hoornblazers, ...	2	2	3	2	36	2	38
Soldaten, { Vrijwilligers, ...	60	50	60	50	1200	100	1300
{ Miliciens, { 1 jaar onder de wapenen, ...	19	20	19	20	380	40	420
{ { 6 weken " " " "	19	20	19	20	380	40	420
{ { Met groot verlof, ...	38	40	38	40	760	80	840
{ { In reserve, ...		220		220		440	440
TOTAAL, ...	138	372	139	372	3172	746	3916

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau, Personeel en
Militaire Zaken.*

N°. 43 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 23sten Julij jl., n°. 63, houdende eene uitbreiding van het bataillon mineurs en sappeurs;

Heeft de eer gemeld besluit met de daarbij behoorende tabellen mits deze ter kennis te brengen van het leger;

En zullen exemplaren dezès gedrukt, en het noodige aantal daarvan gezonden worden aan..... (de verschillende bevelhebbers en autoriteiten van het Leger.)
's Gravenhage den 1sten September 1860.

DE CASEMBROOT.

N°. 63. WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat, om het bataillon mineurs en sappeurs eenigzins uit te breiden.

Herzien den staat Litt. B, gevoegd bij Ons besluit van den 22sten Augustus 1849, n°. 87, betreffende de formatie van bovengemeld bataillon, en de later daarin gebragte wijzigingen.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 19den dezer, Litt. Z³⁰.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen :

Eenig artikel.

Het bataillon mineurs en sappeurs wordt met eene compagnie vermeerderd.

Dat bataillon wordt overigens zamengesteld en het bedrag der traktementen en soldijen bepaald, zoo als in de, bij dit besluit behoorende tabelle Litt. A is aangewezen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezès, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Wiesbaden, den 24sten Julij 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Behoort bij het besluit van den
24. Julij 1860 n°. 63.

Litt. A.

Zamenstelling van het bataillon Mineurs en Sappeurs, bestaande uit den
staf en vier kompagnien.

BETREKKINGEN.	Sterkte.		Traktementen en soldijen.		AANMERKINGEN.		
	Officieren.	Troepen.	Per jaar.	Per dag.			
STAF.							
Luitenant-kolonel kommandant.	1	»	1	3400	Majoor zijnde f 3000. Kapitein zijnde f 1600. 2de luit. " » 1000.		
1ste Luitenant-adjutant.	1	»	»	1200			
1ste Luitenant-kwartiermeester	1	»	»	1000			
Offic. van gezondheid der 2de klasse.	1	»	»	1000			
1ste Luitenant-administrateur van kleeding en wapening	1	»	»	1200			
Adjutant-onderofficier	»	1	} (a)				
Sergeant-majoor magazijnmeester.	»	1					
Korporaal-tamboer	»	1					
Schrijvers.	»	3					
Meester kleedermaker.	»	1					
» schoenmaker.	»	1					
» geweerwaker.	»	1					
VIJF KOMPAGNIEN.							
Kapiteins. { der 1ste klasse.	1	»			»	2200	} (a)
» 2de "	1	»			»	1900	
» 3de "	2	»	»	1600			
1ste Luitenants.	6	»	»	1000			
2de Luitenants.	6	»	»	800			
Sergeanten-majoor	»	4	} (a)				
Sergeanten.	»	40					
Fouriers.	»	4					
Korporaals.	»	32					
Tamboers.	»	8					
Vrijwil- { Mineurs der 1ste klasse.	»	120					
ligers. } » » 2de "	»	180					
Miliciens. {	1 jaar onder de wa- penen	»			80		
		» 6 weken id.			»	80	
		» met groot verlof.			»	160	
		» in reserve.			»	80	
TOTAAL.	21	799			1		

(a) De soldijen, alhier niet
uitgetrokken, zijn gelijk
aan die, vermeld in den
staat litt. D, behoorende
bij het besluit van den 18.
December 1839, n°. 55.

INDEELING DER KOMPAGNIËN.

BETREKKINGEN.	STERKTE VAN			
	eene kom-pagnie.	vier kom-pagnieën.		
Kapitein.	1	4		
1ste luitenant.	3	6		
2de luitenant.		6		
Sergeant-majoor.	1	4		
Sergeanten.	10	40		
Fourier.	1	4		
Korporaals.	8	32		
Tamboers.	2	8		
Vrijwilligers.	Mineurs der 1ste klasse.	30	120	
	„ „ 2de „	45	180	
Miliciens.	Mineurs der 2de klasse.	1 jaar onder de wapenen.	20	80
		6 weken „ „ „	20	80
		met groot verlof.	40	160
		in reserve.	20	80
TOTAAL.	201	804		

Mij bekend.

*De Minister van Oorlog,**(get.) DE CASENBROOT.*

Accordeert met het origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,**(get.) F. A. VAN RAPPARD.*

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 58 B.

's Gravenhage, den 17den September 1860.

Het is mij gebleken dat sommige chefs in de meening verkeeren, dat gewezen militairen, aan wie bij het uitreiken van het paspoort, geen Certificaat van goed gedrag is toegekend, niet meer tot eene vrijwillige verbindtenis bij het Leger mogen worden toegelaten.

Deze zienswijze strookt echter niet met het bepaalde sub punt 8 der Circulaire van den 25sten Junij 1849, N°. 51 B, dat slechts de strekking heeft om het engageren van gewezen militairen, die bedoeld Certificaat hebben ontvangen, gemakkelijk te maken; terwijl het de bedoeling is, dat zij, die zonder meergemeld Certificaat zijn gepasporteerd, niet worden aangenomen, zonder dat een Extract uit het strafregister worde opgevraagd van het korps, waarbij hun het paspoort is uitgereikt, ten einde het door hen in de dienst gehouden gedrag te beoordeelen en daarvan de admmissie afhankelijk te maken.

Te dien aanzien wordt echter door mij vastgesteld, dat het aan de bedoelde personen toe te leggen daggeld, waaromtrent de 2^e, 3^e en 4^e zinsneden der dezerzijdsche beschikking van den 51sten December 1845, N°. 54 B, bepalingen bevat, in verband met den inhoud van Art. 150 van het provisioneel Reglement van Administratie bij de Landmagt, onder alle omstandigheden ten laste van het werfonds moet worden verrekend, en dat voor degenen die worden aangenomen, als dag van indiensttreding die zal rekenen, waarop zij na den afloop van alle onderzoek definitief worden goedgekeurd en in de sterkte opgenomen.

Door bovenstaande verordening wordt intusschen niet te kort gedaan aan het bepaalde sub f van Art. 7 der voorschriften betreffende het aannemen van rekruten voor de koloniale dienst, gevoegd bij de Circulaire van het Ministerie van Oorlog van den 17den September 1859, N°. 49 B, kunnende de gewezen militairen dier categorie, die zich voor de koloniale dienst wenschen te engageren, echter aanvankelijk en voor zoo ver zij hiertoe in aanmerking kunnen komen, bij een der korpsen hier te lande in dienst treden en later in koloniale dienst overgaan.

Voor het geval dat dergelijke personen mogten verlangen al dadelijk voor de Indische dienst te worden aangenomen, zullen hunne aanvragen daartoe door de Militaire Autoriteiten die met de koloniale werving belast zijn, aan de beslissing van het Departement van Oorlog moeten worden onderworpen; de daggelden welke hangende de beslissing in deze, tot onderhoud der hierbedoelde personen behooren te worden aangewend, zullen, hetzij dat tot toelating of tot afwijzing wordt besloten, door de zorg van het koloniaal werfdepôt gerestitueerd en bij dat korps aan het Rijk in rekening gebracht worden.

Onder mededeeling hiervan, heb ik de eer UHEG. te verzoeken zulks ter kennis te brengen van de kommandanten der korpsen, waarvan de Staf in uwe Afdeeling is gestationneerd, mitsgaders van de plaatselijke en garnizoens-kommandanten onder u ressorterende.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Aan
de Heeren Generaal-Majours, Bevelhebbers
in de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 38 B.

's Gravenhage, den 19den September 1860.

Tot dus verre was er vrijdom van port verleend voor de briefwisseling over dienstzaken tusschen de officieren en onderofficieren der Maréchaussée en de Provinciale Kommandanten (thans Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen), de Plaatselijke en Garnizoens-kommandanten en verdere militaire autoriteiten, doch slechts binnen den omtrek der Provincie alwaar de officieren en onderofficieren der maréchaussée zijn gestationneerd.

Bij besluit van den 17den Augustus II., N°. 63, heeft het Zijner Majesteit behaagd te bepalen, dat de vrijdom van port bij vroegere beschikkingen voor de briefwisseling over dienstzaken tusschen de *officieren en onderofficieren der maréchaussée*, ter eener, en verschillende Ambtenaren en Autoriteiten *binnen den omtrek der Provinciën*, waarin eerstgemelden zijn gestationneerd ter andere zijde toegestaan, zich mede zal uitstrekken tot hunne briefwisseling met dezelfde Ambtenaren en Autoriteiten *in de aangrenzende Provinciën*.

Het bovenstaande ter uwer kennis brengende, verzoek ik UHEG. tevens de Plaatselijke en Garnizoens-Kommandanten en verdere Militaire Autoriteiten in uwe Afdeeling, daarvan te willen onderrigten.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Aan

den Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in
de .... Militaire Afdeeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 42 B.

's Gravenhage, den 3den October 1860.

Ten vervolge op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer ter kennis van UHEG. te brengen, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie in het licht is verschenen, de zesde herziene druk der *Handleiding tot de kennis der Militaire Administratie voor de Kadetten van alle wapenen*, door den Militairen Intendant der 2^e kl. F. C. R. BOERS, en dat dit boekwerk bij gezegde Inrigting wederom tegen den prijs der vorige uitgaaf is verkrijgbaar gesteld, namelijk van *Een Gulden vijf en negentig cents* (f 1.95) voor de korpsen van het Leger, en voor *Twee Gulden zestig cents* (2.60) voor particulieren in den handel.

Ik verzoek UHEG. van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen insgelijks de gewone mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik te kunnen maken als noodig zal worden bevonden.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

Aan

den Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in
de .... Militaire Afdeeling.

N°. 36.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 26sten dezer,
N°. 48 B.

Hebben goedgevonden en verstaan :

met wijziging in zooverre van de tabellen, behoorende bij onze besluiten van
den 21sten November 1850, N°. 70, en van den 24sten Julij 1860, N°. 64, te
bepalen :

dat bij elke kompagnie van het regiment grenadiers en jagers en van de overige
regimenten infanterie, van elke ligting twee miliciens tot korporaal kunnen
worden aangesteld, welke gerekend zullen worden *boven* het getal korporaals
bij voormelde tabellen aangeduid.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan bij af-
schrift kennis zal worden gegeven aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 28sten September 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) O. W. STAVENISSE DE BRAUW. I. S. G.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 47 B.

's Gravenhage, den 4den October 1860.

De maatregel nopens het aanstellen van eenige miliciens tot Korporaal bij de
regimenten infanterie, had, zooals bij de daartoe betrekkelijke aanschrijving van
het Departement van Oorlog van den 27sten November 1858, N°. 41 B, uit-
drukkelijk is te kennen gegeven, hoofdzakelijk ten doel om eene proef te nemen,
of en in hoeverre er onder de miliciens, die, na het verstrijken van den oef-
ningstermijn, tot aanvulling van het ontbrekende getal vrijwilligers onder de
wapenen worden gehouden, geschikte stof gevonden wordt, om daaruit eenige
plaatsen van korporaal aan te vullen.

Die proef heeft volkomen aan de verwachting beantwoord.

Uit de rapporten deswege toch is gebleken, dat onder de miliciens vele ge-
schikte sujetten worden aangetroffen, die aanleg en ijver voor de dienst betoonen,
en die, tot korporaal aangesteld, spoedig als zoodanig goede diensten bewijzen,
vooral dan, wanneer al dadelijk na hunne oefening als soldaat, aan hunne verdere
opleiding eene gepaste zorg wordt besteed.

De bedoelde maatregel kon echter niet wel anders dan eenig oponthoud doen ontstaan in het bevorderen der vrijwilligers, en zou dan ook, in zoo ruimen zin toegepast als waartoe de stof, onder de miliciens aanwezig, de gelegenheid aanbood, de aanvulling van het vaste kader bepaaldelijk in den weg hebben gestaan.

Om in dit bezwaar te gemoet te komen en zoo in het belang van het Leger, als in dat der schutterijen, op minkostbare wijze, een geschikt personeel tot uitbreiding van de kaders te erlangen, heeft het Zijner Majesteit, bij besluit van den 28sten der vorige maand, N°. 56, behaagd te bepalen, dat bij elke compagnie van het regiment grenadiers en jagers en van de overige regimenten infanterie, van elke ligting twee miliciens tot korporaal kunnen worden aangesteld, welke gerekend zullen worden *boven* het getal korporaals, aangeduid bij de tabellen, behoorende bij de Koninklijke Besluiten van den 21sten November 1850, N°. 70, en van den 24sten Julij jl., N°. 64.

UHEG. daarvan kennis gevende, heb ik al verder de eer u mede te deelen, dat ik, ter uitvoering van voorschreven besluit, gemeend heb van mijne zijde te moeten vaststellen:

- 1°. dat de regiments-kommandanten bij het aanstellen van miliciens (lotelingen en nommervwisselaars) tot korporaal, niet zoozeer zullen hebben te letten op die mate van school- en theoretische kennis, welke in den regel van de vrijwilligers wordt gevorderd, als wel op den ijver, den aanleg en de praktische geschiktheid der miliciens, vooral ook tot het uitoefenen van gezag;
- 2°. dat ten einde de stof tot eene keuze zoo ruim mogelijk zij, de regiments-kommandanten uit al de miliciens eener ligting die bij het regiment voor het blijvend gedeelte zijn aangewezen, de meestgeschikte tot korporaal zullen kunnen aanstellen en vervolgens bij de onderscheidene kompaniën indeelen, naar den maatstaf bij het besluit voorgeschreven;
- 3°. dat de milicien-korporaals bij eventueel vertrek met groot verlof, het distinctief van korporaal zullen behouden, en als zoodanig op de contrôles zullen blijven gevoerd;
- 4°. dat zij bij vertrek met groot verlof of bij terugkomst onder de wapenen, gedurende den marsch van het korps naar de hoofdplaats of omgekeerd, de soldij als korporaal zullen genieten;
- 5°. dat voortaan, bij het aanleggen der compagnies-administratieboeken, de beide eerste bladen van de contrôle voor de miliciens bestemd, moeten worden gebezigd tot het inschrijven der *korporaals-miliciens*, van welke de aankomende soldij enz. in de monsterrollen, bij de *korporaals-vrijwilligers*, doch volgende op deze, moet worden uitgetrokken; en
- 6°. dat bij het opmaken van den staat der sterkte, waarvan het model is gearresteerd bij de dezerzijdsche beschikking van den 2den Januarij 1849, N°. 52 B, de korporaals-miliciens niet bij het kader, doch bij de *miliciens* moeten worden gerekend, in dier voege nogtans, dat van het aantal militairen in die positie blijke, en derhalve, bij de korpsen infanterie, het aantal miliciens moet worden gesplitst in drie categoriën, als:

Miliciens	}	korporaals.
		tirailleurs 1 ^e klasse.
		soldaten.

Ik verzoek u derhalve de vereischte bevelen te geven, ten einde door de kommandanten der korpsen infanterie in uw ressort, dienovereenkomstig worde gehandeld.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
de Heeren Generaal-Majours, Bevelhebbers in de
Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau Secretariaat.

N°. 43 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende dat het wenschelijk is nieuwe voorschriften te geven, omtrent de tenuitvoerlegging binnen de grenzen des Rijks van regterlijke bevelen betreffende militairen;

Heeft, na gehouden overleg met den Minister van Justitie, goedgevonden te bepalen:

- 1°. dat de plaatselijke en garnizoens-kommandanten zullen behooren zorg te dragen, dat alle agenten van justitie en politie en alle deurwaarders de regterlijke bevelen, waarvan zij houders zijn, voor zooveel die militairen betreffen tot de garnizoenen behoorende waarover die kommandanten het bevel voeren, behoorlijk kunnen ten uitvoer leggen, mits genoemde agenten van justitie en politie en deurwaarders, vóór dat zij de regterlijke bevelen gaan ten uitvoer leggen, daarvan kennis gegeven hebben aan de plaatselijke en garnizoens-kommandanten, die bovendien ook het noodige verlof zullen moeten verleenen aan de militairen, welke gedagvaard mogten worden om getuigenis der waarheid af te leggen;
- 2°. dat dezelfde verpligting, welke bij deze aan de plaatselijke garnizoens-kommandanten is opgelegd, mede wordt opgedragen aan bevelhebbers in legerplaatsen, mits de agenten en deurwaarders ook aan dezen kennis geven van de regterlijke bevelen, welke zij met betrekking tot de militairen in die legerplaatsen aanwezig, mogten hebben te volbrengen.

En wordt hiervan mededeeling gedaan aan den Heer chef van den generalen staf, aan de Inspecteurs der verschillende wapens en aan de bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, met last aan laatstgenoemden, om de plaatselijke en garnizoens-kommandanten met den inhoud daarvan bekend te maken, en hun aan te bevelen voor de rigtige nakoming zorg te dragen.

's Gravenhage, den 4den October 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The second part of the document outlines the procedures for handling disputes and resolving conflicts. It states that in the event of a disagreement, the parties involved should first attempt to resolve the issue through negotiation and communication. If this fails, the matter should be referred to a neutral third party for mediation or arbitration. The document also provides information on the legal process and the role of the courts in resolving disputes.

The third part of the document discusses the importance of transparency and accountability in financial reporting. It states that all financial statements should be prepared in accordance with the relevant accounting standards and should be audited by an independent professional firm. This ensures that the information provided is reliable and trustworthy.

The fourth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The fifth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The sixth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The seventh part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The eighth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The ninth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The tenth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 45 B.

's Gravenhage, den 5den November 1860.

Het doeltreffende van het scharlakenwater, als middel tot het zuiveren en opkleuren van rood laken en passementwerk, heeft aanleiding gegeven tot de vraag of ook soortgelijke stoffen van *lichtblauwe* kleur, met even goed gevolg voor dergelijke bewerking vatbaar zouden zijn. Daar dat vraagstuk bij de Koninklijke Militaire Akademie allezins bevredigend is opgelost, wordt het daarbij gevonden middel bij deze aan het Leger medegedeeld, ten einde daarvan het noodige gebruik kunne worden gemaakt.

Men overgiet 12 wigtjes fijn gewreven cochenille met 8 vingerhoeden ammoniacwater (*ammonia liquida*) van 10 graden en drie à viermaal zooveel regenwater.

Dit mengsel wordt eenige minuten gekookt tot dat de oplossing zeer donkerrood is geworden, en dan met regenwater aangelengd tot eene kan vocht. — Er komt, na eenigen tijd gestaan te hebben, een bezinsel in het vocht, waarvan het kan afgegoten worden, hoewel het te verkiezen zal zijn, dit niet te doen.

De prijs van het middel is:

12 wigtjes cochenille.	50 cent,
8 vingerhoeden ammoniacwater	10 »
1 kan water	

alzoo een kan van de oplossing 40 cent.

Neemt men de helft cochenille meer, dan kan de kleur van het galon iets paarscher uitvallen.

Bij het gebruik, worden de schoon te maken en op te kleuren stoffen goed uitgeborsteld, op een tafel uitgespreid en met een stijve borstel met de oplossing ingewreven, waarbij met den draad mede wordt geborsteld.

Het passementwerk en galon moeten vooral met de oplossing goed doortrokken zijn.

Na die bewerking worden de goederen in de lucht gedroogd.

De aldus bewerkte kleedingstukken die over wit ondergoed gedragen moeten worden, kan men, na het opkleuren en droogen, met regenwater afborstelen, om voor te komen dat de daarop gebragte kleurstof, op het ondergoed afgeeft, wanneer de bovenkleeding bij regen doornat wordt.

Almede is bij het onderzoek, hetwelk naar dat middel is ingesteld, gebleken, dat bij het scharlakenwater, waarvan het recept bij mijne circulaire van den 18den Februarij ll., N°. 71 B, is medegedeeld, — de toevoeging van *koolzure soda* geheel overtollig is, zoodat de prijs van dat water door het weglaten van die koolzure soda, mede op 40 cents de kan te brengen is.

UHEG. gelieve het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen mede te deelen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
de Heeren Generaal-Majoors, Bevelhebbers
in de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 46 B.

's Gravenhage, den 5den November 1860.

Op voorstel van den Heer Minister van Marine heeft Zijne Majesteit, bij besluit van den 25sten October ll., N°. 74, goedgevonden de bij Hoogstdezelfs besluit van den 16den Junij te voren, N°. 85, tjdelijk vastgestelde gunstige bepaling omtrent de verhoogde handgelden voor hen, die zich bij het korps Mariniers verbinden, met den 1sten dezer maand buiten werking te stellen.

Ik heb de eer UHEG. hiervan als een vervolg op de Circulaire dezerzijds, van den 2den Augustus ll., N°. 45 B, bij deze mededeeling te doen; met verzoek het vorenstaande ter kennis te brengen van de chefs der korpsen, waarvan de staf in uwe Afdeeling is gestationneerd.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, Bevelhebbers in
de Militaire Afdeelingen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 56 B.

's Gravenhage, den 9den November 1860.

Ten gevolge van een daaromtrent gehouden overleg met den Heer Minister van Koloniën, zal voortaan de tijd, welke door personen die zich voor de Koloniale dienst engageren, met bestemming voor de Landmagt in *West-Indiën*, of die in gezegde gewesten eene nieuwe verbindtenis of reëngement aangaan, eventueel in de klasse van discipline doorgebracht zal worden, rekenen als interruptie van dienst door eigen toedoen.

In verband daarmee zal in de Engagementsstaten voor militairen, die bij voorschreven Landmagt wenschen over te gaan en voor personen die zich daarbij verlangen te verbinden, de voorwaarde omschreven sub 3 van die Engagementsstaten voortaan luiden zooals is voorgeschreven sub 2 van de Circulaire van den 21sten December 1859, N°. 17 B (*Rec. Mil.* blz. 225), betreffende personen die zich voor de dienst hier te lande verbinden.

Onder mededeeling van het bovenstaande, heb ik de eer UHEG. te verzoeken de provinciale adjudanten, de plaatselijke en garnizoens-kommandanten, alsmede de chefs der korpsen onder u ressorterende, onverwijld daarmee bekend te maken en hen uit te noodigen, bij het engageren van vrijwilligers enz. voor de dienst in de *West-Indiën*, de belanghebbenden van voorschreven bepaling te onderrigten en c. q. de Engagementsstaten dienovereenkomstig te doen veranderen.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor, Bevelhebbers
in de Militaire Afdeelingen.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Gelet op art. 19 van het Koninklijk besluit van 11 November 1842, n°. 52, de bepaling bevattende dat voortaan geen verlof aan weduwen zal worden verleend, om het door haar uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt genoten wordend pensioen, zonder korting van een derde, buiten 's lands te verteren;

Gezien de wet van 7 Junij 1860 (*Staatsblad* n°. 21), houdende wijziging der wettelijke bepalingen, betrekkelijk het buiten 's lands verteren van pensioenen en onderstanden ten laste van den Staat;

Willende de gunstige bepalingen van evengemelde wet van toepassing doen zijn, op de pensioenen uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt verleend;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 8sten dezer, n°. 65 B; Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. In te trekken en buiten werking te stellen art 19 van het Koninklijk besluit van 11 November 1842, n°. 52, en zulks te rekenen van 1 Januarij aanstaande;

2°. In plaats daarvan te bepalen:

dat wanneer eene weduwe, die pensioen uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt geniet, in het vervolg haar hoofdverblijf buiten het grondgebied van den Staat of zijne overzeesche bezittingen zal overbrengen, zij gehouden is, om ten overstaan van een bevoegd openbaar ambtenaar, en ten genoegte van het Departement van Oorlog, de verklaring af te leggen, dat zij haar domicilium binnen dit Rijk of zijne overzeesche bezittingen behoudt, met aanduiding van de plaats, waar dat domicilium gevestigd is, en een schriftelijk bewijs, dat aan deze bepaling is voldaan, afgegeven door den ambtenaar, voor wien de verklaring is afgelegd, aan dat Departement in te zenden. Zoolang deze inzending niet heeft plaats gehad, wordt het pensioen niet uitbetaald.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Staat en van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Hage, den 10den November 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 48 B.

's Gravenhage, den 16den November 1860.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 10den dezer, N°. 59, waarvan ik de eer heb UHEG. hierbij een afschrift te doen toekomen, o. a. te

Bijbl. V.

bepalen dat de betrekking van tamboer-majoor bij de regimenten infanterie en bij het regiment grenadiers en jagers, zal worden opgeheven en vervangen door die van sergeant-tamboer.

Ik verzoek U derhalve op de uitvoering van gemeld besluit, voor zooveel betreft de chefs der korpsen infanterie en verdere militaire autoriteiten onder U ressorterende, de vereischte orde te stellen, te dien effeete dat hetgeen daarbij is vastgesteld op den 1sten December aanstaande in werking treedt.

De voorwerpen tot de uitrusting der tamboer-majours behoorende en die aan hen van 's Rijkswege worden verstrekt, als: de *slagband met toebehooren en het zwaard* zullen van hen ingenomen en aan het adres van den Heer Majoor Directeur van 's Rijks Magazijn van Militaire kleeding en uitrusting te *Delft* moeten worden verzonden.

De benooidigde sabel ten behoeve van den sergeant-tamboer, zal uit 's Rijks tuighuizen aan ieder korps worden verstrekt, terwijl eindelijk de zwaluwnesten aan de belanghebbenden voor rekening van het Rijk uitgegeven en onderhouden moeten worden.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASENBROOT.

Aan

de Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber
in de Militaire Afdeeling.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien de tabellen van formatie zoo als die respectievelijk onder de letters C en A bij Onze besluiten van den 21sten November 1830, n°. 70 en den 24sten Julij II., n°. 64, voor de regimenten infanterie en het regiment grenadiers en jagers zijn vastgesteld;

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 7den dezer, Kabinet lett. R³⁰;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoo verre van den inhoud der aangehaalde tabellen, het navolgende te bepalen, als:

- 1°. de betrekking van tamboer-majoor bij de opgemelde korpsen wordt opgeheven en vervangen door die van sergeant-tamboer;
- 2°. de sergeanten-tamboer zijn, behoudens het distinctief van hunnen graad, gekleed en uitgerust als de korporaal-tamboer, uitgenomen dat het belegesel der zwaluwnesten voor de sergeanten-tambour van goud is, en hunne lakensche kleeding in het algemeen als die der onderofficieren van de korpsen waarbij zij dienen;
- 3°. de tamboer-majours, thans bij de meergenoemde korpsen dienende en die krachtens de bepalingen van dit ons besluit in de betrekking van sergeant-tamboer moeten overgaan, behouden het distinctief van den graad van sergeant-majoor; en
- 4°. de sergeanten-tamboer genieten de soldij thans voor de tamboer-majours bepaald en de toelage van het kleedings- en reparatiefonds op den voet als de overige onderofficieren bij de korpsen waartoe zij behooren.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 10den November 1860.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 57 B.

's Gravenhage, den 16den November 1860.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 15den dezer, N°. 46, uit aanmerking van de aanhoudende duurte der voornaamste levensbehoefden, nogmaals, bij gunstige uitzondering op de bepalingen van Hoogstdezelfs besluit van den 51sten Januarij 1851, N°. 8, even als in vorige jaren toe te staan, dat aan de gehuwde onderofficieren en verdere manschappen bij het Leger (de weduenaars met kinderen daaronder begrepen) het bedrag worde uitbetaald, hetwelk zij, op den 1sten dezer, voor zooveel de onderofficieren betreft, meer dan *Tien gulden* (f 10.—), en voor zooveel de overige manschappen aangaat, meer dan *Vijf gulden* (f 5.—) in hunne rekening in het kleedings- en reparatiefonds, te goed mogten hebben, mits daarenboven hunne kleeding in goeden staat en hun randsel of mantelzak van het noodige klein equipement voorzien zij.

Onder mededeeling van 's Konings voorschreven gunstige beschikking, heb ik tevens de eer UHEG. te verzoeken daaraan bij de korpsen onder uwe bevelen, het vereischte gevolg te doen geven.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

Aan
de Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber
in de Militaire Afdeeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 54 B.

's Gravenhage, den 19den November 1860.

De vraag is gedaan, hoedanig gehandeld behoort te worden, ten aanzien van

een milicien-korporaal, die zich, ingevolge Art. 171 der wet van 8 Januarij 1817, tot eene verbindtenis bij de staande armée aanbiedt.

Als mijne beslissing daaromtrent, heb ik de eer te doen kennen :

- 1°. dat wanneer een milicien-korporaal eene dusdanige verbindtenis wenscht aan te gaan *bij het korps*, en daarbij op dat tijdstip eene vacature in den graad van korporaal-vrijwilliger bestaat, hij al dadelijk in dien graad bij het kader der staande armée kan overgaan ;
- 2°. dat bijaldien op dat oogenblik bij het korps dusdanige vacature niet bestaat, het aan den belanghebbende wordt overgelaten om de voorgenomen verbindtenis uit te stellen, tot dat die door het ontslaan eener vacature zal kunnen worden voltrokken, zoo als hierboven bij punt 1 is bepaald, of wel die verbindtenis aan te gaan *als soldaat* ; in welk laatste geval, hij den *titulaires* graad van korporaal zal behouden, tot dat hij in het kader der staande armée kan invallen ;
- 3°. dat een milicien-korporaal die onder eene verbindtenis als boven *bij een ander korps* wenscht over te gaan, daartoe slechts *als soldaat* kan worden toegelaten.

Ik verzoek UHEG. de daarbij betrokken autoriteiten in uw ressort van het vorenstaande te onderrigten, met last zich daarnaar te gedragen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

den Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in
de Militaire Afdeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 48 B.

's Gravenhage, den 19den November 1860.

Uit de opgaven welke door de Bevelhebbers in de Militaire Afdelingen, ingevolge mijne Circulaire van den 25sten der vorige maand Lit. B²⁷, zijn gedaan nopens de onderscheidene wachten en posten, welke in de garnizoenen of vestingen worden bezet, heb ik o. a. gezien, dat over het algemeen aan een heerschen begrip van vroeger, om namelijk, in de vestingen bij de poorten, steeds en in elk geval wachten te stellen, nog met klem wordt vastgehouden.

Voor zooveel in de onmiddellijke nabijheid van die poorten geene kruidtorens, arsenalen, magazijnen enz. zijn geplaatst, welke bewaakt moeten worden, dienen de poortwachten dan ook uitsluitend om de poortiers en de ambtenaren van de stedelijke belasting in hunne dienst te gemoet te komen, — of wel, er wordt eene wacht bij die poorten gesteld, omdat zij gesloten zijn.

Het sluiten der poorten is derhalve een van de voornaamste oorzaken dat de wachtdienst in de vestingen steeds zoo uitgebreid blijft.

Het belemmert bovendien den vrijen in- en uitgang aan de Ingezetenen, of den doortogt aan reizigers, zoodat ter tegemoetkoming daarin, bij herhaling, o. a. bij aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 29sten December 1852, N°. 75 B (*Rec. Mil.* 1852, bl. 469), aanbevelingen van onderscheiden

aard omtrent het openen der poorten des nachts en het bewaren der sleutels gedaan zijn moeten worden.

En daar de noodzakelijkheid dat, tot militair gebruik, de poorten der vestingen in gewone tijden en omstandigheden worden gesloten, tot dusverre nog nimmer is gebleken, heb ik dan ook gemeend, zoo in het belang van de dienst als in dat van de Ingezetenen en reizigers te moeten bepalen: »dat in tijden van diepe rust en vrede de poorten der vestingen, zoowel des nachts als bij dag geopend zullen kunnen blijven.»

UHEG. daarvan kennis gevende, heb ik de eer U te verzoeken de plaatselijke en garnizoens-kommandanten onder U ressorterende in dien zin aan te schrijven, en hen uit te noodigen deswege, voor zooveel noodig, in overleg te treden met de betrokken Gemeentebesturen, te dien effecte dat de maatregel met den 1sten Januarij a. s. in werking kan treden; zullende UHEG. voorts in verband daarmede behooren te waken, dat onder de hierbedoelde omstandigheden, althans in den regel, geene andere poorten met wachten worden bezet, dan de zoodanige, in welker onmiddellijke nabijheid kruidmagazijnen, arsenalen en andere gebouwen of Rijks-eigendommen worden aangetroffen, welke bewaakt moeten worden.

Het behoeft naauwelijks gezegd te worden, dat door vorenstaande bepaling geene de minste verandering wordt gebragt in hetgeen ten aanzien van de persoonlijke verantwoordelijkheid van de plaatselijke kommandanten voor het behoud en de veiligheid der vesting, welke aan hunne zorg en waakzaamheid is toevertrouwd, o. a. bij de 1^e alinea van Art. 25 der Instructie voor de plaatselijke kommandanten bepaald en nader bekrachtigd is bij het Koninklijk besluit van van den 18den September 1855 (*Staatsblad* N°. 179); en dat zij derhalve het regt onverkort behouden, om, wanneer zulks door buitengewone omstandigheden wordt gevorderd, omtrent het sluiten en den tijd van opening en sluiting der poorten zoodanige bepalingen te maken als zij in het belang der hun toevertrouwde plaats noodig zullen oordeelen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

Aan

de Heer Generaal-Majoor, Bevelhebber in de Militaire Afdeling.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken.

N°. 47 B.

's Gravenhage, den 21sten November 1860.

Aan de Heeren Generaal-Majours, bevelhebbers in de Militaire Afdelingen enz.

Bij gelegenheid enz. der rapporten, welke ten voorleden jare door de onderscheiden militaire autoriteiten omtrent eene verandering in de voedingsmanier van den soldaat zijn uitgebragt, is o. a. gebleken, dat het gebruik van een kom koffij na de reveille door de manschappen, over het algemeen als zeer doeltreffend wordt geacht.

Ten aanzien van dat gebruik kunnen echter twee verschillende beginselen worden in acht genomen, waaromtrent de gevoelens zeer uiteenloopen, namelijk: men kan het nuttigen van de koffij bevorderen, doch facultatief laten, of wel men kan het verstrekken van koffij ten laste van de menage verplicht maken.

Aan beide beginselen zijn eigenaardige bezwaren, doch ook beduidende voordeelen verbonden

Daar echter datgene wat bij het eene korps, in verband met de dienst, den prijs der levensmiddelen, de inrigting der keukens enz., zeer gemakkelijk kan worden toegepast, bij een ander korps of onderdeel daarvan zeer veel moeilijkheden zou kunnen ondervinden, heb ik, na gezette overweging dezer overigens geheel huishoudelijke zaak, gemeend aan eerstbedoeld beginsel de voorkeur te moeten geven. De wijze waarop de koffij aan de manschappen zal worden verstrekt, wordt mitsdien door mij volkomen aan het oordeel en de zorgen van de korps-kommandanten overgelaten.

Ik verlang niettemin, dat deze het algemeen gebruik der koffij na de reveille bij hun onderhebbend korps, zooveel mogelijk bevorderen, dat zij in de keuze van de daartoe strekkende middelen niet worden beperkt; en eindelijk, dat zoowel voor het geval dat de koffij door de waschvrouwen wordt geleverd, als dat die uit de menage wordt verstrekt, door hen een behoorlijk toezigt op de bereiding der koffij wordt bevolen.

In verband met het vorenstaande wordt door mij in het belang van de gezondheid almede bepaald, dat ingeval de troep 's morgens zeer vroeg uitrukt, de soep in den regel eerst na de terugkomst in het kwartier zal worden uitgereikt.

Onder mededeeling van het vorenstaande, verzoek ik u, de onderscheiden korps-kommandanten onder u ressorterende, ieder voor zooveel noodig, daarmede bekend te maken, en voorts voor zooveel vereischt wordt op de uitvoering daarvan order te stellen.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASENBROOT.

OPGAVEN van de effectieve sterkte van het leger, met aanwijzing van het getal ontbrekende vrijwilligers en der miliciens, die tot aanvulling daarvoor in dienst worden gehouden, op den 1sten October 1860.

5.

55

STAVEN EN KORPSEN.	PRESENT EN TIJDELIJK ABSENT.					TOTAAL.					Ontbrekende vrijwilligers.			
	Officieren.	Kader.	Vrijwillig dienende soldaten.	Miliciens.		Troepen.		Paarden.						
				Tot aanvulling van het inkompleet.	Tot eerste oefening.	Met groot verlof en in reserve.	Officieren.	Troepen.	Troepen.					
									Geschiedt voor de dienst.	In dressuur.		Tot verkoop voorgedragen.		
Groote, generale, provinciale en plaatselijke staf, militaire administratie en geneeskundige dienst	173	"	"	"	"	"	173	"	80	"	"	"	"	"
Staf en korpsen infanterie . . .	780	4017	4181	4787	319	27694	780	40998	69	"	"	"	"	4787
Staf en korpsen kavallerie . .	190	829	1569	"	386	1268	190	4052	327	2130	320	30	"	369
Staf en korpsen artillerie . .	346	985	1544	343	663	4222	346	7957	128	831	13	"	"	543
Staf der genie en bataillon mineurs en sapeurs	106	128	271	29	3	283	106	714	1	"	"	"	"	29
Totaal	1595	5959	7565	5359	1371	33467	1595	53721	605	2961	333	30	3324	5728

Bijbl. V.

The following table shows the results of the analysis of the samples of the soil in the different parts of the field. The results are given in the following table.

No.	Soil				Total
	1	2	3	4	
1	100	100	100	100	400
2	100	100	100	100	400
3	100	100	100	100	400
4	100	100	100	100	400
5	100	100	100	100	400
6	100	100	100	100	400
7	100	100	100	100	400
8	100	100	100	100	400
9	100	100	100	100	400
10	100	100	100	100	400
11	100	100	100	100	400
12	100	100	100	100	400
13	100	100	100	100	400
14	100	100	100	100	400
15	100	100	100	100	400
16	100	100	100	100	400
17	100	100	100	100	400
18	100	100	100	100	400
19	100	100	100	100	400
20	100	100	100	100	400
21	100	100	100	100	400
22	100	100	100	100	400
23	100	100	100	100	400
24	100	100	100	100	400
25	100	100	100	100	400
26	100	100	100	100	400
27	100	100	100	100	400
28	100	100	100	100	400
29	100	100	100	100	400
30	100	100	100	100	400
31	100	100	100	100	400
32	100	100	100	100	400
33	100	100	100	100	400
34	100	100	100	100	400
35	100	100	100	100	400
36	100	100	100	100	400
37	100	100	100	100	400
38	100	100	100	100	400
39	100	100	100	100	400
40	100	100	100	100	400
41	100	100	100	100	400
42	100	100	100	100	400
43	100	100	100	100	400
44	100	100	100	100	400
45	100	100	100	100	400
46	100	100	100	100	400
47	100	100	100	100	400
48	100	100	100	100	400
49	100	100	100	100	400
50	100	100	100	100	400
51	100	100	100	100	400
52	100	100	100	100	400
53	100	100	100	100	400
54	100	100	100	100	400
55	100	100	100	100	400
56	100	100	100	100	400
57	100	100	100	100	400
58	100	100	100	100	400
59	100	100	100	100	400
60	100	100	100	100	400
61	100	100	100	100	400
62	100	100	100	100	400
63	100	100	100	100	400
64	100	100	100	100	400
65	100	100	100	100	400
66	100	100	100	100	400
67	100	100	100	100	400
68	100	100	100	100	400
69	100	100	100	100	400
70	100	100	100	100	400
71	100	100	100	100	400
72	100	100	100	100	400
73	100	100	100	100	400
74	100	100	100	100	400
75	100	100	100	100	400
76	100	100	100	100	400
77	100	100	100	100	400
78	100	100	100	100	400
79	100	100	100	100	400
80	100	100	100	100	400
81	100	100	100	100	400
82	100	100	100	100	400
83	100	100	100	100	400
84	100	100	100	100	400
85	100	100	100	100	400
86	100	100	100	100	400
87	100	100	100	100	400
88	100	100	100	100	400
89	100	100	100	100	400
90	100	100	100	100	400
91	100	100	100	100	400
92	100	100	100	100	400
93	100	100	100	100	400
94	100	100	100	100	400
95	100	100	100	100	400
96	100	100	100	100	400
97	100	100	100	100	400
98	100	100	100	100	400
99	100	100	100	100	400
100	100	100	100	100	400

The following table shows the results of the analysis of the samples of the soil in the different parts of the field. The results are given in the following table.

BIJLAGE I.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N°. 4.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,
a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Januarij 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den grooten staf. Tot luit.-kolonel: de maj. J. A. van den Bosch, adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje. Bij den generalen staf. Tot luit.-kolonel: de majoor jhr. G. O. R. R. van Brienen van Ramerus, van dien staf; tot adjutant bij Z. M.: de majoor jhr. J. F. A. van Panhuys, van den generalen staf; tot majoor: de kaps. der 1ste kl. jhr. J. F. A. van Panhuys en H. E. W. Rodi de Loo, beiden van dien staf; tot kap. van de 1ste kl.: de kaps. van de 2de kl. J. Schuurman en J. V. D. Dittlinger, beiden van dien staf; tot kap. van de 2de kl.: de kaps. van de 3de kl.: L. R. J. A. Roosmalen Nepveu en J. M. van der Star en W. Roloff, allen van dien staf; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. J. M. A. Hubar, F. J. Pfeiffer en L. P. van der Beek, allen van dien staf. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. C. A. N. Ernst de Seiwert, van dien staf, onder-inspecteur der draagbare wapenen; tot kapitein van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. C. G. Kraijenhoff van de Leur, van dien staf. Bij het 1ste reg. vesting-artillerie, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. P. S. Mommers, van het wapen; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. J. E. Dolleman, van het wapen; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. H. Boer, van het wapen der artillerie, thans à la suite van het koloniaal werf-depôt gevoerd wordende; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. G. van Vollenhoven en H. C. Riesz, beiden van het reg. veld-art. Bij het 2de reg. vesting-art., tot majoor: de kap. der 1ste kl. F. J. J. Schepern, van het wapen; tot adjutant van het reg.: de kap. der 1ste kl. A. A. Keijzer, van het wapen; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. jhr. E. R. van der Wijck, van het wapen; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. W. H. Dijkmeester, instructeur in de rijkunst bij het reg. rijdende artillerie. Bij het 3de reg. vesting-art., tot luit.-kolonel: de majoor A. C. W. L. J. F. Kellner, van het reg. rijdende art.; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. W. Mosselman, van het wapen; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. F. W. M. P. Ninaber, van den staf der art. Bij het reg. rijdende art., tot kolonel: de luit.-kolonel P. A. C. van Wickevoort Crommelin, van het wapen. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 2de kl.: de kaps. van de 3de kl. J. C. R. Ridder en P. Sodenkamp, beiden van het reg. Bij het bat. ingenieurs, mineurs en sappeurs, tot maj.: de kap. der 1ste kl. jhr. B. de Jong van Beek en Donk, van het korps; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. E. H. Bergsma, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. C. W. baron van Dedem, van het korps;

tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. jhr. D. G. Hora Sicama, van het korps ; tot majoor-magazijnmeester der art. van de 1ste kl. te Helder : de kap. der 1ste kl. P. In de Betou, van het 1ste reg. vesting-art. ; tot majoor-magazijnmeester der art. van de 1ste kl. te Naarden : de kap. der 1ste kl. P. H. Otterbein, van het 3de reg. vesting-art. ; tot majoor-magazijnmeester der art. van de 1ste kl. te Bergen-op-Zoom : de kap. der 1ste kl. J. A. Nuy, van het 2de reg. vesting-art. ; tot majoor-magazijnmeester der art. van de 1ste kl. te Delft : de kap. der 1ste kl. J. A. von Schubert, van het 1ste reg. vesting-art. ; tot directeur van het garnizoens-hospitaal te Amsterdam : de 1ste luit. F. J. Hogendoorn, van het Instructie-bataillon. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt : de officier van gezondheid der 3de kl. J. E. de Voogt.

Overgeplaatst.

Bij den generalen staf : de 1ste luits. A. J. W. van der Schrieck, C. W. F. von Jeetze en J. N. A. Baron Taets van Amerongen, allen van het reg. gren. en jagers. Bij het 1ste reg. inf. : de 1ste luit. jhr. W. A. Beelaerts van Blokland, van het 4de reg. van het wapen. Bij het 4de reg. inf. : de 1ste luit. J. F. Muller, van het 8ste reg. van het wapen. Bij het 5de reg. inf. : de kap. W. A. F. G. de Hartitzsch, van het 7de reg. van het wapen ; de 1ste luit. M. Kloekhorst, van het 6de reg. van het wapen. Bij het 6de reg. inf. : de 1ste luit. B. A. Egter van Wissekerke, van het koloniaal werf-depôt. Bij het Instructie-bat. : de 1ste luit. P. J. Kuipers, van het 8ste reg. inf. Bij het koloniaal werf-depôt : de 1ste luit.-kwartierm. N. A. Stellingwerf, van het 5de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag. : de 2de luit. P. P. Everts, van het 5de reg. van het wapen. Bij het 2de reg. drag. : de 2de luit. K. Zegers Veeckens, van het 5de reg. van het wapen. Bij het 4de reg. drag. : de 1ste luit. K. W. H. Goetz, van het 3de reg. van het wapen. Bij het wapen der art. Bij het reg. rijdende art. : de maj. jhr. L. J. Tindal, van het reg. veld-art. Bij het reg. veld-art. : de majoor O. H. Kuyck, van het 2de reg. vesting-art. Bij het 2de reg. vesting-art. : de kap. J. C. van Gheel Roëll, van het 1ste reg. van het wapen. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën : de 2de luit. der inf. H. C. A. Ruempol, tijdelijk gedetacheerd bij het leger aldaar. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt in Oost-Indiën : de officier van gezondheid der 3de kl. J. B. Dumont.

Verplaatst.

Naar Venlo, de 1ste luit.-ingenieur te Willemstad A. S. van der Loeff, van het korps ; naar Maastricht, de majoor-ingenieur te Neuzen P. F. H. Mascheck, van het korps ; van den Brielle naar 's Bosch, de majoor jhr. B. de Jong van Beek en Donk, van het korps ; van Deventer naar Bergen-op-Zoom, de kap. J. E. H. B. baron van Voorst tot Voorst, van het korps ; van Zutphen naar Gorinchem, de kap. jhr. J. F. van Thije Hannes, van het korps ; van Delfzijl naar Geertruidenberg, de kap. E. A. del Campo, genaamd Camp, van het korps ; van Utrecht naar Dordrecht, de 1ste luit.-ingenieur J. F. van Hanswijk, van het korps ; van Naarden naar Maastricht, de 1ste luit.-ingenieur J. H. A. Cromhout, van het korps ; van Amsterdam naar Delfzijl, de 1ste luit.-ingenieur H. Piccardt, van het korps ; van Gorinchem naar 's Bosch, de 2de luit.-ingenieur F. Ermerius, van het korps ; naar Naarden, de 1ste luit. J. E. N. baron Schimmelpenninck van der Oije, dienstdoende bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; naar Gorinchem, de 2de luit. J. J. H. Gijbsberti Hodenpijl, dienstdoende bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van Breda naar Amsterdam, de majoor-ingenieur J. A. Feith, van het korps ; van Breskens naar Deventer, de kap.-ingenieur C. P. del Campo, genaamd Camp, van het korps ; van Dordrecht naar Venlo, de kap.-ingenieur A. Canneman, van het korps ; van Venlo naar den Brielle, de kap.-ingenieur D. G. Andrea, van het korps ; van Geertruidenberg naar Breda, de kap.-ingenieur S. M. Mossel, van het korps ; van Maastricht naar Woudrichem, de kap.-ingenieur W. Reinalda, van het korps ; van Woudrichem en Loevestein naar Zutphen, de kap.-ingenieur L. J. Nilant Bannier, van het korps ; van Breda naar Breskens, de kap.-ingenieur F. P.

Klijnsma, van het korps; van Vlissingen naar Breda, de 1ste luit.-ingenieur J. F. H. Boonacker, van het korps.

Gedetacheerd

Bij den geweerwinkel te Delft, de 1ste luit. J. F. Goudriaan, van het 1ste reg. vesting-artillerie.

Bij de landmagt in West-Indiën.

De 2de luit. P. C. W. de Gelder, van het 2de regiment vesting-artillerie.

Tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën.

De officieren van gezondheid der 3de kl. D. J. Schneiders van Greijffensweert, W. A. B. A. Strengnaerts en jhr. IJ. G. de Rotte.

Voor den tijd van één jaar op non-activiteit gesteld.

De kap. M. Logeman, van het 5de regiment infanterie.

Gepensionneerd.

De kolonel C. J. J. Goffin, van den generalen staf, chef van het Topographisch Bureau bij het D. v. O.; de kapt. der inf. op non-activiteit H. van der Hart, N. M. van Altena en C. H. Stolkert; de 1ste luits. der inf. op non-activiteit A. G. van Duijnen en P. A. F. Marchant; de ritm. der kav. op non-activiteit N. Thicson; de kap. der art. op non-activiteit J. M. van Klinkenberg Dozij; de luit.-kolonel A. Gayet, van het 3de reg. vesting-art., onder toekenning van den rang van kol.; de majoor-magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Bergen-op Zoom IJ. C. W. von Dassel, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de majoor-magazijnm. der artillerie van de 1ste kl. te Delft A. P. Carré; de majoor-magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Naarden J. G. Usener; de majoor-magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Helder G. Frantzen.

Overleden.

Te Utrecht, de generaal-majoor J. J. Dumoulin, lid van het Hoog Militair Geregts-hof; te Venlo, de 1ste luit. J. P. Pabst, van het 4de reg. inf.; te Curaçao, de majoor der inf. A. L. W. C. Seijffardt, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën; te Curaçao, de kap. der art. G. F. E. M. Abel, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën; te Curaçao, de officier van gezondh. A. J. van Lockhorst, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot aspirant-betalemeester bij de milit. administr., de adj.-onderoffic. van het garniz.-bat. der eerste milit. afd. op Java, S. J. Osten; tot magazijnm. bij het afdeulings-kleeding-magazijn te Padang (milit. ambten. der tweede kl.), de milit. ambten. der tweede kl. E. Geluk, thans op wachtgeld; tot dirig. offic. van gez. der 2de kl., inspect. der vaccine op Java en Madura, M. Th. Reiche, met bepaling dat hij bij zijn korps zal worden gevoerd voor memorie; — bij de dir. der genie, tot milit. ambt. der 2de kl. M. L. Huart, met bepaling dat hij bij het lithogr. etablissement werkzaam blijft. Bevorderd bij het wapen der art., tot eersten luit. bij het materieel, de tweede luit. J. Hofstede, van het materieel.

Overgeplaatst.

Door het milit. departement zijn overgeplaatst bij het wapen der inf.: bij het 2de bat., de 1ste luit. A. W. van Riemsdijk, van het 7de bat. te Palembang; bij het 4de bat. de 1ste luit. P. L. J. Bogaer, van het 3de bat., de 2de luit. J. G.

W. Stadermann, van het garniz.-bat. van Celebes en onderhoorigheden; bij het 8ste bat. (Ngawi), de 1ste luit. R. F. de Ravallet, van het 15de bat.; bij het 9de bat. (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), de kap. J. Epke, van het 8ste bat.; bij het 14de bat., de kap. J. Keyzer en de 1ste luit. J. B. Overvest, respectievelijk van het 8ste bat. en het garniz.-bat. van Celebes en onderhoorigh.; bij het 15de bat. de kap. B. Barneveld, van het garniz.-bat. van Benkoelen; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java (Tjilatjap), de kap. E. Pauw, van het 3de bat.; bij het garniz.-bat. van Celebes en onderhoorigh., de 1ste luits. L. A. van den Berg en H. J. van Lith, respectievelijk van het 14de en 7de bat.; bij het garniz.-bat. der Moluksche eilanden (Banda), de 1ste luit. C. O. Croes, van het 13de bat.; bij de garniz.-komp. van Benkoelen, de kapitein W. J. Visser en de 1ste luit. R. G. H. L. F. Trompheller, respectievelijk van het 16de en 1ste bat. Geplaatst bij het garniz. te Meester Cornelis, de officier van gezondheid der 3de kl. P. D. Lusink.

Eervol ontslagen.

Op verzoek, de kapitein der infanterie F. H. D. Speltie.

Ontheven.

Eervol op zijn verzoek, van de verdere waarneming der betr. van comm.-expedit. J. C. Diemont.

Ingetrokken.

Op zijn verzoek, het aan den betaalm. der 1ste kl. van de milit. administr. E. C. Smets, verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Vergund

de uniform, aan zijn vroegeren rang verbonden, te blijven dragen aan den, op zijn verzoek, eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen 2den luit. der inf. J. L. l'Epagniol.

Verleend,

de rang van kolonel aan den pangeran adhipati anom Mangkoe Negoro Soedibjo Rodjo Potro Narendro Matarom te Soerakarta, met bepaling, dat hij als zoodanig zal dragen de uniform van den generalen staf.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan den ritm. van het reg. Oost-Indische kav., P. C. Hoolboom; aan den adspirant-betaalm. der militaire administratie, L. Barail; aan den opziener over de timmerlieden bij den artillerie-constructie-winkel te Soerabaja, J. M. Huysdens; aan den apotheker der 2de kl. H. Ravenswaay; aan de kaps. der inf. J. L. van Zee en G. J. C. A. Cochius, en wegens ziekte aan den offic. van gez. der 2de kl. D. J. de Leeuw.

VERBETERINGEN.

- 4^e Deel. Blz. 566 r. 5 v. b., *staat*: wisscher; *lees*: wisscher.
 » 574 r. 14 v. o.: » of voor, » weglaten.
 » 593 r. 8 v. o., *staat*: van; *lees*: aan.
                   8 v. o., » osoeragan; » djoeragan.
                   12 v. o., » sampoug; » sampang.
 » 590 r. 17 v. b., » terugkomst; *lees*: komst.

BIJLAGE II.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 2.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,
a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Februarij 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den grooten staf, tot adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, de luit.-kolonel J. A. van den Bosch, van dien staf, adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje. Bij den generalen staf, tot chef van het Topographisch Bureau: de majoor J. A. Besier, van den staf. Bij het wapen der infanterie. Bij het 8ste reg. van het wapen, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. H. Wichers, van het Instructie-bat. Bij het algemeen depôt van discipline, tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. F. Beckman, van het korps. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. P. C. Swaving, van dien staf, adj. van den luit.-generaal Inspecteur van het wapen. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kaps. van de 3de kl.: de 1ste luit. C. J. Orsoy Veeren, van het reg. rijdende, en O. W. C. de Brauw, van het reg. veld-art. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. G. J. van Oldenbarneveld, genaamd Witte Tullingh, van het wapen; tot kap. van de 2de kl.: de kapitein van 3de kl. J. J. D. Sikkens, van het wapen. Bij het regiment rijdende artillerie, tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. jhr. D. C. M. Hooft, adj. van het reg. Bij het wapen der art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. F. F. Steenberghe, van het reg. rijdende art., met bepaling dat hij, overeenkomstig de bepalingen van Zr. Ms. besluit van den 12den November 1857, n° 56, tijdelijk zal gedetacheerd worden bij de landmagt. in West-Indiën.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf. Bij het 7de reg. van het wapen: de kap. A. F. Beijen, en de 2de luit. G. H. Niermans, beiden van het 8ste reg. van het wap. Bij het Instructie-bat., de 1ste luit. jhr. S. van Lijnden, van het 8ste reg. inf. Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luits. W. G. Weier, van het 3de reg. inf.; C. M. W. Kamps, van het 1ste reg. inf.; A. L. H. Gertner, van het kolon. werfdepôt; C. F. Pabst, van het 1ste reg. inf.; H. La Fors, van het 4de reg. inf.; jhr. J. D. J. Storm van 's Gravesande, van het 2de reg. inf.; J. H. van Haeften, van het 8ste reg. inf.; J. H. Witsenborg, van het 7de reg. inf.; D. J. A. Millioen, van het 5de reg. inf.; J. H. Michaëlis, van het 3de reg. inf., en E. M. A. Bijleveld, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf van het wapen:

de 1ste luit. C. D. H. Schneider, van het 3de reg. vesting-art., ten einde werkzaam te zijn bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen. Bij het 3de reg. vesting-art.: de kaps. W. U. T. Entrup en K. E. Altheer, beiden van het 2de reg. van het wapen. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 2de luit. J. H. Kroesbeek, van het 2de reg. inf.; de 2de luits. J. C. G. Logemann, van het 1ste; P. W. H. du Pon, G. H. van der Beek en F. R. P. van den Abeelen, van het 5de; C. C. Prager en W. A. Coblijn, van het 7de; R. J. Krantz, van het 8ste reg. inf.

Gedetacheerd.

Bij het Departement van Oorlog: de kap. jhr. P. F. O. Sickinghe, van het 2de regiment infanterie.

Eervol ontslagen.

Als gewoon lid van het Comité van Defensie: de gepensioneerde luit.-generaal C. F. Gey van Pittius.

Gepensionneerd.

De kaps. P. G. F. Petter en F. H. L. van Glansbeek, beiden van het 3de reg. vesting-art.; de kap.-kwartierm. op non-activiteit J. van Graaf-Eiland; de kap. der artillerie op non-activiteit M. T. Elout; de officier van gezondh. der 1ste kl. bij de militaire geneesk. dienst in West-Indiën F. W. L. Tijdeman.

Overleden.

De majoor A. C. T. Eijmael, van den staf der inf., werkzaam bij het D. v. O.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot 2den luit. bij het 11de bat., de adjudant-onderofficier H. Hamakers, van het korps. Bevorderd: tot luit.-kolonel de majoor H. C. Staring, met bepaling dat hij als zoodanig in de betrekking van chef van den staf der 2de Bonische expeditie zal continueren; tot majoor bij het 12de bat., de kap. E. C. van Daalen, van het 8ste bat.; bij de milit. geneesk. dienst, tot diriger. offic. van gezondh. der 1ste kl. A. E. Waszklewicz; tot offic. van gez. der 2de kl. J. A. James en J. J. W. B. van Riemsdijk.

Overgeplaatst en geplaatst.

Bij het 10de bat., de majoor M. L. G. van den Berg, van het 15de bat.; bij het 1ste bat. inf. te Djokjokarta, de majoor A. Aberleven. Geplaatst: bij het 15de bat., de majoor J. B. Auffmorth; bij de militaire geneeskundige dienst, bij het garnizoen te Tandjong (Lampongsche districten), de officier van gez. 3de kl. J. H. Bruynis, van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij de civ. en milit. geneesk. dienst te Ngawie, de offic. van gez. der 2de kl. J. A. James; bij het wap. der inf. bij het 6de bat. de 1ste luit. G. van Vuuren; bij het 10de bat. de kap. K. J. B. Eichelberg; bij het 13de bat. de luit. J. L. Engelhart, allen uit Nederland aangekomen; — overgeplaatst: bij het 2de bat. de 1ste luitenant M. E. F. L. von Schauroth, van het 3de bat.; bij het 3de bat. de kap. E. Pauw, van het garniz.-bat. in de tweede militaire afdeling op Java (Tjilatjap); bij het 4de bat. de 1ste luit. L. W. C. Gerlach, van het 11de bat.; bij het 16de bat. de 2de luit. G. M. H. Muller, van het garniz.-bat. van Sumatra's-Westkust en onderhoorigheden; bij het garniz.-bat. in de eerste militaire afdeling of Java (Billiton), de 1ste luit. H. Spoelder, van het garniz.-bat. op Banka en onderhoorigheden; bij het garniz.-bat. in de 2de militaire afd. op Java (Tjilatjap), de kap. B. H. J. Rijks, van het garniz.-bat. in de 1ste milit.

afd. op Java; bij het garniz.-bat. van Sumatra's-Westkust en onderhoorigheden, de 1ste luit. H. J. Voorstad en de 2de luit. G. L. van Doornum, respectievelijk van het 15de en 17de bataillon.

Eervol ontslagen.

Op verzoek, met pensioen, de kap. der inf. E. Paauw, en de majoor der inf. C. L. Schukking; de 1ste luit. der inf. F. C. Timmler, en de kap. der inf. J. F. W. A. Essers, en met behoud van regt op pensioen, de majoor der inf. J. W. C. van Langen en de luit.-kolonels der inf. G. F. Nauta en C. H. Boon van Ostade.

Ingetrokken.

Op verzoek, het aan den majoor der inf. J. B. Auffmorth, en aan den offic. van gezondheid der 3de kl. A. Schultz, verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Wegens ziekte, aan den kap. der inf. jhr. J. S. van de Poll, en aan den offic. van gezondh. der 2de kl. P. Berliner; aan den kap. der inf. M. Baay; aan den luit.-kolonel der inf. C. Meijer, den majoor der genie E. A. Haitink, den kap. der inf. A. L. Th. Veenhuizen, den 1sten luit.-kwartierm. W. van Baasbank, en den offic. van gez. der 3de kl. J. N. Jorritsma; alsmede aan den kap. der inf. H. F. van der Ree.

Overleden.

D. Lammerse, offic. van gezondh. 3de kl., te Sindang-lajja, 28 Oct. 1859; — E. L. Koster, 1ste luit. der inf., te Samarang, 22 Oct. 1859; — A. L. Reijnt, 1ste luit. der inf., te Samarang, 2 Oct. 1859; — J. B. Beck, 2de luit. der inf., te Banda, 3 Oct. 1859; — J. J. Bichon, 2de luit. der inf., te Banjermassin, 26 Aug. 1859.

CORRESPONDENTIE.

Aan den geachten inzender van het onder het postmerk Vlissingen ontvangen stuk zij berigt, dat dit slechts dan geplaatst kan worden als de schrijver zijn naam aan de Redactie bekend maakt, omdat waar historische feiten worden medegedeeld, de naam des inzenders bekend dient te wezen, zal het medegedeelde als geschiedkundige bouwstof waarde hebben.

Verscheidene andere ingezonden artikelen, waarvoor de plaats ontbrak, zullen in het volgende Nummer worden opgenomen.

De Redactie.

VERBETERINGEN in N°. 4.

Blz. 22, r. 14 v. o., *staat*: luitenant; *lees*: luit.-kolonel.

» 38, 39, 40, *staat*: passer; *lees*: passar.

» 40, r. 7 v. b. *staat*: heen te vuren; *lees*: met kartetsen heen te vuren.

» 41, r. 6 v. b. *staat*: konsiehuis; *lees*: kongsiehuis.

» 42, r. 1 v. b. *staat*: het nalaten waarvan; *lees*: welk nalaten.

BIJLAGE III.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N°. 3.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Maart 1860.)

— ❖ —

BENOEMINGEN :

Tot luit.-generaal Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik Prins van Oranje, generaal-majoor der inf. en tevens eervol ontheven uit zijne tegenwoordige betrekking van kommandant der op te heffen reserve-brigade. Tot luit.-generaal: Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik Prins van Oranje, generaal-majoor bij gemeld leger. Bij den grooten staf: Tot bevelhebber in de 1ste militaire afdeeling: de kolonel G. baron van der Duyn van Maasdam, buitengewoon adjudant van Z. M., kommandant van het 4de reg. drag. Tot bevelhebber in de 2de militaire afdeeling: de generaal-majoor M. baron van Geen, buitengewoon adjudant van Z. M., kommandant der op te heffen 4de brigade inf., belast met de waarneming van het Provinciaal kommandement van Gelderland, Utrecht en Overijssel, zijnde hij tevens uit zijne tegenwoordige betrekkingen eervol ontheven. Tot bevelhebber in de 3de militaire afdeeling: de generaal-majoor J. G. Wilbreninck, kommandant der op te heffen 1ste brigade kavallerie, belast met de waarneming van het Provinciaal kommandement van Noord-Holland en Zuid-Holland, zijnde hij tevens uit zijne tegenwoordige betrekkingen eervol ontheven. Tot bevelhebber in de 4de militaire afdeeling: de generaal-majoor J. J. van Mulken, kommandant der op te heffen 3de brigade inf., belast met de waarneming van het Provinciaal kommandement van Friesland, Groningen en Drenthe, zijnde hij tevens uit zijne tegenwoordige betrekkingen eervol ontheven. Tot bevelhebber in de 5de militaire afdeeling: de kolonel J. F. Scharren, kommandant van het 8ste reg. inf. Tot bevelhebber in de 6de militaire afdeeling: de kolonel C. H. Happé, kommandant van het 1ste reg. inf. Tot bevelhebber in de 7de militaire afdeeling: de generaal-majoor J. L. Coenegracht, kommandant der op te heffen 1ste brigade inf., belast met het opperbevelheerschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche, en met de functiën van Provincialen kommandant voor zooveel de nationale milizie in het Hertogdom betreft, zijnde hij tevens uit zijne tegenwoordige betrekkingen eervol ontslagen. Tot majoor: Zr. Ms. adjudant, de kap. der 1ste kl. A. E. Mansfeldt, van den grooten staf. Bij het wapen der infanterie. Bij den staf van het wapen. Tot kapitein-kwartiermeester der 1ste kl.: de kap.-kwartierm. der 2de kl. A. H. Blom, werkzaam bij het D. v. O.; tot kap.-kwartierm. der 2de kl.: de kap.-kwartierm. der 3de kl. C. C. E. d'Engelbronner, werkzaam bij het D. v. O.; tot kap.-kwartierm. :

de 1ste luit.-kwartierm. W. F. Meijl, werkzaam bij het D. v. O. Bij het reg. gren. en jagers, tot luit.-kolonel: de majoor J. C. W. Beekman, van het korps; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. C. L. E. C. Westerbaen Schmidt, van het korps. Bij het 1ste reg., tot kommand. van het reg.: de luit.-kolonel C. P. F. G. van Emde, van het korps; tot luit.-kol.: de maj. W. A. van Toll, van het 2de reg. Bij het 2de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. P. J. Amiot, van het 5de reg. inf.; tot kap. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang): de 1ste luit. K. J. N. Weyland, van den staf van het wapen, werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad.; tot kap.-kwartierm.: de 1ste luit.-kwartierm. C. Thomas, van het 3de reg. van het wap.; tot 1sten luit.-kwart.: de 2de luit.-kwart. J. M. Janssen, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang): de 1ste luit. R. F. Jehu, van het instr.-bat.; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. J. S. L. Frantzmann, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm.: de serg. L. A. van der Burgh, van het instruct.-bat. Bij het 4de reg. inf., tot luit.-kolonel: de majoor H. F. N. de Ronde, van het 7de reg.; tot majoor: de kaps. der 1ste kl. T. W. d'Harvant Bigot de Villandry, van het reg. gren. en jagers, en de kap. der 1ste kl. P. H. J. Hoogeveen, adj. bij het 2de reg. inf. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang): de 1ste luits. L. C. de Fremery, van den staf van het wapen, werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akademie, en J. D. A. Barre, van het reg. gren. en jagers, thans toegevoegd aan Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, uit welke betrekking hij eervol wordt ontheven; tot kap.-kwartierm.: de 1ste luit.-kwartierm. J. H. van der Stuyt, van het 3de reg. drag.; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. H. C. van Erp Taalman Kip, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant K. Jansen, van het reg. gren. en jagers. Bij het 6de reg. inf., tot kap.-kwartierm.: de 1ste luit.-kwartierm. jhr. A. W. F. von Spengler, van het bat. ingenieurs, mineurs en sappeurs; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. R. Smulders, van het korps; tot 1sten luit. administrateur van kleed. en wap.: de 2de luit. administ. van kleed. en wap. J. Hilberg, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant R. J. Vermeer, van het 1ste reg. inf. Bij het 7de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. C. P. Weymar Schultz, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. J. Klem, van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot maj.: de kaps. der 1ste kl. A. W. P. Weitzel, van het 3de, en E. G. Bube, van het 5de reg. van het wapen; tot kap. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang): de 1ste luit.-adj. J. B. Mac-Leod, van het 4de reg. inf. Bij het instructie-bataillon, tot kap.-kwartierm.: de 1ste luit.-kwartierm. L. F. A. Boekhorst, van het 6de reg. inf. Bij het koloniaal werfdepôt, tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. A. L. Trippelaar, van het 3de reg. inf. Bij het algemeen depôt van discipline: tot luit.-kolonel en kommand. van het korps: de majoor C. F. de Bock, van het 8ste reg. inf. In activiteit te stellen bij het 3de reg. inf., de kap. J. P. Hell, thans tijdelijk op non-activiteit. Bij het wapen der kavallerie: Bij den staf van het wapen: tot luit.-generaal en Inspecteur van het wapen der kavallerie: de generaal-majoor F. C. H. baron van Utenhove, kommandant der opgeheven 2de brigade kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. C. W. van Engelen, van het wapen. Bij het 2de reg. drag., tot ritm. van de 2de kl.: de ritm. der 3de kl. A. J. Pels Rijcken, van het wapen. Bij het 3de reg. drag., tot ritm. van de 1ste kl.: de ritm. der 2de kl. jhr. A. H. Des Tombe, van het wapen; tot ritm. van de 2de kl.: de ritm. der 3de kl. W. F. M. Fundter, van het wapen. Bij het 4de reg. drag., tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel J. W. Copes van Hasselt, van het 5de reg. van het wapen; tot ritm. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. jhr. J. G. von Spengler, van het 2de reg. van het wapen; tot 1sten luit.-administrateur van kleeding en wapening S. V. Hoekzema, van het wapen. Bij het 5de reg. drag., tot ritm. van de 3de kl.: de 1ste luit. W. de Fremery, van het 1ste reg. van het wapen. Bij het wapen der artillerie: Bij den staf van het wapen: tot kolonel: de luit.-kolonel P. H. van der Meulen, directeur der pyrotechnische school, tevens Inspecteur der buskruid-fabriekatie; tot kap. van de 2de kl.: de kaps. der 3de kl. J. P. W. van Cattenburch,

werkzaam bij de Pyrotechnische school, en H. J. R. Beijen, werkzaam bij het D. v. O. tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. E. Reuther, van gemelden staf; tot kap. van de 3de kl. en adj. voor het materieel bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen: de 1ste luit. A. G. Kempers, van het 3de reg. vesting-art.; tot majoor en onder-directeur in het wapen-depôt te Dordrecht: de kap. der 1ste kl. jhr. T. H. Snoeck, van het 2de reg. vesting-art.; tot adj. bij den Inspecteur van het wapen: de kap. H. A. A. van Rijssen, van het 1ste reg. vesting-art.; tot onder-inspecteur der draagbare wapenen: de kap. N. A. Boom, van gemelden staf, opzichter bij de inspectiën van draagbare wapenen. Bij het reg. veld-artillerie, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. G. J. Maris, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. H. Boer, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kap.-adj. der 3de kl. A. H. Mommers, en de kap. der 3de kl. W. Petter, beiden van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. F. K. H. M. van Vugt en A. J. F. Meijl, beiden van het 3de reg. van het wapen; tot kap. van de 3de kl. (naar ouderdom van rang): de 1ste luit. J. J. Collard, van den staf van het wapen, thans werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad.; tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant P. J. Beusar, van het 2de reg. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. P. Kempers, Instructeur bij het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. P. H. J. A. de Booy, van het korps en P. Ritmeester, van het 1ste reg. van het wapen. Bij het 3de reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. der 3de kl. R. C. L. Blaauw, van het korps; tot kap. der 3de kl.: de 1ste luits. J. H. Lux en G. N. Ninaber, respectielijk van het 2de en 3de reg. vesting-art. Bij het reg. rijdende artillerie, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. der 2de kl. jhr. A. C. J. ridder van Rappard, van het korps. Bij de militaire Intendance, tot intendanten der 2de kl.: de onder-intendanten der 1ste kl. E. A. E. baron Dibbets en F. C. R. Boers; tot onder-intendanten der 1ste kl.: de onder-intendanten der 2de kl. M. de Ras, E. A. A. J. de Roy van Zuidewijn en J. van den Bosch, laatstgemelden onder het genot van het traktement van den rang van onder-intendant der 2de kl. vastgesteld. Voorts, de kaps.-kwartierm. D. C. Otken en J. C. N. van Hees, respectielijk van het 5de reg. inf. en van de Koninkl. Milit. Akad., en de kap.-kwartierm. J. J. B. Kesman, van het koloniaal werfdepôt, zijnde bepaald dat hij als zoodanig bij het koloniaal werfdepôt zal verblijven. Tot onder-intendant der 2de kl.: de 1ste luits.-kwartierm. A. Dunnes en M. R. Hamming, respectielijk van het 4de reg. inf. en het reg. gren. en jagers. Belast met de administrative dienst in de 1ste en 5de militaire afdeeling: de intendant der 2de kl. E. A. E. baron Dibbets. Belast met de administrative dienst in de 2de militaire afdeeling: de onder-intendant der 1ste kl. D. C. Otken. Belast met de administrative dienst in de 3de militaire afdeeling: de intendant der 2de kl. F. C. R. Boers. Belast met de administrative dienst in de 4de militaire afdeeling: de onder-intendant der 1ste kl. M. de Ras. Belast met de administrative dienst in de 6de militaire afdeeling: de onder-intendant der 1ste kl. J. C. N. van Hees. Belast met de administrative dienst in de 7de militaire afdeeling: de onder-intendant der 1ste kl. E. A. A. J. de Roy van Zuidewijn. Bestemd tot chef van den staf in de 1ste militaire afdeeling: de luit.-kolonel jhr. G. C. R. van Brien van Ramerus, chef van den staf van de 2de brigade inf. Bestemd tot chef van den staf in de 2de militaire afdeeling: de kap. H. J. W. Westenberg, chef van den staf der 4de brigade inf., tevens waarnemend adjudant bij den kommandant der brigade. Bestemd tot chef van den staf in de 3de militaire afdeeling: de kolonel J. B. E. von Motz, chef van den staf van den inspecteur der kavallerie, en tot adjunct-chef van gemelden staf: de kap. F. J. Pfeiffer, waarnemend adjudant van den inspecteur der inf. Bestemd tot chef van den staf in de 4de militaire afdeeling: de kap. J. Schuurman, chef van den staf der 1ste brigade kavallerie, tevens waarnemend adjudant bij den kommandant der brigade. Bestemd tot chef van den staf in de 5de militaire afdeeling: de kap. J. V. D. Dittlinger, thans met verlof te 's Bosch. Bestemd tot chef van den staf in de 6de militaire afdeeling: de kap. W. Roloff, chef van den staf van de 3de brigade inf., tevens waarnemend adj. van den kommandant der brigade. Bestemd tot chef van den staf in de 7de

militaire afdeeling: de luit.-kolonel H. V. E. Klapp, chef van den staf der 1ste brigade inf. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot Eersten officier van gezondh. der 2de kl.: de officier van gezondh. der 1ste kl. A. W. M. van Hasselt, van gemeld personeel, met bepaling dat hij voorloopig in zijn tegenwoordigen werkkring bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundige gehandhaafd blijft.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der infanterie. Bij den staf van het wapen: de kap. jhr. P. F. O. Sickinghe, van het 2de reg. inf., thans tijdelijk gedetacheerd bij het D. v. O., alsnu definitief werkzaam gesteld bij gemeld Departement. Bij het 4de reg. inf.: de 1ste luit.-kwartierm. jhr. F. van Bevervoorden, van het 1ste reg. vesting-art. Bij de Koninkl. Milit. Akad.: de kap.-kwartierm. C. J. Roelants, van het 6de reg. inf. Bij het instructie-bat.: de 2de luit. G. J. Sas, van het 3de reg. inf. Bij het koloniaal werfdepôt: de 2de luit. M. J. W. van Vlierden, van het 7de reg. inf. Bij het Departement van Oorlog, als onder-intendant der 2de kl.: de kap.-kwartierm. J. M. Mulder, van het 2de reg. inf. In de 4de militaire afdeeling te Utrecht (toegevoegd): de onder-intendant der 2de kl. O. J. de Haart, van het instructie-bat. Bij het reg. gren. en jagers: de majoor F. W. Hirschmann, van het 8ste, en de kaps. L. K. Kirsch, mede van het 8ste, en A. A. des Tombe, van het 3de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij den staf van het wapen: de ritm. L. A. baron van Ittersum, van het 3de reg. drag. Bij het 3de reg. drag.: de ritm. jhr. W. F. Tindal, van het 4de reg. drag. Bij het 4de reg. drag.: de majoor J. W. Vertholen, van het 3de reg. drag. Bij het 5de reg. drag.: de luit.-kolonel S. J. R. van de Poll, van het 4de reg. drag. Bij het wapen der art: Bij den staf van het wapen: de kap. H. A. A. van Rijssen, van het 1ste reg. vesting-art. Bij het 2de reg. vesting-art.: de kaps. C. A. N. Ernst de Seiwert, van den staf van het wapen, zijnde hij tevens eervol ontheven uit de betrekking van onder-inspecteur der draagbare wapenen, en K. A. Wimmer, van het 3de reg. vesting-art. Bij het reg. veld-art.: de kaps. J. C. van Gheel Röell en O. W. C. de Brauw, beiden van het 1ste reg. vesting-art. Bij het bat. mineurs en sappeurs: de 1ste luit.-kwartierm. J. J. D. H. Verschoor van het 5de reg. inf. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 2de luits. J. C. G. Logemann, van het 1ste, P. W. H. Dupon, F. R. C. van den Abeelen, G. H. van der Beek en P. van Drimmelen, allen van het 5de, C. C. Prager en W. A. Coblju, beiden van het 7de, en R. J. Krantz, van het 8ste reg. inf.

Eervol ontheven uit zijne betrekking van adjudant bij den Inspecteur van het wapen der artillerie.

De kap. P. C. Swaving, van den staf van het wapen, zijnde hij tevens in zijn rang toegevoegd aan welgemelden Inspecteur.

Toegevoegd aan den Inspecteur van het wapen der kavallerie, te rekenen van den 1sten April aanstaande.

De ritmeester L. A. baron van Ittersum, van den staf van het wapen.

Gedetacheerd.

Bij het Departement van Oorlog: de 2de luit.-kwartierm. A. A. Burgdorfer, van het 6de reg. inf., en de 2de luit. H. E. Kleijn, van het instructie-bat. Bij de Directie der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen: de 1ste luit. G. A. Brunings, van het 1ste reg. vesting-artillerie.

Op non-activiteit gesteld voor den tijd van een jaar.

De 1ste luit.-kwartierm. N. A. Stellingwerf, van het koloniaal werfdepôt.

Gepensionneerd.

Ingevolge zijne aanvraag, de luit.-generaal jhr. C. W. J. Storm de Grave, adj. van Z. M. in buitengewone dienst, Inspecteur van het wapen der kavallerie, tevens belast met het algemeen toezigt over het wapen der maréchaussée, en tevens onder dankbetuiging voor de vele langdurige en gewigtige diensten door hem in zijne betrekking bewezen; den kolonel F. G. Pfeiffer, kommand. van het algemeen dépôt van discipline, met den rang van generaal-majoor; den luit.-kolonel J. L. Verburg, van het 8ste reg. inf., met den rang van kolonel; de majoors F. W. Del Campo, genaamd Camp en J. H. van der Meulen, beiden van het 4de reg. van dat wapen; de majoors J. J. H. Mascheck, van het 5de, en J. Ringeling, van het 4de reg. drag., beiden onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de majoor J. N. Calten, onder-directeur in het wapen-dépôt te Dordrecht; de kap. G. van de Pol, magazijnmeester van de 2de kl. te Groningen; op hunne aanvraag, de Intendanten der 2de kl. F. V. baron van Wattenwyl, ook genaamd de Watteville, en P. Waaifoort, respectvelijk in de thans opgeheven 2de en 3de militaire administrative directiën, beiden onder toekenning van den rang van Intendant der 1ste kl.

Overleden.

De generaal-majoor A. P. T. Rigot de Begnins, adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, kommandant van de 2de brigade inf.; de 1ste luit. V. C. baron de Constant Rebecque, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIË.

Benoemd.

Tot onder-opziener der 1ste kl. over de smeden bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaïja, J. van der Roest; tot comm.-expedit. bij de dir. der genie (milit. ambtensar der 3de kl.) F. C. van den Bergh; tot onder-direct. der genie in de 1ste milit. afd. op Java, de majoor F. L. Maurenbrecher; tot adj. bij het 9de bat., de 2de luit. J. W. E. Versteeg; bij den generalen staf, tot adjoints, de 1ste luit. der inf. P. van der Weyde, en de benoemde adjunct-intend. der milit. administr., B. G. W. Wilkens, met bepaling dat zij beiden als zoodanig zullen gevoerd worden à la suite van hun wapen of dienst; tot adjunct-archiv. (milit. ambten. der 3de kl.), de serg.-maj. der inf. voor memorie, J. Wynkes.

Bevorderd.

Bij het wapen der artillerie, tot luit.-kolonel, de majoor A. Netscher, met bepaling dat hij zal continueren als komm. der art. in de 1ste milit. afd. op Java; tot majoors: de kapit. A. J. Doorman, met bepaling dat hij zal continueren als onder-direct. van den art. constructiew., te Soerabaïja; de kapit. J. D. Hoedt en de kapit. J. C. E. de Mol van Otterloo, met bepaling dat hij wordt ingedeeld bij het kommandem. der veld- en bergbatterijen op Java; bij het wapen der inf., tot majoors: bij het 9de bat., de kapit. C. F. Koch; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderhoorigh. (Sibogha), de kapit. N. van Maas van Portengen; bij de milit. geneesk. dienst, tot apoth. der 2de kl., H. Plasberg; tot milit. ambten. der 1ste kl., archivaris, G. van Ryn; bij de militaire administratie, tot onder-intend. der 1ste kl. in de 3de milit. afd. op Java, G. P. W. Boers; tot onder-intend. der 2de kl., H. Kaula, K. L. F. Scharthen en J. H. Mulder; tot kapits-kwartierm.,

P. Doorn en J. J. Spiekerman van Weezelenburg; tot adjunct-intend., B. G. W. Wilkens; tot 1ste luits-kwartierm., J. F. Timmermans, J. H. W. Rooby, W. J. Liefveld, jhr. P. F. Coenen, H. de Haas, H. A. van Kessel, D. Boer, H. W. C. Brederode, G. H. Bosman en C. A. Oosthout.

Geplaatst.

Door het militair departement zijn geplaatst, bij de infanterie: bij het 1ste bat. de 2de luits. J. M. Courtois en A. J. Mulder, bij het 2de bat., de 2de luit. F. J. S. van Heumen; bij het 6de bat., de 2de luit. J. Visser; bij het 7de bat., de 1ste luit. J. M. D. F. de Jongh; bij het 10de bat., de kapits. C. L. S. A. M. de Roy van Zuydewijn en J. Koch, de 1ste luits. J. W. Auffmorth en C. G. Veenhuizen en de 2de luit. W. T. H. Voogt; bij het garniz.-bat. in de 1ste milit. afd. op Java (Weltevreden), de kapit. P. J. G. van Harreveld; bij het 2de bat., de 1ste luit. H. W. C. A. Thieme en de 2de luit. W. Z. Hemptenius; bij het 7de bat., de kaps. A. W. F. H. Tuckerman en K. J. B. Eichelberg en de 2de luit. A. A. van Sorgen; bij het 9de bat., de 1ste luit. G. Bakker; bij het 15de bat., de 1ste luit. P. E. F. van Mauntz; bij het 16de bat., de kap. C. A. Schuak, de 1ste luit. J. F. Peuchen en de 2de luits. J. C. van Blokland en W. G. L. Kretschmer; bij het 17de bat., de kapitein W. E. Frowein, de 1ste luits. J. P. van Lier en C. J. G. de Bruin; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden (Solok), de kapit. H. C. van der Schalk; bij het garniz.-bat. van Celebes en onderhoorigheden, de kapit. A. A. K. Camauer; bij de militaire administratie, als onder-intendant der 2de klasse, de kapitein-kwartiermeesters L. J. Prias en F. E. K. Stoelman. Bij het garniz.-bataillon van Celebes en onderhoorigheden, de majoor der inf. F. J. Belle; bij het korps genie en sappeurs, als onder-directeur der genie in de 2de militaire afdeeling op Java, de majoor A. M. E. van Deventer. Geplaatst: bij het 8ste bat. inf. (Ngawie), de majoor F. van Ketwich; bij het 14de bat., de luit.-kolonel der inf. jhr. V. M. de Brauw; bij de militaire geneesk. dienst, bij het groot militair hospitaal te Soerabaja, de officier van gezondh. der 3de kl. A. H. Dettingmeijer.

Belast.

Met de waarneming van het beheer der stamboeken (militair ambtenaar der 3de kl.), de adjudant-onderofficier van het garniz.-bat. der 1ste militaire afdeeling op Java, J. H. Lanfermeijer, met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn korps zal worden gevoerd voor memorie.

Tijdelijk gesteld non-activiteit.

De 1ste luitenant der infanterie H. F. Thissen.

Eervol ontslagen.

Op zijn verzoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der inf. A. K. Camauer; de 1ste luit. der inf. H. J. Voorstad; wegens ziekte, uit zijne betrekking van adjudant, bij het 9de bat., de 1ste luit. der inf. H. C. Bruggeman.

Ingetrokken.

Op zijn verzoek, het aan den officier van gezondheid 2de kl. D. J. de Leeuw, wegens ziekte, verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

wegens ziekte, aan den luit.-kolonel der inf., waarnemend inspecteur der schut-terijen, pradjoerits enz., A. Bade, aan den kapit. der inf. P. J. E. Hartsteen; aan den officier van gezondheid der 3de klasse H. Bloch, aan den kapit. der inf. H. W. C. Manger; aan den kapit. der genie en sappeurs L. C. van Kerkwijk en aan den kapit. der inf. L. F. Donleben.

Overleden.

H. Gildemeester, officier van gezondheid 2de kl., te Banjermassin, 2 November 1859. — P. E. A. van der Wijck, kap. der inf., te Soerakarta, 12 Nov. 1859. — C. P. H. Overduin, kap. der inf., aan boord van het schip *Julie*, op reis van O.-I. naar Nederland (kwam met verlof), 28 Nov. 1859.

VERBETERINGEN in N°. 2.

- Blz. 74, regel 7 v. o. staat: bekende werk: *Gotha*; lees: bekende: *Gotha*.
» 75, » 7 v. o. staat: kruisten; lees: kruisen.
» 76, » 4 v. o. staat: mijne belezene wapenbroeders; lees: mijne meer belezene wapenbroeders.

Drukfouten in den *Militaire-Spectator*. Extra-Nommer, Maart 1860, inhoudende:
Het *Verslag der proef met geweren van vreemden oorsprong, tegen het Nederlandsche Tirailleur-geweer*.

- Blz. 4, regel 7 v. b., staat: 1858; lees: 1859.
» 15, zevende kolom, regel 8, staat: middelpunt; lees: middellijn.
» 21, regel 19 aldus te lezen: onder de geweerloopen is die van het Zw. jager-geweer de kortste en nog vatbaar iets
» 29, regel 9 v. b., staat: 15 Dm. dikte; lees: 1,5 Dm. dikte.
» 30, regel 10, staat: achtersteste; lees: achterste.
» 34, 6de kolom, regel 7, staat: 6,33; lees: 0,33.
» 38, Bij het Oostenr. geweer, twaalfde kolom, regel 3, staat: 0,064; lees: 0,046.
» 39, Bij de Whitworth-bus, achterste kolom, regel 3, staat: 5,228; lees: 5,282.
» 45, onderaan ontbreken de woorden:

*De Luitenant-Kolonel, Inspecteur der draagbare wapenen,
LE CLERCQ.*

- » 46, vierde kolom, regel 7, staat: 2°43'; lees: 1°43'.
» » zesde kolom, regel 5, staat: 2,060; lees: 1,060.
» » negende kolom, regel 11, staat: 10,793; lees: 10,397.

It is a pleasure to have you here, and I hope you will find the trip well worth the effort.

MEMORANDUM

The following information was obtained from the records of the Department of the Interior, Bureau of Land Management, on the subject of the land in question.

The land in question is situated in the County of ... State of ... and is owned by ... The land is of the size of ... acres and is situated in the ... section of the ... township of the ... range of the ...

The land is of the same size as the land in question, and is situated in the ... section of the ... township of the ... range of the ...

The land is of the same size as the land in question, and is situated in the ... section of the ... township of the ... range of the ...

The land is of the same size as the land in question, and is situated in the ... section of the ... township of the ... range of the ...

BIJLAGE IV.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 4.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand April 1860.)

— ❖ —
BENOEMINGEN :

Bij den plaatselijke staf, tot 1sten luit.: de 2de luit. plaatselijke adjudant der 2de kl. N. H. F. Sluijsken, te Gorinchem. Bij het wapen der inf. Bij het reg. gren. en jagers, tot luit.-kolonel: de majoor J. C. W. Beekman, van het korps; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. M. van Doorninck, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kapits. van de 3de kl. J. K. Buhler en J. W. van Hopbergen, beiden van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kapt. der 2de kl. J. C. M. baron van Lijnden en J. L. J. Tomson, beiden van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kapt. van de 3de kl. L. C. G. Vijgh en J. P. Hell, beiden van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. W. Q. E. Vetter, J. C. Palier en G. L. Sterk, allen van het korps, en D. H. J. D. Millioen, van het 8ste reg. van het wapen. Bij het 2de reg. inf., tot adjudant bij het korps: de kap. J. Schraver, van den staf der inf., werkzaam bij het Departement van Oorlog, zijnde hij in verband daarmede eervol ontslagen uit zijne betrekking bij gemeld Departement; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. der 2de kl. E. D. Trip, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. der 3de kl. C. B. van der Breggen, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. C. C. L. de Gee, H. T. Mulder, J. L. Mulder, F. H. A. Rijnders en C. E. Sepp, allen van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. P. G. J. van der Schrieck, van het reg. gren. en jagers; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. D. de Rooy, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. W. Schuurman, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. A. K. H. W. Vogel, H. J. Opscholtens en Q. M. Hoogeveen, allen van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot adjudant: de 1ste luit. IJ. Riethagen, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. R. de Plönies, H. H. F. Salomon en A. James, allen van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. G. Epke, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. W. Weijtingh en T. J. Koentz, beiden van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. H. Roelofsz, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. F. J. Du Bois, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. A. M. van der Heide, S. A. Vermeulen en C. L. Lankenau, allen van het korps. Bij het 7de

reg. inf., tot adjudant: de kap. J. D. Luchtmans, van het 3de reg. inf.: tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. H. Eilbracht, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. A. C. J. de Favauge en W. G. P. Troester, beiden van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. A. de Graaff, J. A. Kruyt, G. M. Hermann en A. H. W. Veldhorst, allen van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot kommand. van het korps: de luit.-kolonel L. A. C. de Bock, van het reg. gren. en jagers; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. D. P. C. Potgieter van Laar, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. J. B. Mac-Leod, van het 4de reg. inf.; tot 1sten luit. de 2de luits. J. D. Saueressig, F. C. C. Bloem, J. J. Logger, H. H. Engelkens, M. J. Mos, allen van het korps, J. J. II. van Londen, A. J. F. Rochel en H. Kroon, van het koloniaal werfdepôt. Bij het koloniaal werfdepôt, tot 1sten luit.: de 2de luit. S. Visser, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. P. N. J. Thirion, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. F. J. baron van Heeckeren, van het 4de reg. drag. Bij het 2de reg. drag., tot adjudant: de 1ste luit. jhr. P. O. H. Gevaerts van Simonhaven, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. Rijnbende, van het 3de reg. drag. Bij het 3de reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. M. G. Randhare, van het korps. Bij het 4de reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. jhr. H. K. J. Meijer, van het korps. Bij het 5de reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. W. C. S. J. Versfelt, van het korps. Bij het wapen der art. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. J. A. Gerlach, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. T. F. A. O. Boellaard van Tuyl, instruct. bij het korps. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. G. J. van Trojen, van het 1ste reg. van het wapen. Bij het 3de reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. N. H. baron van Slingelandt, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. W. M. Dinaux, van het korps. Bij het korps pontonn., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. W. M. Camp, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. H. J. Krantz en J. F. van Grasveld, van het korps. Bij het D. v. O., tot 1sten luit.: de 2de luit.-magazijnm. F. J. Hafkemeijer, werkzaam bij gemeld Departement. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondh. der 1ste kl.: de officieren van gezondh. der 2de kl. A. Boele en F. Rienderhoeff, van gemeld personeel; tot officier van gezondh. van de 1ste kl. (naar ouderdom van rang): de officieren van gezondh. der 2de kl. M. G. van Pelt, P. F. Meuleman en P. G. Berends, van gemeld personeel. — Tot 1sten luit.: de 2de luits. jhr. H. Bowier, L. J. H. Beijens, P. F. Kraal en P. A. Janssens, allen van het leger hier te lande, tijdelijk gedetacheerd bij het leger in Oost-Indiën; tot 1sten luit.: de 2de luits. A. Boomgaard, F. G. Otterbein en J. Burggraef, allen van het leger hier te lande, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën. Tot Lid der speciale Commissie van Inspectie over het militair onderwijs, de luit.-generaal F. C. H. baron van Utenhove, inspecteur van het wapen der kavallerie en zulks meer bepaaldelijk voor het wapen waartoe hij behoort.

Oeergeplaatst.

Bij de staf der inf.: de 1ste luit. A. C. L. van Son, van het instructie-bat., tijdelijk gedetacheerd bij het D. v. O., tevens definitief bij gemeld Departement werkzaam gesteld; de 1ste luit. W. C. D. van Rijen, van het 4de reg. inf., tijdelijk gedetacheerd bij de K. M. Akademie, ten einde definitief bij gemelde Akademie werkzaam te zijn; de 1ste luit. J. R. A. Kuijtenbrouwer, van het 5de reg. inf., ten einde werkzaam te zijn bij de K. M. Akademie. Bij het reg. gren. en jagers: de majoor F. W. Hirschmann, van het 8ste reg. inf., en de kapt. A. A. des Tombe, A. F. Beijen en L. K. Kirsch, respectievelijk van het 3de, 7de en 8ste reg. inf. Bij het 2de reg. inf.: de kap.-kwartierm. J. J. van Thiel, van het 2de reg. drag. Bij het 8ste reg. inf.: de luit.-kolonel J. G. A. Beijer, van het 4de reg. van het wapen. Bij het Instructie-bat.: de 2de luit. S. A. Lutz, van het 2de reg. inf. Bij het koloniaal werfdepôt: de 2de luits. E. J. D. F. Tonnet, P. J. van Loo en J. M. Boombergen, respectievelijk van het 1ste, 3de en 5de reg. inf. Bij het wapen

der kavallerie. Bij het 2de reg. drag. : de kap.-kwartierm. C. Thomas, van het 2de reg. inf. Bij het 5de reg. drag. : de paardenarts der 2de kl. H. B. Stolkert, van het 3de reg. van het wapen. Bij den staf der art. : de 1ste luit. G. L. Berends, van het 2de reg. vesting-art., ten einde definitief werkzaam te zijn bij de K. M. Akademie. Bij het 1ste reg. vesting-art. : de kap. C. J. van Orsoy Veeren, van het 2de reg. vesting-art. Bij het leger in Oost-Indiën : de 2de luits. J. van Wessem en H. J. Schwartz, respectievelijk van het 2de en 3de reg. inf.

Verplaatst

Van Brielle naar Amersfoort: de 1ste luit. J. Kalff, en van Amsterdam naar Brielle: de 1ste luit. P. A. T. Havelaar, beiden van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs.

Eervol ontslagen.

Aan den voormaligen 2den luit. der art. F. J. Stieltjes, met wijziging van 's Konings besluit van den 20sten April 1849, Lit. D, te rekenen van evengemeld tijdstip, alsnog een eervol ontslag uit de dienst verleend. Den kap. jhr. G. B. van Bronkhorst, van den staf der infanterie, adjudant der opgehevene reserve-brigade, is eervol uit gemelde betrekking ontheven en toegevoegd als adjudant bij den luit.-generaal Inspecteur van het wapen.

Gedetacheerd.

Bij het Departement van Oorlog de 1ste luit. J. C. C. den Beer Poortugael, van het 6de reg. inf. Bij de Koninkl. Milit. Akad. de 1ste luit. R. T. Muschart, van het 4de reg. inf. Bij de stapel- en constructie-magazijnen de 1ste luit. H. J. Krantz, van het korps pontonniers. Bij den geweerwinkel te Delft, de 1ste luitenant J. H. Vrancken, van het 1ste reg. vesting-artillerie.

Op non-activiteit gesteld in afwachting dat nader omtrent hen zal worden beschikt.

De 1ste luit. der inf. L. G. K. Mansfeldt, thans voor den tijd van een jaar op non-activiteit, bij de non-activiteit gehandhaafd; de majoor H. G. Granpré Mohère, van het 3de reg. inf.; de kap. R. M. Francken, van het 7de reg. inf.; de 1ste luit. J. D. A. van Trojen, van het 1ste reg. drag.

Op non-activiteit gesteld voor den tijd van een jaar.

De kapitein E. K. Hamming, adjudant bij het 7de regiment infanterie.

Weder in actieve dienst gesteld.

Bij den grooten staf, de kap. jhr. G. A. C. H. van Goedecke, adjudant van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, zijnde hij weder in gemelde betrekking in actieve dienst gesteld; bij het 3de reg. inf., de kap. J. P. Hell, krachtens Zr. Ms. besluit van den 10den April 1859, n°. 84, tijdelijk op non-activiteit.

Gepensionneerd.

Op zijne aanvraag, de kolonel F. G. Pfeiffer, kommandant van het Algemeen depôt van discipline, onder toekenning van den rang van generaal-majoor; de kap. N. C. Maarschalk, van het 1ste reg. vesting-artillerie, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de officier van gezondheid der 1ste kl. G. W. van der Grijp, dienstdoende bij het garnizoen te 's Gravenhage.

Overleden.

De 1ste luit. W. Valter Jz., van het 1ste reg. inf.; de 2de luit.-kwartierm. J. F. H. Bodeman, van het 7de reg. inf.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Bevorderd.

Tot officier van gezondh. 2de kl., de officier van gezondh. 3de kl. C. F. W. Hunnius; bij het wapen der inf.: tot kaps.: de 1ste luit. O. van Below, van het 10de bat.; bij het 1ste bat., de 1ste luit. H. Kruijsboom, van de garniz.-komp. van Riouw; bij het 2de bat., de 1ste luit. A. H. F. C. F. Rödlich, van het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java; bij het 3de bat., de 1ste luit. plaatsel. adj. van Batavia, G. M. Bonting en de 1ste luit. B. J. van Bosstraeten, van het bat.; bij het 10de bat., de 1ste luit.-adj. bij den generalen staf, P. A. A. Collard; bij het 13de bat., de 1ste luits. G. H. Vos, van het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo, W. J. L. Schmidt, van het garniz.-bat. der 3de milit. afd. op Java, en A. J. Royen, van het 4de bat.; bij het 14de bat., de 1ste luit. R. H. Rhode, van het 13de bat.; bij het 16de bat., de 1ste luits. B. K. Sanders, van het garniz.-bat. der Lampongsche districten en W. G. A. L. van Bennekom, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust; bij het 17de bat., de 1ste luit. L. G. Pauwels, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust; bij het garniz.-bat. van Celebes, de 1ste luit. J. J. Severijn, van het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java; tot 1ste luits. bij het 1ste bat., de 2de luit. E. Rehmann, van het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo; bij het 3de bat., de 2de luits. F. D. Mohr en A. J. H. Lubeck, beiden van het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo; bij het 6de bat., de 2de luit. F. L. Muller, van het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo; bij het 7de bat., de 2de luit. W. A. Albrecht, van het 3de bat.; bij het 9de bat., de 2de luit.-adj. J. J. W. E. Versteeg, van het bat.; bij het 11de bat., de 2de luit. G. C. E. van Daalen, van het bat.; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de 2de luit. W. H. van de Pol, van het bat.; bij het garniz.-bat. der 3de milit. afd. op Java, de 2de luit. A. S. J. van Kesteren, van het bat.; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust, de 2de luits. H. M. Wagner, F. W. Meijer en H. L. F. de Jacquier de Lompret, allen van het 14de bat., en de 2de luit. W. H. Rijnders, van het garniz.-bat. der Lamp. distr.; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luits. H. H. van Valkenburg en G. S. C. Klerk, beiden van het bat.; bij het garniz.-bat. van Banka, de 2de luit. J. N. Maquiné, van het bat.; bij het garniz.-bat. van Celebes, de 2de luit. J. B. van Driem, van het bat.; — tot 2de luits.: bij het 14de bat., de fourier P. E. C. Schmulling; bij het 17de bat., de serg. H. N. van Dijk; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java (Tjilatjap), de serg. H. M. Vink; bij het garniz.-bat. van Palembang, de fourier A. C. J. Arntzen; bij het garniz.-bat. der Lamp. distr., de serg.-majoor J. A. F. von Schmid en J. F. A. Noman; bij het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo, de sergeanten-maj. J. Knoop en W. C. van Marion, de sergeanten N. van Marion, C. H. Visscher en H. L. J. F. Smeets, benevens den fourier W. Smit; bij het garniz.-bat. van Celebes, de serg.-maj. P. J. C. van Ooijen; bij het garniz.-komp. van Riouw, de serg. W. J. Haack van der Goes, allen van de militaire school te Meester-Cornelis; — tot majoor bij het 8ste bat. (Ngawie), de kap. B. H. S. Rijks, van het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java; bij het 17de bat., de kap. G. P. de Neve, thans chef van den staf ter Sumatra's Westkust; bij de milit. geneesk. dienst: tot offic. van gezondh. der 1ste kl., de officier van gezondh. der 2de kl. B. E. J. H. Becking; tot officier van gezondh. der 2de kl., de officier van gezondh. der 3de kl. H. J. Alken; tot apotheker der 2de kl. bij de milit. geneesk. dienst J. W. Roelandt, tot dirig. officier van gezondh. der 1ste kl. bij de milit. geneesk. dienst P. Bleeker.

Benoemd.

Tot tijdelijk boekhouder (militair ambtenaar 2de kl.), de gepasporteerde adjudant-onderoffic. J. J. Scharff. Belast met de waarneming der betrekking van tijdelijk expediteur en archivaris (militair ambtenaar 3de kl.), de adjudant-onderoffic. J. F. Henrichs, van het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java.

Geplaatst.

Bij de militaire geneesk. dienst, bij de geneesk. dienst in de Wester-afd. van Borneo, de officier van gezondh. der 3de kl. L. F. W. Hunnius; bij de geneesk. dienst op Celebes, de officieren van gezondh. der 2de kl. P. J. 't Hooft en L. O. de Visser; bij de civile en milit. geneesk. dienst te Anjer, de officier van gezondh. der 3de kl. H. J. Alken; bij het groot militair hospitaal te Amboina, de officier van gezondh. der 3de kl. J. Semmelinck; bij het groot militair hosp. te Soerabaja, de officier van gezondh. der 3de kl. M. L. Steup; bij het garniz.-hosp. te Soerakarta, de officier van gezondh. der 3de kl. A. J. L. Natan; bij het garniz.-hosp. te Kedongkebo, de apotheker der 2de kl. H. Plasberg, thans ter beschikking te Batavia; bij de civile en milit. geneesk. dienst te Telok Betong (Lampongsche districten), de officier van gezondh. der 2de kl. W. J. Schmitt, thans ter beschikking te Batavia; door het militair departement bij het wapen der inf. geplaatst: bij het 1ste bat. (Soerakarta), de kap. L. A. de Klerk; bij het 3de bat., de 2de luit. W. A. Albrecht, bij het 5de bat. (Samarang), de 2de luit. F. H. Albrecht; bij het 10de bat., de 2de luit. H. K. F. van Teijen; bij het 12de bat., de 2de luits. J. F. D. Engelhard en W. J. Vervloet; bij het 14de bat., de 2de luit. H. A. Harms; bij het garniz.-bat. in de Wester-afd. van Borneo, de kap. N. G. van Huffel; als waarn. plaatsel. kommand. te Batavia, de luit.-kolonel der inf. W. E. Kroesen; als waarn. plaatsel. komm. te Soerabaja, de luit.-kolonel der inf. J. H. Crena; bij de milit. geneesk. dienst: bij het groot milit. hospita. te Weltevreden, de officier van gez. der 3de kl. W. Stammler.

Overgeplaatst.

Bij de geneeskundige dienst op Celebes, de officier van gezondh. 3de kl. C. W. F. Foreman; bij het garniz.-bat. van Banka, de majoor J. H. R. Köhler, van het 2de bat. inf., de majoor F. van Ketwich, van het 8ste bat. inf. (Ngawi); bij het groot militair hosp. te Weltevreden, de officier van gezondh. 2de kl. O. Brummer, thans te Atapoepoe (Timor); bij de civile en militaire geneesk. dienst te Atapoepoe (Timor), de officier van gezondh. 2de kl. G. J. Wienecke; bij het reconvalescenten-gesticht te Oenarang, de officier van gezondh. 2de kl. L. J. de Roock, thans te Telok Betong (Lampongsche districten); bij het 5de bat. (Samarang), de 1ste luit. J. H. C. W. M. J. Gerlach, van het garniz.-bat. in de 2de militaire afd.; bij het 6de bat., de 1ste luit. J. C. Hamel, van het 13de bat.; bij het 8ste bat., de kap. F. K. N. van Bijlevelt, van het 2de bat.; bij het 9de bat., de 1ste luits. P. P. J. Eypen en F. P. Cavaljé, beiden van het 2de bat.; bij het 13de bat., de 2de luit. J. H. Hojel, van het 6de bat.; bij het 15de bat., de 2de luits. G. A. Kal, van het 16de, en J. A. van der Putten, van het 17de bat.; bij het 16de bat., de 1ste luit. jhr. G. H. Q. van Kinschot, van het 17de bat.; bij het 17de bat., de 2de luit. W. J. Thieme, van het 16de bat.; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de 2de luit. A. Wijnoldy, van het 15de bat.; bij het garniz.-komp. van Riouw en onderhoorigheden, de kap. A. de Veer de Rochemont, van het 7de bat. en de 2de luit. A. Wormhout (de laatste te Mangkalis).

Tijdelijk gesteld op non-activiteit.

De 2de luit. der inf. F. K. Mattin, en de kap. der inf. A. E. V. de Ficquelmont.

Eervol ontslagen.

Op verzoek, de kap. der inf. P. L. Stennekes; de dirigerende officier van gezondh. 1ste kl. H. Holländer, de majors der inf. N. Kloesmeijer en H. D. van Palenstein Helderman; de directeur bij het groot militair hosp. te Weltevreden (militair ambtenaar der 1ste kl.) C. E. Gerard, uit Zr. Ms. militaire dienst de 1ste luit. der inf. G. R. de Pril; de kap. der art. F. W. J. Dekker; de 1ste luit.-kwartierm. L. H. Meijers, en de ritm. bij het reg. Oost-Indische kav. E. Heijning; uit de betrekking van kommand. van het milit. huis van arrest te Willem I, de gepens. kap. F. J. Berg.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan den kap. der inf. W. A. J. Visser; aan den officier van gezondh. der 1ste kl. D. Doijer; aan den luit.-kolonel der art. A. Netscher; aan den kap. der inf. A. C. van der Boon; aan den 1sten luit. der inf. W. A. H. Mickler; aan den intendant 2de kl. der militaire administratie C. Vemer, en aan den spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar 3de kl.) S. Roos; aan den ritm. van het reg. Oost-Ind. kav. J. Sodenkamp.

Ingetrokken.

Op verzoek, het aan den kap. der inf. P. L. Stennekes, en aan den majoor der inf. N. Kloesmeijer, verleend 2jarig verlof naar Nederland.

CORRESPONDENTIE.

De wensch van den geachten inzender van een artikel uit Harderwijk, door de voorgeschreven gelederenstelling in het nieuw exercitie-reglement vervuld zijnde, wordt de plaatsing van dat artikel thans overbodig geoordeeld.

De Redactie betuigt haar leedwezen aan den geëerden inzender van de beknopte levensschets van wijlen den generaal-majoor RIGOR DE BECKHUIS, dat de plaatsing van dit stuk tot de volgende maand is moeten uitgesteld worden.

Eenige andere ingezonden stukken zullen zoo spoedig mogelijk worden geplaatst.

VERBETERINGEN in N°. 3.

- Blz. 112, o. r., *staat*: minister, dat; *lees*: minister, te danken, dat.
» 144, regel 22 v. b. *staat*: verzorgd worden; *lees*: verzorgd te worden.
» 147, regel 7 v. o. *staat*: daarvan; *lees*: daarom.

VERBETERINGEN, EXTRA-NOMMER, MAART 1860.

- Blz. 38. Bij het Onstenr. geweer twaalfde kolom, regel 3, *staat*: 2,064; *lees*: 2,046.
» 39. Bij de Whitworth-bus, achtste kolom, regel 3, *staat*: 5,228; *lees*: 5,282.

BIJLAGE V.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 5.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Mei 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den grooten staf, tot generaal-majoor: de kolonels G. Baron van der Duyn van Maasdam, J. F. Scharten en C. H. Happé, respectievelijk bevelhebbers in de 1ste, 5de en 6de militaire afdeeling. Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. N. van Willis, van dien staf, werkzaam bij het D. v. O. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. M. van den Oudendijk Pieterse en G. Vaal, beiden van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. C. C. van Thiel, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot kommandant van het korps: de luit. — kolonel J. van Overstraten, van gemeld reg.; tot luit.-kolonel: de majoor F. M. E. van Thielen, van het 7de reg. van het wapen; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. der 2de kl. J. J. Rost van Tonningen, van het korps, en tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. T. A. van der Vlist, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. J. A. Finckensieper, van het 3de reg. van het wapen. Bij het 6de regiment inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. L. W. Bilderdijk, van het korps. Tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. D. L. N. Swemer, van het 3de reg. van het wapen. Bij het 8ste reg. inf., tot kap.-kwartierm. van de 2de kl.: de kap.-kwartierm. van de 3de kl. P. van Harrevelt, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. G. C. Schilham, van het Instructie-bat. Bij het algemeen depôt van discipline, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. C. J. Booms, van gemeld depôt. Bij het koloniaal werfdepôt: de kap. der inf. P. M. Netscher, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën, à la suite geplaatst bij gemeld depôt. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. F. J. baron van Heeckeren, van het 4de reg. van het wapen. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.-administrateur van kleeding en wapening: de sergeant K. Keileman, van het 3de reg. vesting-art. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. L. Buhlman, van gemelden staf, werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. H. Kretzer, van den staf van gemeld wapen, werkzaam bij de artillerie-, stapelen constructie-magazijnen; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. M. L. V. de Girard de Miolet van Coehoorn, van het reg. veld-art. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. F. van Egter, instructeur bij het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. der 3de kl. W. de Villeneuve, van het korps. Bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. P. Holtschue, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. N. van Rhijn, van het korps, werkzaam bij het D. v. O.; tot directeur van het garnizoens-hospitaal te Vlissingen: de 2de luit.-administrateur van kleeding en wapening B. J. Rademakers, van het 2de reg. drag. Bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, tot officier van gezondh. der 1ste kl.: de officieren van gezondh. der 2de kl. M. G. van Pelt, P. F. Meuleman, P. G. Berends, C. A. A. Kieckens, J. C. Lampe, J. H. A. Lourens, H. G. F. Petzer en H. C. Hallegraeff.

Overgeplaatst.

Bij het 1ste reg. inf.: de kap. C. Butgault, van het 5de reg. van het wapen. Bij het 3de reg. inf.: de kap.-kwartierm. C. Thomas, van het 2de reg. drag. Bij

het 4de reg. inf. : de 1ste luit.-kwartierm. C. W. van Engelen, van het 1ste reg. drag. ; de 2de luit.-kwartierm. H. W. G. J. Roeby, van het 2de reg. inf. Bij het 5de reg. inf. : de 1ste luit. C. G. Zwaanswijk, van het koloniaal werfdepôt. Bij het 7de reg. inf. : de 1ste luit. K. R. A. Abbink, van het 5de reg. inf. Bij het Instructie-bat. : de 2de luit. M. F. Holthausen, van het 2de reg. Bij het koloniaal werfdepôt : de 1ste luit. J. G. Vorstman, van het 8ste reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 2de reg. drag. : de 1ste luit.-kwartierm. J. J. D. H. Verschoor, van het bat. mineurs en sappeurs. Bij het 3de reg. drag. : de 2de luit.-kwartierm. M. A. Diekhof, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen : de 1ste luit. H. J. Krantz, van het korps pontonniers, tijdelijk gedetacheerd bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, ten einde bij bovengemelde inrigting werkzaam te blijven. Bij het reg. veld-art. : de 2de luit.-kwartierm. F. L. Muller, van het 4de reg. inf. Bij het bat. mineurs en sappeurs : de 1ste luit.-kwartierm. J. G. E. Menningh, van het reg. veld-art. Bij het leger in Oost-Indiën : de 2de luit. H. M. A. C. Boers, van het 7de regiment inf. ; de 1ste luit. J. J. G. Hennequin, van het wapen der inf., en de 1ste luit. C. M. J. W. Rijnen, van het wapen der art., beiden tijdelijk gedetacheerd van het leger hier te lande bij bovengemeld leger.

Verplaatst

De 1ste luit. plaatselijke adjudant der 2de kl. N. H. F. Sluysken, van Gorinchem naar Maastricht ; de 2de luit. plaatsel. adj. der 2de kl. F. R. van Naerssen, van Maastricht naar Gorinchem. Van den Helder naar Delft : de kap. F. A. Vaillant, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van Muiden naar Dordrecht : de kap. H. H. Rochel, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van Breda naar 's Bosch : de kap. F. P. Klijsma, van het korps mineurs en sappeurs ; van Bergen-op-Zoom naar Breskens : de kap. J. H. Schäfer, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van Utrecht naar den Helder : de 1ste luit. J. F. van Hanswijk, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van Breda naar de Willemstad : de 1ste luit. J. F. H. Boonacker, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ; van de Willemstad naar Breda : de 1ste luit. J. H. Kromhout, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs. De kap. L. Mulder, van den staf der inf., werkzaam bij het D. v. O., te rekenen van den 1sten Junij 1860, eervol ontheven uit gemelde betrekking bij het D. v. O. en belast met de uitgave van bronnen en bouwstoffen voor de Nederlandsche krijgsgeschiedenis.

Op non-activiteit gesteld, in afwachting dat nader omtrent hen zal worden beschikt.

De 1ste luit. J. J. D. A. van Trojen, van het 1ste reg. drag. ; de 2de luitenant G. J. Spandaw, van het 3de reg. vesting-art.

Op non-activiteit gesteld voor den tijd van een jaar.

De majoor H. J. van Nouhuys, van het 5de reg. inf. ; de kap. H. F. A. de Helbig, van het 7de reg. inf. ; de kap. A. A. J. P. van Alphen, van het 2de reg. vesting-art.

Gepensionneerd.

Ingevolge zijne aanvraag, de kolonel J. G. van Coehoorn van Houwerda, kommandant van het 2de reg. inf. ; de kaps. W. E. W. C. F. Hardy, H. C. van Lening en G. J. H. Clasen, respectievelijk van het 1ste, 6de en 8ste reg. inf., allen op de daartoe door hen gedane aanvraag ; de kap.-kwartierm. J. C. Kolkman, van het 3de reg. inf., op zijne aanvraag ; de 1ste luit. W. E. Thomeij, van het 8ste reg. inf., op zijne aanvraag ; de officier van gezondh. der 1ste kl. G. W. van der Grijp, op zijne aanvraag ; de kap. G. J. Berlenbach, directeur van het garnizoens-hospitaal te Vlissingen, mede op zijne aanvraag.

Overleden.

De kap. J. W. K. de Leeuw, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs ;

de kap. P. Ritmeester, van het 2de reg. vesting-art.; de 1ste luit. S. van der Star, van het 7de reg. inf.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot adj. bij den generalen staf, de 1ste luit. C. J. van Schouwenburg, van de inf.; tot plaatsel. adj. te Weltevreden en Rijswijk, de 2de luit. B. E. Mekern, van het 10de bat. inf., beiden met bepaling, dat zij als zoodanig à la suite bij hun wapen zullen worden gevoerd; tot directeur van het groot militair hospitaal te Weltevreden (milit. ambten. 1ste kl.), de milit. ambten. 1ste kl. J. Mazirel, thans belast met de waarnem. der betrekking van magazijnm. bij het afdelings kleedingsmagazijn te Soerabaja; tot chef van den staf in het militair kommandem. van Sumatra's Westkust en onderhoorigh., de kap.-adj. bij den milit. kommand. aldaar, F. G. Hoffmann; tot adjudant bij den milit. kommand. van Sumatra's Westkust en onderhoorigh., de kap. der inf. K. H. O. van Bennekom.

Bevorderd.

Bij het wapen der artillerie, tot luit.-kolonel, de majoor J. L. Moerman, met bepaling, dat hij als zoodanig ook zal blijven continueren als chef van het materieel bij het hoofdbureau der art.; tot maj., kommand. der art. in de eerste milit. afd. op Java, de kap. jhr. F. de Charon de St. Germain, van het person. der art.; bij het korps genie en sapeurs, tot kap. de 1ste luit. A. Numans; tot 1sten luit., de 2de luit. R. O. Heyligers, beiden van het korps; tot 1sten luit., de 2de luit. plaatsel. adj. der stad Batavia E. C. Wachenfeld, tot milit. ambten. der 2de kl., expeditie bij den gener. staf (milit. departem.), de expedit. met rang van commies P. G. de Booy, bij de milit. geneesk. dienst, tot officier van gezondh. 2de kl. bij het garniz. te Weltevreden, de officier van gezondh. 3de kl. A. E. Neeb, thans te Batavia ter beschikking.

Geplaatst.

Bij de directie der civile en milit. geneesk. dienst in de 1ste milit. afd. op Java, de diriger. officier van gezondh. 1ste kl. P. Bleeker, thans te Batavia; bij de milit. geneesk. dienst: op Celebes, de officier van gezondh. 3de kl. A. Ledebouer; bij het groot milit. hosp. te Samarang, de officier van gezondh. 3de kl. J. de Koningh en bij dat te Weltevreden de apothek. 3de kl. A. J. H. Kieven, de drie laatsten onlangs uit Nederland aangekomen; bij de inf., bij het 1ste bat. de 1ste luit. W. J. Lindgreen, bij het 2de bat. de kap. J. J. H. Eschweiler, beiden onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij het 3de bat. de 2de luits. J. M. de Kok en E. Heck, beiden onlangs uit Nederland aangekomen; bij het 5de bat. de kap. J. Sonnenberg, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij het 10de bat. de 2de luit. B. A. E. Jura; bij het 12de bat. de 2de luit. T. de Lannoy; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luit. C. W. Schothorgh en K. Schotborgh, allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Overgeplaatst.

Op verzoek, als kap.-kwartierm. bij de milit. administr., de kap. der inf., milit. kommandant in het Cheribonsche, G. H. Grouw; bij de infanterie: bij het 1ste bataillon, de 2de luit. J. H. K. F. Koch, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust; bij het 2de bat., de 1ste luit. J. M. Wetmar, van de garniz.-komp. te Benkoelen; bij het 3de bat., de 1ste luit. J. Conrad, van het garniz.-bat. in de Westerafdeeling van Borneo; bij het 4de bat., de 1ste luit. A. H. Schade van Westrum, van het garniz.-bat. 2de milit. afd. op Java; bij het 6de bat., de kap. J. C. Termijtelen, van het garniz.-bat. van Celebes en onderhoorigheden; bij het 8ste bat. de 1ste luit. J. Tomei, van het garniz.-bat. van Palembang, bij het 10de bat., de kap. F. Schneider, van het garniz.-bat. op Banka; bij het 12de bat., de 1ste luit. J. H. C. Godin, van het garniz.-bat. van Palembang; bij het 13de bat.

de luit. F. van Haften, van de garniz.-komp. van Timor en Flores; bij het 14de bat., de 1ste luits. J. M. J. F. de Jong, van het garniz.-bat. der Moluksche eilanden, en H. F. W. de Bruin, van het garniz.-bat. van Celebes en onderh.; bij het 16de bat., de 1ste luits. C. F. de la Chaux en H. F. Sterk, beiden van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust, en de 2de luit. H. J. Boonk, van het 17de bat.; bij het 17de bat., de kops. C. A. Schuak en O. H. Musch, de 1ste luits. W. L. van Warmelo en J. F. Peuchen, de 2de luits. W. G. L. Kretschmer en J. H. J. Elberg, allen van het 16de bat., de 1ste luit. L. F. Ruzette, van de garniz.-komp. van Benkoelen, en de 2de luit. J. A. van der Putten, van het 15de bat.; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust, de 1ste luit. F. F. Ondersteyn, van het 16de bat., en J. Kok, van het 17de bat.; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luit. P. C. van der Slagt, van het 12de bat.; bij het garniz.-bat. der Lampongsche districten, de kap. W. J. Döderlin de Win, van het 15de bat.; bij het garniz.-bat. van Banka, de kap. W. C. A. van der Hucht, van het 10de bat.; bij de garniz.-komp. der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de 2de luit. C. C. van der Hoeff, van het 6de bat.; bij de garniz.-komp. van Timor en Flores, de 2de luit. J. A. van Lakerveld, van het 13de bat.; bij de garniz.-komp. van Benkoelen, de kap. B. F. E. J. van Klamburg, van het garniz.-bat. der Lampongsche districten; bij de militaire administr.: als onder-intendant der 2de kl. de kap.-kwartierm. J. P. H. de Lassasie; als adspirant-intendant de 2de luit.-kwartierm. A. J. Pool.

Belast.

Met de waarneming der betrekking van magazijnm. bij het afdeelings-kleedingmagazijn te Soerabaja (milit. ambten. der tweede kl.), de gepensioneerde kap. der inf. W. Makkink.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan de kops. der inf. J. B. A. Brumsteede, F. C. Schenk von Schmittbourg en H. Krusboom; aan den eersten luit. der inf. J. van Weeren; aan den directeur van het groot milit. hosp. te Padang (milit. ambten. der 2de kl.) P. F. Hedderich; aan den offic. van gezondh. der 2de kl. B. H. Egberts.

Overleden.

M. J. Fundter, onder-int. 2de kl., te Singawang, 25 Nov. 1859; — C. F. Diepenbroek, offic. van gez. 3de kl., Pengarong, 12 Mei 1859; — J. L. van der Hart, 2de luit. der inf., Weltevreden, 29 Dec. 1859; — D. E. J. Nolthenius, 2de luit. der inf., Padang 6 Dec.; — C. M. H. Kroesen, maj. der inf., Palakka 15 Dec.; — J. C. W. Stadermann, 2de luit. der inf., Makassar 12 Januarij 1860.

CORRESPONDENTIE.

Aan de geachte Inzenders der beide Artikelen: *Over het wenschelijke verband tusschen het Leger in Nederland en dat in Nederlandsch Indië*, en *Overzicht der bedenkingen tegen de beschouwingen der oefeningen der Infanterie*, door een luitenant der Infanterie, zij berigt, dat deze hunne bijdragen in het volgend Nummer zullen opgenomen worden.

VERBETERINGEN in N°. 4.

Blz. 137, r. 12 v. b., staat: 180 fr; lees: 100 fr.
 „ 169, r. 2 v. o., staat: capitain lees: captain.

BIJLAGE VI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE — VIJFDE DEEL, N° 6.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Junij 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den generalen staf, tot kolonel: de luit.-kolonel H. V. E. Klap, van gemelden staf, met bepaling dat hij voorloopig het traktement van luit.-kolonel zal blijven genieten. Bij het wapen der inf. Bij het reg. gren. en jagers, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de klasse A. L. van Loon, van gemeld korps. Bij het 1ste reg. inf., tot kolonel: de luit.-kolonel C. P. F. G. van Emden, kommandant van gemeld korps. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. T. Clementz, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. Webbekes, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. C. L. Joffroy, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. Busman, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. L. M. E. Wilhelmie, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. J. H. Folkerts, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. L. A. Witte Eeckhout, van het 6de reg. inf.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. jhr. J. F. W. de Geer, van gemeld korps, ordonnance-officier van Z. M., met bepaling dat hij onder genot van zijn tegenwoordig traktement aanvankelijk in zijne tegenwoordige betrekking van ordonnance-officier gehandhaafd blijft. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de klasse C. A. H. Knock, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. J. H. Velius Baert, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. L. J. Tihange, van het 8ste reg. inf. Bij het 7de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. J. F. Stoltenhoff, van het 4de reg. inf. Tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. G. A. Lambert, van het 1ste reg. inf. Bij het 8ste reg. inf., tot kolonel: de luit.-kolonel L. A. C. de Bock, kommandant van het korps; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. J. F. Eras, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. F. C. C. Bloem, van het korps. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officieren van gezondheid der 2de kl.: de officieren van gezondheid der 3de kl. J. Schuyt, L. P. Bianchi, W. J. de Meijer, J. H. Neiszen, H. L. W. Hennas, G. J. van Wieringhen Borski, M. van Lissa, A. H. Cornelissen, C. J. van der Burcht van Lichtenbergh, P. J. A. Sluys, H. A. Kooyker en H. W. L. Post, allen van gemeld personeel.

—

Overgeplaatst.

Bij het 3de reg. inf. : de 2de luit.-kwartierm. T. L. Muller, van het reg. veld-art. Bij het 6de reg. inf. : de 2de luit.-kwartierm. A. J. Overklift Vaupel Kleijn, van het 3de reg. inf. Bij het 3de reg. drag. : de paarden-arts der 1ste kl. A. J. de Bruijn, van het 3de reg. drag. Bij het 4de reg. drag. : de paarden-arts der 1ste kl. J. J. van Laar, van het 3de reg. drag. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen : de 1ste luit. J. W. Bergansius, van het 1ste reg. vesting-art., gedetacheerd bij de pyrotechnische school, tevens definitief werkzaam gesteld bij de pyrotechnische school. Bij het reg. veld-art. : de 1ste luit.-kwartierm. R. Smulders, van het 6de reg. inf. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën : de 2de luit. P. J. Miltenburg, van het 5de reg. inf. Bij het wapen der art. : de 2de luit. J. C. W. R. T. Baud, van het 1ste reg. vesting-art. Bij het wapen der art. voor de landmagt in West-Indiën : de 1ste luit. P. T. Boer, van het 1ste reg. vesting-art. — De 1ste luit. der art. van het leger hier te lande J. Badon Ghijben, voor den tijd van 3 jaren gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën, weder bij het leger hier te lande ingedeeld en wel bij het 2de reg. vesting-art.

Gedetacheerd.

Bij de Koninklijke Militaire Akademie de 1ste luit. R. W. Kraft, van het 1ste reg. vesting-art.

Eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

Aan den 1sten luit.-kwartierm. jhr. F. van Bevervoorden, van het 4de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Uit de militaire dienst ontslagen.

De 1ste luit. jhr. R. A. van Nispen, van het reg. grenadiers en jagers.

Gepensionneerd.

De kapitein R. J. Haan, van het 3de regiment infanterie.

Overleden.

Te Sprang, de 1ste luit. der inf., op non-activiteit L. G. K. Mansfeldt.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIË.

Benoomd.

Tot adjoint bij den generalen staf, de onder-intendant 2de kl. F. E. K. Stoelman; tot opzigter over de timmerlieden bij den artillerie-constructiewinkel te Soerabaja, de onder-opzigter der 1ste kl. bij die inrigting P. A. Panser; tot spijsverzorging bij het groot militair-hospitaal te Weltevreden, de 1ste klerk op het bureau van den onder-intendant der milit. administ. in de 1ste milit. afd. op Java W. van der Ende; tot adj. bij het 17de bat. inf. de 1ste luit. J. P. van Lier.

Geplaatst.

Bij de civile en milit. geneesk. dienst van Celebes en onderh. de offic. van gez. 1ste kl. C. A. Bensen; bij de milit. geneesk. dienst bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gez. 3de kl. H. Walter; bij het garniz.-hosp. te Muntok de apotheker 2de kl. F. Hekmeijer; bij de milit. geneesk. dienst, bij het garniz. te Salatiga, de offic. van gezondh. der 3de kl. A. J. H. van der Mijl Dekker, onlangs uit Nederland aangekomen, thans ter beschikking te Batavia; bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gez. der 3de kl. H. W. J. van den Heuvel Rijnders, onlangs uit Nederland aangekomen; bij het 8ste bat. inf. te Kedong Kebo,

de luit.-kolonel B. T. Reiger; bij de milit. geneesk. dienst, bij het garniz.-hosp. te Serang (Bautam), de offic. van gezondh. der 3de kl. J. L. G. Le Rutte; bij het wapen der inf., bij het 5de bat. (Celebes), de kap. C. H. O. Terschouw; bij het garniz.-bat. van Sumaira's Westkust en onderh., de 2de luits. J. C. Dockheer, C. L. Bense en F. H. A. Flory.

Bevorderd.

Bij het reg. Oost-Indische kav., tot ritm. de 1ste luits. P. J. van der Heyde, W. M. van Bunge en P. van der Putt; tot 1sten luit. de 2de luits. F. M. E. A. van Hacke en W. G. Lehnkering, bij de milit. geneesk. dienst tot dirig. offic. van gezondh. 1ste kl. J. H. le Pique; bij het wapen der inf.: tot maj. bij het 8ste bat. te Ngawie, de kap. L. J. W. van Rouveroy; bij het 16de bat., de kap. J. G. G. H. Strengnaerts; tot kap. bij het 4de bat., de 1ste luit. J. C. Hamakers; bij het 5de bat., de 1ste luit. J. C. Albrecht; bij het 6de bat., de 1ste luit. A. C. G. E. L. Bols; bij het 13de bat., de 1ste luit. H. C. L. Weytingh; bij het 16de bat., de 1ste luit. M. A. van Deventer; tot 1sten luit. de 2de luit. B. G. Mekern, bij het 5de bat., de 2de luit. F. J. Boom; bij het 7de bat., de 2de luit. A. C. H. Ahn; bij het garniz.-bat. der 3de milit. afd. op Java, de 2de luit. J. H. Epke; bij het garniz.-bat. van Banka, de 2de luit. F. H. Bordewijk; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luits. C. W. Schotborgh, K. Schotborgh en T. H. Pourchez; bij de milit. geneesk. dienst, tot apoth. der 2de kl., de apotheker der 3de klasse D. Eekman; bij de milit. administr., tot intend. der 2de kl. M. van Weddingen; tot onder-intend. der 1ste kl. in de 3de milit. afd. op Java H. Vemer; tot onder-intend. der 2de kl. L. J. van der Maesen; tot 1ste luit.-kwartierm. A. Velde, F. J. D. Noordhoek Hegt en A. J. Pool.

Overgeplaatst.

Bij het groot milit. hosp. te Soerabaja, de officier van gez. 1ste kl. O. G. J. Mohnike; bij het groot milit. hosp. te Willem I, de apoth. 2de kl. W. Roelandt; bij het groot milit. hosp., de offic. van gezondh. 1ste kl. J. R. A. Bauer; in de 2de milit. afd. op Java, de onder-intend. der 1ste kl. G. P. W. Boers; bij het 1ste bat. (Soerakarta), de 1ste luit. G. J. W. van Rhijn; bij het 7de bat. (Zuid- en Oosterafd. van Borneo), de kap. J. Koch; bij het 13de bat., de 1ste luit. H. C. L. Weytingh; bij het 16de bat., de 1ste luit. E. V. Jeltens, en de kap. W. J. L. Schmidt; bij het garniz.-bat. in de 1ste milit. afd. op Java, de kap. P. F. E. F. J. Saueressig, de inl. 1ste luit. D. Patie; bij het garniz.-bat. in de 2de milit. afd. op Java (Banjoemaas), de 1ste luit. L. W. A. Kesler; bij het garniz.-bat. in de 3de milit. afd. op Java (Bezoekie), de 2de luit. L. C. van Berkel; bij de garniz.-komp. van Benkoelen, de 2de luit. H. C. A. Ruempol; bij de garniz.-komp. van Riouw en onderh., de 2de luit. D. L. Häfeli; en door den chef over de geneesk. dienst bij de geneesk. dienst te Palembang, de offic. van gezondh. der 3de kl. S. Hartog; bij het garniz. te Djambi, de offic. van gezondh. der 3de kl. J. F. L. C. Arendsen de Wolff.

Ervol ontslagen.

Met behoud van regt op pensioen, de majoor der inf. P. M. la Gordt Dillié; de inl. 1ste luit. der inf. Parmo; uit de hem opgedragen betrekking van auditeur-militair bij den kriegsraad te velde, ter gelegenheid van de tweede expeditie tegen Boni, mr. F. D. C. V. Ariens, substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja; de maj. der inf. J. C. F. baron van Heerdt, en de maj. der inf. P. van der Hoff; de offic. van gez. der 3de klasse J. A. Krausse.

Een tweejarig verlof naar Nederland verteend,

Aan den kap. der inf. H. G. J. L. Meyners, aan den luit.-kolonel der inf. H. C. Staring; wegens ziekte, aan den kolonel, chef van den generalen staf van het Indische leger P. H. Koster, aan den kolonel der inf. J. W. D. Kobold; aan den kap. der inf. B. J. van Bosstraten; aan den onder-intendant der 1ste kl. van de milit.

administ. J. W. Oosterhout; aan den 1sten luit.-adjutant van het wapen der inf. H. L. Emkes; aan den dirig. offic. van gez. der 1ste kl. P. Bleeker.

Ingetrokken.

De benoeming van den onder-intend. 2de kl. J. J. van Oosterom, tot adjoint bij den generalen staf.

Overleden.

A. E. V. de Ficquelmont, kap. der inf., op non-activiteit te Willem I, den 14den Febr. 1860; — G. L. N. Britt, 1ste luit. der inf. te Macassar, den 4den Febr. 1860.

CORRESPONDENTIE.

Door onvoorziene uitbreiding van den inhoud van dit nummer, is de aankondiging der nieuwe serie van het Tijdschrift, „*het Vaandel*,” en van andere toegezonden boekwerken, tot de volgende maand moeten uitgesteld worden.

VERBETERINGEN in N°. 5.

- Blz. 242, regel 21 v. b., *staat*: smaak; *lees*: snaak.
» 245, » 40 v. o., » 20,000 fr.; *lees*: 2000 fr.
» 246, » 25 v. b., » gerechtigheidsliefde; *lees*: gerechtigheidsliefde.

BIJLAGE VII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N°. 7.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Julij 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den plaatselijken staf, tot maj. en plaatsel. kommand. der 3de kl. te Grave: de kap. der 1ste kl. J. P. F. Francke, van het 6de reg. inf. Bij het wapen der inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. Ekkart, van het korps; tot 2den luit.: de kadetten jhr. H. Laman Trip, W. F. G. L. van Son, G. L. Langguth en J. H. Boerrigter, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 2de reg. inf., tot 2den luit.: de kadet J. A. H. Boellaard, herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 3de reg. inf., tot 2den luit.: de kadetten C. P. Lammers, A. van der Meer, C. W. Hopmans van Wurmond en F. C. W. von Horn, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 5de reg. inf., tot 2den luit.: de kadetten J. F. Focquin, P. K. P. J. van Sloten en D. Aeyjelts, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. W. K. C. R. graaf van Bylandt, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm.: de kadet G. H. Dröher, herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 7de reg. inf., tot 2den luit.: de kadetten T. C. van Nes, jhr. L. van Beijma, M. de Sitter, en E. Roelants, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 8ste reg. inf., tot 2den luit.: de kadet N. W. Hofstede, herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot 2den luit.: de kadetten H. E. C. Scheidius, J. N. Blaauw, jhr. H. Engelen van Pijlsweert, en C. G. Roukens, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.: de kadetten J. P. Wijnstroom, en C. M. A. W. Phaff, beiden herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 3de reg. drag., tot 2den luit.: de kadetten F. de Bas, L. C. Quarles van Ufford, jhr. M. B. W. des Tombe, C. G. G. Vertholen, en A. A. baron Snouckaert van Schauburg, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 4de reg. drag., tot 2den luit.: de kadetten jhr. C. Janssens, P. G. Maas Geesteranus, en jhr. J. E. A. Meijer, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het wapen der artillerie. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot 2den luit.: de kadetten M. L. C. Staring, A. B. Star Busmann, J. van Lelyveld, L. Zegers Veeckens, J. J. L. P. Snabilié en J. T. J. Jans, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 2de reg. vesting-

art., tot 2den luit.: de kadetten W. Hoogenboom, M. J. H. baron van Slingelandt, L. F. Maas Geesteranus en W. P. Stakman, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 3de reg. vesting-art., tot 2den luit.: de kadetten C. L. van Pesch, J. B. van den Ouwendijk Pieterse, H. A. Kuster, H. H. Ramaer, F. Coers, R. H. E. de Waal, J. A. Geselschap, W. H. Bierman en K. J. A. Pape, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, tot 2den luit.: de kadetten F. M. baron van Eck, F. J. van Heusden, G. G. G. Canter Cremers, W. M. Westerman, A. J. C. J. S. Bergsma, H. P. L. C. de Kruijff, A. Jentink en J. Fabius, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, tot offic. van gezondh. der 2de kl.: de officieren van gezondh. der 3de kl. A. H. Cornelissen, C. J. van der Burcht van Lichtenbergh, P. J. A. Sluijs, H. A. Kooyker, H. W. L. Post, J. W. Schubart, L. J. Hessum, J. Helleendoorn, J. Baum, C. H. P. Klamberg, J. H. Gentis, M. W. C. Gori en C. C. Vigelius. Tot officieren van gezondh. der 3de kl.: de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen P. K. J. Pabst, P. A. D. Couvéé en D. H. Vierssen. Bij de Koninkl. Milit. Akad.: aan den lector der 2de kl. in de wis- en natuurkunde L. A. J. Dr. Burgersdijk, den rang verleend van lector der 1ste kl.; aan den leeraar der 2de kl. in het handteekenen C. C. Huysmans, den rang verleend van leeraar der 1ste kl. — Bij het wap. der artillerie van het leger in Oost-Indiën, tot 2den luit.: de kadetten J. F. Kielstra, P. A. H. Arntzenius, F. H. Julius, C. M. Gude, J. E. Bijlardt, J. Koper, A. Hijnekamp, A. J. M. Willemse, G. Scheltema, A. M. P. Krüger, H. Adama van Scheltema, J. C. F. baron van Heerdt, J. A. Broese van Groenou, P. F. Vreede, D. H. Niepce, D. J. H. Schäfer, G. A. G. M. Carlier; tot 2den luit. bij het wapen der genie in Oost-Indië, de kadetten C. R. van Lennep en H. J. C. W. Lutjens, allen herkomstig van de Koninkl. Milit. Akad. Tot offic. van gezondh. van de 3de kl. bij het personeel van de geneesk. dienst in Oost-Indiën: de kweekelingen C. L. van der Burg, G. Karssen, H. J. van der Weide, A. T. Prijn, A. J. van der Burg, J. W. Gouda Quint, J. Goslings, C. C. Couwenberg, C. T. J. W. Osterloh, C. H. E. Dielken, W. K. F. Hartsteen, S. P. van Weezel en H. H. Dieperink.

Overgeplaatst.

Bij het reg. veld-artillerie: de 1ste luits J. H. Vrancken en jhr. W. F. G. A. von Pestel, respectievelijk van het 1ste en 3de reg. vesting-art.; de 2de luits. A. C. Feith en J. A. Frieswijk, beiden van het 1ste, jhr. A. D. J. Calkoen en J. F. baron Taets van Amerongen, beiden van het 2de, L. H. C. van der Sluys Lehr, M. A. Luijken Glashorst en J. F. Diemer, van het 3de reg. vesting-art. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 2de luits. H. K. A. Beekhuis en J. A. Vetter, beiden van het 1ste reg., en G. P. Eijken, van het 2de reg. inf.; de 2de luit. der inf. W. F. K. R. Weber, van het leger in Oost-Indiën, thans à la suite van het koloniaal werfdepôt en gedetacheerd bij het 1ste reg. inf. in zijnen rang en anciennetiet over te plaatsen bij het wapen der inf. van het leger hier te lande, en voorts benoemd tot 1sten luit. bij gemeld reg. Bepaald dat de kap. der inf. P. M. Netscher, à la suite bij het koloniaal werfdepôt, weder bij het 7de reg. zal optreden. Bepaald dat de 2de luit. A. L. W. Seijffardt, van het wapen der art. van het leger hier te lande, tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën, weder bij een der korpsen art. van het leger en wel bij het 2de reg. vesting-art. zal worden ingedeeld.

Verplaatst.

Van Gorinchem naar Nijmegen: de 2de luitenant-ingenieur J. J. H. Gijsberti Hodenpjl, van het korps.

Gedetacheerd.

Bij den Inspecteur van draagbare wapenen te Maastricht: de 1ste luitenant F. H. Usener, van het 2de reg. vesting-artillerie.

In activiteit gesteld.

Bij het 6de reg. inf.: de kap. op non-activiteit W. H. C. R. graaf van Bijlandt.
Bij het 5de reg. drag., de paarden-arts der 2de kl. op non-activiteit F. A. Ludwig.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. H. C. van Gheel Gildemeester, van het 7de reg. inf., in afwachting van nadere beschikking.

Gepensionneerd.

De majoor H. Benier, plaatselijke kommandant der 3de kl. te Grave, ingevolge zijne aanvraag.

Overleden.

De kolonel G. J. Stieltjes, kommandant van het 2de reg. vesting-artillerie.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot adj. bij het garniz.-bat. der Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luit. J. H. Huijter, van het bat.; bij de militaire administr., tot 2den luit.-kwartierm., de serg. A. A. La Gordt Dillié, de serg.-maj. S. J. van Coevorden en de fourier A. L. Weddik, allen van het wapen der inf.; tot kommandant in de 1ste milit. afd. op Java, de kolonel L. A. Boers.

Geplaatst.

Bij het groot milit. hospit. te Samarang, de offic. van gezondh. 2de kl. G. A. P. van Steenvelt; bij het garniz.-hosp. te Banda de offic. van gezondh. 3de klasse J. H. van Woelderens; als 2den komm. ter Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, tevens kommand. der Padangsche bovenlanden, de kolonel der inf. A. J. Andresen.

Overgeplaatst.

Bij het groot milit. hosp. te Willem I, de offic. van gez. 2de kl. P. J. 't Hooft; bij de geneesk. dienst op het eiland Onrust, de offic. van gezondh. 2de kl. J. Th. Bosmans, bij de civile en milit. geneesk. dienst te Larentoeka (Flores), de offic. van gezondh. 3de kl. H. L. Benjamins; bij het 1ste bat. inf. (Soerakarta), de luit.-kolonel jhr. V. M. de Brauw, van het 14de bataillon.

Bevorderd.

Bij de milit. geneesk. dienst, tot offic. van gezondh. 1ste kl. G. Th. James, thans 2de kl.; tot offic. van gezondh. 2de kl. bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, J. Alken, thans 3de kl. Belast met de waarneming der betrekking van plaatselijken kommandant te Samarang, de luit.-kolonel K. F. van Stein van Hensbroek, van het 13de bat. inf.

Ontslagen.

Op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. milit. dienst, met behoud van regt op pensioen, de luit.-kolonel der inf. H. D. van Wely, de kapit. der inf. A. W. Mensinga, de 1ste luit. der artillerie J. J. ten Siethoff; — uit zijne betrekking van adj. bij het garniz.-bat. ter Wester-afdeeling van Borneo, de 1ste luit. W. F. K. van Harrevelt;

Een tweejarig vertof naar Nederland verleend,

Wegens ziekte, aan den maj. der artillerie J. F. van Bloemen Waanders, de kapits. der inf. F. M. S. van Zuylen en L. de Kroon, den 1sten luit.-kwartierm. bij de milit. administr. J. H. W. Roebey.

Overleden.

J. J. Spoelstra, officier van gezondh. 1ste kl., te Boelecomba, 1 Maart 1860; —
P. Blondeau, 1ste luit. der inf., te Tambaai gesneuveld, 5 Februarij 1860; —
A. E. Martens, 2de luit. der inf. te Boelecomba, 29 Februarij 1860.

VERBETERING in N°. 6.

Bladz. 293, regel 3 v. o. staat: *de* strijd; lees: *den* strijd.

BIJLAGE VIII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 8.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand Augustus 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den plaatselijken staf, tot 1sten luit. plaatselijken adj. : de 2de luits. plaatsel. adjudanten F. R. van Naarssen en C. van Lemmeren, eerstgemelde te Gorinchem en laatstgemelde te Nijmegen. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. A. G. F. de Petit, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. H. E. G. Smitshuizen, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. D. J. H. van Aken, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. R. K. Tuckermann, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. G. J. J. Frackers, van het korps ; tot 1sten luit. : de 2de luits. H. J. G. Benschop, Q. W. F. de Flines van Beverwijk en J. C. T. C. Hackstrob, allen van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. J. de Vries, van het korps ; tot 1sten luit. : de 2de luit. R. F. Poelman, van het korps ; tot 2den luit. administr. van kleeding en wapening : de fourier J. Pickée, van het 3de reg. vesting-art. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. V. van Halm, van het korps ; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. W. Muller, van het algemeen depôt van discipline ; tot 1sten luit. : de 2de luit. F. A. V. W. H. van Tuerenhout, van het korps. Bij het Instructie-bat., tot 1sten luit. : de 2de luit. S. A. Lutz, van het korps. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot kolonel : de luit.-kolonel A. H. Drijfhout van Hooff, van dien staf, chef van het Bureau der art., werkzaam bij het Depart. van Oorlog. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. K. H. van Diepenbrugge, van het korps ; tot 1sten luit. : de 2de luits. F. C. Visscher, F. H. Boogaard, jhr. V. A. de Pesters, R. Storm Bujsing, J. C. Maris, J. La Grappe Dominicus en J. Sluiter, allen van het wapen. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot 1sten luit. : de 2de luits. P. J. In de Betou, W. Irish Stephenson en H. W. Alma, allen van het wapen. Bij het 2de reg. vesting art., tot kommand. van het reg., de luit.-kolonel J. W. Blanken, van het reg. veld-art. ; tot majoor : de kapt. der 1ste kl. J. Woortman Spandaw en A. L. von Preuschen, respectievelijk van het reg. rijdende art. en het 1ste reg. vesting-art. ; tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. W. H. G. Ernst de Seiwert, van het korps ;

tot 1sten luit. : de 2de luit. P. A. Scheltus, T. J. C. A. Boele, H. F. Hubner en H. A. de Haan, allen van het wapen. Bij het 3de reg. vesting-art., tot luit.-kolonel: de majoor B. Spoelstra, van het 2de reg. van het wapen; tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. L. P. D. Nederburgh, van het wapen; tot kap. van de 3de kl. de 1ste luit. J. A. baron Mulert, van het wapen; tot 1sten luit. : de 2de luits. C. L. W. Moorrees en L. E. W. de Munnick, beiden van het wapen. Bij het reg. rijdende art., tot kap. van de 2de kl., de kap. der 3de kl. J. Goudriaan, van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. J. F. baron Taets van Amerongen, van het korps. Bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, tot 1sten luit. : de 2de luits. A. J. Voorduin, F. Ermerias en K. Eland, allen van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot ritm. van de 3de kl. : de 1ste luit.-adj. jhr. W. J. A. Storm de Grave, van het 4de reg. van het wapen. Bij het 2de reg. drag., tot ritm. van de 1ste kl. : de ritm. der 2de kl. H. E. de Bruijn, van het korps. Bij het 3de reg. drag., tot majoor: de ritm. der 1ste kl. A. P. H. Boellaard, van het 1ste reg. van het wapen; tot ritm. van de 1ste kl. : de ritm. van de 2de kl. jhr. W. F. Tindal, van het 3de reg. van het wapen; tot ritm. van de 2de kl. : de ritm. van de 3de kl. W. F. C. Hamming, van het 3de reg. van het wapen. Bij het 4de reg. drag., tot luit.-kolonel: de majoor J. W. Vertholen, van het korps; tot majoor: de ritm. der 1ste kl. G. H. J. Michelhoff, van het 1ste reg. van het wapen; tot ritm. van de 2de kl. : de ritm. der 3de kl. jhr. T. L. Gevers Deijnoot, van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. C. H. M. Verniers van der Loeff, van het korps. Bij het 5de reg. drag., tot luit.-kolonel: de majoor P. A. J. H. Boreel de Mauregnault, van het 4de reg. van het wapen. Bij het leger in West-Indiën, tot 1sten luit. : de 2de luit. P. C. W. de Gelder, van het wapen der art., thans tijdelijk gedetacheerd bij de landmagt in West-Indiën.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de kap. jhr. J. F. W. de Geer, van het 5de reg. inf., ordonnance-officier bij Z. M., zijnde hem voorts een eervol ontslag verleend uit zijne tegenwoordige betrekking van 's Konings ordonnance-officier; de 1ste luits. W. C. M. Arensma, G. F. F. A. Mollinger en P. Stokbroo, respectievelijk van 1ste, 3de en 4de reg. inf. Bij het 2de reg. inf. : de 2de luit. H. C. de Korte, van het 3de reg. van het wapen. Bij het algemeen depôt van discipline: de 1ste luit. jhr. L. D. Meijer, van het 5de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen: de 1ste luit. R. W. Kraft, van het 1ste reg. vesting-art., gedetacheerd bij de Koninkl. Milit. Akad., ten einde definitief bij die inrigting werkzaam te zijn. Bij het reg. veld-art. : de luit.-kolonel A. C. W. L. J. F. Kellner, van het 3de reg. vesting-art. Bij het 1ste reg. vesting-art. : de kap. J. H. Lux, van het 3de reg. van het wapen. Bij het 3de reg. vesting-art. : de kap. A. L. Buhlman, van den staf der art., werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad. en in verband daarmee, eervol ontslagen uit zijne tegenwoordige betrekking bij de Koninkl. Milit. Akad. Bij het reg. rijdende art. : de kap. jhr. W. U. C. Ridder van Rappard, van het 3de reg. vesting-art. Bij het leger in Oost-Indië: de 2de luits. W. C. Goteling Vinnis en J. W. C. C. Hoyneck van Papendrecht, respectievelijk van het 5de en 7de reg. inf., en W. L. E. Stollé, van het Instructie-bat. Definitief overgeplaatst bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 1ste luit. F. C. A. Stoecker, van het leger hier te lande, tijdelijk gedetacheerd bij het leger in Oost-Indiën. In zijne rang en ancienneteit overgeplaatst bij de landmagt in West-Indiën: de 2de luit. A. J. Ninaber, van het leger in Nederland, tijdelijk dienende bij de landmagt in West-Indiën.

Verplaatst.

Van Utrecht naar Zutphen: de kap. W. F. G. L. van Hooff; van Amersfoort naar Heusden: de 1ste luit. P. Stok; van Vlissingen naar Heusden: de 1ste luit. A. J. Voorduin; naar de Willemstad: de 2de luit. F. M. baron van Eck; van Amersfoort naar Groningen: de 1ste luit. J. Kalff, allen van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs.

Benoemd tot Gouverneur van 's Konings tweeden zoon Prins ALEXANDER.

De kap.-adjutant jhr. D. C. M. Hooft, van het reg. rijdende art.: wordt voorloepig en tot nader order bij het reg. rijdende art. als gedetacheerd bij 's Konings huis gevoerd.

Voor den tijd van een jaar op non-activiteit.

De kap. G. Wieland, van het wapen der inf., na het eindigen van evenbedoeld tijdvak bij die non-activiteit gehandhaafd, in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt; de luit.-kolonel H. Sodenkamp, van het 3de reg. drag.

Ter beschikking van het Departement van Oorlog.

De officier van gezondh. der 2de kl. F. Harbaur, dienstdoende bij het koloniaal werfdepôt, onder toekenning van een eervol ontslag uit zijne betrekking tot het koloniaal werfdepôt.

Weder in activiteit gesteld.

Bij het 1ste reg. drag.: de ritm. voor den tijd van een jaar op non-activiteit, J. M. Blanken.

Eervol ontslagen.

Op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als adjutant bij het reg. rijdende art., de kap. jhr. D. C. M. Hooft; de officier van gezondh. der 3de kl. J. J. de Lepelaar, bij het personeel van de geneesk. dienst der laudm., op het daartoe door hem gedaan verzoek een eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

Gepensionneerd.

De kap. E. J. A. Timmerman, van het 8ste reg. inf., op zijne aanvraag; de kap. F. H. Sleurs, van het reg. gren. en jagers, op zijne aanvraag; de kap. administr. van kleed. en wap. J. J. de Graaff, van het 7de reg. inf., ingevolge zijne aanvraag; de majoor F. J. J. Schepern, van het 2de reg. vesting-artillerie.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot kommandant der tweede militaire afd. op Java, de generaal-majoor C. A. de Brauw, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; tot chef van den generalen staf, de luit.-kolonel, thans sous-chef van dien staf, jhr. F. W. R. Flug van Aspermont; tot adj. bij den kommand. der inf. te Willem I, de 1ste luit. H. W. C. A. Thieme, van het 2de bat.; tot plaatsel. adj. te Samarang, de 1ste luit. J. J. C. van Eersel, van het 3de bat. inf., met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; bij het wap. der art.: tot 2den luit. bij het personeel, de sergeant C. Langenberg, van het wapen; tot militairen kommand. te Tjilatjap (Banjoemaas), de maj. der inf. B. H. J. Rijks, van het 8ste bat. (Ngawie); belast met de waarneming der betrekking van politiek-agent te Djambi, de kap. der inf. K. F. Schultze.

Bevorderd.

Tot majoor, de sous-chef van den generalen staf, de kap. der inf. thans adj. van dien staf, G. S. J. J. D. Bijl de Vroe; bij de milit. administr.: tot onder-intend. 2de kl. J. C. van Oosterom; tot onder-intend. 2de kl. de adjunct-intend. G. P. J. Ockerse; bij het wap. der inf.: tot luit.-kolonel de zich in Nederland bevindende majoors W. J. A. W. Boers en L. Rijzendaal, de laatste met bepaling dat hij als

zoodanig in zijne tegenwoordige betrekking van waarnemend resident en van milit. kommand. der Wester-afdeeling van Borneo zal blijven; bij het 5de bat te Samarang, de majoor E. Rappard, van het bat.; tot majoor, de zich met verlof in Nederland bevindende kaps. J. H. F. von Slietz en J. G. R. Molenaar; bij het 6de bat., de kap. J. C. Termijtelen, van het bat.; bij het 13de bat., de kap. C. A. Schuak, van het 17de bat.; bij het 14de bat., de kap. J. H. Stein, van het garniz.-bat. van Palembang; tot kapitein: bij het 1ste bat., de 1ste luit. H. C. C. Hendriks, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; bij het 3de bat., de 1ste luit. F. J. Henner, van het garniz.-bat. der Moluksche eilanden; bij het 4de bat., de 1ste luit. M. E. F. L. van Schauroth, van het 2de bat.; bij het 17de bat., de 1ste luit. K. W. J. van Heemskerk, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 1ste luit. A. J. Diepenbroek, van het 2de bat.; tot 1sten luit.: de zich met verlof in Nederland bevindende 2de luit. J. D. de Bruyn; bij het 4de bat., de 2de luit. C. Crane, van het 3de; bij het 7de bat., de 2de luit. L. G. Diepenheim, van het 10de; bij het 13de bat., de 2de luit. P. M. Ockerse, van het garniz.-bat. der Wester-afdeeling van Borneo; bij het 17de bat., de 2de luit. J. F. Simons, van het bat.; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de 2de luit. F. J. Duchateau, van het bat.; van Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luit. W. H. van Leersum, van het bat. van Palembang; de 2de luit. C. A. van Randwijk, van het 15de bat.; bij de milit. geneesk. dienst: tot apotheker 1ste kl. bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de apotheker der 2de kl. A. Scharlée, van dat hospitaal; tot adjoint bij den gener. staf, de kap. der genie en sapeurs D. Maarschalk, met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn korps zal worden gevoerd à la suite; bij de milit. geneesk. dienst: tot offic. van gezondh. der 1ste kl. de officier van gezondh. der 2de kl. A. H. Thepass; bij de milit. geneesk. dienst: tot officier van gezondh. 2de kl. W. Hubers van Assenraad.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij het garniz.-hosp. te Tjilatjap, de officier van gezondh. 3de kl. J. H. Celen, en bij het groot milit. hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondh. 3de kl. J. M. de Jong; bij het groot milit. hospitaal te Amboina, de offic. van gezondh. 2de kl. P. A. Bol, en de offic. van gezondh. 3de kl. P. W. A. Beijen, beiden thans ter beschikking te Batavia; bij het garniz. te Samarang, de offic. van gezondh. 1ste kl. D. J. de Leeuw, thans ter beschikking te Batavia; bij het groot milit. hospitaal te Padang, de apothek. 3de kl. C. F. Michielsen, thans ter beschikking te Batavia, onlangs uit Nederland aangekomen; bij de inf.: bij het 1ste bat., de kap. P. S. C. van der Blom en F. C. H. van Vloten; bij het 2de bat., de kap. M. L. Engel; allen onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij het 6de bat., de 2de luit. G. C. R. R. de Graef; bij het 11de bat., de 2de luit. P. M. J. Kamerling; beiden onlangs uit Nederland aangekomen; bij het 14de bat., de kap. J. H. Moorrees; bij het 17de bat., de 1ste luit. W. F. J. Gosenson, beiden onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh., de 1ste luit. J. L. B. Granpré Molière, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij de milit. school te Meester-Cornelis: als 1ste luit.-instr., de 1ste luit. bij het personeel der art. G. A. Deibel. — Zijn overgeplaatst bij de inf.: bij het 1ste bat., de kap. A. M. Labaar, van het 2de bat.; bij het 2de bat., de kap. W. H. Asmus, van het 1ste bat. en de 1ste luits. C. G. Veenbuizen, van het 10de en R. F. de Ravallet, van het 8ste bat.; bij het 7de bat., de 1ste luit. F. M. Verspijck, van het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java; bij het 8ste bat., de kap. A. Raaymakers, van het garniz.-bat. van Celebes en onderh., en de 1ste luit. G. P. G. Vroom, van de garniz.-komp. van Timor en onderh.; bij het 9de bat., de 1ste luit. J. A. van Oort, van het 1ste bat.; bij het 15de bat., de 1ste luit. Meijer en H. L. F. Jacquier de Lompriet; bij het 16de bat., de 2de luits. J. C. Dockheer en F. H. A. Flory; bij het 17de bat., de 1ste luit. W. J. Andriessé, allen van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de kap. F. G. Beckman, van het 1ste bat., en de 1ste luit. L. de Paauw, van het 4de bat.; bij het garniz.-bat. der 3de milit. afd. op Java, de 1ste luits. B. M. H.

Thörig, van het 13de en C. G. H. T. van Schendel, van het 9de bat.; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luits. J. F. H. Kleine, van het 16de en J. H. J. Elberg, van het 17de bat.; bij het garniz.-bat. van Celebes en onderh., de kap. H. A. A. Niclou, van het 7de en de 1ste luit L. C. Eras, van het 10de bat.; bij het garniz.-bat. der Westerafd. van Borneo, de 1ste luit. E. Rehmman, van het 1ste bat.; bij de garniz.-komp. van Riouw en onderh., de 1ste luit. A. C. H. Ahn, van het 7de bat.; bij de garniz.-komp. van Timor en onderh., de 1ste luits. C. H. B. van Deutekom, van het 14de bat. en L. W. A. Kessler, van het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java; bij de milit. administr. als kap.-kwartierm., de onder-intend. der 2de kl. J. P. H. de Lassasie, als adspir.-intend., de 2de luit.-kwartierm. S. J. Osten; bij het 1ste bat. (Djokjokarta), de maj. der inf. L. J. W. van Rouveroy, van het 8ste bat.; bij het 5de bat. (Samarang), de maj. der inf. A. Abeleven, van het 1ste bat.; bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gezondh. der 2de kl. J. G. T. Bernelot Moens, thans behoorende tot de civile en milit. geneesk. dienst te Anjer (Bantam); bij het groot mil. hosp. te Padang, de apoth. der 2de kl. G. H. Beer, thans behoorende tot het groot milit. hosp. te Willem I (Samarang); bij de geneesk. dienst te Palembang, de offic. van gezondh. 3de kl. A. J. Boers, thans bij het groot milit. hosp. te Samarang; bij de geneesk. dienst ter Sumatra's Westkust en onderh., de officier van gezondh. 3de kl. H. Walter, thans bij het groot milit. hosp. te Weltevreden; bij de inf. zijn overgeplaatst: bij het 2de bat., de 1ste luit. P. J. C. de Ruyter, van het garniz.-bat. in de 1ste milit. afd. op Java; bij het 6de bat., de 2de luit. P. J. Blok, van het garniz.-bat. der 3de milit. afd. op Java; bij het 9de bat., de kap. F. C. L. W. Boudier, van het 6de bat.; bij het 13de bat., de kap. R. H. Rhode, van het 14de bat.; bij het 14de bat., de kap. A. J. Roijen, van het 13de bat.; bij het garniz.-bat. in de 2de milit. afd. op Java, de 1ste luit. P. E. Perk, van het 2de bat.; bij het garniz.-bat. in de 3de milit. afd. op Java, de 2de luit. J. Visser, van het 6de bat.; bij het garniz.-bat. ter Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de 1ste luit. J. J. G. Hennequin, van het 17de bat.; bij de milit. school te Meester-Cornelis, de 2de luit. instruct. H. A. Scharp, van het 7de bat., met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

Ontslagen.

Onder nadere goedkeuring des Konings, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, Hoogstdezelfs adjudant in buitengewone dienst, de generaal-majoor E. C. C. Steinmetz, thans kommandant der 2de milit. afd. op Java; op verzoek eervol, de 2de luit. der inf. N. J. Tiedeman; als adjoint bij den gener. staf, de kap. der inf. J. M. Bruyn; als adj. van den gener.-maj. kommand. van de 2de milit. afd. op Java, de 1ste luit. der inf. F. G. Meiss, de 1ste luit. der inf. C. B. E. Versteeg; ontheven, eervol, van de waarn. der betrekking van politiek-agent te Djambi, de kap. der inf. (thans maj.) J. G. G. H. Strengnaerts.

Hersteld,

in activiteit, de 1ste luitenant der infanterie H. F. Tissen.

Ingetrokken.

Op verzoek, het aan den kap. der inf. G. J. C. A. Cochius, verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan den kapitein der inf. L. G. Pauwels; aan den onder-intendant der 2de kl. der milit. administr., adjunct bij den generalen staf. F. E. K. Stoelman; aan den kap. der inf. P. K. N. van Bijleveld; aan den 1sten luit. der inf. H. C. Magnin.

VERBETERINGEN in N°. 7.

- Bladz. 308 , r. 6 v. b. , *staat* : den ; *lees* : de regtstoestand ;
- » 311 , r. 24 v. b. , *staat* : strafbaar den dood ; *lees* : strafbaar : hem die den dood.
  - » 333 , r. 17 v. b. , *staat* : mondig ; *lees* : mondig.
  - » 335 , r. 14 v. b. , *staat* : zoo wel als der ; *lees* : zoo wel als die hoofdpunten der.
  - » 344 , r. 9 v. b. , *staat* : schot werd gedaan ; *lees* : schot , gedaan.

CORRESPONDENTIE.

Eenige ingezonden Stukken en Boekbeschoouwingen , voor welke in dit Nummer de ruimte ontbrak , zullen in het volgende worden opgenomen.

BIJLAGE IX.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 9.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand September 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den generalen staf, tot generaal-majoor: de kolonel jhr. E. A. O. de Casembroot, Minister van Oorlog, buitengewoon adjudant van Z. M.; tot ordonnance-officier: de 1ste luit. A. J. M. C. baron de Posson, van het 5de reg. drag., en de 1ste luit. J. C. E. baron van Lijnden, van het 4de reg. drag. Bij het wapen der inf. Bij het reg. gren. en jagers, tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. G. Everts, van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant D. J. A. Hummelinck, van het 1ste reg. inf. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. P. A. J. Gosenson, van het korps; tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant W. H. van der Meer, van het 1ste reg. vesting-art. en de fourier B. C. Vermijne, van het 1ste reg. drag. Bij het 3de reg. inf., tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant-titulair J. M. J. van Rijen, van het Instructie-bataillon. Bij het 4de reg. inf., tot 2den luit.-kwartierm.: de sergeant-titulair J. F. Gefken, van het Instructie-bat. Bij het 7de reg. inf., tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. F. M. A. Oosterman, van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. F. A. Loggere, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 2de reg. drag., tot kap.-kwartierm. van de 3de kl.: de 1ste luit.-kwartierm. J. J. D. H. Verschoor, van het korps. Bij het 4de reg. drag., tot adj. bij het korps: de 1ste luit. J. N. Kohn, van het korps. Bij het wapen der art. Bij het 2de reg. vesting-art., tot 1sten luit.-administr. van kleeding en wapening: de 2de luit.-administr. van kleeding en wapening J. J. A. van der Weg, van het korps. Bij het bat. ingen., mineurs en sapp., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. P. Stolk, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. J. H. Gijsberti Hodenpijl en J. Drabbe, beiden van het korps. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt in Oost-Indiën, tot apothekers van de 3de kl.: de kweekelingen W. J. S. Bresser, J. W. Backer en J. O. Jongbloed.

—

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de 2de luit.-kwartierm. W. N. Kreijger, van het 2de reg. inf. Bij het 5de reg. inf., de kap. W. Muller, van het 8ste reg. inf. Bij het Instructie-bat.: de 1ste luit. W. C. F. van der Plas, van het 2de reg. inf. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 2de luit. M. A. der Croo, van het 8ste reg. inf.; de 1ste luit. J. G. H. Grooss, van het wapen der inf. van het leger hier te lande, thans tijdelijk gedetacheerd bij dat in Oost-Indiën. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt in Oost-Indiën: de officier van gezondh. der 3de kl. A. Kuijlenburg.

Verplaatst.

Naar Vlissingen: de 2de luit.-ingenieur F. J. van Heusden. Naar Gorinchem: de 2de luit.-ingenieur G. G. G. Canter Cremers.

Op non-activiteit voor den tijd van een jaar.

De 1ste luit. der inf. L. J. J. D. Paravicini di Capelli.

Eervol ontslagen.

De 1ste luit. J. G. baron van Hardenbroek, van het reg. grenadiers en jagers.

Gepensionneerd.

De luit.-kolonel jhr. S. J. R. van de Poll, van het 5de reg. drag., met toekenning van den rang van kolonel; de officier van gezondh. der 2de kl. F. Harbaur, op zijne aanvraag.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIË.

Benoemd.

Bij de militaire geneeskundige dienst, tot apotheker 1ste kl. bij het groot militair hospitaal te Samarang, de apotheker 2de kl. L. C. van Veen, en bij dat te Soerabaja, de apotheker 2de kl. J. J. Altheer.

Overgeplaatst en Geplaatst.

Bij de civile en militaire geneesk. dienst van Riouw en onderh., de officier van gezondh. 2de kl. G. A. P. van Steenveld, thans bij het groot militair hospitaal te Samarang. Geplaatst: bij de inf., bij het 10de bat., de kap. H. von Ziwet; bij het garniz.-bat. der Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luit. M. J. Stevels; bij de militaire school te Meester-Cornelis, de adjunct-intend. der militaire administr. J. Milder, als adjunct-intendant-instructr.; zijn overgeplaatst: bij de inf., bij het 3de bat., de 1ste luit. M. C. E. Ruempol; bij het 4de bat., de 1ste luit. M. A. E. Phaff, beiden van het garniz.-bat. der Wester-afdeeling van Borneo; bij het 7de bat., de 1ste luit. H. Spoelder, van het garniz.-bat. der 1ste militaire afdeeling op Java; bij het 9de bat., de kap. J. B. Paternostre du Montliou, van het 1ste, en de 1ste luit. T. C. A. Stoecker, van het 8ste bat.; bij het 10de bat., de 1ste luit. A. G. Drossaers, van het 3de; bij het 12de bat., de kap. K. F. Schultze, van het garniz.-bat. van Palembang; bij het 15de bat., de kap. M. A. van Deventer, van het 16de, en de 1ste luit. J. L. B. Granpré Molière, van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; bij het 16de bat., de kap. J. Epke, van

het 9de; bij het 17de bat., de kap. G. J. A. C. Cochius, van het 15de, de 1ste luit. W. H. Reinders en de 2de luit. C. L. Bense, beiden van het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; bij het garniz.-bat. der 1ste militaire afdeeling op Java, de 1ste luit. J. D. E. T. Thijs, van het 7de bat.; bij dat der 2de militaire afdeeling op Java, de kap. H. L. Veenhuyzen, van het korps pupillen; bij dat van Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luit. F. D. Cochius, van het 17de bat.; bij dat der Wester-afdeeling van Borneo, de 2de luit. P. T. Laging Tobias, van het 3de bat.; bij de garniz.-komp. van Riouw en onderh., de 1ste luit. A. A. M. van Leersum, van het 11de bat.; bij de militaire school te Meester-Cornelis, de kap. van het 10de bat. C. L. S. A. M. de Roy van Zoydewijn, als instructeur; bij het korps pupillen, de 2de luit. B. van Moerkerken, van het 5de bat., de beide laatsten met bepaling dat zij als zoodanig zullen worden gevoerd à la suite bij hun wapen; bij de militaire administr.: als onder-intend. 2de kl., de kap.-kwartierm. J. P. M. de Groot; als adjunct-intend., de 1ste luit.-kwartierm. F. J. D. Noordhoek Hegt; bij de artillerie: bij het personeel, de 1ste luit. W. B. Schey, van het materieel; bij het materieel, de 1ste luitenant A. Haga, van het personeel.

Ontslagen.

Op verzoek, eervol, de majoor der infanterie H. F. Heisterkamp.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan den kapitein der infanterie F. G. Steck.

Overleden.

P. Buitinga, officier van gezondheid der 3de kl., te Bonthain, den 13den April 1860; — J. M. D. T. de Jongh, 1ste luit. der inf., nabij Tanah-Abang, den 1sten Mei 1860; — W. J. G. van Dam van Isselt, 1ste luit. der inf., nabij Tabihie, den 22sten April 1860; — P. W. Boers, 2de luit. der inf., aan boord van het transportschip *Johanna*, op reis van Boni naar Batavia, den 7den April 1860.

VERBETERING in N°. 8.

Op bladz. 392, regel 12 v. o. staat: mede; lees: maar.

CORRESPONDENTIE.

Over den arbeid van den belgischen kapitein VAN DE SANDE, betrekkelijk het Nederlandsche leger op voet van oorlog, zal in het volgend Nummer verslag gedaan worden.

The first part of the book is devoted to a general survey of the history of the world, from the beginning of time to the present day. The author discusses the various stages of human civilization, from the primitive state to the modern world. He also touches upon the different religions and philosophies that have shaped human thought and behavior. The second part of the book is a detailed account of the political and social changes that have taken place in the world since the end of the Second World War. The author analyzes the causes and consequences of these changes, and offers his own views on the future of the world. The book is written in a clear and concise style, and is suitable for both students and general readers. It is a valuable addition to any library or collection of books on world history and politics.

On the subject of the world, the author has written a very interesting and informative book.

The author's style is clear and concise, and his arguments are well supported.

A very good book for anyone interested in world history and politics.

— [Name]

The book is a very good one, and it is well written. The author has done a great job of summarizing the history of the world, and his arguments are well supported. I would recommend this book to anyone who is interested in world history and politics. It is a very good book, and it is well written. The author has done a great job of summarizing the history of the world, and his arguments are well supported. I would recommend this book to anyone who is interested in world history and politics.

THE AUTHOR'S NAME

THE PUBLISHER'S NAME

THE CITY

The book is a very good one, and it is well written. The author has done a great job of summarizing the history of the world, and his arguments are well supported. I would recommend this book to anyone who is interested in world history and politics.

BIJLAGE X.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N°. 10.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand October 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot majoor : de kap. van de 1ste kl. N. Scheltema, van dien staf, werkzaam bij het Depart. van Oorlog. Bij den plaatselijken staf, tot kolonel en plaatsel. kommand. der 2de kl. te Breda : de luit.-kolonel P. P. van Gorkum, van het 3de reg. inf.; tot 2den luit. plaatselijken adjutant der 2de kl. te Leijden : de sergeant J. G. F. Wollweber, van het 3de reg. inf. Bij het reg. gren. en jagers, tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. C. L. Loder, van het korps; tot adjutant bij het korps : de 1ste luit. B. J. baron Mulert tot de Leemkule, mede van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. der 3de kl. J. de Vries, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit.-adj. C. Raaymaakers, van het 3de reg. inf., en de 1ste luit.-adj. J. G. Krafft, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot luit.-kolonel : de majoor J. Hamming, van het 4de reg. inf.; tot majoor : de kap. der 1ste kl. J. H. Brekkenheimer, adj. bij het 8ste reg. inf.; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. N. G. Beusar, van het 2de reg. inf.; tot adj. : de 1ste luit. J. B. Schoehuizen, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot majoor : de kap. der 1ste kl. J. W. Tissot van Patot, van het 3de reg. inf.; tot kap. van de 1ste kl. : de kapt. der 2de kl. H. Gout en C. F. C. Scheurer, beiden van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. P. F. Brunings, van het Instructie-bat. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. der 3de kl. A. E. J. Charlier, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit.-adj. L. F. J. A. baron van Boecop, van het korps; tot adj. : de 1ste luit. J. H. Verschoor, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. H. de Jongh, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. B. J. F. Prager, van den staf van het wapen, werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 7de reg., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. J. C. Smislaert, van het reg. gren. en jagers. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. van de 2de klasse : de kap. van de 3de kl. F. H. Dinkelman, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. J. H. R. Gisser, van het korps; tot adj. : de 1ste luit. J. C. D. Janson, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot ritm. van de 2de kl. : de ritm. der 3de kl. J. A. Hallungius, instructeur bij het korps; tot ritm. van de

3de kl.: de 1ste luit. K. van der Lely, van het 3de reg. drag. Bij het 2de reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. K. J. D. Wijnhoff, van het korps. Bij het 3de reg. drag., tot ritm. van de 1ste kl.: de ritm. van de 2de kl. H. Del Campo, genaamd Camp, van het korps. Tot paarden-arts van de 3de kl.: de kweekeling bij 's Rijks veeartsenijschool J. J. Postma; tot paarden-arts van de 3de kl.: de kweekeling bij 's Rijks veeartsenijschool E. H. A. H. Boudewijns. Bij het wapen der der maréchaussée, tot majoor: de kap. W. van Citters, van het wapen. Bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. F. van Hanswijk, van het korps; tot adj. in de 1ste inspectie van fortificatie: de 1ste luit. J. Kolff, mede van het korps. Bij het personeel van de geneesk. dienst der landm., tot offic. van gezondh. der 2de kl.: de offic. van gezondh. der 3de kl. J. van Dorsten, van gemeld personeel; tot apotheker der 1ste kl.: de apothekers der 2de kl. J. C. Blom en W. J. van de Cop, van gemeld personeel; tot apotheker van de 3de kl. F. W. Neuhuis; en A. C. P. Vogelsang. Bij de militaire Intendance, tot hoofd-intendant (met rang van generaal-majoor): de militaire intendant der 1ste kl. H. Hardenberg, chef van het bureau militaire administratie bij het Departement van Oorlog. Bij het bataillon jagers n°. 27, dienstdoende in West-Indiën, tot kap.: de 1ste luit. J. C. Statius van Eps, van gemeld bat.; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. W. O. van Dijk, van gemeld bat.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers; de majoor P. G. J. van der Schrieck, van het 3de reg. inf.; de kaps. jhr. A. F. C. G. Everts en E. J. van Bel, respectievelijk van het 4de en 5de reg. inf.; voorts de 1ste luits. K. K. den Exter van den Brink, van het 2de, H. T. Picard, van het 4de, E. F. Kempers en L. J. B. Verschoor, van het 5de, J. Huygens, van het 6de en J. A. L. O. van der Monde, van het 7de reg. inf., alsmede de 1ste luit. W. C. F. van der Plas, van het Instructie-bat. Bij het Instructie-bat.: de 1ste luit. T. J. Koentz, en de 2de luit. A. J. R. de Vrede, beiden van het 5de reg. inf. Bij het koloniaal werfdepôt: de kap. J. J. Reiche, van het 2de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag.: de paardenarts van de 3de kl. W. F. Schröder, van het 3de reg. drag. Bij het 3de reg. drag.: de paardenarts van de 3de kl. F. L. van der Meulen, van het 5de reg. drag.; in zijn rang en ancienniteit, bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië, de 2de luit. S. D. Kramers; van het 3de reg. inf.

Verplaatst.

Van 's Bosch naar Muiden: de kap.-ingen. A. J. C. de Bruin; van Maastricht naar Gorinchem: de 1ste luit.-ingen. G. Z. P. Marcella; van het bat. min. en sapp.; naar de Willemstad: de 1ste luit.-ingen. J. Drabbe; naar Groningen: de 2de luit.-ingen. W. M. Westerman; naar Maastricht: de 2de luit. A. J. C. J. S. Bergsma; naar Hellevoetsluis: de 2de luit.-ingen. H. P. L. C. de Kruijff; naar 's Bosch: de 2de luit.-ingen. A. Jentink; van Leiden naar Rotterdam: de 2de luit. plaatsel. adj. der 2de kl. J. F. de Pauw.

Geplaatst.

Bij het bat. ingen. min. en sapp., de kap.-ingen. te Gorinchem C. W. baron van Dedem; de kap.-ingen. te Utrecht H. L. de Wijs; de 1ste luit.-ingen. te Hellevoetsluis F. H. Ampt; de 1ste luit.-ingen. te Breda J. H. Kromhout; de 1ste luit.-ingen. te Willemstad H. E. Beekman; de 1ste luit.-ingen. te 's Bosch K. Eland; te Utrecht, de kap.-ingen. D. J. Jordens, en de 2de luit.-ingen. J. Fabius, beiden van het bat. min. en sapp.

Op non-activiteit voor den tijd van een jaar.

De kaps. jhr. G. L. F. van Kinschot, van het 3de reg. inf., en P. M. Netscher, van het 7de reg. inf., beiden op hun verzoek; de officier van gezondh. der 2de kl. B. Botzen, van het personeel van de geneesk. dienst der landmagt.

Op non-activiteit gesteld, zonder bezwaar der schatkist.

De kap. J. P. de Bordes, van het korps ingen., min. en sapp., adjudant in de 1ste inspectie van fortificatie, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De kolonel en plaatsel. kommand. der 2de kl. te Breda A. W. F. Tuckermann, op zijne aanvraag; de majoor H. G. Granpré Molière, van het wapen der inf., thans op non-activiteit; de officier van gezondheid der 2de kl. bij het garnizoen te 's Hertogenbosch H. G. Caudri, op zijne aanvraag; de officier van gezondh. der 2de kl. bij het garniz. te Groningen C. H. D. Visscher, op zijne aanvraag; de kap. H. van Rhijn, van het bat. jagers n°. 27, dienstdoende in West-Indiën.

Overleden.

Te Rotterdam den 13den October 1860, de 1ste luit. plaatsel. adj. der 2de kl. te Rotterdam T. J. Jager; te 's Gravenhage den 19den October 1860, de kapitein J. F. J. Dubois, van het 6de reg. inf.; te Harderwijk den 21sten September 1860, de kap. A. S. Willebrans, van het koloniaal werfdepôt; te Bentheim (Hannover) den 6den October 1860, de ritm. A. Berends, van het 1ste reg. drag.; te Finsterwold (Groningen) den 18den September 1860, de 2de luit. der art. op non-activiteit G. J. Spandaw.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot 1sten luit.-kommand. van het detachement djajang-sekars in de residentie Cheribon, de 2de luit.-kommand. van het detachement djajang-sekars in de residentie Bantam, J. A. Kalkhoven; tot magazijnmeester, tevens 2den kommand. bij het groot milit. hosp. te Willem I (milit. ambt. 3de kl.), J. L. de Leeuw, thans met de waarneming dier betrekking belast; tot adj. bij het garniz.-bat. te Batavia, de 1ste luit. van het korps pupillen B. P. Bruyn van Rozenburg; tot 2den teekenaar bij de directie der genie, de waarnemende 3de teekenaar bij die directie V. Frott; tot commies-archivist bij het hoofdbureau der art., de commies-expediteur bij de genie F. C. van den Bergh.

Bevorderd.

Bij het korps genie en sapeurs: tot kap., de 1ste luit. C. G. Tromp; tot 1sten luit., de 2de luit. J. G. M. A. Carlier, beiden van het korps; bij het wapen der inf.: tot luit.-kolonels: bij het 2de bat., de majoor F. van Ketwich, van het bat.; bij het 4de bat., de majoor G. H. von Proeck, van het garniz.-bat. der Westerafdeeling van Borneo; tot majoors: bij het 5de bat. (Celebes), de kap. V. A. Amiot, van het garniz.-bat. der Moluksche eilanden; bij het 8ste bat. (Ngawie), de kap. W. van Os, van het 4de bat.; bij het 17de bat. (fort de Kock), de kap. A. de Veer de Rochemont, van de garniz.-komp. van Riouw en onderh.; bij het garniz.-bat. der Westerafdeeling van Borneo, de kap. H. A. M. Latour, van het 11de bat.; tot kaps.: de 1ste luit. H. C. Bruggeman, met bepaling dat hij tijdelijk belast zal blijven met de waarneming der betrekking van kommand. van het milit. huis van arrest te Willem I en als zoodanig blijven gevoerd voor memorie; bij het 1ste bat., de 1ste luit. J. Conrad, van het 3de bat.; bij het 2de bat., de 1ste luit. A. W. van Riemsdijk, van het bat.; bij het 4de bat., de 1ste luit. J. Tomei, van het 8ste bat.; bij het 6de bat., de 1ste luits. A. D. Mac Gillavry en J. G. van Thiel, respectievelijk van de garniz.-bats. van Palembang en der 2de milit. afd. op Java; bij het 10de bat., de 1ste luit. J. A. Häfeli, van het 12de bat.; bij het

11de bat., de 1ste luit.-adj. J. C. Hörner, van het garniz.-bat. der Moluksche eilanden; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 1ste luit. O. A. Koocken, van het 12de bat.; bij het garniz.-bat. der Wester-afdeeling van Borneo, de 1ste luit. J. W. Auffmorth, van het 10de bat.; tot 1sten luit., bij het 1ste bat., de 2de luit. J. H. K. F. Koch, van het bat.; bij het 3de bat., de 2de luits.: L. W. G. Gout, H. M. A. J. J. Voigt en A. Peltzer, eerstgenoemde van het 2de bat., en de beide laatsten van het bat.; bij het 4de bat., de 2de luit. A. H. van Aalst, van het bat.; bij het 6de bat., de 2de luit. G. C. R. R. de Graeff, van het bat.; bij het 8ste bat., de 2de luit. G. L. P. Wildschut, van het bat.; bij het 10de bat., de 2de luit. H. K. F. van Teyn, van het bat.; bij het 11de bat., de 2de luits.: L. M. H. J. Barkhey en P. M. J. Kamerling, beiden van het bat.; bij het 16de bat., de 2de luits.: E. C. G. Cohen, L. C. J. Blanken en J. C. van Blokland, allen van het bat.; bij het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java, de 2de luit. J. A. F. van Pabst, van het bat.; der 2de milit. afd. op Java, de 2de luit. J. Hamilton of Silvertonhill, van het bat.; der 3de milit. afd. op Java, de 2de luit. J. Visser, van het bat.; bij dat van Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luit. J. H. J. Elberg, van het bat.; bij dat van Banka, de 2de luit. F. W. Cornets de Groot, van het bat.; bij de garniz.-komp. der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, de 2de luit. C. C. van den Vrijhoeff, van die komp.; bij de milit. school te Meester Cornelis, de 2de luit.-instr. H. A. Scharp, met bepaling dat hij in die betrekking zal continueren en gevoerd blijven à la suite bij zijn wapen.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij de milit. geneesk. dienst, bij het groot milit. hosp. Willem I, de officier van gezondh. 1ste kl. A. H. Thepass; bij de civile en geneesk. dienst in de Wester-afd. van Borneo, de offic. van gezondh. 1ste kl. W. Hubers van Assenraad; bij het garniz.-hosp. te Bankajang, de offic. van gezondh. 3de kl. J. B. Dumont; bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. 3de kl. J. W. M. Hoogenstraten; bij de milit. geneesk. dienst, bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gezondh. 1ste kl. B. E. J. H. Becking, thans te Batavia ter beschikking; bij de inf.: bij het 3de bat., de 2de luit. A. H. Selleger, onlangs uit Nederland aangekomen; bij het 8ste bat., de kap. J. M. Bruyn, op zijn verzoek eervol ontslagen uit de betrekking van adjoint bij den generalen staf; bij het 9de bat. de in activiteit herstelde 1ste luitenant H. F. Thissen; — overgeplaatst: bij het 13de bat., de 1ste luit. O. H. J. Muller, van het garniz.-bat. der Lampongsche districten; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de 1ste luit. F. M. Mulder, van het 1ste bat.; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh.; de 2de luit. B. C. Velsink, van het 17de bat.; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 1ste luit. F. W. Himpe en J. H. Heyman en de 2de luits. R. E. Klawer en R. J. Casparie, allen van het 15de bat.; bij het garniz.-bat. der Lampongsche districten, de 2de luit. J. F. Quartero, van het 6de bat.; bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gezondh. 1ste kl. J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch; bij het garniz.-hosp. te Padang Sidempoeang, de offic. van gezondh. 3de kl. H. W. J. v. d. Heuvel Rijnders; naar Serang, als kommandant van het detachement djajangsekars in de residentie Bantam, de 2de luit. G. van Utenhove, kommandant van het detachement djajangsekars in de residentie Cheribon.

Eervol ontslagen.

Op verzoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, de kap.-kwartierm. bij de militaire administr. H. G. van Affelen van Saemsfoort, en de kap. der inf. H. von Ziwet, en uit 'slands dienst, de gewezen 3de klerk bij den magazijnmeester der art. te Batavia, J. J. de Gril, allen met behoud van regt op pensioen; de kops. der inf. W. Rijkens en W. H. Asmus.

Op non-activiteit gesteld.

De luit. der inf. R. F. de Ravalet en de officier van gezondheid 3de kl. H. G. Bakker.

In activiteit hersteld,

de magazijnmeester der artillerie 1ste klasse O. L. von Koblinski.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan de kapiteins der inf. W. L. J. G. de Rochemont en C. Ravesteyn, alsmede aan de officieren van gezondh. J. P. Hönig en W. J. Schmitt; aan den magazijnm. der art. van de 2de kl., met rang van 1sten luit., L. de Bruyn.

Overleden.

W. G. L. H. Vetter, 2de luit. der inf., te Samarang, den 16den Junij 1860.

VERBETERINGEN in N°. 9.

- Bladz. 385, regel 14 v. b., *staat*: kartetsen; *lees*: granaat-kartetsen.
» 388, » 12 v. o., *staat*: dorpsgevechten; *lees*: boschgevechten.
» 413, » 13 v. o., *staat*: op zijn cilindrisch gedeelte; *lees*: op
haar cilindriesch gedeelte.
idem. » 9 v. o., *staat*: gunstige; *lees*: gunstigste.
» 420, » 2 v. o., *staat*: door ijzer; *lees*: dan ijzer.
» 426, *staat onderaan*: transportere; *lees*: transporteren.
» 432, regel 1 *staat*: toe; *lees*: tot.
» 435, » 15 v. b. *staat*: velen; *lees*: vele.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

ALPHABETICALLY BY AUTHOR

101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170
171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	190
191	192	193	194	195	196	197	198	199	200

BIJLAGE XI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — VIJFDE DEEL, N° 11.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN,

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand November 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij den grooten staf, tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. jhr. C. H. F. Du Monceau, van gemelden staf, adjudant van Z. M. Bij den plaatselijken staf, tot kolonel en plaatselijke kommandant der 2de kl. te Nijmegen: de luit.-kolonel D. G. Reijers, van het 7de reg. inf. ; tot 1sten luit. : de 2de luit. J. F. de Pauw, plaatselijke adjudant der 2de kl. te Rotterdam. Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot luit.-kolonel en directeur der Normaal-schietschool: de majoor J. P. A. Canselaar, van het 2de reg. inf. Bij reg. gren. en jagers, tot adj. : de 1ste luit. B. J. baron Mulert tot de Leemkule, en eervol ontslagen als lid van de commissie der Normaal-schietschool. Bij het 1ste regiment infanterie, tot kapitein van de 1ste kl. : de kaps. van de 2de kl. T. F. J. Veeren, K. H. Glimmerveen en A. Ophorst van Duyn, laatstgenoemde adjudant en allen van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. C. J. J. Bijleveld, van het reg. gren. en jagers. Bij het 2de reg. inf., tot majoor: de kap. J. D. U. Ledel, van het 1ste reg. inf.; tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. G. D. van der Meij, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. H. Engelen, van het korps; tot adj. : de 1ste luit. L. J. Pisuisse, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. L. J. G. Gijzen, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. B. J. F. Prager, van den staf der inf., werkzaam bij de Koninkl. Milit. Akad. Bij het 7de reg. inf., tot luit.-kolonel: de majoor W. J. P. Ravens, van het reg. gren. en jagers; tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. G. A. Hopmans, van het korps; tot kaps. van de 3de kl. : de 1ste luit. J. C. Smislaert, van het reg. gren. en jagers, en de 1ste luit.-adjudant B. T. P. J. van Heel, van het 3de reg. inf. Bij het 8ste reg. inf., tot adjud. : de kap. G. T. W. Vijgh, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. F. J. van den Bergh, van het 3de reg. inf. Bij het wapen der art., tot 1sten luit. : de 2de luit. J. J. Mathijzen, magazijnmeester der artillerie van de 3de kl. te Woudrichem. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot apotheker der 3de kl. : de Heer F. W. Neuhaus. Bij het leger in Oost-Indiën, tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant A. A. Rip, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der inf. van het leger in West-

Indiën, tot 1sten luit: de 2de luit. J. F. W. Gravenhorst, van het wapen, tijdelijk daaar gedetacheerd.

Overgeplaatst.

Bij den staf der inf.: de 1ste luit. L. J. M. Glasius, van het 5de reg. inf., tijdelijk gedetacheerd bij de Koninkl Milit. Akad., ten einde definitief bij evengemelde Akad. werkzaam te zijn. Bij het reg. gren. en jagers: de majoor A. C. A. Schönstedt, van den staf der inf., adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, zijnde hij in verband daarmede eervol ontheven uit zijne betrekking van directeur der Normal-schietschool. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 2de reg. drag.: de 1ste luit. P. N. A. Thirion, van het 1ste reg. drag. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën: de 2de luits. S. D. Kramers, van het 3de reg. inf. en P. J. van Loo, van het koloniaal werfdepôt.

Gedetacheerd bij de Koninklijke Militaire Akademie.

De 1ste luit.-adjudant L. F. van Otterloo, van het 5de reg. inf., zijnde hij in verband daarmede levens uit zijne betrekking van adjudant eervol ontslagen.

Op non-activiteit voor den tijd van een jaar.

De kap. G. Vissenberg, van het 8ste reg. inf., op zijne aanvraag; de 2de luit. E. F. Jochim, van het 3de reg. vesting-artillerie.

Gepensionneerd.

De luit.-kolonel jhr. P. A. Beelaerts van Blokland, plaatselijke kommandant der 2de kl. te Nijmegen; de kap. J. F. Luth, van het 7de reg. inf.; de kap. der inf. op non-activiteit T. G. Schooneveld; de officier van gezondh. der 3de kl. op non-activiteit A. L. van Tienen, allen op de daartoe door hen gedane aanvraag.

---

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot adjoint bij het garniz.-bat. van Celebes en onderh., de 1ste luit. J. H. van der Schalk; tot adjudant van den generaal-majoor, kommandant van de 2de milit. afd. op Java, de 1ste luit.-adj. van het 2de bat. inf. C. J. Knoote; tot adj. in de 3de milit. afd. op Java, de 1ste luit. W. A. J. J. Kraal, van het 14de bat., met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; tot waarnemend plaatselijke kommandant te Batavia, de luit.-kolonel der inf. E. C. F. Happé; tot militair kommand. te Palembang, de luit.-kolonel der inf. W. E. Kroesen.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf., tot kaps.: bij het 3de bat., de 1ste luit.-adj. H. W. C. van Stuwe, en bij het 12de bat., de 1ste luit. J. J. M. Offerman, beiden van het garniz.-bat. van Palembang; bij het 13de bat., de 1ste luit. J. M. J. F. de Jongh, van het 14de bat.; bij het 14de bat., de 1ste luit. O. F. van Cattenburch, adjudant in de 3de milit. afd. op Java, en W. R. H. Tergau, van het 6de bat.; bij het 15de bat., de 1ste luit. B. W. van Yperen, van het bat.; tot 1sten luit.: bij het 1ste bat., de 2de luit. J. M. Courtois, van het bat.; bij het 4de bat. de 2de luitenant E. P. van der Swaagh, van het bataillon; bij het 5de bataillon, de 2de luitenant A. P. Soetens, van het bat.; bij het 12de bat., de 2de luit.

W. J. Vervloet, van het bat., bij het 13de bat., de 2de luit. J. L. Engelhart, van het bat.; bij het 14de bat., de 2de luit. H. A. Harms, van het bat.; bij het 15de bat., de 2de luit. J. Zuiderbaan, van het bat.; bij het 16de bat., de 2de luit. J. C. Dockheer, van het bat.; bij het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java, de 2de luit. A. T. Cateau van Rosevelt, van het bat.; bij het garniz.-bat. ter Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luit. A. Bardok, van het bat.; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luit. B. N. de Haan, van het bat.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij de militaire geneeskundie dienst: bij de directie der civile en milit. geneesk. dienst van Sumatra's Westkust en onderh., de dirigerende officier van gezondheid 2de kl., J. Hartfeld, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; bij het garniz. te Soerabaija, de officier van gezondh. 1ste kl., G. J. James, thans ter beschikking te Batavia. — Overgeplaatst: bij de civile en milit. geneesk. dienst te Telok Betong (Lampongsche districten), de officier van gezondheid der 2de kl. T. H. Eisinger, thans te Kediri; bij de civile en militaire geneesk. dienst te Kediri, de officier van gezondh. der 2de kl. A. Rosman, thans te Soerabaija; bij de civile en milit. geneesk. dienst te Klatten, de officier van gezondh. der 3de kl. A. C. Langerveld, te Weltevreden; bij het garniz.-hospit. te Lahat (Palembang), de officier van gezondh. der 3de kl. E. P. Trombrink, thans te Djokdjokarta; bij het garniz. te Djokdjokarta, de officier van gezondh. der 3de kl. B. Schreuders, behoorende tot het garniz. te Wonosobo, thans te Pelantoengan; bij het garnizoen te Kedong Kebo, de officier van gezondh. der 3de kl. H. J. Wefers Bettink, thans te Soerabaija; bij den staf van het garniz.-bat. van Palembang, de majoor bij dat korps te Tebing Tingie, J. J. Popelier, bij het wapen der inf.: bij het 16de bat., de majoor J. W. J. Piper, van het 7de bat.; bij het 7de bat., de majoor A. de Veer de Rochemont, van het 17de bat.

Eervol ontslagen.

Uit zijne betrekking van adjudant bij den waarnemenden inspecteur derschutterij, de 1ste luit. der inf. R. N. Bär, met bepaling dat hij dien ten gevolge van voor memorie bij het leger zal worden teruggebragt; de 1ste luit. der inf. W. F. J. Gosenson; de magazijnmeester bij het buskruidmagazijn voor particulieren en de marine te Soerabaija W. F. de Jong; de kap. der inf. F. G. Beekman; de apotheker 3de kl. H. A. C. Lammerts van Bueren.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

Aan de kapt. der inf. L. Ullmann en A. J. Roijen; aan den 1sten luit. der inf. J. H. C. W. M. J. Gerlach; aan den directeur van het groot milit. hospitaal te Samarang (militair ambtenaar der 1ste kl.) P. Bodemeijer; aan den majoor der inf. J. J. G. H. Strengnaerts.

Overleden.

E. F. Meijer, officier van gezondheid 2de kl., te Riouw, den 28sten Julij 1860; — V. L. Schwartz, 1ste luit. der inf., te Bandjermassin, den 15den Julij 1860; — H. L. Emkes, 1ste luit.-adj. der inf., aan boord van het schip *Friesland*, op reis uit Oos-Indië naar Nederland, den 23sten Junij 1860.

BIJLAGE XII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE — VIJFDE DEEL, N° 12.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN.

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

(Maand December 1860.)

BENOEMINGEN :

Bij het wapen der inf. Bij het reg. gren. en jagers, tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. A. A. des Tombe, van het reg. Bij het 1ste reg. inf., tot 2den luit. : de serg.-titul. W. Hingman, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. J. van den Hummel, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. W. A. L. Nierdt, van het 3de reg. inf.; tot adj. : de 1ste luit. A. A. F. Lanzing, van het korps; tot 2den luit. : de sergeanten P. J. C. A. Romijn, van het Instructie-bat., W. M. van Eek, van het 5de en H. J. Verboom, van het 3de reg. inf., alsmede de sergeanten C. A. Rombach, van het Instructie-bat., A. Lamot, van het korps en F. C. H. L. van Erckelens, van het 3de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit.-adj. A. M. Sierevelt, van het 7de reg. inf.; tot 2den luit. : de serg. J. R. Keuchenius, en de serg.-titulair jhr. A. W. van Reijgersberg Versluys, beiden van het reg. gren. en jagers, benevens den serg. J. C. van Schermbeek, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 2den luit. : de sergeanten M. W. Jaeger, van het korps, G. S. A. de Ronde, van het 7de reg. inf. en H. B. de Blij, van het Instructie-bat. Bij het 5de reg. inf., tot 2den luit. : de sergeanten W. A. J. van den Hurk, van het Instructie-bat., B. van Erp Taalman Kip, van het 2de, F. W. A. van Dedem van Driesberg, van het 7de, F. van der Esch, van het 2de en J. H. Weenink, van het 7de reg. inf. Bij het 6de reg. inf., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. E. M. van Halle, van het korps; tot 2den luit. : de sergeanten E. B. H. Frackers, van het korps en W. J. Scheltus, van het Instructie-bat. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. H. G. van den Berg, van het korps; tot 2den luit. : de serg. J. M. Sanders, van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot 2den luit. : de sergeanten F. J. Meijer en A. H. L. Badings, beiden van het 7de, R. H. D. Groeneveld, van het 3de, A. Hoek, van het 2de en H. J. Bergé, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot 2den luit. : de wachtmeesters-titulair A. H. Metelerkamp en W. J. A. Boellaard, beiden van het korps. Bij het 2de reg. drag., tot 1sten luit. : de 2de luit. C. F. H. Baron van Pallandt, van het korps; tot

2den luit. : de wachtm.-titul. W. J. M. Greve, van het korps en de wachtm. P. F. B. J. van Nouhuys, van het 3de reg. drag. Bij het 4de reg. drag., tot 2den luit. : de wachtleesters-titulair D. Dutry van Haesten, van het 1ste reg. drag., F. C. W. baron Rengers van Warmenhuizen, van het korps en L. B. Loeff, van het 3de reg. drag. Bij het 5de reg. drag., tot ritm. der 3de kl. : de 1ste luit. W. F. baron van der Capellen, van het 1ste reg. drag.; tot 2den luit. : den heer T. K. J. Kraat, laatste 1ste luit. bij het korps ing., min. en sapp. Bij het wapen der art. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot kap. der 3de kl. : de 1ste luit. W. graaf van Limburg Stirum. Bij het 3de reg. vest.-art., tot 2den luit. : de serg. J. G. van Gennep, van het korps. Bij het person. van de geneesk. dienst der landm., tot officieren van gez. der 2de kl. : de officieren van gezondh. der 3de kl. W. H. L. Michgorius en A. B. J. Lulofs, eerstgenoemde ingedeeld bij het 6de en laatste gemelde bij het 1ste reg. inf.; tot apothekers van de 2de kl. : de apothekers der 3de kl. J. F. E. Pieper, P. A. H. Dagnelie, W. C. van Werkhoven en A. van Wijk, allen van gemeld personeel. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën, tot 2den luit. : de sergeanten F. Sieburgh en E. Sieburgh, beiden van het 3de reg. inf., alsmede de sergeant J. W. van Eijs, van het reg. gren. en jagers. Bij de landmagt in West-Indiën, tot 2den luit. bij het wapen der inf. : de wachtleester-titulair J. F. A. E. van Lansberge, van het 3de reg. drag.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf., bij het 1ste reg. inf. : de 1ste luit. R. K. Tuckermann, van het 4de reg. inf. Bij het 5de reg. inf. : de 1ste luit. J. H. Strijbosch, van het 2de reg. inf. Bij het koloniaal werf-depôt : de 2de luit. D. J. H. N. den Beer Poortugael, van het 6de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 4de reg. drag. : de ritm. W. A. H. Gelderman, van het 5de drag. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indiën : de 2de luits. P. J. van Loo, van het koloniaal werfdepôt en J. Lauer, van het 2de reg. inf. De apotheker der 2de kl. J. F. E. Pieper, van het Personeel van de geneesk. dienst der landmagt, bij de Koninkl. Milit. Akad. De apotheker der 1ste kl. W. J. van de Cop, van de Koninkl. Milit. Akad., bij het garnizoens hospitaal te Breda.

Verplaatst.

Van Heusden naar Groningen : de 1ste luitenant J. A. Schuurman

Op non-activiteit voor den tijd van een jaar.

De 2de luit.-kwartierm. jhr. J. H. C. W. von Schmidt auf Altenstadt, van het 2de reg. drag. : de 1ste luit. J. J. H. G. van Wickevoort Crommelin, van het reg. gren. en jagers.

Op non-activiteit gesteld tot nader omtrent hem zal worden beschikt.

De kap. E. D. Trip en de 1ste luit. A. H. W. Scheepens, beiden van het 2de reg. inf.

Eervol ontslagen uit de militaire dienst en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek

De 1ste luit. D. H. J. D. Millioen, van het 1ste reg. inf.; de 1ste luit. T. K. J. Kraat, van het korps ingen., min. en sapp.

Gepensionneerd, op het daartoe door hen gedaan verzoek.

De kap. J. A. Ramdohr, van het 3de reg. inf.; de ritm. H. L. Smeets, van het 4de reg. dragonders.

—

Overleden.

Te Delft, de kap. P. S. Mommers, van het 1ste reg. vesting-art.; te Gorinchem, de officier van gezondh. der 2de kl. L. F. Bianchi, dienstdoende bij de garnizoens-infirmerie te Venlo.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST-INDIE.

Benoemd.

Tot adjoint bij den generalen staf, de 1ste luit. der inf. R. N. Bär, met bepal. dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; tot adj. bij het garniz.-bat. van Banka, de 1ste luit. C. Schäfer; tot adj. bij het garniz.-bat. der Moluksche eilanden, de 2de luit. G. de Bont; tot adj. bij het 2de bat. inf., de 1ste luit. W. N. Verlegb; tot adj. bij den milit. kommand. van Palembang, de 1ste luit. der inf. G. C. E. van Daale, met bepal. dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; bij de milit. administr., tot 2den luit.-kwartierm., de fourier S. H. Kuypenga en de sergeant J. Valk; tot 2den luit. der inf., bij de garniz.-komp. van Benkoelen, de adj.-onderoffic. K. Schuitenmaker; tot adj. bij het 15de bat. inf., de 1ste luit. H. Bowier; tot adj. bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luit. J. J. Hollander.

Bevorderd.

Bij de civile en milit. geneesk. dienst, tot officier van gezondh. der 3de kl. te Gombang M. W. J. de Berger; tot dirig. officier van gezondh. der 1ste kl. bij de dir. in de eerste milit. afd. op Java G. J. van Thienen, bij het korps genie en sappeurs, tot kap., de 1ste luit. G. H. Schepers en tot 1sten luit., de 2de luit. W. J. Leers; bij het wapen der inf., tot majoors: bij het 15de bat., de kap. F. G. Hoffmann; bij het garniz.-bat. der Lampongsche districten: de kap. A. J. E. Die-mont; bij het garniz.-bat. van Palembang (Tebing Tingi), de kap. J. H. Moorrees; tot kaps.: bij het 5de bat., de 1ste luit.-adj. F. Hubeek; bij het 7de bat., de 1ste luit. G. W. H. Thelen; bij het 8ste bat., de 1ste luit. J. J. van Roy; bij het 11de bat., de 1ste luit. P. H. Verberne; bij het 14de bat., de 1ste luit. G. J. W. Rhijn; bij het 16de bat., de 1ste luit. J. J. Hennequin; tot 1ste luits.: bij het 1ste bat., de 2de luit. F. M. Muller; bij het 2de bat., de 2de luit. C. H. C. Du-mont; bij het 5de bat., de 2de luit. J. B. Mack; bij het 16de bat., de 2de luit. H. A. E. Tromp; bij het garniz.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de 2de luit. W. Z. Hemptenius; bij het garniz.-bat. van Sumatra's Westkust en onderh., de 2de luit. E. L. G. J. Verdooren; bij het garniz.-bat. van Palembang, de 2de luits. P. de Riemer en J. H. Knijff; bij het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo, de 2de luit. G. J. Gerritsen; tot 2de luits.: bij het 5de bat., de fourier R. G. J. M. de Bruin; bij het 10de bat., de serg.-maj. A. Hissink, de sergeanten J. M. van der Groen, W. Munder, K. H. Clarkson, W. Vasseur en A. W. H. Perelaer, benevens de fourier P. J. Meyboom; bij het 11de bat., de serg. F. J. L. Walpot; bij het 12de bat., de serg.-maj. K. H. A. Haack van der Goes; benevens de sergeanten C. J. Brusse en H. A. Gobius; bij het korps genie en sappeurs; tot maj.: de kap. B. A. de Quay; bij de civile en milit. geneesk. dienst te Kedongkebo, tot officier van gezondh. 1ste kl. F. W. Reif, van de 2de kl.; tot officier van gezondh. 2de kl. F. Perk, van de 3de kl.; bij de militaire geneesk. dienst, tot officier van gezondh. der 2de kl. te Wonosobo, de officier van gezondh. der 3de kl. W. L. Ferné van der Heul; tot apotheker der 2de kl. bij het garniz.-hosp. te Banda, de apotheker der 3de kl. A. J. H. Kieven; bij het wapen der art., bij het personeel, tot kap., de 1ste luit. C. H. A. Raedt van Oldenbarneveld; tot 1sten luit., de 2de luit. J. G. Boekholt.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust en onderh., de officier van gezondh. 3de kl. S. H. A. Begeman; bij de inf.: bij het 42de bat., de 2de luits. J. C. G. Logemann, R. J. Krantz en P. van Drimmelen; aan de expeditie in de Zuid- en Oosterafd. van Borneo zijn toegevoegd: aan den chef over de geneesk. dienst, de officieren van gezondh. 3de kl. J. M. de Jongh, P. C. van Goens en A. H. Dettingmeijer; aan den chef der milit. administr.: de 2de luit.-kwartierm. S. J. van Coeverden; bij het groot milit. hosp. te Willem I, de officier van gezondh. 3de kl. C. A. Prins; zijn overgeplaatst: bij de inf.: bij het 5de bat., de kap. W. Beijerinck; bij het 6de bat. de 1ste luit. H. Demmeni en J. van Hoogelinden; bij het 7de bat., de kap. H. W. van Ooijen; bij het 10de bat., de 1ste luits. J. A. F. van Pabst en W. Broek; bij het 44de bat., de 1ste luits. E. J. B. Bol en J. T. Scheltema; bij het 46de bat., de 1ste luit. A. Bardok; bij het garniz.-bat. der 1ste milit. afd. op Java, de 2de luit. L. F. Nix; bij het garniz.-bat. der stad Batavia, de 1ste luits. M. W. van Gorkum en H. J. C. Janssen; bij de garniz.-komp. der Zuid- en Ooster-afd. van Borneo, de kap. J. Koch; bij het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo, de 1ste luit. A. M. van Meer; bij de milit. administr., als onder-intend. der 2de kl., de kap.-kwartiermeesters G. H. Grouw en E. C. Smets; bij het 5de bat. inf., de luit.-kolonel G. H. von Proeck; bij het 4de bat. inf., de majoor W. van Os; bij het 1ste bat., de 1ste luit. A. Z. Thijssen; bij het 2de bat., de 1ste luit. C. W. H. Behouden; bij het 5de bat., de 1ste luit. W. F. van Stuwe; bij het 7de bat., de kap. H. H. G. Peltzer; bij het 8ste bat., de 1ste luit. S. J. Bruusveld van Hulten; bij het 10de bat., de kap. J. C. Hamakers en de 1ste luit. A. M. van der Meer; bij het 15de bat., de 1ste luit. H. B. F. Engel en H. M. Wagner; bij het 16de bat., de kap. D. M. J. Moltzer; bij het 17de bat., de kap. W. G. de Clercq; bij het garniz.-bat. der stad Batavia, de kap. W. Koch, de 1ste luits. E. J. Valckenaer en J. J. Aitton en de inlandsche 1ste luits. J. Rakarias, A. Meijer, Paney, D. Patie en Sabang; der 2de milit. afd. op Java, de 2de luit. W. Z. Hempenius en de 1ste luit. J. G. H. Groos; van Sumatra's Westkust en onderh., de 1ste luit. H. L. F. de Jacquier de Lompret en de 2de luit. A. J. M. van Lith; der Moluksche eilanden, de kapt. P. R. de Rochemont en J. van Leyden; bij de garniz.-komp. van Rioouw en onderh., de kap. J. L. J. H. Pel; van Timor en onderh., de kap. J. W. C. Kern; bij het korps pupillen, de 2de luit. R. P. de Groot; op zijn verzoek, als 1ste luit.-kwartierm., de tijdelijk bij de milit. administr. gedetacheerde 1ste luit. der inf. M. D. Wijnmalen; bij de geneesk. dienst te Palembang, de officier van gezondh. der 3de kl. J. A. Einthoven, behoorende tot het groot militair hospitaal te Samarang, bij de civile en militaire geneesk. dienst te Patjitan, de officier van gezondheid der 2de kl. A. G. Freyburg; bij de geneesk. dienst ter Sumatra's Westkust en onderh., de officier van gezondh. der 2de kl. H. J. Alken.

Eervol ontslagen.

Uit. Zr. Ms. militaire dienst, de kap. der inf. F. J. Reckers; de 1ste luits. der inf. A. Z. Thijssen en J. G. A. van Leeuwen.

Hersteld in activiteit.

De 2de luitenant der infanterie P. J. Heck.

Op non-activiteit gesteld.

De 1ste luitenant der infanterie L. F. Ruzette; de officier van gezondheid der 3de kl. Th. H. Macgillavry.

Magtiging verleend.

om tijdelijk te detacheren bij de militaire administr., den 1sten luit. der inf. M. D. Wijnmalen; den 1sten luit. der artil. P. L. Berail; den 1sten luit.-adj. der

inf. J. B. de Graaf; den 1sten luit. der inf., adjoint bij den generalen staf, P. van der Weyde en den 1sten luit. der inf. C. W. Schotborgh.

Eervol ontheven.

Wegens ziekte, van de vervulling zijner betrekking, de henoemde directeur van het groot militaire hospitaal te Weltevreden, J. Mazirel.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend,

wegens ziekte, aan den majoor der inf. W. J. Heisterkamp en aan den 1sten luit. der inf. F. J. L. M. Z. baron von Tegnagell; aan den 1sten luit. G. L. P. Wildschut en aan den modelmaker bij den artillerie-constructie-winkel te Soerabaja, F. L. Knippers; aan den 1sten luit. der inf. E. l'Honoré; aan den majoor der inf. J. B. Auffmorth en den kap. der art. J. Niemantsverdriet; aan den kap. der inf. W. J. L. Schmidt en aan den ritm. bij het reg. Oost-Indische kavallerie J. M. Nolthenius van Elsbroek.

Overleden.

W. J. Liefveld, 1ste luit.-kwartierm. der milit. administr., te Weltevreden, den 7den Augustus 1860; — D. Boer, 1ste luit.-kwartierm. der milit. administr., te Samarang, den 10den Augustus 1860; — F. G. Meis, 1ste luit. der inf. op non-activiteit, te Samarang, den 6den Augustus 1860; — A. J. Mulder, 2de luit. der inf., te Soerakarta, den 16den Augustus 1860; — R. J. Caspari, 2de luit. der inf., te Ambong Jajoe, den 9den Augustus 1860; — H. Bleckmann, kap. der genie en sappeurs, te Willem I, den 2den Augustus 1860.

CORRESPONDENTIE.

De plaatsing van eenige ingezonden stukken en beoordeelingen is tot het volgende nummer moeten uitgesteld worden.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1861.

Xde HOOFDSTUK.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de Artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Het Xde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1861, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

1ste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.

Art. 2. Traktementen van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onder-officieren en bedienden, toelagen aan officieren, benevens toelaag voor paarden van den Minister *f* 105,455.50.

Art. 5. Bureau- en locaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,244.50.

Totaal *f* 129,700.—.

2de AFDEELING.

Traktementen, bureaukosten en fouragegelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armée, van de provinciale en plaatselijke staven.

Art. 4. Groote staf *f* 75,208.—.

Art. 5. Generale staf *f* 75,174.—.

Art. 6. Administratie der armée *f* 54,700.—.

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 81,198.—.

Art. 8. Kosten van verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beiden daaruit voortvloeiende uitgaven:

a. gewone uitgaven voor de behoefte van dit onderwerp, mitsgaders remuneratiën aan élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 4,000.—.

b. buitengewone uitgaven tot het bespoedigen der vervaardiging van de topographische kaart der Nederlanden *f* 10,000.—.

Totaal *f* 14,000.—.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, fouragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die van de officieren van gezondheid en der paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onder-officieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk gevoerd wordende *f* 4,251,593.—

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen het Limburgsch Bondscontingent, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,694,985.—

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,766,664.—

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sapeurs, mitsgaders bureaustkosten en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 517,748.—

Totaal *f* 8,010,792.—

IVde AFDEELING.

Art. 13. Remonte *f* 164,000.—

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, die voor de opleiding der kadets en surnumeraire élèves (vreemdelingen) betaald worden *f* 60,000.—

Vide AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatiën, met inbegrip der restitutiën van ten dienste van het Rijk gedane uitschotten *f* 28,000.—

VIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16. Traktementen, toelagen en daggelden van de officieren van gezondheid, niet bij de korpsen ingedeeld, en der kweekelingen bij de militaire geneeskundige dienst, gelijk mede van de administrateurs en verdere geëmployeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de Veeartsenijschool tot opleiding van kweekelingen voor de veterinaire dienst *f* 175,566.—

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen, enz. *f* 259,747.—

Totaal *f* 415,515.—

VIIIste AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten *f* 25,500.—

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden, vergoeding voor geleden schade, uit het kontrakt wegens de transporten te water voortkomende *f* 48,000.—

Ade AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aanleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden voor werklieden, verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, mitsgaders tegemoetkomingen, zoo bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft, Maastricht, Gorinchem, Dordrecht, Luik* enz., en pyrotechnische werkplaatsen, als bij andere etablissementen tot het materieel der artillerie behoorende *f* 259,908.—.

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft *f* 255,200.—.

Totaal *f* 495,108.—.

XIde AFDEELING.

Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren.

Art. 22. Onderhoud, herstellen, veranderen en verbeteren van vestingwerken, militaire gebouwen, dijken, kaden, wegen, bruggen, grachten, en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; werkzaamheden betreffende het bouwen en planten in de nabijheid van de vestingwerken, aankoop van perceelen, het doen van waterpassingen, metingen en peilingen, opzigtkosten, schoonhouden van geniegoederen enz. *f* 576,200.—.

Art. 23. Aankoop, herstellen of verbeteren (op rekening of in daggeld) van kaarten, plans, werktuigen en gereedschappen, tot het meten en teekenen noodig *f* 2,000.—.

Art. 24. Praktische oefeningen der mineurs en sapeurs, met de daarvoor noodige voorwerpen *f* 1,800.—.

Art. 25. Nieuwe werken, uitbreiding of slechten van reeds bestaande, met den aanleve van dien:

a. in de verschanste legerplaats bij *Nijmegen* *f* 400,000.—.

b. in de stelling bij de *Willemstad* *f* 100,000.—.

c. in de legerplaats bij *Milligen* *f* 60,000.—.

d. in de linie van *Utrecht* *f* 50,000.—.

e. te *Helder* *f* 70,000.—.

Totaal *f* 1,060,000.—.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

Art. 26.

a. Onderhoud en herstelling van 's Rijks gebouwen, ook van die, door de gemeenten tot militair gebruik afgestaan en bestemd tot kazernen, stallen, magazijnen als anderzins. Herstellingen en vernieuwingen van meubelen en andere benodigdheden in die gebouwen *f* 90,000.—.

b. Voor eene nieuwe kazerne, te bouwen te *Leeuwarden* *f* 170,000.—.

Totaal *f* 260,000.—.

Verschillende uitgaven.

Art. 27. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt *f* 1,200.—.

Art. 28. Kosten tot verzekering en uitoefening der eredienst bij de militairen, daaronder begrepen tegemoetkoming aan predikanten en onderwijzers, mitsgaders aan Rooms-katholieke en andere geestelijken in kleine garnizoenen *f* 8,400.—.

Art. 29. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loods en f 6,500.—.

Art. 30. Kleine tegemoetkomingen, reisgelden enz., aan gewezen militairen en militaire weduwen f 900.—.

Art. 31. Drukwerk van onderscheiden aard ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken 6,000.—.

Art. 32. Subsidie aan de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt f 12,000.—.

Art. 33. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie, en reisgelden van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers f 7,000.—.

Art. 34. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen, kampements effecten, traktementen, toelagen, bureaukosten, daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van goederen en algemeene kosten f 53,000.—.

Art. 35. Kosten wegens onderhoud van militaire huisgezinnen in de aan het Rijk toebehoorende gestichten te *Ommerschans* en te *Veenhuizen* f 54,000.—.

Art. 36. Gratificatiën f 12,000.—.

Art. 37. Proceskosten van verschillenden aard. *Memorie*.

Art. 38. Subsidie aan het Invalidenhuis te *Leiden* f 3,000.—.

Art. 39. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiersdienst, mitsgaders van medailles voor diensten van onderscheiden aard f 1,000.—.

Art. 40. Kosten vallende op het kamperen van troepen f 80,000.—.

Art. 41. Kosten vallende op telegraphische correspondentie f 100.—.

Totaal f 209,100.—.

XIVde AFDEELING.

Art. 42. Traktementen, soldijen en verdere kosten van het korps maréchaussée, alsmede gratificatiën te verleenen aan met ligchaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées f 208,700.—.

XVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden en wachtgelden.

Art. 43. Overkomplete officieren, twee-derde en non-activiteits-traktementen f 52,000.—.

Art. 44. Pensioenen, gagementen en onderstanden f 1,475,000.—.

Art. 45. Tijdelijke pensioenen en onderstanden, volgens de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 129) f 7,400.—.

Art. 46. Pensioenen aan mindere geëmployeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt (wet van 24 Junij 1834, *Staatsblad* N°. 92) f 5,700.—.

Art. 47. Wachtgelden aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn geraakt f 8,000.—.

Totaal f 1,524,100.—.

XVIde AFDEELING.

Art. 48. Onvoorziene uitgaven f 75,407.—.

Totaal Generaal f 12,990,000.—.

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 en 47, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* N°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 3. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1864.

XDE HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. De begrooting van dit hoofdstuk is opgemaakt in den geest der beraadslagingen, die over dit gewichtig onderwerp hebben plaats gehad, zoo bij het vaststellen der begrooting voor het jaar 1860, als wegens de verhooging, daarop nu onlangs toegestaan.

De Minister is in de gelegenheid geweest zijne inzichten daarover toen te ontwikkelen, en zal dus, zoo hij zich vleit, niet noodig hebben die alhier in het breede te herhalen. Geene noodelooze hervormingen beoogt hij, maar verbetering van het bestaande; bezuiniging en vereenvoudiging waar die mogelijk zullen wezen; doch bovenal het tot stand brengen van een vasten grondslag voor de verdediging des Rijks, waarvan de uitvoering te lang is uitgesteld, en welke intusschen door de tijdsomstandigheden dringend wordt geboden. Hieromtrent zal wel bij niemand eenige twijfel bestaan. De tegenwoordige toestand van ons werelddeel is niet geschikt om gerustheid in te boezemen. De naaste toekomst houdt welligt groote gebeurtenissen in zich besloten, en daarop niet voorbereid te zijn, zou in elk geval onverantwoordelijk mogen worden genoemd.

Uit dit standpunt moeten de ontworpen begrooting en het eindeijfer daarvan beoordeeld worden. De Minister vermeent die uit datzelfde standpunt te moeten toelichten. Hij gaat daartoe over met op te merken dat, indien hij bij zijne optreding in het laatst des vorigen jaars niet bij magte was dadelijk al de uitgaven op te geven die voor 1860 zouden worden vereischt, en derhalve eene supplettoire begrooting heeft moeten indienen, hij thans de ontworpen raming aanbiedt met het voornemen om daarop geene verhooging aan te vragen, ten ware onverwachte staatkundige gebeurtenissen dit mogten vorderen.

De begrooting bevat dan ook gewone en buitengewone uitgaven. De laatste betreffen de passieve verdedigingsmiddelen of uitgaven van materielen aard, waarvan een betrekkelijk klein gedeelte voortaan voor vast op de begrooting zal blijven, terwijl het meerendeel werkelijk als buitengewoon en dus als voorbijgaande is aan te merken.

Wat de active strijdkrachten of het personeel betreft, zijn in deze begrooting opgenomen de kosten der vermeerdering ten vorigen jare aangekondigd. Dienovereenkomstig wordt er een depôt bij het regiment grenadiers en jagers gevoegd; heeft de vesting-artillerie eene uitbreiding bekomen; is het getal paarden bij de veld en rijdende artillerie vermeerderd; is er een artillerietrein opgericht, en is het bataillon mineurs en sapeurs met eene compagnie versterkt.

De buitengewone uitgaven hiervóór bedoeld betreffen:

1°. het wijzigen, zooveel mogelijk, der voorhanden geweren tot getrokkenen.

Het voornemen bestaat, om ook in 1861 dit werk met kracht te blijven voortzetten, zoodat men met grond mag verwachten, dat op het einde des gezegden jaars ruim 100,000 dezer wapens zullen gereed zijn, waarbij dan nog 12,000 tirailleurgeweren moeten worden gerekend. Te gelijker tijd worden de ligte 6pouder-batterijen veranderd in getrokken geschut van 4 pond, terwijl reeds proeven genomen worden om onze zware bronzen vuurmonden van trekken te voorzien, en tot ver dragend en juist treffend kust- en vestinggeschut in te rigten. Men mag verwachten, dat in den loop van het volgend jaar al onze 6pouder-veldbatterijen, en bovendien minstens een vijftigtal zware vuurmonden, tot getrokken geschut zullen zijn gewijzigd.

2°. het verder voortzetten der werkzaamheden tot voltooiing onzer verdedigingswerken. Dit gewigtig belang, zoowel als hetgeen hiervoor ten opzichte der voorgenomen werkzaamheden bij de artillerie is gezegd, wordt hierna breeder, bij het toelichten der betrekkelijke afdelingen, besproken.

3°. Reeds bij de behandeling der begrooting voor het loopend dienstjaar is er op gewezen, dat, wanneer de kosten van huisvesting der troepen en het stallen der paarden niet meer door de gemeenten, waar de troepen garnizoen houden, gedragen, maar ten laste van 's Rijks schatkist gebragt moeten worden, dit van zelf aanleiding zal geven tot eene aanzienlijke verhooging van uitgaven voor het bestuur van Oorlog. Ten einde evenwel de belangen der schatkist zooveel mogelijk te behartigen, zonder die der gemeenten te kort te doen, is als beginsel aangenomen, dat de gemeentegebouwen, thans tot militair gebruik bestemd, met de daarin behoorende meubelen kosteloos ten gebuike aan het Rijk zullen worden afgestaan, en, aanvang nemende met den 1sten Januarij 1861, door de zorg van het bestuur van Oorlog voor rekening van het Rijk onderhouden en, zoo noodig, verbeterd; terwijl, wanneer die gebouwen enz. niet meer voor militair gebruik noodig worden geoordeeld, zij aan de gemeenten zullen worden teruggegeven in den staat, waarin zij zich dan bevinden.

Op deze grondslagen zijn in den loop van dit jaar met de gemeentebesturen onderhandelingen geopend, en hoewel nog niet alle zich tot eene zoodanige overeenkomst genegen hebben verklaard, zijn toch verreweg de meeste besturen daartoe bereid, zoodat alsnu, te beginnen met het jaar 1861, de kosten voor het onderhoud der gebouwen, dienende tot huisvesting der troepen en het stallen der paarden, ten laste van 's Rijks schatkist zullen worden gebragt. Ten gevolge daarvan moet de begrooting van Oorlog met eene som van f 260,000 worden verhoogd, onder welke gelden echter de kosten zijn begrepen voor den opbouw eener kazerne te Leeuwarden, die als buitengewone uitgaven dienen te worden aangemerkt.

Na deze algemeene beschouwing zal de Minister overgaan tot het behandelen der thans ingediend wordende begrooting, in zooverre die, ten aanzien van het verschil tusschen de tegenwoordige raming met die voor het loopende jaar, eene meer bijzondere toelichting der onderdeelen vereischt.

1STE AFDEELING.

Kosten van het Departement.

§ 2. Overeenkomstig de toezegging, daaromtrent door den Minister gedaan, heeft hij met oplettenheid nagegaan voor welke vermindering het personeel en voor welke vereenvoudiging de zaken vatbaar zijn. Met opzigt tot dit laatste punt is bereids een aanvang gemaakt door het opheffen der brigades bij de wapens der infanterie en kavallerie en der zoogenaamde provinciale kommandementen. Wel waren die kommando's sedert geruimen tijd zooveel doenlijk vereenigd en waren de brigade-kommandanten met de provinciale kommando's belast, doch die uiteenlopende betrekkingen moesten altijd uit elkander worden gehouden. Dit gaf veel bezwaar en omslag. De inspecteurs der kavallerie en

artillerie waren tevens, in zekeren zin, bevelhebbers dier wapens; de inspecteur der infanterie was dit niet. Hier bestond dus eene ongelijkheid, welke weggenomen behoorde te worden. Er moest in dit alles meer eenheid en gelijkvormigheid gebragt worden; hetgeen, zoo de Minister vertrouwt, heeft plaats gehad door de verdeeling van het Rijk in zeven militaire afdeelingen, aan het hoofd waarvan bevelhebbers gesteld zijn, die in de geheele uitgestrektheid van hun ressort met het kommando over alle wapens en verrigtingen, de militaire dienst betreffende, belast zijn, en aan wie door den Minister een aantal werkzaamheden zijn opgedragen, welke anders de regtstreeksche bemoeijingen van het departement vorderden. Ten einde van deze nieuwe inrigting een volledig overzicht te geven, heeft de Minister de eer hier niet alleen exemplaren bij te voegen van de tot de zaak betrekkelijke besluiten des Konings, maar ook van de door hem uitgevaardigde instructiën (1). De werkkring der inspecteurs van de infanterie, kavallerie en artillerie is bij die gelegenheid mede herzien en in zamenhang gebragt met die der bevelhebbers in de militaire afdeelingen. Exemplaren der instructiën voor die inspecteurs worden insgelijks hierbij overgelegd.

Ten einde de uitgaven voor het personeel der beampten zooveel mogelijk te verminderen, heeft de Minister moeten besluiten om gevolg te geven aan het reeds door zijn voorganger bij het indienen der begrooting voor 1859 geuit voornemen, om de burgerlijke ambtenaren, die door dienstjaren en ouderdom daarvoor het radicaal bezitten, te rekenen van 1°. Januarij 1861, voor pensioen in aanmerking te brengen. Hierdoor en door het brengen eener wijziging in het stelsel van militaire schrijvers, die op hunne tegenwoordige traktementen eene groote uitgaaf vorderen en die opvolgend zullen worden vervangen door militaire schrijvers, daartoe op een daggeld bij het Departement van Oorlog te detacheren, zal voorloopig eene vermindering van uitgaven op deze afdeeling worden verkregen van f 10,085, welke vermindering wel niet dadelijk effect zal hebben; omdat zij natuurlijk in den eersten tijd door de pensioenen wordt opgewogen; doch die uitgaven zijn uit den aard meer als afloopende betalingen dan als vaste uitgaven te beschouwen; terwijl de vermindering op die voor de schrijvers ook gaandeweg zal plaats vinden.

II DE AFDEELING.

Verskillende staven en dienstvakken.

§ 5. De in deze afdeeling voorkomende staven en dienstvakken hebben eenige wijzigingen ondergaan, hoofdzakelijk ten gevolge der instelling van de zoo even genoemde militaire afdeelingen, waardoor de vroegere indeeling der korpsen infanterie en kavallerie in brigades is vervallen en de administrative directiën zijn opgeheven.

In iedere militaire afdeeling bevindt zich een generaal-majoor, aan wien het territoriaal gezag en het bevel over de troepen in de afdeeling is opgedragen, en die zich tevens volkomen bekend moet maken met alles wat de verdediging betreft van het gedeelte des Rijks waarin hij het bevel voert.

Aan iederen bevelhebber zijn de noodige officieren van den generalen staf toegevoegd, en in elke afdeeling bevindt zich een intendant of onderintendant tot het waarnemen van de administrative dienst en ter verdere beschikking van den militair bevelhebber.

Voor deze afdeeling wordt alsnu aangevraagd..... f 278,280,—
hiervan moet men aftrekken hetgeen bij de staven der infanterie
en kavallerie minder wordt gebragt voor de traktementen, four-
ragegeld en enz. der generaals, thans bij den grooten staf berekend. f 59,459,25

Voor 1860 is toegestaan..... » 258,820,75
» 212,156,—

Vershil..... f 26,684,75

(1) Deze stukken zijn, ter inzage van de leden der Kamer, ter griffie nedergelegd

welk verschil is ontstaan door eenige traktementsverhooving ten gevolge van bevordering in rang van adjudanten des Konings; door het aanstellen van een majoor en een kapitein, die bij den generalen staf aan het compleet ontbraken; door eene vermeerdering bij het korps intendanten van twee onder-intendanten der 1ste en twee van de 2de klasse, en door eene, sedert lang noodzakelijke, doch geringe vermeerdering van de traktementen der plaatselijke adjudanten, ad f 100 's jaars.

III DE AFDEELING.

Wapen der infanterie.

§ 4. Overeenkomstig hetgeen ten vorigen jare is te kennen gegeven, zal thans, krachtens Zr. Ms. besluit van den 24sten Julij 1860, n°. 64, aan het regiment grenadiers en jagers een depôt worden toegevoegd. Ook is bij 's Konings besluit van den 17den Februarij 1860, n°. 60, bepaald, dat de officieren van gezondheid voortaan in de formatie der korpsen, waarbij zij dienst doen, zullen worden begrepen. Hunne traktementen worden dienvolgens thans bij de korpsen uitgetrokken. Daarentegen is de staf van het wapen verminderd met de traktementen enz. der generaals, die nu, zoo als hierboven is gezegd, bij den grooten staf zijn berekend. Bovendien is, ten gevolge der vereenvoudigde instructie, de oefeningstijd der miliciens bij hunne eerste opkomst onder de wapenen, in plaats van op zes, op vijf maanden gesteld kunnen worden. Overigens is de berekening der behoeften voor het dienstjaar 1861 gegrond op de sterkte der korpsen, zoo als die in de begrooting voor het jaar 1860 voorkomt.

Niettegenstaande de vermeerdering van het regiment grenadiers en jagers met een depôt, en de alhier in rekening gebragte traktementen der officieren van gezondheid, wordt voor het wapen der infanterie, waarvoor ten behoeve van het dienstjaar 1860 is toegestaan..... f 4,246,756,15
 voor 1861 geraamd..... » 4,251,593,—
 dus minder..... f 15,541,15

Wapen der kavallerie.

§ 5. In de sterkte van den staf van het wapen en der korpsen, zoo als die tot grondslag diende der berekening voor de behoeften van het jaar 1860, hebben eenige wijzigingen plaats gehad. Bij den staf zijn namelijk geene generaals-majoor en bij ieder regiment één majoor minder uitgetrokken. Daarentegen is de staf met een ritmeester, toegevoegd aan den inspecteur van het wapen, en het 5de regiment met een ritmeester voor speciale diensten vermeerderd. Ook hier zijn de officieren van gezondheid in de formatie der korpsen begrepen en voor hunne traktementen berekend.

Gelet op de tegenwoordige marktprijzen van haver, hooi en stroo, laat het zich aanzien, dat de prijzen der fourrages in dit jaar niet zoo gunstig zullen uitvallen als bij de laatste aanbesteding het geval is geweest. Het wordt mitsdien raadzaam geacht, voor dit onderwerp iets meer te ramen dan voor 1860 wordt betaald. Mogten echter bij de aanbesteding, die in het laatst der volgende maand zal plaats hebben, lagere prijzen worden bedongen, dan zal de Minister op het voetspoor van vorige jaren, door het indienen eener nota van wijziging van dit wets-ontwerp, eene vermindering voorstellen.

Verder wordt hier opgemerkt, dat, aangezien het voornemen bestaat om, te beginnen met den 1sten Januarij aanstaande, het onderhoud der kazernen, stallen, meubelen enz. voor rekening van het Rijk te doen plaats hebben, daardoor ook de stalgelden, die tot dusverre aan de gemeenten werden betaald, komen te vervallen en dan ook hier niet zijn uitgetrokken.

Vergelijkt men nu hetgeen voor het jaar 1860 is toegestaan, ad *f* 1,706,202,50^s met de raming voor het nieuwe dienstjaar, ad..... » 1,694,983,— dan blijkt dat voor 1861 minder wordt geraamd..... *f* 11,217,50^s

Wapen der artillerie.

§ 6. De reeds ten vorigen jare bij dit wapen voorgenomen verbeteringen zijn in den loop van dit jaar tot stand gebracht. Bij 's Konings besluit van den 29sten Januarij 1860, n°. 75, is het regiment veld-artillerie met twee kompagnien artillerie-transporttrein en 241 paarden, ieder regiment vesting-artillerie met eene kompagnie, en elk der daarbij bestaande kompagnien met 15 kanonnières vermeerderd; terwijl ook bij het regiment rijdende artillerie het aantal paarden met 81 is verhoogd.

Verder heeft de staf van het wapen eene geringe wijziging ondergaan, en zijn ook hier, even als bij de andere wapens, de officieren van gezondheid in de formatie der korpsen opgenomen en voor hunne traktementen berekend.

Ten gevolge van dit een en ander zijn voor het wapen der artillerie voor het dienstjaar 1861 meer gelden berekend dan voor 1860 toegestaan. Thans wordt geraamd..... *f* 1,766,664,—

Voor 1860 is toegestaan..... » 1,655,801,15

Er wordt dus meer geraamd..... *f* 152,862,85

Dat verschil tusschen de raming voor 1861 en hetgeen voor 1860 is toegestaan zou nog grooter geweest zijn, ware het niet dat ook hier, voor zooverre de vesting-artillerie en pontonniers betreft, de eerste oefeningstijd der miliciens tot op vijf maanden is teruggebracht, terwijl tevens, gelijk ook bij de kavallerie-korpsen heeft plaats gehad, geene gelden voor het stallen der paarden zijn uitgetrokken.

Wapen der genie.

§ 7. Voor 1861 wordt geraamd..... *f* 517,748.—
Voor 1860 is toegestaan..... » 284,910,59^s

Er wordt dus meer aangevraagd..... *f* 52,837,60^s

Die verhooging vloeit hoofdzakelijk voort uit Zijner Majesteits besluit van den 24sten Julij 1860, N°. 65, waarbij gevolg is gegeven aan de mede reeds ten vorigen jare voorgenomen vermeerdering van het bataillon mineurs en sapeurs met eene kompagnie, en van elke kompagnie met één luitenant en twee sergeanten. In de formatie ook van dat bataillon is een officier van gezondheid opgenomen en diens traktement daarbij berekend.

De eerste oefeningstijd der miliciens is, even als bij de infanterie en vesting-artillerie, ook bij de mineurs en sapeurs op vijf maanden bepaald.

IVde AFDEELING.

Remonte.

§ 8. Ten gevolge der vermeerdering die in den loop van dit jaar bij het wapen der artillerie heeft plaats gehad, is het getal paarden bij de veld- en rijdende artillerie met 525 verhoogd. Hierin heeft men kunnen voorzien door de paarden, die ten gevolge der buitengewone aanschaffing van paarden in 1859 boventallig waren. Er behoeft dus slechts gerekend te worden op het gewone verlies van $\frac{1}{8}$ der aanwezige paarden, dat van zelf meer bedraagt dan voor 1860 werd bepaald; waarbij nog in aanmerking moet worden genomen, dat

voor laatstgemeld jaar voor de gewone behoefte gerekend was op de toen overkomplete paarden.

Dit een en ander veroorzaakt, dat tot aanvulling van het gewone verlies aan paarden voor het jaar 1861 *f* 29,000 meer moet worden aangevraagd dan voor 1860 noodig was.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

§ 9. Ten behoeve dezer inrigting wordt voor het dienstjaar 1861 eene som van *f* 9,585.60 meer geraamd dan voor 1860 is toegestaan.

Dit is in de eerste plaats het gevolg van de omstandigheid, dat ook hier, even als bij de wapenkorpsen, de traktementen van de officieren der geneeskundige dienst zijn berekend, welke vroeger in de VIIde afdeeling werden uitgetrokken. Ten andere is die verhooging het gevolg van een minder te ontvangen bedrag aan bijdragen der kadets, doordien er meer kadets voor het wapen der infanterie, waarvoor slechts *f* 450 wordt betaald, en minder voor de overige wapens, die *f* 600 bijdragen, zullen aanwezig zijn.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

§ 10. *Art.* 16. Ter betere voorziening in de geneeskundige dienst bij het leger is het personeel bij dat dienstvak bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten Februarij 1860, N°. 60, met elf officieren vermeerderd, en tevens bepaald, dat in de formatie der korpsen het noodig aantal officieren van gezondheid zal worden opgenomen, en, even als vóór 1841, ook voor traktementen en toelagen daarbij berekend. Met het bedrag dier traktementen enz. is dan ook, gelijk hiervoor reeds is vermeld, de raming der behoeften voor de verschillende wapenkorpsen verhoogd, zijnde op dit artikel, dat daarom minder bedraagt dan voor 1860 is toegestaan, slechts de traktementen en toelagen uitgetrokken voor de officieren van gezondheid, die bij het algemeen bestuur en bij de verschillende hospitalen en garnizoens-infirmeriën zijn geplaatst.

Art. 17. Hoewel de zeer ongunstige gezondheidstoestand, waarin het leger in 1859 verkeerde, eene merkbare verbetering heeft ondergaan, is het getal der militairen, die thans nog in de verschillende zieken-*et*-abslissementen worden verpleegd, aanzienlijker dan in vorige jaren, terwijl voor alsnog weinig vooruitzicht bestaat dat hierin spoedig vermindering zal ontstaan. Dit is dan ook de reden welke er toe heeft geleid, om voor deze zoo onzekere en wisselvallige dienst iets meer te ramen dan voor 1860 is toegestaan; te meer omdat het nu reeds te voorzien is, dat de behoeften ten deze jare niet geheel uit de gelden, voor het hierbedoeld artikel toegestaan, zullen kunnen worden bestreden.

IXde AFDEELING.

Scheeps- en wagenvrachten.

§ 11. Volgens het thans nog in werking zijnde contract met den aannemer der transporten te water wordt per uur afstand voor iedere ton scheepsruimte betaald 7,2 cent. Bedoeld contract met ultimo December 1860 eindigende, heeft in den loop van dit jaar eene nieuwe aanbesteding plaats gehad, waarbij aan den minsten inschrijver de waarneming van deze belangrijke dienst is toegewezen tegen den prijs van 9,85 cent per uur en per ton scheepsruimte. Er zal dus voor de transporten te water ruim een derde meer moeten worden betaald; en wanneer men aanneemt, dat de verzendingen als anderzins in het volgende

jaar gelijk zullen zijn aan die waarop men voor 1860 heeft gerekend, dan volgt daaruit, dat voor dit onderwerp in 1860 zeker eene som van f 10,000 meer zal noodig wezen.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie.

§ 12. Het groot verschil tusschen hetgeen voor deze afdeeling thans wordt geraamd, en de gelden daarvoor bij de begrooting voor 1860 toegestaan, is een gevolg:

- 1°. van het gering bedrag der gelden, op de begrooting voor 1860 gebragt; en
- 2°. van de belangrijke werkzaamheden, die de Minister zich voorstelt, vooral met het oog op de invoering van getrokken geschut, in het jaar 1861 te doen verrigten.

Ad 1um. De gelden, op de begrooting van 1860 voor deze afdeeling toegestaan, toch zijn werkelijk gering te noemen, in vergelijking van hetgeen voor het materieel der artillerie in vorige jaren is noodig geacht. Men kon zich echter bij het opmaken van gemelde begrooting tot deze geringe som bepalen, omdat in 1859 vele behoeften uit de voor dat jaar buitengewoon toegestane middelen waren aangeschaft, en, bij het veranderen der omstandigheden, in mindering zijn gebragt van het benoodigde voor 1860. Zoo zijn op de begrooting voor 1860 de sommen voor den aankoop van touw, leder, benoodigheden voor slaghoedjes en ernstvuurwerken, brandbluschgereedschap, patroonpapier en saai, voor *memorie* uitgetrokken; terwijl de gelden voor den aankoop van vele andere behoeften benoodigd, vooral die tot aankoop van metalen, tot aankoop en onderhoud van bruggenhout en pontonmaterieel, tot aankoop van werktuigen en gereedschappen en het verkappen van vijlen, tot aankoop van steenkolen, cokes enz., zeer laag zijn gesteld. Ook zijn daarbij geene gelden voor den aankoop van vizieren voor getrokken geweren gebragt, daar men uit de in 1859 buitengewoon toegestane middelen eene belangrijke hoeveelheid dier vizieren had aangeschaft, die echter op het einde dezes jaars geheel zullen zijn aangewend, zoodat, bij het opmaken der begrooting voor 1861 weder gerekend is moeten worden op de aanschaffing der vizieren voor de geweren, welke in dat jaar tot getrokkenen zullen worden veranderd.

Ad 2um. Bij het opmaken der begrooting voor dit onderdeel is de Minister uitgegaan van de navolgende overwegingen:

1°. dat de gunstige toestand, waarin het materieel der artillerie over het algemeen verkeert, niet mag verminderen, en de voorraad der magazijnen, *vooral in tijden als de tegenwoordige*, niet mag worden uitgeput;

2°. dat het volledig uitrusten van het leger te velde met getrokken geschut, waarmede reeds een aanvang is gemaakt, met kracht moet worden voortgezet, en dat, zoo spoedig mogelijk, de kustbatterijen en de vestingen, voor zooveel noodig, van getrokken vuurmonden behooren te worden voorzien, tot welker invoering reeds proeven worden genomen;

3°. dat, in afwachting van den volledige uitslag der proeven met geweren van een nieuw model, na de reeds tot stand gebragte bewapening van het leger met getrokken geweren van het bestaand model, de magazijnen, zoo spoedig doenlijk, van een genoegzamen voorraad dezer geweren en daarbij behoorende puntkogels moeten worden voorzien, ten einde daarmede voor alle mogelijke gebeurtenissen gered te zijn.

De Minister stelt zich dan ook voor, met de op deze afdeeling gevraagde gelden de hieronder vermelde werkzaamheden in 1861 te doen uitvoeren:

1°. het inrigten van getrokken geschut voor het leger te velde en, bij gunstige uitkomsten der weldra te nemen proeven, ook, zooveel mogelijk, voor de kustbatterijen en de vestingen; het aanmaken der daarbij behoorende projectilen en opzetten; het aanbrengen van kleine wijzigingen, die het materieel voor het gebruik van getrokken geschut moet ondergaan, enz.; alsmede het doen der

noodige onderzoekingen om bij den belangrijken vooruitgang, die bij dat geschut wordt waargenomen, steeds op de hoogte te blijven van hetgeen elders geschiedt;

2°. het wijzigen van $\pm 55,000$ gewone geweren tot getrokkenen, met den aanleve van dien, en waardoor het aantal dezer geweren op het einde van het jaar 1861 zal bedragen ruim 100,000, behalve 12,000 voorhanden tirailleur-geweren;

3°. het omgieten van een zoo groot mogelijk aantal der 50 millioen voorhanden ronde geweerkogels tot puntkogels voor getrokken geweren;

4°. het voortzetten van den aanmaak van paardentuig voor de artillerie;

5°. het veranderen van $\pm 12,000$ infanterie-sabels tot een verbeterd model;

6°. het voldoen aan de belangrijke eischen van materieel voor de koloniën, voor marine enz.;

7°. het zooveel mogelijk afwerken van het nog voor de uitrusting der vestingen noodige artillerie-materieel, hetgeen, door de vele werkzaamheden voor de proeven met getrokken geschut, niet zoo spoedig als aanvankelijk was vermoed, heeft kunnen geschieden; het aanmaken van affuiten en voertuigen in vervanging van onbekwaam gewordenen; het herstellen van defect materieel en het tot stand brengen van verdere inrigtingen voor getrokken geschut.

Door deze belangrijke verrigtingen, die voor zooveel zij de getrokken vuurmonden en geweren betreffen, *als buitengewone te beschouwen zijn*, worden ook gewettigd de verhoogde sommen welke, in vergelijking met die der loopende begrooting, voor de daggelden en werkloonen in de verschillende onderdeelen van art. 20 zijn uitgetrokken. Hoewel het door het in elkander grijpen der verschillende werkzaamheden in de etablissementen, niet wel mogelijk is het bedrag van het *buitengewone* op deze afdeeling met genoegzame juistheid op te geven, zoo vermeent de Minister het gerustelijk op f 200,000 te mogen stellen. Die som van de geheele raming dezer afdeeling aftrekkende, verkrijgt men nagenoeg hetzelfde cijfer als hetwelk in vroegere jaren gemiddeld werd aangevraagd.

De Minister vertrouwt dat de op deze afdeeling aangevraagde gelden voldoende zullen zijn om al de hiervóór vermelde werkzaamheden ten uitvoer te brengen. Met volkomen zekerheid is dit echter vooraf niet te zeggen; het zal geheel afhangen van de uitkomsten, die ten aanzien van het kust- en vestinggeschut, tot getrokken gewijzigd, zullen worden verkregen. Slaagt men met deze inrigting op even gelukkige wijze als met het veldgeschut, alsdan bestaat het geground vooruitzicht, dat wij met de gevraagde middelen op het eind des volgende jaars in het bezit zullen zijn van eene vrij aanzienlijke hoeveelheid getrokken geschut van zwaar kaliber.

Daar het voor een kleinen Staat niet mogelijk is voor de daarstelling van dergelijk geschut zoo aanzienlijke sommen te besteden, als in de laatste tijden door groote Rijken is gedaan, die nog voortdurend ongehoorde sommen tot dat einde uitgeven, zoo is het gelukkig, dat men bij ons, op eene betrekkelijk weinig kostbare wijze, het bestaande geschut in getrokken kan veranderen. Het is den Minister hoogst aangenaam nu reeds te kunnen verklaren, dat men hiermede voor het veldgeschut op eene allezins volkomen wijze is geslaagd door het volgieten, op het kaliber van 4 pond opboren en vervolgens trekken der ligte kanons van 6 pond, waardoor wij veldvuurmonden hebben verkregen, die geenszins behoeven achter te staan, voor zoover zulks uit de van elders ontvangen rapporten is af te leiden, bij de nieuw geprojecteerde getrokken kanons van hetzelfde kaliber in Frankrijk, Spanje, Rusland enz. ingevoerd; terwijl zij bovendien het groote voordeel hebben van geen nieuw affuitage te behoeven. Op dat voetspoor wordt thans een kanon van 50 pond voor de kustverdediging ingerigt, en er bestaat reeds eenig geground vertrouwen, dat de proeven met dien vuurmond de verwachting niet zullen te leur stellen.

Er zijn op deze afdeeling geene gelden uitgetrokken voor de aanschaffing van geweren van een nieuw model, omdat de proeven met deze vuurwapenen nog

niet zijn afgeloopen. De Minister acht het bovendien raadzaam, ten opzichte der keuze van zoodanig geweer, met de meestmogelijke omzigtigheid te werk te gaan, vermits omtrent de juiste grootte van het voor de getrokken geweren meest geschikte kaliber in de meeste Staten nog voortdurend onzekerheid schijnt te bestaan, en zelfs volgens onlangs ingekomen berichten, het kaliber van het alhier in beproeving gegeven Zwitsersch geweer van 10 op 12 strepen zou zijn vergroot.

De Minister acht het alzoo raadzaam, den geheelen afloop der proeven met de verschillende getrokken geweren af te wachten, alvorens eene beslissing te nemen in eene zaak, waarbij de belangen der schatkist zoo zeer zijn betrokken; en dit kan nu bovendien zonder het minste gevaar geschieden, omdat door de spoedige voorziening van het leger met getrokken geweren van het bestaande model, onze infanterie in bewapening geenszins ten achteren staat bij die der meeste Europeesche Staten.

Bij deze afdeeling worden op den ten vorigen jare gevolgden weg gevoegd:

a. de opgaven van het in de magazijnen der artillerie en in gebruik bij het leger voorhanden artillerie-materieel, en van den voorraad grondstoffen op 1 Januarij 1860;

b. de opgaven van de voorhanden getrokken en tirailleur-geweren, alsmede van het aanwezige getrokken geschut op 1 Augustus 1860.

XIde AFDEELING.

Materieel der Genie.

§ 15. Deze afdeeling, die tot nog toe slechts uit één artikel bestond, is thans in vier artikelen verdeeld.

Het bedrag van het eerste artikel is hetgeen jaarlijks voor onderhoud, herstellingen, verbeteringen van gebouwen en vestingwerken en andere behoeften voor de dienst der genie wordt vereischt.

De sommen van het tweede artikel, voor het leveren enz. van kaarten, plans, werktuigen enz., en van het derde artikel, voor de praktische oefeningen der mineurs en sapeurs, zijn iets hooger gesteld dan in de toelichtende staten van vroegere begrotingen, omdat er vermoedelijk voor die onderwerpen, voornamelijk wegens de behoefte aan werktuigen tot meten en waterpassen en ten gevolge der uitbreiding van het bataillon mineurs en sapeurs, meer dan in vorige jaren zal noodig wezen.

In het vierde artikel zijn begrepen de uitgaven voor de gedeelten van verdedigingswerken die in 1861 vermoedelijk zullen kunnen worden uitgevoerd, en wel in de verschanste legerplaats bij Nijmegen, in de stelling van Willemstad, in die van Helder-Textel en eindelijk tot verbetering der inundatiemiddelen in de Utrechtsche linie.

De kosten van de verschanste legerplaats bij Nijmegen met het bruggenhoofd te Lent, zijn geschat op ongeveer f 750,000; doch aangezien dat geheele werk niet in één jaar zou kunnen worden ondernomen, heeft men zich bepaald om voor 1861 eene som van f 400,000 aan te vragen tot daarstelling der werken op den linker Waaloever.

De kosten der werken, die nog op het zuidelijk frontier moeten worden uitgevoerd, zijn geschat op omstreeks f 500,000. Om dezelfde reden als hierboven vermeld, is in dit artikel slechts eene som van f 100,000 gebragt voor de stelling van Willemstad, om welke te voltooien op de begrooting van een volgend jaar nog f 70,000 of f 80,000 zullen moeten worden aangevraagd.

In het fort Erfrins te Helder ontbreekt een gebouw tot verpleging van zieken in oorlogstijd, dat tevens in vredetijd tot berging van materieel kan worden gebruikt. Bovendien zullen nog de binnenzijden der borstweringen van kustbatterijen met muren moeten worden bekleed. Voor de kosten dier werken is in de begrooting gebragt de som van f 70,000.

Het is volstrekt noodig, de middelen tot het stellen en behouden der onderwaterzettingen in de Utrechtsche linie te verbeteren. Behalve een stortbed achter de sluis te Honswijk, zullen eenige sluizen verbeterd en gemaakt en kanalen gegraven moeten worden. Voor die werken is eene som van f 50,000 in dit artikel der begrooting uitgetrokken.

Eindelijk is nog in dit artikel eene som van f 60,000 gesteld voor de werken in de legerplaats bij Milligen, welke vermoedelijk voldoende zal wezen tot voltooiing der blijvende inrigtingen dier legerplaats; en al mogt dit niet het geval zijn, dan zouden toch zeker daarvoor geene belangrijke sommen meer behoeven te worden uitgegeven. De gelden op dit artikel voor verdedigingswerken, ad f 620,000, uitgetrokken, zoomede die welke tot gelijk einde op de onlangs toegestane suppletoire begrooting, ad f 440,000, voorkomen, te zamen eene som van f 1,060,000 uitmakende, strekken in mindering der zes millioen, door den Minister tot voltooiing onzer defensiewerken noodig geacht, en dit zal het geval wezen met al de gelden die bij volgende begrootingen voor nieuwe werken of gedeelten daarvan zullen worden aangevraagd. De meest mogelijke zuinigheid zal daarbij worden in acht genomen. De te maken werken zullen niet uitgebreider, met niet meer, niet grooter defensieve gebouwen voorzien wezen dan volstrekt noodig is, in dier voege dat zij niet meer dan de betrekkelijke sterkte verkrijgen, welke zij in verband met het geheel behoeven.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

§ 14. Zoo als reeds in den aanvang dezer memorie is te kennen gegeven, zullen de gemeenten, die tot dusverre voor hare rekening voorzagen in het onderhoud der gebouwen en meubelen, dienende tot huisvesting der troepen, tot het stallen der paarden, tot magazijnen enz., aanvang nemende met den 1sten Januarij 1861, daarvan worden ontheven, en zal dat onderhoud voortaan voor rekening van het Rijk plaats hebben.

Ten einde deze voorzeker belangrijke uitgaven, grootendeels nieuw voor de begrooting van het Departement van Oorlog, in haar geheel te kennen, komt het dienstig voor, die te zamen in een afzonderlijke afdeeling uit te trekken, en daarbij dus ook die gelden te begrijpen, welke voor het onderhoud van de weinige aan het Rijk behorende kazernegebouwen vroeger in de XIde afdeeling, het materieel der genie, werden uitgetrokken. Eene juiste schatting van hetgeen voor het jaarlijks onderhoud der hier bedoelde gebouwen, meubelen als anderzins noodig zal wezen, is nog niet doenlijk geweest. Om evenwel hier met eenige zekerheid te werk te kunnen gaan, zijn aan de gemeentebesturen opgaven gevraagd van hetgeen door hen jaarlijks voor dat onderwerp op de gemeentebegrotingen werd uitgetrokken, en het is naar die opgaven, dat de raming voor het gewone onderhoud heeft plaats gehad, gelijk nader uit den toelichtenden staat kan blijken.

De uitgaven voor het kazernement zullen wijders verdeeld worden in gewone en buitengewone, en onder de laatste begrepen worden die voor het daarstellen van nieuwe kazernen, stallen als anderzins, gelijk nu reeds geschiedt voor eene nieuwe kazerne te Leeuwarden, ter vervanging van die welke in den nacht van 14 op 15 Junij jl. is afgebrand.

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

§ 15, Art. 54. Aangezien al te troepen infanterie, kavallerie en artillerie, die in het kamp bij Milligen vereenigd worden, in tenten zullen gelegd zijn, zoo bestaat er eene grootere behoeften aan die voorwerpen; en daar deze in het

magazijn te Delft zullen worden vervaardigd, heeft dit aanleiding gegeven om op het hier bedoeld artikel eene som van f 5000,— meer te ramen dan voor het jaar 1860 is toegestaan.

Art. 50. Ten einde voort te gaan met het leger op ruimer schaal te oefenen en eene eenparige ontwikkeling in het krijgswezen te bevorderen, zal ook in het volgend jaar een gedeelte van het leger in het kamp bij Milligen worden vereenigd; doch in plaats van slechts één regiment kavallerie aan die oefeningen te doen deelnemen, gelijk dit jaar plaats heeft, bestaat het voornemen om daartoe voor het vervolg twee regementen kavallerie te bestemmen, en daarenboven nog twee andere regementen van dat wapen, met eene batterij rijdende artillerie, gedurende eene maand afzonderlijk in gemelde legerplaats te vereenigen. Dit is dan ook de reden, waarom voor de kosten, vallende op het kamperen van troepen, voor het jaar 1861 eene som van f 14,000,— meer wordt geraamd dan voor 1860 is toegestaan.

XVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen en wachtgeld.

§ 16. De vereischte opgaven wegens deze onderscheidene categoriën zijn bij de stukken tot de begrooting betrekkelijk gevoegd.

De Minister van Oorlog,

(get.) DE CASEMBROOT.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1861.

XDE HOOFDSTUK.

VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS DER TWEDE KAMER VAN DE STATEN-GENERAAL.

De overweging in de afdelingen der Kamer van het ontwerp van wet tot vaststelling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1861, betreffende de uitgaven voor *het Departement van Oorlog*, heeft tot de volgende uitkomsten geleid.

§ 1. Door vele leden werd bij deze overweging de volstreckte noodzakelijkheid van het tot stand komen eener goede wet op de sterkte en inrigting der nationale militie op den voorgrond gesteld, en tevens beweerd, dat ook die regelingswet weinig zou baten, indien niet òf te gelijk òf althans kort daarna de mede bij art. 189 der Grondwet gevorderde wet op de schutterijen werd vastgesteld. Geheel het stelsel der verdediging van ons land rust, zeiden zij, op het beginsel van volkswapening. Onze werkelijk dienstdoende krijgsmagt behoort niet meer te zijn dan eene kern, om welke in tijd van nood geheel de militie en schutterijen zich scharen. Volgens vroegere opgaven is bij oorlogsgevaar tot verdediging des lands een leger van 100 à 110,000 man noodig, waarvan de grootste helft uit de schutterijen is zamensteld en de wederhelft voor verre het meerendeel uit miliciens bestaat. Die schutterijen zijn thans slecht ingerigt; ja zelfs grootendeels bij plotseling rijzend oorlogsgevaar ten eenemale onbruikbaar. De inrigting der militie laat mede zeer veel te wenschen over, al ware het slechts omdat, gelijk thans, in strijd met den wil der Grondwet, de zaken nog loopen, steeds eene geheele ligting daarvan geacht moet worden niet tot het strijdbare deel des legers te behooren. En moest het dan niet bevreemden, dat de Minister van Oorlog de uitgaven van zijn departement aanmerkelijk verhoogt en aan vestingwerken en het vervaardigen van betere wapenen zeer aanzienlijke sommen te koste legt, terwijl de hoofdkracht onzer verdediging verwaarloosd wordt, of, met andere woorden, aan de levende strijdkrachten zooveel ontbreekt? Kon eenig Minister van Oorlog zich verantwoord rekenen, zoolang hij de wet op de militie, reeds in het vorig jaar toegezegd en waarvan de spoedige indiening bij de Troonrede tot opening van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal op nieuw aangekondigd is, niet had geleverd?

Vele andere leden erkenden gaarne, dat aan het tot stand komen der nieuwe wetten op de militie en schutterijen behoefte bestaat; maar zij meenden, dat men den tegenwoordigen Minister van Oorlog onregt deed, wanneer men er hem een verwijt van maakte, dat hij de wet op de militie niet heeft geleverd, of het ontbreken dier wet als een middel tot bestrijding der tegenwoordige begrooting van Oorlog gebruikte. In de stukken betreffende het Vde hoofdstuk

der Staatsbegrooting wordt toch met zoo vele woorden te kennen gegeven, dat tijdens het opmaken daarvan, en dus reeds vóór verscheidene maanden, het ontwerp van zoodanige wet door den Minister van Oorlog aan dien van Binnenlandsehe Zaken is toegezonden en dat de indiening vertraagd is geworden door het optreden van een ander hoofd van laatstgenoemd departement. Bovendien ging men te ver door als onbetwistbaar aan te nemen, dat zoolang de nieuwe wetten op de militia en schutterijen niet bestaan, onze levende strijdkrachten *volstrekt niet* aan hare bestemming zouden kunnen beantwoorden. Die strijdkrachten zouden, indien thans onverhoopt eene algemeene volkswapening moest plaats hebben, ongetwijfeld niet dadelijk zoo goed ingerigt zijn als noodig ware, en zelfs in bruikbaarheid veel te wenschen overlaten; maar toch zouden ook dan miliciens en schutters zich evenzeer om de kern der gewapende magt scharen, als in een vroeger tijdperk. Intusschen was het, volgens eenige dezer leden, de vraag, of thans werkelijk zoodanige kern voor onze krijgsmagt verkregen was, dat in tijden van gevaar de volkswapening daarin een genoegzamen steun kon vinden. Deze leden waren op dit punt nog niet volkomen gerustgesteld, en verlangden, bij het hoog gewigt der zaak, daaromtrent de meest volledige opheldering. Anderen meenden, dat uit de mededeelingen van deze en vroegere Ministers met genoegzame zekerheid was af te leiden, dat ons leger eer nog beneden den eisch bleef, dien men aan onze strijdkrachten in vreedstijd stellen kon, dan dat het dien eisch te boven ging. De strijdige eischen der schatkist stonden echter aan eene nog meer doeltreffende inrigting in den weg, en met het oog daarop, moest men zich met de tegenwoordige zamenstelling des legers tevreden stellen.

§ 2. In verband ook met de behoefte aan eene nieuwe wet op de militia deed men opmerken, dat de tegenwoordige begrooting op het beginsel rust, om omstreeks 1000 miliciens meer in dienst te stellen dan in het loopende jaar. Men vroeg, hoe men er toe gekomen was, om de op te roepen contingenten der militia zoodanig te regelen, dat volgens de begrooting voor 1861 hun totaal bedrag 58,615 man zou beloopten. De regel voor de ligtingen der militia is toch, volgens de wet van 1817, dat jaarlijks één man van de 500 zielen wordt opgeroepen, en dus de geheele sterkte dier gewapende magt tot de bevolking staat als 1 tot 100. Ware men aan dien regel getrouw gebleven, niet meer dan hoogstens 55,000 man zouden thans bij de militia kunnen zijn ingelijfd. Nu weet men wel, dat de wet van 1818 in dit opzigt eenige meerdere vrijheid heeft toegekend, maar toch alleen voor het geval, dat eene *buitengewone* ligting tot het voltallig maken der daarbij genoemde bataillons noodig was. Die bataillons bestaan niet meer, en onder de *gewone* omstandigheden, die wij thans beleven, schijnt het jaarlijksch contingent van één man op de 500 zielen niet te mogen worden overschreden. Men beriep zich daarbij op hetgeen wegens dit belangrijk punt voorkomt in het Voorloopig Verslag van 6 Maart 1858 wegens de toen aanhangige wet op de militia. Dat verslag toont onder anderen aan, dat men in het tijdperk van 1850—1859 omtrent het maximum van het op te roepen contingent, blijkens de destijds vastgestelde uitzonderingswetten, juist begrippen had dan die sedert bij de opvolgende Ministers van Oorlog hebben gegolden.

§ 5. Het eindeijfer van dit hoofdstuk, hetwelk nagenoeg dertien millioen gulden bedraagt, gaf tot uiteenlopende beschouwingen aanleiding. Verscheidene leden erkenden, dat dit eindeijfer bij hen de meest pijnlijke gewaarwordingen had opgewekt, en dat zij zich daarmede onmogelijk konden vereenigen. Jaren lang hadden zij, als middel om daarin vermindering te brengen, op de opruiming van sommige onzer vestingen aangedrongen, welker bestaan ook door bevoegde beoordeelaars als nutteloos of zelfs als schadelijk is voorgesteld. Dit deden zij, toen de begrooting van Oorlog doorgaans omstreeks 12 millioen bedroeg. Thans wordt een millioen meer aangevraagd en het besteden van omstreeks zes millioen voor nieuwe vestingwerken, over eenige jaren te verdeelen, als onvermijdelijk voorgesteld. Deze leden konden niet anders dan herhalen,

wat reeds bij de begrooting van het Departement van Marine is aangemerkt, dat namelijk het voortdurend te koste leggen van 8 miljoen aan ons zeewezen en van 15 miljoen aan onze verdedigingsmiddelen te lande niet overeenstemt met onze financiële kracht en met onzen politieken toestand in geenen deele strookt. Wanneer een zoo groot deel onzer inkomsten in tijd van vollen vrede aan zee- en landmagt moest worden besteed, zouden daaruit te eeniger tijd de noodlottigste gevolgen kunnen voortvloeijen. De genoemde som van 21 miljoen is te hooger, als men daarbij in aanmerking neemt, dat uit de koloniale begrooting nog daarenboven een weinig minder bedrag voor de zee- en landmagt aldaar moet worden afgezonderd.

Eenige leden meenden zich te meer tegen het hooge cijfer van de begrooting van Oorlog te moeten verzetten, op grond van de daaromtrent verkregen ondervinding. Het lag hun nog versch in het geheugen, hoe voor eenige jaren, toen de begrooting van Oorlog nog slechts elf miljoen bedroeg, de toenmalige Minister op de vraag, of bij het toestaan van het destijds aangevraagde bedrag, het land zich in voldoende staat van verdediging zou bevinden, volmondig een toestemmend antwoord had gegeven. Zij herinnerden tevens, hoe in het vorig jaar, toen zeer in de verte eenig oorlogsgevaar scheen te dreigen, ons land als in eenen staat van weerloosheid was voorgesteld, en op dien staat van weerloosheid de buitengewone aanvraag van verscheidene miljoenen was gebouwd. Na zoodanige ondervinding en na hetgeen voor eenige maanden omtrent de verhooging der begrooting van Oorlog voor 1860 met een half miljoen gulden is gebeurd, konden zij zich niet anders voorstellen, dan dat men trachten wilde, de Volksvertegenwoordiging langzamerhand aan het toestaan van meerdere geldsommen voor dat departement te gewennen, en dat, als de Kamer meende in alle behoeften te hebben voorzien, nog weder eene nieuwe aanvraag te wachten was. Zij wilden op dien weg niet medegaan en vroegen wat daarvan het einde moest zijn. Al nam men gaarne aan, dat het den Minister van zijn standpunt, als militair, niet ten kwade te duiden was, dat hij telkens hoogere sommen voor ons defensiewezen vroeg, dan mogt de Volksvertegenwoordiging de bronnen, waaruit die uitgaven moesten worden bestreden, zoo- wel als de noodzakelijkheid der voorziening in andere, evenzeer dringende behoeften, niet uit het oog verliezen. Gaarne geloofde men, dat de tegenwoordige Minister van Oorlog een deel der thans door hem gevraagde geldsommen als buitengewone uitgaven beschouwde, in dien zin, dat zij, na een zeker aantal jaren, van de begrooting zouden kunnen verdwijnen. Maar men kon, mede op grond van vroegere ondervinding, in dat vertrouwen niet deelen, en achtte daarom geheel die onderscheiding in gewone en buitengewone uitgaven verkeerd. De mogelijkheid, ja de waarschijnlijkheid bestond, dat na den afloop van het gestelde tijdperk voor de tegenwoordige buitengewone uitgaven, ten gevolge van andere inzigten omtrent het stelsel van verdediging, het maaksel der geweren en dergelijke, nieuwe van soortgelijken aard in de plaats zouden treden.

Enkele andere leden gaven te kennen, dat zij vóór de onlangs aangevraagde verhooging der begrooting van Oorlog voor 1860 hadden gestemd, maar zich tegen de thans voorgestelde zouden moeten verklaren, en zulks op grond, dat het toen slechts *passive* weermiddelen gold, die, naar hunne meening, *bij tijds* in goeden staat moesten worden gebragt; terwijl thans aan de *active* strijdkrachten eene in hun oog te groote uitbreiding gegeven werd.

Tegenover het tot nu ontwikkeld gevoelen stond dat van een aantal leden, die de verhooging van het eincijfer van dit hoofdstuk betreurden, maar zich niet gerechtigd achtten de goedkeuring daarvan te weigeren. In het wezen der zaak was dat hoogere eincijfer een onvermijdelijk gevolg van in het vorig en in het tegenwoordig jaar omtrent de begrooting van het Departement van Oorlog door de welgevende magt genomen beslissingen. De meerderheid der Kamer had door het aannemen der begrooting voor 1860, bij welke behandeling de Minister van Oorlog zijne plannen tot uitbreiding en verbetering met rondborstigheid had medegedeeld, aan die plannen hare goedkeuring geschonken.

Zij kon thans niet meer terugtreden. Bij een enkel lid was het zelfs de vraag, of de minderheid zich niet op dit punt aan het oordeel der meerderheid behoorde te onderwerpen. Men bragt voorts ook nu weder vrij algemeen hulde aan de duidelijkheid van voorstelling in de Memorie van Toelichting. Men zag waar de Minister heen wilde. Hij gaat naar een vast plan te werk, en houdt dit niet, gelijk met de Minister van Marine eenigermate het geval is, voor de Kamer verborgen. Te regt zegt hij in den aanhef van de Memorie van Toelichting, dat hij bezuiniging en vereenvoudiging, waar die mogelijk zullen wezen, beoogt; maar bovenal een vasten grondslag voor de verdediging van ons Rijk tot stand wil brengen. Is die grondslag goed, zoo als men van deze zijde meende te mogen aannemen, dan lag het, naar dit gevoelen, niet op den weg der Volksvertegenwoordiging, de daarvoor noodige middelen te weigeren. Zij zou door dit te doen eene groote verantwoordelijkheid op zich laden.

Deze laatste gezegden bleven niet zonder tegenspraak. Er waren leden, die, terwijl zij toestemden dat de Minister op een vasten grondslag bouwde, moesten erkennen in de voorgestelde begrooting geene sporen van zucht naar vereenvoudiging en bezuiniging te hebben gevonden. Daar kwam nog bij, dat die begrooting geen vasten maatstaf oplevert voor de meerdere uitgaven, die het gevolg zullen zijn der door den Minister voorgenomen of reeds daargestelde uitbreiding. Als voorbeeld beriep men zich op de uitbreiding der artillerie. Men voerde aan, dat, zoo ten gevolge van de buitengewone verhooging der begrooting voor 1859, in verband met de toenmalige tijdsomstandigheden, geene overcomplete paarden waren aangekocht, die aankoop thans zou moeten plaats hebben, waardoor het eindeijfer nog hooger zou klimmen. Daartegen werd aangemerkt, dat dit dan toch slechts *voor eens*, dat is alleen voor deze begrooting, geldt; want dat, met het oog op de verdere aanvulling van het grooter getal paarden, reeds op die begrooting het artikel voor de remonte is verhoogd. Men antwoordde, of het dan te ontkennen viel, dat een deel van de kosten der nieuwe uitbreidingen gevonden werd door het korter in dienst houden van een groot deel der miliciens tot hunne eerste oefening. En zou niet in 't vervolg de oefeningstijd van vijf weder tot zes maanden kunnen worden verlengd?

§ 4. Van de zijde der bestrijders van het eindeijfer der tegenwoordige begrooting werd beweerd, dat in de eerste zinsneden der Memorie van Toelichting enige dubbelzinnigheid heerscht omtrent het standpunt, waaruit de Minister die begrooting en het eindeijfer daarvan beoordeeld wil hebben. De daaromtrent gebezigde uitdrukkingen konden zoodanig worden opgevat, als of zij alleen sloegen op den vasten grondslag, thans voor de verdediging des Rijks aangenomen. Maar zij zouden ook toepasselijk te maken zijn op hetgeen de Minister zegt omtrent den tegenwoordigen toestand van ons wereddeel, die, volgens hem, niet geschikt is om gerustheid in te boezemen en omtrent de groote gebeurtenissen, die de naaste toekomst welligt in zich besloten houdt. Ware die laatste opvatting juist, gelijk bij eene aandachtige lezing naauwlijks twijfelachtig scheen, dan moesten deze leden tegen zulk eene voorspiegeling van mogelijke gevaren als middel tot het aannemelijk maken van een hooger eindeijfer opkomen. In het vorig jaar heeft men insgelijks met de naaste toekomst gedreigd, om eene zeer aanmerkelijke verhooging van de uitgaven van Oorlog te verkrijgen. Zoo elke vijandelijkheid in vreemde landen, elk ongunstig verschijnsel aan den staatkundigen gezigteinder er toe brengen moest, om onze verdedigingsmiddelen uit te breiden, zou aan die uitbreiding nimmer een einde komen.

Geheel in strijd met dit gevoelen waren er andere leden, die de aannemelijkheid der tegenwoordige begrooting juist uit het oogpunt van den veront-rustenden toestand van Europa verdedigden. Met het oog op dien toestand moest, meenden zij, zelfs *de schijn* vermeden worden, dat de Vertegenwoordiging de gelden, voor de verdediging des lands aangevraagd, zou willen bekniibelen.

Tegen dit laatste werd aangevoerd, dat dan toch deze begrooting, wat het personeel betreft, geen enkel spoor draagt van met het oog op de buitenge-

wone omstandigheden van het oogenblik te zijn zamengesteld. Uit dat oogpunt is zij eene normale begrooting, geheel voor den tijd van vrede. Maar juist daarom vreesde men, dat die uitbreiding van personeel, naarmate de Kamer gemakkelijker was in het toestaan van meer geld, gestadig zou toenemen. Steeds zouden zich leemten voordoen. Daarom moest, door terug te keeren tot het vroegere lagere eindeijfer aan de uitbreiding eene grens worden gesteld en geene andere verhooging worden toegelaten, dan die een noodzakelijk gevolg is van verhoogden prijs van levensmiddelen, fourrages en dergelijke. De meerdere uitgaven, men herhaalde het, werden dezerzijds niet bestreden, omdat men de nuttige zijde daarvan uit het militair oogpunt betwistte, maar omdat de Kamer te raden moest gaan met onze financiële kracht en onzen politieken toestand.

§ 5. Door eenige leden werd twijfel geopperd, of de reeds vermelde maatregel, om de miliciens in 't vervolg slechts vijf, in plaats van zes maanden onder de wapenen te houden, bestaanaar was met eene voldoende oefening dier manschap. Vroeger was de zesmaandelijksche oefening als het minimum voorgesteld. Bij die oefening moest niet enkel bedrevenheid in het hanteren der wapenen, maar ook de aankweeking en opwekking van den militairen geest, het vormen van den soldaat het doel zijn. Ging de Minister, die in andere opzichten uitbreiding voorstaat, bij deze inkrimping niet te ver, en vernederde hij daardoor niet te zeer de waardij onzer levende strijdkrachten? In de Memorie van Toelichting werd van de mogelijkheid der inkrimping van den oefeningstijd op grond der vereenvoudigde instructie gesproken. Maar werd op die wijze niet al te veel waarde aan een nieuw exercitie-reglement toegekend? Andere leden vereenigden zich gaarne met het denkbeeld om op dit punt nadere inlichting te verlangen, maar moesten toch doen opmerken, dat aan de verandering van den oefeningstijd der miliciens, die, in elk geval tot de infanterie, de vesting-artillerie, de pontonniers en de mineurs beperkt bleef, geen overdreven gewigt moet worden gehecht. De maatregel zou zich daartoe bepalen, dat de maand October, die bij ondervinding gebleken was weinig vruchten voor deze oefening op te leveren, niet meer daarvoor gebruikt werd. De zaak is alleen toepasselijk op de miliciens, die voor 't eerst onder de wapenen komen, zonder de plaats van de ontbrekende vrijwilligers te vervullen, en treft dus slechts de helft van eene ligting. Dat vijf maanden niet genoegzaam waren om een in allen opzichte goed soldaat te vormen, kon worden toegestemd; maar moest dit het doel zijn, dan zouden de miliciens bij hunne eerste opkomst niet zes maanden, maar misschien volle twee jaren onafgebroken onder de wapenen moeten blijven, en dit is volgens onze instellingen onmogelijk.

§ 6. Algemeen en met nadruk is men teruggekomen op de wenschelijkheid om een naauwer verband tusschen het leger hier te lande met dat in Nederlandsch Indie tot stand te brengen. Zoo ooit dan verdiende dit onderwerp thans de meest gezette overweging, nu het gebleken is, welke bedenkelijke gevolgen uit eene te groote uitbreiding van het vreemde element in het Oost-Indische leger kunnen voortspruiten. Men vroeg, of de onlangs genomen maatregel om de manschappen, die zich voor de koloniale dienst laten aanwerven, eerst eenigen tijd hier te lande bij het Nederlandsche leger te laten dienen, eene eerste schrede was op den aangeprezen weg, en welke uitkomsten daaromtrent nu reeds, zoo met betrekking tot ons leger, als tot het Indische zijn verkregen. Men wilde tevens weten, uit welke kas het handgeld en de soldij dezer tijdelijk in de gelederen van het Nederlandsche leger opgenomen krijgslieden betaald wordt. Wierd die soldij uit de koloniale middelen gekweten, dan werd in 't wezen der zaak een deel van ons leger buiten de thans behandelde begrooting bekostigd, en voor het Departement van Oorlog hier te lande meer uitgegeven dan die begrooting medebrengt.

Wat daarvan zijn mogt, versterking van het Nederlandsche element in het Indische leger is eene zaak van zeer dringende behoefte, die niet te zeer ook aan den Minister van Oorlog kan worden aanbevolen. Die aanbeveling scheen te gepaster, omdat tot nu toe de overteekening van vrijwilligers uit onze krijgs-

magt tot de Indische veeleer tegengewerkt dan aangemoedigd werd. Wat anders toch kon het dan tegenwerking heeten, dat geen vrijwilliger aangenomen werd, die blijkens het strafregister zich aan eenig noemenswaardig vergrijp had schuldig gemaakt? Men had de innige overtuiging, dat onder de alzoo voor de koloniale dienst afgewezen vrijwilligers er zeer vele waren, die in Indie uitstekend goede soldaten zouden zijn geweest.

Ook in andere rigtingen is zeer zeker wel iets te doen tot versterking van het Nederlandsche element in het Indische leger, en tot verbetering der hier te lande bestaande inrigtingen voor de dienst in de koloniën. In openbare geschriften is op eene hervorming van het werfdepôt te Harderwijk aangedrongen. Misschien is onder de deswege geopperde denkdeelden wel iets wat overweging verdient. In elk geval schijnt de bedoelde hervorming allezins noodzakelijk. Voorts schijnt de Regering niet alleen op het zenden van meer Nederlandsche soldaten, maar ook van meer Nederlandsche officieren naar Indie bedacht te moeten zijn. Het tijdelijk detacheren daarheen van officieren uit het moederland zou voor Indie nuttig zijn en door den tijd aan het leger hier te lande het gewichtig voordeel verschaffen, dat zich onder de aanvoerders steeds eenigen bevonden, die aan den activen oorlog hebben deel genomen en dus krijgservaring bezitten. Uit dit oogpunt zou het inzonderheid wenschelijk zijn, dat eenige officieren van den generalen staf voor een bepaald, niet te groot aantal jaren naar Indie wierden overgeplaatst.

§ 7. In verband met het voorafgaande wensch men eene opgave te erlangen van het aantal manschappen van het Nederlandsche leger, die zich in den loop des jaars voor de dienst in Oost- en West-Indie hebben geëngageerd.

Voorts vernam men gaarne van den Minister, wat de ondervinding geleerd heeft omtrent den invloed, dien de vermeerdering van soldij en het verleen van *chevrons* bij reëngagementen heeft uitgeoefend op die reëngagementen bij het Nederlandsche leger. Is het getal zoowel van nieuw aangeworven als van gereëngageerde vrijwilligers daardoor noemenswaardig vermeerderd?

Alvder wensch men, als in vorige jaren, eene opgave te erlangen van het getal der thans aanwezige en ontbrekende vrijwilligers bij ons leger en van het getal miliciens dat onder de wapenen is moeten blijven tot aanvulling van het incompleet van vrijwilligers, zomede van de aanwezige paarden; onder bijvoeging, hoe vele daarvan werkelijk voor de dienst geschikt en hoe vele nog niet genoegzaam toegereden zijn. In het vervolg zou men deze opgaven, voor de beoordeeling der begrooting van zooveel belang, dadelijk bij de indiening wenschen te ontvangen.

§ 8. De in het vorig jaar genomen maatregel omtrent de vermeerdering van het ration brood, dat aan onze krijgslieden werd uitgereikt, kwam mede ter sprake. Men vroeg wat de ondervinding daaromtrent heeft geleerd, en of de manschappen thans niet meer brood erlangen dan voor hunne voeding noodig is. Tot het doen dier laatste vraag scheen te meer aanleiding, omdat de zonderlinge anomalie blijft bestaan, dat aan de mariniers zes oncen brood per dag worden uitgereikt, terwijl de manschappen van het leger zeven en een half once ontvangen.

§ 9. Door eenige leden werd in bedenking gegeven, of, nu ons leger miljoenen schats verslindt, bij den tegenwoordigen tijd van vrede, van de daarbij dienende soldaten niet een nuttig gebruik zou kunnen worden gemaakt voor den arbeid aan de openbare werken, bijv. aan de nieuw aan te leggen spoorwegen. In Frankrijk, België en sommige Deutsche Staten is dan toch zoo iets beproefd, en, zoo het schijnt, met eenen niet geheel ongunstigen uitslag. Men antwoorde, dat de hier bedoelde proeven hebben getoond, dat het laten arbeiden van krijgslieden aan openbare werken, in plaats van tot bezuiniging te leiden, de kosten zeer verhoogt, en ook in andere opzigten geenszins aanprijzenswaardig is. In Frankrijk althans is dit, nadat men daar de soldaten aan groote wegen in het westen en aan de Parijsche vestingwerken had laten arbeiden, door deskundigen beweerd. Men moet aan zulke krijgslieden boven hun tractement

eene buitengewone toelage geven, en toch arbeiden zij in den regel zonder opgewektheid. Eene andere vraag zou zijn, of men de officieren der genie niet met vrucht voor het houden van toezigt op den arbeid bij de aan te leggen spoorwegen zou kunnen gebruiken.

§ 10. Bij het doorzien van den toelichtenden staat is men meermalen op verkeerde cijfers gestuit, die echter later gebleken zijn in den regel aan drukfeilen te moeten worden toegeschreven. Zoo zijn bijv. onder art. 9 de cijfers voor het instructie-bataillon en voor het algemeen depôt van discipline omgezet. Op de oorspronkelijke staten is voor het eerste f 151,900, voor het laatste f 29,500 uitgetrokken. Intusschen zou de toelichtende staat dan toch wel verbetering kunnen erlangen. De kolommen: *Toegestaan voor 1860* en *Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1859*, hadden hier en daar, bijv. bij art. 2, meer in de bijzonderheden moeten worden ingevuld.

1STE AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 2. Naar het oordeel van verscheidene leden is de inrigting der bureaux van het Departement van Oorlog bij voortdoring te omslagtig en te kostbaar. De Minister gewaagt van eene daarbij plaats gehad hebbende organisatie, die eene bezuiniging van ruim f 10,000 zal te weeg brengen, maar moet zelf erkennen, dat die bezuiniging vooreerst niet zal worden gevoeld, omdat in nageoeg gelijke evenredigheid het bedrag der pensioenen wordt vermeerderd. In elk geval is geheel het getal ambtenaren en bedienden bij het departement, in plaats van verminderd, toegenomen. Het bedroeg volgens de vorige begrooting 155, thans is het tot 155 geklommen. Als men zich herinnert, dat bij het veelomvattend Departement van Binnenlandsche Zaken, in weerwil eener laatstelijk plaats gehad hebbende uitbreiding, het getal ambtenaren en bedienden niet meer dan 108 bedraagt, moet de meerdere onslag bij het Departement van Oorlog bevreemding wekken.

Naar het schijnt, rust de nieuwe organisatie van het departement ook op het beginsel om de burgerlijke ambtenaren zooveel mogelijk door militaire te doen vervangen. Men wil de waarde van dat beginsel in het midden laten, maar moet toch doen opmerken, dat daardoor de onevenredigheid tusschen de traktementen bij Oorlog en die van ambtenaren van gelijken administrativen rang bij andere departementen steeds vermeerderd. Een chef de bureau, die bij het Departement van Binnenlandsche Zaken f 2,500 geniet, erlangt bij Oorlog, omdat hij een hoogen militairen rang bezit, tot f 4,600 of zelfs f 5,100 's jaars. Het schijnt, zelfs afgescheiden van finantie beschouwingen, niet raadzaam, aan het hoofd der voornaamste bureaux van het Departement van Oorlog mannen te plaatsen, die den rang van generaal bezitten of allengs verkrijgen, zoo als, na eene onlangs plaats gehad hebbende benoeming, thans bij de afdeling *Administratie* het geval zal zijn. De betrekking van den Minister tot zijne ondergeschikte ambtenaren moet daardoor van moeilijker aard worden. Uit het stelsel, om de bureaux van Oorlog uitsluitend uit militairen te doen bestaan, moet voorts onvermijdelijk voortvloeijen, dat de kosten van het departement grooter worden dan anders noodig zou zijn. Door de leden, die deze bedenkingen in 't midden bragten, werd dan ook volstrekt geene waarde gehecht aan den aftrek van f 64,500, die op het cijfer van het thans behandeld begrootings-artikel plaats vindt.

Wat die aftrekking van f 64,500 voor traktementen van bij hunne wapens vermelde officieren betreft, werd van eene andere zijde aangemerkt, dat zij niet geheel strookt met de verdere opgaven op den toelichtenden staat. Voor bij het Departement van Oorlog werkzame officieren van de *administratie der armee* wordt f 16,200 afgetrokken, terwijl dit eigenlijk slechts f 7,600 voor drie intendanten bedraagt. De overige f 8,600 betreffen kwartiermeesters, die niet onder

art. 6 der begrooting, maar onder art. 9 *staf der infanterie* voorkomen. Wat den aftrek ter zake van het uitgetrokkene onder datzelfde art. 9 betreft, verdient het opmerking, dat volgens de toelichting bij art. 2 vijf eerste luitenants der infanterie bij het Departement van Oorlog werkzaam zijn; terwijl volgens art. 9 dat aantal slechts drie bedraagt. Terwijl bij art. 2 f 15,800 wordt afgetrokken, zou dit, volgens art. 9, onafhankelijk van de reeds aangewezen afwijking ten opzichte der kwartiermeesters, slechts f 14,800 moeten zijn. Eindelijk is volgens de opgaven bij art. 2 één luitenant van *den staf der artillerie* bij het Departement van Oorlog werkzaam, terwijl in de toelichting tot art. 11 zoodanige luitenant niet wordt vermeld.

IIde AFDEELING.

Staf van het leger, administratie der armee enz.

Art. 4. Door verscheidene leden werd ernstige twijfel geopperd, of de maatregel, door den Minister genomen, om de brigades bij de wapens der infanterie en kavallerie op te heffen en daarvoor eene verdeling van het Rijk in zeven militaire afdeelingen in de plaats te stellen, wel inderdaad het karakter van vereenvoudiging en bezuiniging bezit, 't welk de Memorie van Toelichting daaraan toekent. Al dadelijk was het de vraag, of in een klein land als het onze het aantal van zeven militaire afdeelingen niet te groot is; en of het niet beter zou geweest zijn, bij die verdeling, in plaats van ze zuiver territoriaal te maken, de verdedigingsliniën in aanmerking te nemen. Gesteld de verdeling ware goed, zouden dan niet andere vereenvoudigingen daarmede gepaard hebben kunnen gaan, bijv. door aan een of meer der inspecteurs van de onderscheidene wapens tevens de betrekking van kommandant van eene militaire afdeeling toe te kennen. In plaats daarvan vermeerderen de kosten en de omslag der onderscheidene staven.

De voorstelling schijnt toch verkeerd, als of het hier slechts enkele overplaatsing van generaals, zonder vermeerdering van kosten, zou gelden. De brigade-kommandanten genoten volgens de begrooting van 1860 ieder f 500 aan bureaukosten, te zamen f 2,400; deze som is thans verdubbeld, doordat de bevelhebbers in de militaire afdeelingen ieder f 600 voor bureaukosten genieten; terwijl tevens, in plaats van drie administrative directiën, er thans zeven zijn ontstaan, waardoor art. 6 der begrooting vermeerderd is met f 8,600 aan traktementen en f 600 aan bureaukosten. Voegt men daar nu bij, dat voor den staf der artillerie thans f 156,564, op de begrooting voor 1860 f 150,598, en voor den staf der genie thans f 188,848, op de begrooting voor 1860 f 185,850 wordt uitgetrokken, dan is alleen wat de staven betreft, uit deze begrooting eene verhooging van ruim f 20,000 op te maken. Nu zwijgt men nog van de vermeerdering, uit de rangsverhooging van eenige adjudanten des Konings en van de Prinsen van den bloede ontstaan; welke adjudanten ieder eene toelage van f 600 genieten, waarvan de noodzakelijkheid wel eenige toelichting zou verdienen. Ook laat men den generaal-majoor, gemagtigde bij de Militaire Commissie tot de Duitse Bondsvergadering, buiten rekening, die f 5,500 traktement heeft, en omtrent wien men vroeg, of niet een deel van dat traktement uit de Luxemburgsche kas moet worden betaald.

Art. 6. Men wees bij dit artikel op nieuw op de vermeerdering der uitgaven voor de administratie der armee van f 25,800 tot f 54,700, terwijl deskundigen wel eens hebben beweerd, dat hier bezuiniging zeer mogelijk is. Op de begrooting voor 1851, na de afschaffing der betrekking van hoofdintendant, was voor dit onderdeel niet meer dan f 22,200 uitgetrokken.

Art. 8. In verband ook met de plannen, die, blijkens het medegedeelde bij hoofdstuk V dezer Staatsbegrooting, bestaan, om afzonderlijke lokalen voor het topographisch bureau te stichten, werd gevraagd, hoe lang het nog duren zal, eer de groote topographische kaart des Rijks geheel gereed is. Mogt die vol-

toojing binnen een betrekkelijk niet al te lang tijdsverloop kunnen worden te gemoet gezien, welligt zou de bedoelde aanbouw minder noodzakelijk zijn, of wel tot het gebruik van een tijdelijk lokaal de toevlugt kunnen worden genomen. Zonderling blijft het altijd, dat het gebouw, oorspronkelijk voor het topographisch bureau aangekocht, thans blijkt daarvoor niet geschikt te zijn.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Verscheidene leden meenden de aandacht op de buitengewone kostbaarheid dezer instelling en op de talrijkheid van het daarbij geplaatste personeel te moeten vestigen. Voor 525 kadetten ingerigt, bestaat het bevelvoerend en onderwijzend personeel daarbij uit 49 personen; terwijl nog daarenboven het ondergeschikt personeel, oppassers en dergelijken, niet minder dan 145 hoofden telt. Schijnbaar kost de instelling aan den Staat, na aftrek van de bijdragen der kadetten, niet meer dan f 60,000. Maar men zou zich bedriegen, als men dit voor het ware cijfer der uitgaven, die uit 's lands kas daarvoor gedaan worden, hield. In de eerste plaats moet toch bij dat cijfer de som van f 54,400 worden gevoegd, die ter zake van tot de korpsen van het leger behorende, maar bij de akademie gedetacheerde officieren op de begrooting wordt afgetrokken. In de tweede plaats wordt uit 's Rijks kas voor toelagen der kadetten f 8,000 bijgedragen. In de derde plaats herinnerde men zich, dat op de koloniale rekeningen een jaarlijksche post van omstreeks f 40,000 voor kadets voorkomt, die ten behoeve van het Indische leger te Breda worden opgeleid. Ook die som is landsgeld, en men mag dus aannemen, dat de instelling thans, nu het cijfer der onder deze afdeeling uitgetrokken som met f 10,000 is verhoogd, anderhalve ton gouds aan den lande kost.

Andere leden vereenigden zich in zoo ver met deze beschouwing, dat ook zij de instelling kostbaar en het daarbij geplaatste personeel zeer uitgebreid noemden. Welligt was daarin niets te veranderen, zoolang het militair onderwijs op den tegenwoordigen voet bleef. Maar kon dit, zonder bezwaar voor de dienst, niet worden ingekrompen? Was aan het onderwijs op de akademie, vooral wat wiskunde betreft, niet meer uitbreiding gegeven, dan voor het grootste deel der daar opgeleide jongelieden noodig is? Had zelfs dat vierjarig, al te ver voortgezet onderwijs niet voor vele dezer jeugdige hoofden eene nadeelige strekking, en droeg het er niet toe bij, dat onze jonge officieren, na het verlaten der akademie, de boeken wegwerpen? Zoo men deze vragen in verband met eene mogelijke vereenvoudiging der instelling deed, was het ook omdat, naarmate de uitgaven van het Departement van Oorlog voor andere onderwerpen klimmen, te meer moet worden gezocht naar middelen om elders in te krimpen. Men wilde dus wel in bedenking gegeven hebben, of niet de aanstaande officieren bij de infanterie en kavallerie, ja zelfs die bij de artillerie, met minder wetenschappelijke kennis, dan thans in hen gevorderd wordt, zouden kunnen volstaan. Ware dit mogelijk, dan zou, althans wat infanterie en kavallerie betreft, aan het onderwijs bij de korpsen meer uitbreiding kunnen worden gegeven; de akademie voor de jongelieden, die zich bij dat onderwijs bijzonder onderscheiden, niet meer dan eene applicatieschool kunnen worden en die instelling meer uitsluitend tot opleiding voor de speciale wapens kunnen dienen. De zaak verdiende in elk geval de overweging der Regering.

Eenige leden, die zich met de Bredasche akademie ingenomen betoonden, gaven den wensch te kennen, dat de opleiding der ingenieurs van den waterstaat van Delft daarheen mogt worden overgebracht. De opleiding zelve zou dan beter zijn, en omdat de jongelieden te Breda aan eene goede tucht onderworpen zijn, beter doel treffen.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 17. Het hooge cijfer, dat hier voor geneesmiddelen wordt aangevraagd, heeft op nieuw de aandacht getrokken. Dat dit cijfer werkelijk grooter was dan de behoefte medebragt, trachtten eenige leden door de volgende berekening te staven. Bij lit *a* wordt het getal verpleegdagen der zieken in de militaire hospitalen geschat op 226,000. Neemt men aan, dat voor iederen zieke elken dag één recept wordt gereed gemaakt, en dat de waarde der daartoe benoodigde geneesmiddelen, zoo als men dit in de burgerlijke praktijk berekent, door elkander 6 cents per recept bedraagt, dan verkrijgt men eene som van f 15,650. Voegt men daarbij 80,000 recepten voor de elders verpleegde zieke militairen, en neemt men aan, dat voor de officieren, hunne vrouwen en kinderen nog 40,000 recepten 's jaars noodig zijn, wat ruim gerekend schijnt, dan verkrijgt men in 't geheel nog niet meer dan f 20,850. Intusschen wordt voor de geneesmiddelen, na aftrek van hetgeen voor de koloniën verstrekt wordt, f 50,000 uitgetrokken. Van waar dit groote verschil? Het is waar, men ziet in de omschrijving ook nog van „*chirurgicale, pharmaceutische en andere behoeften*” gewag gemaakt; maar zou de uitgave daarvoor zoo hoog kunnen klimmen? Men vroeg bij deze gelegenheid, of de geneesmiddelen, waarvoor op de begrooting van Marine f 14,650 worden uitgetrokken, insgelijks uit het magazijn van geneesmiddelen te 's Hage geleverd worden.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie.

Met genoegen heeft men gezien, dat de Minister, al is het dan ook slechts bij wijze van tijdelijken maatregel, zijn voornemen, om de gewone geweren in getrokkenen te doen veranderen, met kracht doorzet. Er ligt daarin een bewijs, dat aan de stemmen, die ten voordeele van deze noodzakelijke verbetering uit de Kamer zijn opgegaan, gehoor wordt gegeven. Men hoopt, dat de uitvoering zooveel mogelijk worde bespoedigd.

Tevens vraagt men, hoe het staat met de karabijnen der kavallerie, die reeds bij de behandeling der vorige begrooting als nagenoeg onbruikbare wapens werden voorgesteld, en waaromtrent een nader onderzoek is toegezegd. Is de Minister reeds op het aannemen van een beter model voor dit wapen bedacht?

Onder deze afdeeling wordt thans voor het eerst van eene pyrotechnische school gewag gemaakt. Ofschoon men het nut en zelfs de noodzakelijkheid van zulk eene inrigting, ook met het oog op den vooruitgang van dit deel van het vak der artillerie, niet wilde betwisten, scheen evenwel het plaatsen dier school op zelfstandigen voet en op ééne lijn met de stapel- en constructie magazijnen en dergelijke inrigtingen, noch noodzakelijk, noch gepast. Het stellen van een kolonel aan het hoofd eener inrigting van eenen betrekkelijk zoo geringen omvang, scheen niet vrij van zekere weelde. Voor den staf der school wordt f 9,700, voor dag-gelden f 11,518 en voor de te verwerken grondstoffen f 10,150 uitgetrokken. In verhouding tot de beide laatste posten is de eerste zeker te hoog; te meer nog daar f 2,000 voor verlichting der lokalen daarbij schijnt te komen; althans indien de verhooging van art. 21 *k* van f 5,000 tot f 5,000 alleen aan de toevoeging der pyrotechnische school tot de overige daar vermelde inrigtingen moet worden toegeschreven.

XIde AFDEELING.

Materieel der Genie.

Art. 22. Ofschoon men algemeen met genoegen heeft gezien, dat de Minister tot eene splitsing van deze afdeeling in vier artikelen is overgegaan, waardoor

het overzicht der onderdeelen en wat voor elk, met name de nieuwe werken, vereischt wordt, gemakkelijker is geworden, bleef het eerste dier artikelen op een deel der leden eenen onaangename indruk maken. Ook na kennis genomen te hebben van de zienswijze des Ministers op dat punt, meenden zij op de slechting van sommige der vestingen uit de lange in dit artikel voorkomende rij te moeten blijven aandringen. Zij deden dit met te meer gerustheid, omdat zij zich daarbij op het gezag van vele deskundigen konden beroepen. Als voorbeeld van de vestingen, die geheel zouden kunnen verdwijnen, noemden zij Bergen-op-Zoom, Deventer, Venlo en Zutphen. De slechting dier vestingen zou niet slechts onderhoudskosten besparen, maar misschien ook door den tijd vermindering van personeel mogelijk maken.

Art. 25. Voor de verschanste legerplaats bij Nijmegen zal in het volgende jaar eene zeer aanzienlijke som worden uitgegeven. Men vroeg, of, indien die legerplaats was opgemaakt, de opheffing van Nijmegen als vesting niet alleziens in aanmerking zou komen. Uit een krijgskundig oogpunt kan daartegen geen bezwaar bestaan. De zaak is voor de stad Nijmegen van overwegend belang. Daardoor wordt voor haar de gelegenheid geopend tot eene zeer wenschelijke uitbreiding. Men meent dan ook te weten, dat de Regering daaromtrent een onderzoek heeft ingesteld, en zou, indien dit zoo ware, gaarne met de uitkomsten daarvan worden bekend gemaakt.

Ook de som, die weder voor de legerplaats bij Milligen wordt aangevraagd, heeft zeer de aandacht getrokken. Men kwam terug op hetgeen bij de behandeling der beide vorige begrotingen over het zeer ongeschikte terrein voor deze legerplaats, in verband met ons stelsel van defensie, is gezegd. Bij sommige leden woog dit bezwaar zoo zeer, dat zij hier het: beter ten halve gekeerd, dan ten heele gedwaald, wilden toegepast hebben, en dus zelfs nu nog die legerplaats verlaten wilden zien, zoodat daaraan hoegenaamd geene verdere kosten wierden besteed. Anderen gingen niet zoo ver, maar drongen er toch sterk op aan, om meer zekerheid te erlangen, dat niet meer dan de thans aangevraagde f 60,000 voor de blijvende inrigtingen dier legerplaats zouden worden besteed; zoodat die som de laatste der daarvoor bestemde uitgaven zou zijn. Allersterkst zouden zij het moeten afkeuren, indien op het vroegere denkbeeld, om de legerplaats op grootere schaal aan te leggen, teruggekomen wierd.

De werken voor de Utrechtsche linie worden in dit artikel in de vierde plaats genoemd en de daarvoor aangewezen som bedraagt minder dan die voor andere werken. Naar het oordeel van verscheidene leden behoort het in goeden toestand brengen dier defensielinie vóór het maken van alle andere werken, en dus in de allereerste plaats, in aanmerking te komen. De verschanste legerplaats te Nijmegen zou, meenden zij, voor de goede verdediging des lands niets baten, als de meer binnenwaarts gelegen Utrechtsche waterlinie niet in goede orde was. In het welbegrepen belang dier verdediging was ook deze aangelegenheid de ernstige overweging des Ministers dubbel waard.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

Art. 26. Omtrent de handelingen, die door het hoofd van het Departement van Oorlog met opzigt tot het overnemen der thans aan de gemeenten behorende kazernes gevolgd wordt, heerschte verschil van gevoelen. Volgens eenige leden moest de Minister daaromtrent een vast beginsel volgen, en er naar streven, dat het Rijk in het volledig bezit van al de kazernes der gemeenten kwam, die voor de huisvesting der troepen vereischt worden. Geen loven en dingen, geene transactie, geen zedelijke dwang jegens de gemeenten kwam daarbij te pas. Er waren daaromtrent eischen gedaan of verlangens geopenbaard, waaraan een gemeenteraad, die zijn plicht kent, niet kon toegeven. Middelen van overgang konden worden beproefd, maar eene algeheele onteigening moest het einde zijn.

De meeste overige leden vereenigden zich niet met dit gevoelen. Zij meenden, dat zoo doende het Rijk op eene zeer kostbare wijze in het bezit der gemeentelijke kazernes komen zou en 's lands geld nutteloos zou worden verspild. Voor den Staat was het tamelijk onverschillig, of hij de voortdurende beschikking der bedoelde gebouwen erlangde, dan wel in den vollen zin des woords daarvan eigenaar wierd. Indien de gemeenten vroeger gedwongen zijn geworden, kostbare gebouwen voor de kazernerij van troepen te stichten, dan behoort dit tot een gesloten tijdvak. Die gebouwen zijn voor de gemeenten van geene waarde, en indien zij het gebruik daarvan kosteloos afstaan en slechts bevrijding van alle kosten van onderhoud bedingen, is de opoffering gering. Voor zoover hier werkelijk eene opoffering bestaat, wordt dit genoegzaam vergoed door het voordeel, dat de gemeenten uit het bezit van een garnizoen trekken. De meerderheid toonde zich dus met de hieromtrent door den Minister van Oorlog gevolgde handelwijze tevreden. Intusschen waren er dan toch leden, naar wier gevoelen de Minister aan den door hem aangenomen regel niet volkomen getrouw bleef. Hij had van Amsterdam den kosteloozen afstand van gronden voor het stichten van kazernes verlangd en daarentegen van Leeuwarden den grond der afgebrande kazerne en den bouwval daarvan gekocht. Men antwoordde, dat de bijzondere omstandigheden, waarin Leeuwarden zich ten gevolge van het afbranden der kazerne bevond, de jegens die gemeente betoonde toegeeflijkheid wettigden.

Met heeft gevraagd, of de f 170,000, onder lit. b van dit artikel aangevraagd, uitsluitend dienen zal voor de nieuwe kazerne te Leeuwarden, dan of daaruit ook andere gebouwen, bijv. de uitbreiding der stallen voor rijdende artillerie te Arnhem, zullen worden bekostigd.

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

Art. 55. Deze post steunt, zoo niet geheel, dan toch zeker voor een deel op een reeds in 1826 tusschen het Departement van Oorlog en de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid aangegaan kontrakt. Dat kontrakt is met de opheffing der Maatschappij van Weldadigheid, zoo als die vroeger bestond, ten eenemale vervallen, en de toelage schijnt dus uit de begrooting van het Departement van Oorlog te moeten verdwijnen. Voor zoover welligt de hoofden der hier bedoelde huisgezinnen als wachters in de bedelaarsgestichten te Ommerschans en te Veenhuizen worden gebruikt, zou de bijdrage op de afzonderlijke begrooting dier gestichten eene plaats behooren te vinden; in elk geval wenschte men omtrent de redenen, die tot het ook nu weder uittrekken van f 54,000 voor deze behoefte hebben geleid, te worden ingelicht.

Art. 58. Naar aanleiding van de hier uitgetrokken subsidie voor het Invalidenhuis te Leiden, heeft men nadere inlichtingen gevraagd wegens het invalidenhuis voor Oost-Indische militairen, 't welk te Bronbeek wordt gesticht. Volgens loopende geruchten zou dat gesticht op eene groote schaal worden ingerigt, en zouden daaraan uit de koloniale kas, die dan toch ook eene landskas is, aanzienlijke sommen worden te koste gelegd. Indien die geruchten waarheid behelzen, zou men het betreuren, daar zulk eene handelwijze strijden zou met het meermalen dezerzijds geuit verlangen, om een algemeen invalidenhuis, zoowel voor het Nederlandsche als voor het Indische leger, tot stand te zien brengen. Vermits, naar het oppervlakkig voorkomt, het Invalidenhuis te Leiden zeer wel voor die dubbele bestemming dienen kon, wilde men dat gesticht ook voor de Indische invaliden aangewezen hebben. Was het daarvoor niet voldoende, dan zou men toch op het verlangen blijven staan naar het bezit van één invalidenhuis, waarvan de kosten, voor zoover zij niet uit vrijwillige bijdragen komen, uit de Staatsbegrooting worden gekweten.

Art. 59. Men wenschte de redenen te kennen, waarom in 1859 zoo buitengewoon

veel voor onderscheidingsteekenen voor officiersdienst en voor medailles van onderscheiden aard is uitgegeven. Men ziet daarvoor f 3,254,29 uitgetrokken, terwijl die uitgaaf in 1857 slechts f 591,51, in 1858 slechts f 386,20 bedroeg.

Art. 40. Men verlangt te weten, of het kamperen der troepen te Milligen aan de verwachting, die men daarvan koesterde, voldaan en werkelijk gestrekt heeft om den graad van oefening bij de korpsen van het leger te verhoogen. Het oordeel van het publiek is daarover zeer verschillend en meerendeels alles behalve gunstig. Men doet die vraag te meer, omdat de Minister het voornemen aankondigt, soortgelijke oefeningen in het volgende jaar op nog ruimer schaal te doen plaats hebben, en dus ook den daarvoor bestemden begrootingspost met f 14,000 verhoogt.

XVde AFDEELING.

Non-activiteits-traktementen, pensioenen en wachtgeld.

Art. 47. Bij voortdoring ontmoet men op den tot dit artikel behoorenden staat de namen van gewezen leeraren der Militaire Akademie te Breda, die wachtgeld genieten. Dit schijnt daaraan toe te schrijven, dat de pensioenen dier ambtenaren niet geregeld zijn; maar het is blijkbaar onregelmatig, daar toch hier van uitvallen krachtens maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging geene sprake is. Men wilde gevraagd hebben, of aan die onregelmatigheid niet door eene behoorlijke regeling der bedoelde pensioenen een einde zou kunnen worden gemaakt. Het belang der burgerlijke leeraren bij de akademie schijnt zoo iets te eischen.

Art. 2 der wet. Ofschoon zulks ook vroeger heeft plaats gehad, zoo acht men het toch verkeerd en ondoelmatig, dat meest al de begrootingsartikelen betreffende het personeel onder degene zijn opgenomen, die uit den post voor onvoorziene uitgaven kunnen worden aangevuld. Die post bedraagt f 73,407, en er zou daaruit dus op artikelen, als dat voor het wapen der infanterie, ad f 4,251,593, en op de onmiddellijk volgende, die insgelijks vele tonnen gouds bedragen, betrekkelijk al zeer weinig kunnen worden overgeschreven. Om eene geheel andere reden zag men het begrootingsartikel 40 gaarne uit *art. 2* der wet wegvallen. Het uitgetrokken bedrag voor het kamperen der troepen is, hoe men ook over het nut dier oefeningen denken moge, hoog genoeg. Ongaarne zou men de gelegenheid geopend zien, om het nog te verhoogen.

Aldus vastgesteld den 24sten October 1860.

VAN DER LINDEN.

DELPRAT.

VAN HOËVELL.

STORM VAN 'S GRAVESANDE.

TER BRUGGEN HUGENHOLTZ.

STAATSBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1861.

XDE HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING DER REGERING OP HET VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Met al de aandacht, welke het gewigt van het onderwerp vordert, heeft de Minister van het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal omtrent het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting voor 1861 kennis genomen; met al den ernst, dien de zaak vereischt, heeft hij de in dat verslag voorkomende punten overwogen, en door den welwillenden toon, door den geest, welke in dat staatsstuk in 't algemeen heerscht, hiertoe te meer aangemoedigd, zal hij zich beijveren, naar zijn vermogen, naar zijn beste weten en tevens met gepaste vrijmoedigheid, aan eene rigtige behandeling van zaken het meest bevorderlijk, de bedenkingen op te lossen en de vragen te beantwoorden, die in het verslag tot hem worden gerigt.

De Minister zal daarbij, zooveel mogelijk, de orde volgen waarin die vragen en bedenkingen zich voordoen.

§ 1. De beschouwingen in de 1ste zinsnede dezer paragraaph vervat, zijn van het hoogste gewigt. Zij lossen zich geenszins op in de beide vragen aan het slot daarvan gesteld, maar bevatten, afgescheiden van die vragen, eene voorstelling van zaken, welke, zoo zij volkomen gegrond ware, tot eene algemeene bekommerning zou moeten aanleiding geven. De Minister is voor zich-zelfen overtuigd, dat die voorstelling slechts in betrekkelijken zin behoort te worden opgenomen, doch al ligt zou daaraan, bij het algemeen, eene volstrekte en bijgevolg ontmoedigende beteekenis kunnen worden gehecht, en hij vertrouwt derhalve, dat het hem niet euvel zal worden geduid, wanneer hij zich al dadelijk veroorlooft, daartegen eenige bedenkingen in het midden te brengen, ten einde zoodanige ongunstige en gelukkig, mag men zeggen, onjuiste opvatting te voorkomen.

De schutterijen zijn thans slecht ingerigt. Die uitspraak wil men aannemen, voor zoover zij rust op de algemeen erkende behoefte aan eene betere zamenstelling; doch dat zij *grootendeels bij plotseling rijzend oorlogsgevaar ten eenemale onbruikbaar zouden zijn*, dit kan en mag niet alleen niet worden toegegeven, maar moet ontkend worden op gronden van overtuiging. Onder de werking der bestaande wet toch hebben de gebeurtenissen van het jaar 1850 getoond, dat ook bij het onvolledige der inrigting, dat men gaarne wil erkennen, de schutterij eene kracht heeft ontwikkeld, welke immer tot eer van land en volk strekken zal. Hoe spoedig bevonden zich de dienstdoende schutterijen op of in de nabijheid van het oorlogstooneel, en zoowel van deze als van de landelijke schutterijen, wier schoone en krachtige bataillons nog door allen die destijds bij het leger te veld dienden, met hoogachting voor die waardige hulptroepen worden herdacht, had men tot verdediging van den vaderlandschen

bodem, reeds na een betrekkelijk korten oefeningstijd, ook tegenover een goed georganiseerden en talrijken vijand de beste verwachtingen mogen koesteren.

En wat nu betreft de zamenstelling der schutterij in het tegenwoordig oogenblik, de *landelijke schutterijen* mogen grootendeels slechts op het papier bestaan, dat bestaan is geenszins zoo denkbeeldig, wanneer men in aanmerking neemt dat de registers van indeeling naauwkeurig worden aangehouden; en al mogt ook de opkomst dier schutterij in de eerste oogenblikken tot enige moeilijkheden aanleiding geven, zoo zou zij weldra een aantal bataillons kunnen leveren, geschikt om meer geoefende troepen in vestingen en achterwaarts gelegen stellingen af te lossen, en alzoo tot versterking van het leger te velde beschikbaar te maken. Doch daartoe, zal men zeggen, is tijd tot oefening noodig; maar ook bij het bestaan der verlangde nieuwe regeling zal dat wel immer noodig zijn. Althans de Minister betwijfelt het, — de opregtheid vordert dat hij reeds hier die verklaring aflegt, — of die regeling op de *geoefendheid* van dit gedeelte der strijdmagt grooten invloed zal kunnen uitoefenen. Het getal der dienstdoende schutters zal kunnen vermeerderen; de inrigting der schutterij in het algemeen zal op beteren voet en meer in overeenstemming met de militie kunnen worden gebragt, de eigenlijke oefening van de massa der landelijke schutterij in tijd van vrede zal steeds naar de overtuiging van den Minister op overgrootte bezwaren, ook van finantiëlen aard, stuiten; die geoefendheid, zoo als men ze zou verlangen, zal wel steeds tot de vrome wenschen blijven behooren; doch zulks belet geenszins, de Minister haast zich dit er bij te voegen, dat dit gedeelte der landsweerbaarheid, behoorlijk ingedeeld en steeds gereed om in ernstige gevaren de wapenen op te vatten, bij inspanning al spoedig in staat zal kunnen wezen om aan zijne hoogst gewigtige bestemming te beantwoorden.

Van de *dienstdoende (stedelijke) schutterijen* is zulks althans met te meer grond te verwachten, dewijl zich daarbij op zeer vele plaatsen een allezins prijswaardige ijver heeft geopenbaard om zich op de hoogte te stellen van de instructie bij het leger, en door doelmatige oefening hare bruikbaarheid te verhoogden. De Minister kan dit gerustelijk getuigen, daar thans meer en meer van de zijde der stedelijke schutterijen, in het belang van hare oefeningen, de medewerking van het militair bestuur wordt ingeroepen, en, zoo hij vertrouwt, ook ondervonden. Die schutterijen verdienen dan ook vooral de voorstelling niet dat ze *onbruikbaar* zouden zijn, niettegenstaande zij onderling verband missen en als 't ware zijn gelocaliseerd. Neen, in weerwil van het nuttige, ja noodzakelijke eener herziening en verbetering van de wet op de schutterijen naar de eischen van den tegenwoordigen tijd, bevat de nog bestaande instelling, gesterkt door het nog altoos levendig besef van hetgeen zij in de moeilijke jaren van 1850 en volgende voor het vaderland is geweest, de kostbaarste elementen van nationale kracht, waaraan vrij spoedig leven en werkdadigheid voor 's lands verdediging in de ure des gevaars zou kunnen worden bijgezet. Men vergete daarbij niet, dat, bij volle ontwikkeling onzer strijdmachten, slechts 16, hoogstens 20 bataillons schutterij bij het leger te velde behoeven te worden gevoegd, om het op de vereischte sterkte tot eene krachtdadige verdediging te brengen. De grootste behoefte waarin men ten opzichte der schutterij in geval van oorlog zal hebben te voorzien, is voorzeker die aan een geoefend kader, zowol officieren als onderofficieren en korporaals. Vraagt men nu, of die, bovenal met betrekking tot de landelijke schutterij bestaande leemte uit de kern onzer krijgsmagt zou kunnen worden aangevuld, dan zou de Minister die vraag voor alsnog niet volkomen bevestigend durven beantwoorden; doch hij moet daarbij al dadelijk doen opmerken, dat ook op dit punt de toestand veelal met te sombere kleuren wordt voorgesteld; eene strekking waartegen in het belang der zaken evenzeer moet worden opgekomen als tegen eene te gunstige voorstelling.

Daargelaten toch dat zich bij de schutterijen zeer vele gewezen onderofficieren en geoefende manschappen bevinden, zoo zou thans een vrij groot deel van het schuterkader uit de infanterie kunnen worden geput, gelijk de Minister zal trachten aan te wijzen.

In den loop van dit jaar is bepaald, dat bij het wapen der infanterie per compagnie van elke ligting twee daartoe geschikte *miliciens* boven het bij de formatie bepaalde getal tot korporaals kunnen worden aangesteld, die, even als de overige *miliciens*, op hun tijd met groot verlof naar hunne haardsteden vertrekken. In vervolg van tijd zal men daardoor, bij de opkomst der geheele militia, voor vier geoefende ligtingen ongeveer 1600 korporaals boven de formatie beschikbaar hebben.

Nu bestemme men voor de schutterij uit iedere compagnie infanterie 2 sergeanten en 5 korporaals, uit de overblijvende korporaals en korporaals-milicien de daardoor ontstane vacaturen onmiddellijk weder aanvullende, en men zal ongeveer 400 welgeoefende onderofficieren en 800 korporaals bij het kader der te mobiliseren schutter-bataillons kunnen indeelen.

Verder kunnen bij dringende omstandigheden de Koninklijke Militaire Akademie, het instructie-bataillon en het algemeen depôt van discipline tijdelijk worden opgeheven. Daardoor wordt een vrij aanzienlijk personeel van bij die inrigtingen dienstdoende officieren en onderofficieren beschikbaar, terwijl bovendien de kadets van het hoogste studiejaar onmiddellijk tot officier kunnen worden benoemd, en die der overige studiejaren, alsmede de jongelingen van het instructie-bataillon, een groot getal bruikbare onderofficieren en korporaals voor het leger zullen opleveren.

Eindelijk zijn vele gepensioneerde officieren, die op eigen aanvraag krachtens de wet zijn gepensionneerd, tot de militaire dienst, zoo niet te velde dan toch in de vestingen of bij de depôts zeer geschikt, terwijl ook de zich hier te lande met verlof bevindende officieren van het Indisch leger, voor zoover zij niet naar Indie zouden moeten of kunnen terugkeeren, mede niet zouden achterblijven in het aanbieden hunner diensten.

Het is wel eens gezegd geworden dat men, bij het opsommen van militaire hulpbronnen zich niet mag beroepen op een altoos onzeker element: de geesdrift bij het volk. De Minister kan dit slechts in zó verre beamen, als het tot zorgeloosheid of veronachtzaming ten opzichte van eenig deel van het krijgswezen aanleiding zou kunnen geven; maar hij voor zich durft gerust die geesdrift bij het Nederlandsche volk in zijne rekening opnemen, en bij de talrijke vrijwilligers, die ter verdediging van den vaderlandschen grond nimmer te vergeefs op zich zullen laten wachten, zal het kader onzer active strijdmagt gewis eene niet onaanzienlijke versterkking kunnen vinden.

De Minister heeft vermeend het bovenstaande te moeten aanvoeren. Waar het algemeen zich veelal beijvert om uitsluitend de schaduwzijde van het tafereel in het oog te doen vallen, daar mag en moet ook op de lichtzijde worden gewezen. Maar het ten deze aangevoerde strekt ook tot opheldering van het verlangen in de 2de zinsnede dezer paragraaph door vele leden te kennen gegeven, die een gunstiger gevoelen omtrent den toestand van 's lands verdediging hebben geuit, doch tevens eenigen twijfel koesterden, af thans werkelijk voor onze krijgsmagt zoodanige kern verkregeen was, dat in tijden van gevaar de volks-wapening daarin een genoegzamen steun kon vinden.

Zonder te willen ontkennen dat die kern, gaandeweg, nog veel kan worden verbeterd, of dat daarin niet leemten blijven bestaan, welke het bestuur zich gelukkig zou achten te kunnen aanvullen, meent de Minister die vraag grootendeels bevestigend te mogen beantwoorden, en hij zou dit zonder enige restrictie kunnen doen, indien het getal vrijwilligers bij de korpsen niet nog altoos een zoo aanzienlijk tekort opleverde, of zelfs wanneer het personeel dier korpsen altijd voor de dienst hier te lande beschikbaar bleef; doch dat personeel is aan gedurige mutatiën onderworpen, wegens de behoefte welke het Indisch leger heeft aan officieren, onderofficieren en soldaten, en aan welk belang steeds met de meest mogelijke zorg wordt te gemoet gekomen.

Doch moge dan al de kern der gewapende magt, het staande leger zoo als het bestaat, niet zeer aanzienlijk wezen, wanneer zich daaraan, bij eene nieuwe regeling der militia, vier geoefende ligtingen aansluiten en, bij klimmend ge-

vaar, de schutterijen zich daar om scharen, dan zal men hierdoor eene magt onder de wapenen hebben, waardoor 's lands veiligheid, althans aanvankelijk, op voldoende wijze zal gewaarborgd zijn.

Maar aangenomen dat het waarheid ware, dat aan de levende strijdkrachten zooveel ontbreekt als in de eerste zinsnede dezer paragraaph zoo stelling wordt te kennen gegeven, zou dan de Minister van Oorlog de passieve middelen van tegenweer mogen voorbijzien, die verwaarloozen, en dat in een tijd, dat overal elders daaraan met de meeste kracht gearheid wordt? Die passieve middelen van tegenweer zijn niet op één oogenblik te scheppen: en toch, hoe zal het evenwigt worden hersteld tusschen weinig talrijke strijdkrachten en een overmagtigen aanvaller, anders dan door de bewapening dier strijdkrachten zooveel mogelijk te verbeteren, en de defensie des lands door een goed gekozen stelsel van verdedigingswerken gemakkelijk te maken? Hier minder dan elders mogen de passieve weermiddelen worden verwaarloosd, en de Minister moest dus wel in de begrooting voor 1861 zijn systeem tot voltooiing der defensiewerken en tot verbetering der vuurwapenen voortzetten.

Wat de wet op de militia betreft, niemand kan meer dan de Minister reikhalzend het oogenblik te gemoet zien, dat die militia door eene nieuwe wet op beter, op vaster voet worde geregeld en bevestigd. Hij meent dan ook, voor zoover hij hierin betrokken was, tot het zamenstellen van zoodanig ontwerp van wet naar zijne beste krachten te hebben medegewerkt.

Met niet minder verlangen ziet hij eene betere regeling der schutterij te gemoet, en gaarne legt hij de verklaring af, ook tot het tot stand komen van zoodanige nieuwe regeling, voor zoover hij hiertoe zal geroepen worden, met de meeste belangstelling en den meesten ijver te zullen werkzaam zijn.

§ 2 De vraag, alhier in het midden gebragt, hoe men er toe gekomen was om de op te roepen contingenten der militia zoodanig te regelen, dat volgens de begrooting voor 1861 hun totaal bedrag 58 615 man zou belooopen, en zulks niettegenstaande de tegenstrijdigheid, welke zich deswege in de wetten van 1817 en 1818 schijnt voor te doen, vindt hare oplossing in art. 1 der wet van den 27sten April 1820 (*Staatsblad* n°. 11), houdende wijzigingen in de wet van den 8sten Januarij 1817, op de nationale militia; welk artikel dus luidt: »Het contingent voor de nationale militia door iedere provincie jaarlijks te leveren, ter vervanging van hen, wier diensttijd is verstreken, zal, overeenkomstig de bepaling deswege gemaakt bij art. 15 der wet van den 28sten November 1818, in evenredigheid met de bevolking van iedere provincie, jaarlijks door Ons worden bepaald, en zal voorts op dezelfde wijze door de Gedeputeerde Staten onder de verschillende gemeenten worden verdeeld »

Het getal miliciens, hetwelk in 1861 meer dan voor het loopend jaar zal worden opgeroepen, is het gevolg van de uitbreiding aan eenige korpsen gegeven, en waarvan de noodzakelijkheid reeds bij de Memorie van Toelichting tot het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1860 is vooruitgezet en nader bij de beantwoording van het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer op die begrooting is aangewezen.

Wat de uitzonderingswetten betreft over het tijdperk van 1850—1859, waarvan aan het slot van deze paragraaph melding wordt gemaakt, hieromtrent veroorlooft men zich de opmerking, dat die alleen haren oorsprong hebben gehad in de omstandigheid, dat zij noodzakelijk waren, omdat in 1851 en later geene ligting ontslagen werd. Daarvoor, en om geene andere reden, werden deze speciale wetten vereischt.

§ 5. De Minister zal niet tegenspreken, dat de uitgaven voor de zee- en landmagt belangrijk zijn te noemen; en dat het eindcijfer van het Xde hoofdstuk bij verscheidene leden tot aanmerkingen zou aanleiding geven, kon hij vooruit verwachten. Hij voor zich zou dan ook gewenscht hebben dat eindcijfer tot een minder bedrag te hebben kunnen ramen, al ware het alleen om het gemeen overleg daarover gemakkelijker te maken, dan bij een hoog bedrag uit den aard der zaak het geval is. Doch hiervan kan en mag geen sprake zijn bij het na-

gaan der behoeften, welke voor 's Rijks verdediging worden gevorderd en bij het besef der noodzakelijkheid om daarin te voorzien. Dat besef is bij den Minister te levendig, dan dat hij den weg zou kunnen verlaten dien hij zich vroeger heeft afgebakend, en de maatregelen tot verbetering van 's lands weerbaarheid verzuimen, die hij bij de Memorie van Toelichting tot de begrooting voor 1860 als volstrekt noodzakelijk heeft opgegeven, en welke hij bij het antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer betreffende die begrooting, zoomede bij de beraadslagingen, nader heeft uiteengezet.

De Minister heeft met aandacht de twee eerste zinsneden van deze paragraaf gelezen en de bezwaren overwogen, welke daarin zijn nedergelegd. Gaarne wil hij erkennen dat zoodanige bezwaren zich als van zelf moeten voordoen en dat daarin in gemoede kan worden gedeeld, wanneer men de beraadslagingen over vroegere en latere begrootingen bijeenbrengt en daarbij niet tevens de omstandigheden in aanmerking neemt, die, ook bij de meest mogelijke gelijkheid van beginselen, het voortdurend beperken der eischen binnen onveranderlijke grenzen ten eenemale onmogelijk maken. Te dien aanzien moet de Minister de vrijheid nemen op te merken, dat vergelijkingen volkomen juist zijn als ze op gelijke toestanden kunnen worden toegepast, maar dat ze evenzeer tot verkeerde gevolgtrekkingen leiden als die toestanden onderling verschillen.

De Minister van Oorlog die, volgens het Voorloopig Verslag, voor eenige jaren, toen het eindcijfer van het Xde hoofdstuk slechts elf miljoen bedroeg, op de vraag, *of bij het toestaan van het destijds aangevraagde bedrag, het land zich in voldoende staat van verdediging zou bevinden, volmondig een toestemmend antwoord heeft gegeven*, diezelfde Minister zou zulks thans zeer zeker niet hebben gedaan. Te dien aanzien zijn de tijden en omstandigheden aanmerkelijk veranderd.

De Minister wil zich niet verder beroepen op den tegenwoordigen toestand van ons werelddeel, omdat het den schijn zou verkrijgen als of hij zich daarachter wegens het hoogere eindcijfer trachtte te verschuilen. Hij zal uitsluitend wijzen op die eischen des tijds, waaraan het bestuur van Oorlog, afgescheiden van alle mogelijke politieke omstandigheden, sedert de laatste jaren meer en meer werd gedrongen te voldoen.

Hetzij daartoe den Minister vergund met bescheidenheid eenige vragen te stellen.

Deed zich niet dringend de behoefte gevoelen om het lot van den soldaat, zoo ten opzichte zijner soldij als van zijne voeding en huisvesting, te verbeteren?

Kon de zaak der kazernering, bij de meer en meer toenemende ongezindheid der gemeenten om daarvan de kosten te blijven dragen, voortdurend op denzelfden voet blijven, en moesten niet, naarmate de eindregeling langer uitbleef en bijgevolg meerdere gemeenten van die ongezindheid deden blijken, ook de kansen op een voor het Rijk weinig kostbaar vergelijk verminderen?

Bestonden er bij de kern onzer krijgsmagt niet eenige leemten, uit de dagen eener te ver gedreven bezuinigingszucht overgebleven, en die eene tijdige ontwikkeling onzer strijdkrachten in het oogenblik des gevaars zeer moesten belemmeren?

Kon, mogt men zich langer beperken tot de langzame aanschaffing van getrokken geweren van de infanterie, in dier voege dat eerst na verloop van veertien jaren het aantal dier vuurwapenen zou zijn voorhanden geweest, dat wij nu op het eind van het jaar 1861 zullen bezitten?

Mogten onze batterijen te velde verstoken blijven van getrokken geschut, onze vestingen, versterkte stellingen en kustbatterijen van zware getrokken vuurmonden, en mogen wij ons niet gelukkig achten dat zich reeds het zekere vooruitzicht heeft geopend, van deze en de hierboven genoemde zoo belangrijke verbetering, die zich thans reeds gedeeltelijk heeft verwezenlijkt, met betrekkelijk geringe kosten en in korten tijd geheel te zullen verkrijgen?

Kan, mag de Regering zich van een op degelijke en vaste gronden steunend defensiestelsel laten afbrengen, omdat eenige beoordeelaars, hetzij dan bevoegd of niet bevoegd, maar in elk geval zonder eenige verantwoordelijkheid, dan

deze, dan weder gene vesting als nutteloos of zelfs schadelijk voorstellen, maar het intusschen deswege noch onderling, noch veelal op den duur met zich-zelfen eens zijn?

En zou het niet onverantwoordelijk mogen heeten, wanneer men onze verdedigingswerken nog gedurende eene lange reeks van jaren deels onvoltooid, deels zonder behoorlijken samenhang liet, en alzoo eene active defensie, de eenige waarvan de kracht en duur is te verwachten, ten eenemale onmogelijk deed blijven?

Eindelijk, wanneer men ook maar gedeeltelijk de noodzakelijkheid erkent om in de hierboven opgesomde behoeften te voorzien, is het dan wel rationeel, te vorderen dat het eindeijfer der begrooting van Oorlog nagenoeg blijve wat het was in een tijdvak, toen aan verreweg de meeste der tegenwoordige behoeften nauwelijks werd gedacht?

De Minister vertrouwt dat het stellen dezer vragen hem niet zal worden euvel geëuid. Verre van alles wat naar aanmatiging zweemt, eerbiedigt hij het gevoelen ook van die leden, die zijne plannen niet kunnen goedkeuren. De vorm, door hem gekozen, had geene andere strekking dan om, zoo kort en duidelijk mogelijk, aan te toonen dat het opvolgend aanvragen van meerdere gelden voor ons krijgswezen uit de klimmende en onvermijdelijke eischen des tijds is voortgevloeid, en geenszins uit een streven om de *Volkvertegenwoordiging langzamerhand aan het toestaan van meerdere geldsommen voor het Departement van Oorlog te gewinnen*. Moge het den Minister gelukken, de leden die zich dit laatste hebben voorgesteld, van zoodanig ongunstig denkbeeld te zijnen opzichte terug te brengen; in geen geval echter, hier is hij van overtuigd, zullen zij hem de vrijmoedigheid ten kwade duiden, waarmede hij heeft getracht zulks te doen, en die, aan beide zijden, zoo zeer aan het gemeen overleg bevorderlijk is.

Het doet den Minister leed dat een deel der Vertegenwoordiging de onderscheiding van gewone en buitengewone uitgaven verkeert acht, maar de Grondwet van 1848 gewaagt slechts van éene jaarlijksche begrooting. Die onderscheiding is dus wel noodzakelijk. Zij is rationeel en getuigt van het voornemen des Ministers om, blijft hij het vertrouwen van het geëerbiedigd Hoofd van den Staat en der Vertegenwoordiging bezitten, in zijne begrootingen juist door die onderscheiding te toonen, dat hij het oog heeft op hetgeen uit den aard slechts tijdelijk, niet doorlopend zal wezen. Voor latere inzigten kan hij niet instaan, daaromtrent geene verzekeringen geven, ofschoon deswege, wat het sielsel van verdediging betreft, bij hem zeer weinig vrees bestaat; maar wat *het maaksel der geweren en dergelyke, nieuwe van soortgelijken aard aangaat*, mag hij niet onopgemerkt laten, dat dit alles niet van het goedvinden van een Minister afhangt, maar aan de vorderingen der wetenschap onderworpen is, welke vooraf niet zijn te bepalen. Zoo zijn de vuursteengeweren door die met percussie vervangen; de gladde loop door den getrokken loop; de ronde kogel door den puntkogel, en vele wijzigingen meer, welke men onmogelijk slechts voor kennisgeving kan aannemen, maar wel gedrongen is te volgen, om de overmagt, tegen welke men vermoedelijk zal te strijden hebben, met ten minste even goede en deugdelijke wapenen te kunnen bevechten.

De Minister betreurt het, dat enkele leden, die voor de onlangs verhoogde begrooting van Oorlog voor 1860 hadden gestemd, zich thans tegen de voorgestelde zouden moeten verklaren, omdat in hun oog eene te groote uitbreiding aan de *active* strijdkrachten werd gegeven. Hij vleit zich dat zij op dit gevoelen zullen willen terugkomen, wanneer zij in aanmerking nemen, dat die uitbreiding niet is eene uitzetting der middelen van verdediging, nu eerst bij de zamenstelling der tegenwoordige begrooting opgekomen, maar een gevolg van het door den Minister aan de Vertegenwoordiging blootgesteld systeem, dadelijk na het aanvaarden zijner betrekking, toen hij gezegd heeft, verbeteringen in het bestaande te willen invoeren, die noodzakelijk zijn ook in verband tot de *passive* strijdkrachten, want hij hecht er aan vertrouwen in te boezemen door het vast

houden aan de eenmaal door hem medegedeelde plannen, en daardoor niet alleen het vertrouwen te behouden van een aantal leden, die zich, blijkens de 4de zinsnede dezer paragraaf, welwillend voor hem hebben verklaard, maar ook van die, welke, blijkens de 5de zinsnede, toestemden dat de Minister op een vasten grondslag bouwde, al mogt dit gevoelen ook niet zonder restrictien zijn geuit.

§ 4. Het zij verre van den Minister dat hij de tegenwoordige begrooting alleen uit het oogpunt van den tegenwoordigen toestand van Europa zou willen doen beoordeelen en dien ten gevolge doen aannemen. Het is, met uitzondering der buitengewone uitgaven onder § 1, punt 1, 2 en 3 der Memorie van Toelichting bedoeld, eene normale begrooting, die geenszins op zeer ernstige politieke toestanden is gebaseerd, maar alleen aan de gewone behoeften van 's lands verdediging voldoet. Met eenig vertrouwen meent hij er echter te mogen bijvoegen, dat, bij mogelijke gebeurtenissen, eene uitbreiding met minder offeringen en meer geleidelijk dan vroeger tot stand zal zijn te brengen: iets dat, bij eene minder goede inrigting van het leger voor vreedstijd, wel eens, doch dan zeker te laat, kan blijken aan onoverkomelijke bezwaren onderhevig te zijn; en wanneer de Minister op die mogelijke gebeurtenissen heeft gewezen, dan was het uitsluitend met het oog op de vrij algemeen heerschende overtuiging, die ook de zijne is, dat op vele punten, 's lands defensie betreffende, thans meer spoed behoort te worden aangeraden, dan in volkomen rustige tijden noodig is.

Men moge daaromtrent een ander gevoelen aankleven en de toekomst zonder eenige bezorgdheid inzien, de Minister kan dat gevoelen eerbiedigen, doch het zou hem diep leed doen indien het vrijmoedig uiteen zijner gedachten op dit punt hem immer kon doen verdenken van *eene voorspiegeling van mogelijke gevaren als middel tot het aannemelijk maken van een hooger eindcijfer*. De Minister beoogt een vasten grondslag, ook dan wanneer er alle hoop is op het behoud van den vrede. Naar zijne overtuiging loopt men evenzeer gevaar met zich dien vrede te vast voor te spiegelen, en daardoor, gelijk oudtijds veelal gebeurde, 's Rijks defensie te verwaarloozen, als dat men zich al te zeer voor oorlog beducht maakt en, op grond daarvan, overdreven inrigtingen van defensie zou willen tot stand brengen. Maar er moet niet alleen een vast plan van verdediging zijn; dat plan zou weinig baten indien niet de middelen om het toe te passen aanwezig waren. Daarvan hangt de veiligheid van den Staat, en daarmee van personen en eigendommen af. Oordeelt men dat die middelen worden overdreven, dan moet de tegenwoordige begrooting worden afgestemd, want dan is zij, met de buitengewone uitgaven daarin vervat, te hoog. Doch de Minister kan van zijn plan niet afzien, ook niet van eene gelijke behandeling der begrooting van het Xde hoofdstuk voor volgende jaren. Hij legt daarvan hier de verklaring af, met de betuiging dat hij te veel achting heeft voor 's lands Vertegenwoordiging, en ook voor zich-zelfen, dan dat hij zich ooit aan dubbelzinnigheid zou willen schuldig maken, zoo als, volgens de bestrijders van het eindcijfer, in de eerste zinsnede der Memorie van Toelichting zoude heerschen. Hij voor zich kan tot *het vroegere lagere eindcijfer niet terugkeeren*, hetwelk alleen zou worden verhoogd door hetgeen voor levensmiddelen, *fourrages en dergelijke* meer moet worden betaald dan voorheen. Hij moet eene raming kunnen opmaken naar de wezenlijke behoeften, in een tijd vooral dat de financiële middelen er nog zijn en, hoe men ook over den mogelijken loop der gebeurtenissen moge denken, de zekerheid van niet onvoorbereid door die gebeurtenissen te kunnen worden verrast, in het oog ook van den minst bezorgde, de beste, zoo niet de eenige ware geruststelling voor de toekomst is.

§ 5. Met betrekking tot den maatregel, om de miliciens tot hunne eerste oefening in het vervolg slechts vijf in plaats van zes maanden onder de wapenen te houden, stemt de Minister volkomen in met die leden, welke als hun gevoelen hebben doen kennen, dat zes maanden evenzeer onvoldoende zijn als vijf om een rekrut tot een in alle opzichten goed soldaat te vormen, en dat tot

bereiking van dit oogmerk althans twee jaren onafgebroken oefeningstijd vereischt zouden worden. Met de eerste afrigting der miliciens wordt dan ook niet meer beoogd, dan hen in de behandeling der wapenen en de voornaamste pligten van den soldaat, zoo in de vestingen als te velde, voor zóó verre te oefenen als noodig is om, gesteund door een goed kader, in oogenblikken van gevaar aan de verdediging van het Vaderland al dadelijk op doeltreffende wijze deel te kunnen nemen. Wierden vroeger daartoe zes maanden oefening gevorderd, door eene belangrijke vereenvoudiging van het exercitie-reglement, in het bijzonder door het opheffen van eenige moeilijke wel te missen handgrepen, is tot de afrigting van de rekruten eene tijdwinst van ongeveer eene maand verkregen. Deze maand had voorzeker aan andere nuttige oefeningen kunnen worden besteed, doch met het oog op het eindcijfer der begrooting en op de belangen der miliciens, heeft de Minister gemeend zich met de vroegere en thans evenzeer te verkrijgen resultaten omtrent de oefening dezer categorie van militairen te kunnen tevreden stellen, en dan ook die tijdwinst ten voordeele van de schatkist en van de lotelingen te moeten aanwenden.

§ 6. Niet minder dan zijne voorgangers erkent ook de tegenwoordige Minister de wenschelijkheid van een naauwer verband tusschen het leger hier te lande en dat in Indie. Omstandigheden ten eenemale onafhankelijk van den wil dezerzijds hebben zich echter daartegen steeds verzet, terwijl zelfs maatregelen, die als eene eerste schrede op den weg om dat naauwere verband tot stand te brengen konden worden beschouwd, al spoedig weder hebben moeten worden geschorst. Toen, namelijk, voor weinige jaren aan officieren van het leger hier te lande de gelegenheid werd opengesteld om voor vijf jaren in Indie te gaan dienen, werd die maatregel door het leger alhier met genoegen vernomen. Niet minder dan 55 officieren maakten van die gelegenheid gebruik om hunne ondervinding in Indie te gaan verrijken, waarvan er later 8 definitief bij het Indisch leger zijn overgegaan.

Overwegende bezwaren, welke zich in Indie schijnen te hebben opgedaan, en waarvan de Minister van Oorlog de gegrondheid slechts onvolkomen kan beoordeelen, hebben er toe geleid om dien maatregel te staken.

Het tijdelijk hier te lande doen verblijven van eenige vreemdelingen, voor de koloniale dienst aangeworven, staat met het denkbeeld van eene naauwere vereeniging der legers niet in het minste verband. Die maatregel, op aanzoek van den Minister van Koloniën genomen, had voornamelijk ten doel om, echter met behoud dier hulphron, het vreemde element in Indie voor het oogenblik niet te zeer te vermeerderen, en het ook voor den vervolge slechts door bestanddeelen te versterken, reeds eenigermate met taal, zeden en gewoonten van Nederland gemeenzaam gemaakt en als 't ware verbroederd. Door het staken dezer dagen van de werving, waaruit de vreemdelingen herkomstig waren, zal die zaak van zelf vervallen. Het was een geheel tijdelijke maatregel. Het handgeld, de werfkosten der vreemdelingen, zijn uit de koloniale fondsen voldaan. Gedurende den tijd echter, dat zij bij het leger hier te lande zullen dienen, worden zij als gewone vrijwilligers van dat leger beschouwd, behandeld en betaald. Eerst nadat zij, ten einde hunne eigenlijke bestemming naar Indie te volgen, naar het koloniaal werf-depôt worden opgezonden, komt hunne soldij enz. weder ten laste der koloniale fondsen, zoo als dat met alle vrijwilligers plaats heeft, die bij de koloniale dienst overgaan.

Wat de bedoelde vreemdelingen betreft, is het overigens van genoegzame bekendheid, dat velen hunner uit hunne standplaatsen die, in het belang hunner gezondheid, hun aanvankelijk in Noordbrabant waren aangewezen, zijn gedeserteerd, ten gevolge waarvan zij later naar Vlissingen, den Helder enz. zijn overgebracht, waardoor de gelegenheid tot desertie hun zooveel mogelijk is afgesneden. Hebben sommige dier manschappen zich ook reeds vroeger door goed gedrag onderscheiden, anderen daarentegen hebben verzet tegen de krijgstuclit doen blijken, zoodat, alles te zamen genomen, het geheel staken van den maat-

regel niet anders dan in het algemeen belang van de dienst hier te lande beschouwd kan worden.

Hoe minder gunstige resultaten de vreemdelingen-werving oplevert, hoe meer noodzakelijk het is, de werving van Nederlanders te bevorderen. De Minister is daarvan zoo overtuigd, dat hij dan ook niets onbeproefd laat, wat den overgang bij de koloniale dienst van vrijwilligers uit het leger kan aanmoedigen. Met niet minder leedwezen dan bevreemding zag hij daarom, dat het denkbeeld heeft kunnen opkomen, als of zulks niet het geval ware, ja dat die overgang zelfs tegenwerking zou ondervinden. Die geheel ongegronde opvatting kan alleen het gevolg zijn van onware, van valsche berichten, waartegen hij met al de kracht der waarheid moet opkomen. Nog ten verleden jare is, in overleg met den Minister van Koloniën, de premie voor dien overgang aanmerkelijk verhoogd, en telken jare worden de chefs der korpsen op nieuw herinnerd, dat de gelegenheid tot overgang van onderofficieren en manschappen openstaat. De aanvragen daartoe worden steeds aan het Departement van Oorlog opgezonden, waarop alsdan de Minister zelf beslist en onmiddellijk de afdoening volgt, en het is juist daarom, dat hij hier plegtig kan verklaren, dat, wat de soldaten betreft, geene anderen worden afgewezen, dan zij die, door meer of minder ingewortelde neiging tot misbruik van sterken drank, volstrekt geen waarborg opleveren dat zij in de tropische gewesten, waar het misbruik nog veel verderfelijker werkt, eenigerhande dienst zullen bewijzen. In den loop van dit jaar zijn weder 640 onderofficieren en soldaten bij het Oost-Indisch leger overgeplaatst. Slechts 58 aanvragen van soldaten zijn afgewezen, waarvan nog aan het meerendeel de vergunning is gegeven, om, bij verbeterd gedrag, na een bepaalden tijd, bijv. van zes of drie maanden, zich andermaal aan te bieden. De inwilliging der aanvragen van de onderofficieren en korporaals regelt zich natuurlijk naar de in Indie bestaande behoefte. De lust tot overgang bij dat kader is steeds levendig, zoodat die van velen tot een volgend jaar moet worden uitgesteld.

Ofschoon voor de officieren de gelegenheid om tijdelijk (voor 5 jaren) naar Indie te gaan, is gesloten, zoo blijft toch ook onder dezen de lust om daar te dienen steeds levendig, getuige dat in den loop van dit jaar niet minder dan 25 2de luitenants bij het Indisch leger zijn overgeplaatst.

Bij deze paragraaf is ook de vraag gedaan, of niet nog in andere rigting iets tot versterking van het Nederlandsch element in het Indisch leger is te doen, en tevens op openbare geschriften, die zaak betreffende, gewezen. Men zal in de waarde van die geschriften, waarin veelal onbekendheid met zaken, die op het behandeld onderwerp toch grooten invloed moeten uitoefenen, doorstraalt, niet treden, en alleen aanmerken dat de beste bron tot aanvulling van het Indisch leger is de staande krijgsmagt hier te lande. Ware daarbij het getal vrijwilligers steeds compleet, het zou voorzeker aan genoegzame stof voor het Indisch leger niet ontbreken; doch reeds het eerste schijnt, voor alsnog, niet wel te bereiken, zoodat het laatste, het erlangen van een voldoende aantal vrijwilligers voor de koloniale dienst, steeds met veel bezwaren zal gepaard gaan.

Intusschen wenscht de Minister niets liever dan dit, zooveel in zijn vermogen is, voortdurend te helpen bevorderen.

§ 7. Behalve de onderofficieren en manschappen, die, hierboven vermeld, voor de dienst in Oost-Indie zijn bestemd geworden, zijn er nog 95 naar West-Indie uitgezonden, zoodat er in den loop van het jaar gezamenlijk 755 onderofficieren en manschappen uit het leger bij de Indische dienst zijn overgegaan.

Alhoewel het moeilijk is uit te maken, waaraan de meer gunstige uitkomsten van de werving in den laatsten tijd zijn toe te schrijven, hetzij dan aan de vermeerdering van soldij en het verleenen van chevrons bij reëngagementen, dan wel aan andere omstandigheden, als daar zijn: de verhooging van de handgelden en premiën, zoomede van de aanbrenngelden, benevens de vermeerdering van het ration brood en de algemeene verhooging der soldijen, — zeker is het

dat het getal van gereëngageerde en wel vooral van nieuw aangeworven vrijwilligers zeer noemenswaardig is vermeerderd.

Terwijl toch in het tijdvak van 15 maanden, voorafgaande aan den datum van 1 April 1859, toen het besluit betrekkelijk de chevrons en de daaraan verbonden verhoogde soldij in werking is getreden, zich 1225 tot ontslag geregtigde militairen hebben gereëngageerd, en in dat tijdvak 1507 vrijwilligers bij het leger zijn aangenomen en 1021 miliciens bij de staande armée zijn overgegaan, hebben zich in een zelfde tijdvak sedert gemelden datum 1475 tot ontslag geregtigden gereëngageerd, en zijn van 1 April 1859 tot 1 Julij 1860 een aantal van 1774 vrijwilligers aangenomen en 1785 miliciens bij de staande armée overgegaan.

In gereede voldoening aan den wensch, verder bij deze paragraaf geuit, wordt hierbij gevoegd eene opgave van het getal der aanwezige en ontbrekende vrijwilligers bij het leger en van het aantal miliciens onder de wapenen tot aanvulling van het incompleet van vrijwilligers, benevens de verlangde opgave omtrent de paarden. Aan den wensch, om voor het vervolg zoodanige opgave in het algemeen reeds bij het indienen der begrooting te ontvangen, zal worden voldaan (1).

§ 8. De vermeerdering van het ration brood is een van die maatregelen, die bij de korpsen algemeen genoeg hebben te weeg gebragt. Het moge waar zijn, dat eenige der oudere manschappen zich met het vroegere ration konden tevreden stellen; het overgrootere meerendeel, uit jeugdige menschen zamengesteld, had daaraan veel te weinig en nuttigt het tegenwoordige ration met graagte. De Minister heeft zich daarvan herhaaidelijk overtuigd, niet alleen door het inwinnen van velerzidsche berichten nopens die aangelegenheid maar ook door een opzettelijk onderzoek ter gelegenheid van het bezoeken der verscheidene kazernen.

§ 9. Al ware het ook niet dat de Minister, naar zijne innige overtuiging, zich volkomen moest vereenigen met het gevoelen van die leden, die het denkbeeld om de troepen van den Staat aan publieke werken te doen arbeiden geheel onraadzaam noemen, dan nog zou het verwezenlijken van dat denkbeeld in de gegeven omstandigheden wel van zelf onmogelijk wezen. Immers uit gebrek aan vrijwilligers is men genoodzaakt een groot aantal miliciens onder de wapenen te houden. Ook dezen zouden in den bedoelden maatregel begrepen moeten worden, en in dat geval zouden de lotelingen aan den vrijen arbeid worden onttrokken om aan gedwongen arbeid te moeten deelnemen.

Was het ten slotte dezer paragraaf vermelde betreft, ongetwijfeld zouden de officieren der genie bij de aan te leggen spoorwegen zeer goede, zelfs uitstekende diensten kunnen bewijzen. Maar behalve dat die officieren daarmede reeds van zelf in vele opzichten zullen zijn gemoeid, en hunne diensten voor hun eigenlijk dienstvak thans meer dan ooit gevorderd worden, zou ook art. 12 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128) hier in den weg staan, daar de meeste officieren toch ongezind zouden wezen hunne ancienneteit op te offeren. Een officier intusschen heeft het gedaan aanbod, om bij den aanleg der spoorwegen geëmployeerd te worden, aangenomen en is dan ook geplaatst.

§ 10. Aangezien boven en behalve de in deze paragraaf aangewezen drukfeilen nog eenige andere in de toelichtende staten zijn opgemerkt, zoo wordt, ter voldoening aan het te kenen gegeven verlangen, hierbij eene nota gevoegd, waarin die drukfeilen zijn aangewezen.

1STE AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 2. Meermalen is de inrigting van het Departement van Oorlog bij de behandeling der begrooting van het Xde hoofdstuk besproken. Ook nu weder wordt zij als *te omslagtig en te kostbaar* beschouwd, althans *naar het oordeel van verscheidene leden*. Aan den Minister komt dat oordeel zeer begrijpelijk

(1) Deze opgave zal in ons volgend Nummer worden geplaatst.

voor, vermits hij bij zijne optreding aan het bestuur der zaken in dezelfde meening deelde, en niet alleen hij, maar onderscheidene van zijne voorgangers met hem. Daarom is ook dat onderwerp door hem naauwlettend nagegaan; doch hoewel hij zich niet ontveinst dat de buitengemeen drukke werkzaamheden, die in den loop dezes jaars het departement hebben beziggehouden, op zijn oordeel ten deze zekeren invloed hebben moeten uitoefenen; zoo heeft het onderzoek omtrent de mogelijkheid om het personeel van het departement eenigzins beduidend te verminderen, hem genoegzaam van het tegendeel overtuigd.

Zoo als de Minister bij § 2 der Memorie van Toelichting te kennen gaf, wenscht hij, in zoover dit met het behoud eener behoorlijke contróle mogelijk is, werkzaamheden, die niet volstrekt bij zijn departement behoeven te worden behandeld, aan de bevelhebbers in de militaire afdeelingen op te dragen. De onderzinking moet echter leeren in hoe verre dit nog verder kan worden uitgestrekt dan reeds is geschied. De zaak is nog in den aanvang, en met zorg zal hij zijne aandacht op deze aangelegenheid blijven vestigen.

Het Departement van Binnenlandsche Zaken is ongetwijfeld zeer omvattend; doch wanneer men hier niet bij uitsluiting de aandacht vestigt op het aantal der onderdeelen, die tot een departement in betrekking staan, maar inzonderheid ook in aanmerking neemt in hoeverre die onderdeelen bij dat departement regtstreeks moeten worden behandeld en afgedaan, dat is in welke mate zij daar werk verschaffen, dan zal de vergelijking tusschen het aantal ambtenaren aan de beide Departementen, van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, ongetwijfeld minder bevreemding wekken.

Reeds meermalen is er op gewezen hoedanig de vroegere zamenstelling was, toen er een commissariaat van Oorlog, eene generale intendance voor de administratie der armée, een departement van den grootmeester der artillerie en eene algemeene directie der genie, alle als afzonderlijk werkende lichamen bestonden, hetgeen thans alles bij het Departement van Oorlog is vereenigd. Bovendien zijn er bijna geene raderen van het staatsbestuur waarmede dat departement niet voortdurend in aanraking komt, terwijl het inzonderheid voor de belangen der koloniën met vele en belangrijke werkzaamheden is belast, die in den laatsten tijd bovenmate zijn toegenomen.

Om zich verder nog meer in de bijzonderheden te overtuigen dat bij het Departement van Oorlog de werkzaamheden uitgebreider zijn dan eene oppervlakkige beschouwing die doet voorkomen, behoeft men daarvan slechts de omschrijving na te gaan, zoodanig als die thans in eene officiele bron, de Staatsalmanak, voorkomen, waarbij de onderwerpen in behandeling geenszins overdreven zijn voorgesteld, maar waarbij vooral niet heeft kunnen worden gewezen op hunnen omvang, welke zeer groot is, en in geen deele uit een streven naar centralisatie voortvloeit, maar uit de groote verscheidenheid van onderwerpen, die, om zoo te spreken, en gelijk reeds hierboven is aangemerkt, in al de raderen van het staatsbestuur ingrijpen.

Daarbij komt een voornaam bezwaar, gelegen in het overgroot aantal personen waarmede het Departement van Oorlog in aanraking komt. Zoo vordert het aanhouden en bijschrijven der stamboeken een vrij aanzienlijk getal schrijvers, omdat de militairen, bij het leger dienende, ook de miliciens en zij die bij het leger in de koloniën overgaan, niet enkel *numeriek*, maar *nominaal* op die stamboeken voorkomen, van het begin hunner indiensttreding af tot het uiteinde toe. Ditzelfde is ook toepasselijk op de verificatie der monsterrollen, de verpleging in de hospitalen enz., de pensioenen en de onderstanden. En die aanraking met personen duurt niet slechts kort: zij loopt over een tijdvak van 50 en 60 jaren, en men kan bij eenige berekening van het getal personen die tot het leger in betrekking hebben gestaan, nagaan hoe groot daarvan de massa is, en het getal van hen die deswege belangen hebben in te brengen, of waaromtrent nasporingen zijn te doen. Dit alles zou zeer wel den toets van een naauwgezet onderzoek kunnen doorstaan.

Dat de Minister bij het ter sprake brengen eener voorgenomen regeling, waar-

uit in de gevolgen eene bezuiniging van f 10,000 zal ontstaan, verklaard heeft dat die bezuiniging vooreerst niet zal worden gevoeld, omdat in nagenoeg gelijke evenredigheid het bedrag der pensioenen wordt vermeerderd, dit heeft hij gedaan omdat hij die bezuiniging in geen gunstiger licht wilde plaatsen, en om aan de waarheid getrouw te blijven.

Ten opzichte der vergelijking met het veelomvattend Departement van Binnenlandsche Zaken moet hier nog worden teruggekomen op eene vroeger gemaakte opmerking, dat onder de *kosten van het Departement van Oorlog* begrepen zijn die van het *topographisch bureau*, met een personeel van 18 ambtenaren, die even weinig ten bate van het werkzaam personeel van het Departement van Oorlog strekken, als ten aanzien van dat van Binnenlandsche Zaken de ambtenaren en bedienden der *Algemeene Landsdrukkerij*, die wel onder dat departement ressorteren, maar daarvan geen integrerend deel uitmaken, zoo als intusschen het *topographisch bureau bij het Departement van Oorlog*.

Dit is evenzeer het geval met de ambtenaren van het *Bureau van den Inspecteur der Geneeskundige Dienst der landmagt*, ten getale van 5, die voor het departement evenmin werkzaam zijn, als het personeel dat aan de inspecteurs der verschillende wapens verbonden is. Wel had men daarom een oogenblik er aan gedacht om het personeel der beide voornoemde inrigtingen van het departement, *als daartoe niet regtstreeks behoorende*, af te scheiden, zoo als daartoe reeds vroeger het voornemen bestond; doch de Minister heeft daarvan afgezien, om zich niet het voorkomen te geven als of hij door schijnbare verminderingen aan het verlangen tot bezuiniging wilde beantwoorden. Trekt men intusschen de voormelde ambtenaren, ten bedrage van 23, van het personeel van het departement af, dan vermindert dit reeds tot 112, en neemt men in aanmerking het benooidigd getal geëmplojeerden die, om redenen hiervóór vermeld, zich niet met redactie, maar met het bijschrijven der stamboeken, de verificatie der monsterrollen enz. bezighouden, dan zal het eigenlijk kader van ambtenaren bij het Departement van Oorlog niet zoo groot worden bevonden.

De burgerlijke ambtenaren worden, in den regel, door militairen vervangen; doch hierop bestaan uitzonderingen, vermits uit de militairen ook burgerlijke ambtenaren worden getrokken, wanneer zulks met de belangen van de dienst bestaanbaar is.

De vergelijking tusschen de traktementen van de chefs der bureaux bij het Departement van Oorlog en dat van Binnenlandsche Zaken valt niet tegen te spreken, maar die ongelijke verhouding bestaat niet enkel bij het Departement van Oorlog.

Ook zal het geen betoog behoeven, dat men bij het laatste departement geene burgerlijke ambtenaren kan opleiden tot het behandelen der zaken van militairen aard, zoo en in dier voege als dit voor de onderscheidene wapens wordt gevorderd. Deze inrigting is niet nieuw; zij heeft sedert jaren zoo bestaan en goede vruchten gedragen.

Wat betreft het opklimmen der militairen die aan het hoofd der bureaux staan tot hooge rangen, die bevordering is op zich-zelve eenigermate afgescheiden van hunne positie bij het departement. Zij blijven een deel uitmaken van het leger en kunnen, wat hunne rangsverhooving aangaat, niet achter worden gesteld omdat zij bij het departement werkzaam zijn. Hunne positie zou dan betrekkelijk zeer ongelukkig wezen, en de Minister zich spoedig van hunnen bijstand verstoken zien, daar het bezwaarlijk van hen zou kunnen worden gevergd, om zich, ten behoeve van het departement en ten koste van hun persoonlijk belang, een zittend leven en zeer ingespannen arbeid te getroosten. En wat de moeilijkheden betreft welke hun rang voor den Minister zou opleveren, die is te hunnen aanzien evenmin aanwezig, als zij dit is ten aanzien van die autoriteiten, welke, ofschoon in hoogerem militairen rang dan de Minister, echter aan zijne bevelen onderworpen zijn. Elk militair kent te dien opzichte te zeer zijne verplichting tot ondergeschiktheid; dan dat dit tot eenige botsing zou kunnen aanleiding geven. Overigens is de meerdere of mindere zelfstandigheid van eenen

Minister geheel van de meerdere of mindere vastheid van zijn karakter afhankelijk, en waar zij integendeel naar den hooger en lageren rang der ondergeschikte ambtenaren zou moeten worden afgemeten, daar kan men verzekerd zijn dat zij nimmer aanwezig was of zal zijn. Met opzigt tot de aanmerking, dat door de leden, die de bovenstaande bedenkingen in het midden bragten, dan ook volstrekt geene waarde werd gehecht aan den aftrek van f 64,500, die op het cijfer der kosten van het departement plaats vindt, hieromtrent moet worden aangevoerd, dat die aftrek in der tijd door de Vertegenwoordiging is verlangd en, ter voldoening aan dat verlangen, steeds wordt opgegeven.

Het bij deze afdeeling aangemerkte aangaande den onjuisten aftrek der traktementen is in de nota, hiervóór bij § 10 vermeld, ter rectificatie aangewezen; en wat nu betreft het verschil tusschen het getal van 5 luitenants der infanterie en 1 luitenant der artillerie op den toelichtenden staat voor het departement uitgetrokken, terwijl er slechts 3 luitenants bij den staf der infanterie (art. 9) en geen bij den staf der artillerie (art. 11) voorkomen, hieromtrent zij gezegd, dat men bij artt. 9 en 11 het getal officieren heeft gesteld dat bij het opmaken der begrooting (1 Augustus) bij de gemelde staven als werkelijk bij het Departement van Oorlog gedetacheerd werd gevoerd, terwijl op den toelichtenden staat van het departement ook die officieren zijn gebragt, die bij het uitvallen der burgerlijke ambtenaren na 1°. Januarij aanstaande de plaatsen der laatsbedoelde zullen innemen.

IIde AFDEELING.

Staf van het leger, administratie der armee enz.

Art. 4. Ten aanzien van de opheffing der brigades, ook ten verleden jare in het Voorloopig Verslag omtrent het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting aanbevolen, werd in de betrekkelijke Memorie van Beantwoording door den Minister, onder anderen, gezegd:

„Zoodra men zal zijn overgegaan tot het meer bepaald aanwijzen van vaste standplaatsen aan de verschillende wapenkorpsen, zal het in overweging komen, of en in hoe verre de indeeling in brigades dient te worden bestendig tot bereiking van het boven omschrevene [eene voldoende concentratie der brigade], en zoo dit niet mogt kunnen worden verkregen, of men dan, even als vroeger, de troepen onder bevel van territoriale kommandanten zal stellen.”

Nu heeft de aandachtige overweging van de zoo moeilijke en ingewikkelde zaak der garnizoens-indeeling den Minister de volstrekte onmogelijkheid doen blijken, om die indeeling met de brigade-formatie in eenigzins voldoende verband te brengen; en aangezien nu bovendien de ondervinding hem spoedig heeft geleerd, dat daarmede tevens het doel dier formatie, het enig nut daaruit te trekken verloren ging, zoo bleven slechts de nadeelen bestaan eener regeling, waarbij nagenoeg alle zelfstandigheid en werkdadigheid der brigade-generaals op den achtergrond verdwenen. Zij werden, indien de Minister zich zoo eens mag uitdrukken, eenvoudig de kanalen eener omslagtige correspondentie, eene weinig opwekkende stelling, welke door het meerendeel dier opperofficieren diep werd gevoeld.

Daarbij had de regeling van den werkring der generaals in het algemeen nog een ander nadeel, te gevoeliger wanneer hun getal, gelijk bij ons, uiterst beperkt is. Bestemd om in tijd van oorlog uit de drie wapens te zamen gestelde korpsen aan te voeren, bleven zij in vreedstijd aan de wapens waartoe zij niet behoorden nagenoeg ten eenemale vreemd; eene omstandigheid die, bij wijze van terugwerking, tusschen de verschillende wapens een geest van afzondering moest in stand houden, welke de wording van het leger tot een krachtig samenwerkend geheel, te meer noodig wanneer dat leger klein is, zoo zeer in den weg staat; een geest die wellicht nog eenigen tijd zijne afkeurende stem tegen de nieuw ingevoerde regeling zal doen hooren. Lindelijk, voor zoover niet eene

speciale roeping hun daartoe de gelegenheid opende, of wel bijzondere lust hen daartoe aanspoorde, bleven zij, die eenmaal kunnen geroepen worden om bij de verdediging des lands de operatiën, hetzij geheel, hetzij voor een gedeelte te besturen, aan de kennis dier defensie grootendeels vreemd, en het behoeft niet te worden gezegd, welke schromelijke gevolgen eene onwetenschap zou kunnen hebben, die voortaan niet meer zal kunnen of mogen bestaan; te meer daar de Minister zich zal beijveren om voor allen die met eenig belangrijk bevel zijn belast, de bronnen te openen waaruit eene volledige kennis van 's lands defensie kan worden geput.

Het verkrijgen eener gewenschte decentralisatie, gepaard aan eenvormigheid, regelmatigheid en vereenvoudiging van de dienst; het verschaffen aan de generaals van de zoo noodige zelfstandigheid en een nuttigen werkkring, die tot werkdadigheid en leven opwekt; hen krachtens de hun opgedragen dienstverrichtingen met de verschillende wapens in aanhoudende betrekking te stellen en met de landverdediging bekend te doen worden, — dat alles heeft men met het instellen der militaire afdeelingen getracht te bereiken, en de Minister houdt zich overtuigd, dat, wanneer de onderscheidene militaire autoriteiten aan den tegenwoordigen gang van zaken gewoon en in den geest der daartoe betrekkelijke voorschriften doordrongen zullen zijn, deze maatregel eene belangrijke vereenvoudiging in het algemeen beheer van het leger zal ten gevolge hebben, en tevens eene regelmatigheid, waarvan eerst in oorlogstijd de groote voordeelen ten volle zouden uitkomen.

Bij de verdeling van het Rijk in de bedoelde afdeelingen moest ook zooveel mogelijk op het te houden territoriaal bevel worden gelet, vooral met het oog op het militiewezen, om daarin geene verwarring te brengen; doch de Minister, het zij met de meeste bescheidenheid gezegd, heeft niet zonder bevreemding kennis genomen van de opmerking van verscheidene leden, welke die verdeling als zuiver territoriaal hebben beschouwd en buiten verband met de verdedigingsliniën. Integendeel, dat verband is, zooveel slechts eenigzins mogelijk, in het oog gehouden, gelijk reeds uit eene vlugtige beschouwing kan blijken.

Zoo bevat de 6de afdeeling — Friesland, Groningen en Drenthe — het gedeelte des Rijks, waarvan de verdediging afzonderlijk en secundair is.

In de 2de afdeeling — Gelderland en Overijssel — bevinden zich de linie van den IJssel, de Betuwe en de Waal, welke stellingen onderling in het naauwste verband staan.

De 4de afdeeling — Noordholland en Utrecht — met de voorafgaande in onmiddellijke betrekking, bevat de linie van de Grebbe, het voornaamste deel der Nieuw-Hollandsche linie en die van Amsterdam; derhalve met de 5de afdeeling — Zuidholland — waartoe het gedeelte der Nieuw-Hollandsche linie tusschen de Lek en de Merwede behoort, de centrale stelling van Holland.

Tot die beide afdeelingen, de 5de en 4de, behoort bovendien de verdediging onzer kusten, van de Vliestroomen tot de monden van de Maas, dat is het hoofddeel der kustdefensie, die voor de 6de afdeeling en de 5de aan de andere zijde slechts van secondaire aard is.

De laatstgenoemde afdeeling — Zeeland, — waaraan bij de verdediging in het algemeen eene geheele secundaire en toch in sommige opzichten belangrijke rol is aangewezen, is wegens hare geïsoleerde ligging, vooral bij strenge winters, niet bij eene der aangrenzende afdeelingen gevoegd geworden, en eveneens is de Minister overtuigd, dat het afzonderlijk bestaan der 7de afdeeling — Limburg — door hare vooruitgeschoven ligging, zich met opzigt tot de defensie voldoende laat verklaren en wettigen.

Eindelijk bevat de 1ste afdeeling het voornaamste deel van ons zuidelijk frontier en hangt, met opzigt tot deszelfs verdediging, met de 5de en 7de afdeeling te zamen.

Wat betreft de vraag, of niet aan één of meer der inspecteurs van de onderscheidene wapens tevens de betrekking van kommandant eener militaire afdeeling zou kunnen worden toegekend, zoo moet de Minister doen opmerken, dat de

werkkring dier inspecteurs van te uitgebreiden aard is, dan dat zij tevens met het bevel in eene militaire afdeeling zouden kunnen worden belast; maar ten andere, dat zij regelmatig gedurende een geruimen tijd van het jaar van hunne standplaats afwezig zijn en ook, in eene militaire afdeeling het bevel voerende, de onder hunne regstreeksche bevelen staande troepen in het laatste ressort zouden inspecteren.

De Minister zal nimmer bezuiniging, waar het slechts eenigzins kan, uit het oog verliezen; doch hij moet hier rondborstig te kennen geven, dat hij, met de instelling der militaire afdeelingen, in de allereerste plaats *verbetering* heeft op het oog gehad; en moge die verbetering eenige meerdere uitgaven vorderen, dan worden die, gelijk de Minister vertrouwt, door elders verkregen bezuinigingen ruimschoots opgewogen.

In iedere afdeeling zijn de noodige officieren van den generalen staf en voor de administratie een intendant werkzaam, allen ter beschikking van den militair bevelhebber, zoodat daardoor in elk opzigt een geheel wordt gevormd, dat tot den geregelden gang van de dienst in elk gegeven geval noodig is, en waarvan het nut eerst bij spoedvereischende omstandigheden ten volle zou worden opgemerkt. — De geringe vermeerdering van uitgaven, waarop in deze paragraaf wordt gewezen, zal wel, zoo de Minister vertrouwt, door het hierboven aangevoerde gebillijkt worden.

De staven van het leger zijn niet te uitgebreid, maar integendeel naauwelijks toereikend om bij onverhoopte omstandigheden in de eerste behoeften van de dienst te voorzien.

De vermeerdering der bureaustkosten voor de bevelhebbers in de militaire afdeelingen heeft plaats, omdat het bewezen is dat de huur van het lokaal, de belooning van de schrijvers, het vuur en licht, benevens de registers en verdere schrijfbehoeften, op verre na niet te vinden zijn uit de som, vroeger voor bureaustkosten aan de brigade-kommandanten toegekend. Dat de officieren, die als adjudant bij den Koning en de Prinsen van den bloede zijn geplaatst, in de bevordering bij dat wapen, waaruit zij afkomstig zijn, blijven deelen, ligt in den aard en kan niet anders dan billijk worden genoemd; en vermits die officieren, eenmaal in die eervolle betrekking opgetreden, niet telkens bij rangsverhooging door anderen kunnen worden vervangen, zoo is de vermeerdering van uitgaven die daaruit voortvloeit, gelijk wel van zelf spreekt, niet te ontgaan. Intusschen mag men niet vergeten dat tot dusverre slechts drie dier adjudanten het traktement van hoofdofficier genieten en de vijf overigen dat van kapitein of luitenant.

Wat overigens de toelage dier officieren betreft, welke sedert geruimen tijd van f 1200 op f 600 is teruggebracht, men geloofte dat die geenszins overdreven is, gelet op de meerdere uitgaven waaraan zij wegens meerdere vernieuwing van uniform enz., onderworpen zijn, en voorts ook op de omstandigheid dat zij geene schadeloosstelling wegens reis- en verblijfskosten voor gedane reizen mogen in rekening brengen.

Met betrekking tot het traktement van den generaal-majoor, gemagtigde bij de militaire commissie tot de Deutsche Bondsvergadering, geloofte de Minister niet dat in het algemeen een traktement, als zoodanig, zelfs slechts voor een gedeelte door een aan Nederland vreemde Staat zou kunnen worden voldaan. Waarschijnlijk is ook uit dien hoofde die quaestie nimmer te voren geopperd.

Art. 6. Algemeen wordt erkend hoe nuttig, hoe noodzakelijk de dienst der intendance te welde is, en in welke noodlottige omstandigheden, in den regel, een leger wordt gebracht waarbij zij in oorlogstijd te kort schiet in de zoo uitgebreide en moeilijke taak om voor de behoorlijke verpleging der troepen, de betaling, voeding, kleeding, de transporten, de hospitalen enz., te zorgen, en eene goede controle over het rigtig beheer van gelden en goederen uit te oefenen.

Dat wat niet algemeen schijnt te worden gevoeld en erkend, is de volstrekte noodzakelijkheid om daartoe in vredetijd een geschikt personeel te vormen, genoegzaam talrijk om ten minste niet, bij de eerste de beste omstan-

digheden van buitengewonen aard, de belangrijkste voorzieningen aan geïmproviseerde en slechts half geschikte werktuigen te moeten overlaten. Zijn zulke omstandigheden eenmaal dáár, ja, dan hebben de eischen, die men aan de militaire administratie stelt, schier geene grenzen, en met den meesten spoed moeten de noodige voorzieningen worden getroffen, de vele behoeften van het leger vervuld; doch wanneer er sprake is om reeds in tijd van vrede een zeker personeel daartoe op te leiden en te oefenen, voldoende om ten minste dadelijk in de behoefte eener eerste wapening te kunnen voorzien, dan worden er steeds, bepaaldelijk onder hen die niet tot de administratie van het leger behooren, deskundigen gevonden, die beweren, dat op het personeel van dat dienstvak nog wel wat te bezuinigen valt.

Toen in het vorige jaar eenige voorzorgmaatregelen voor te vreezen verwikkelingen moesten worden genomen, en voorzieningen getroffen, zoo tot aanschaffing van kleeding, hospitaalgoederen, kampements-effecten, als van paarden en paardentuig; toen er tevens weder eenige troepen in kampen werden vereenigd en, ten gevolge van den buitengemeen ongunstigen gezondheidstoestand bij het leger, buitengewone middelen tot het inrigten van lokalen tot verpleging van zieken moesten worden daargesteld; toen daarenboven voor de dienst bij het Limburgsch bondscorps, dat in marschvaardigen staat werd gebragt, een intendant moest worden aangewezen, — toen bleek het overtuigend hoe zeer een personeel van slechts *negen* intendanten, reeds bij die taak met werkzaamheden *meer* dan overladen, indien werkelijk de wapening tot voorbereiding ten oorlog had moeten plaats hebben, ten eenemale ontoereikend zou zijn geweest om eenigzins naar behooren in de dienst te voorzien. Oopenhooping van achterlijke werkzaamheden, verwarring, vertraging en stilstand in den gang van zaken, en mitsdien tienvoudige verspilling van eenige duizenden gulden, in tijd van vrede verkeerdelijk uitgespaard, — dat alles zou niet lang zijn uitgebleven.

Bij onverwachte gebeurtenissen zijn wij in staat — en kunnen ook in het geval komen dit te moeten doen, — om onmiddellijk twee divisien infanterie, eene brigade kavallerie en zes batterijen veld- en rijdende artillerie te velde te brengen, waarbij al dadelijk *negen* intendanten behooren. Voor het te houden toezigt over de, dan zooveel meer uitgebreide administratie bij de korpsen, de zorg voor de betaling, de verpleging enz. van het gedeelte des legers, dat niet dadelijk te velde trekt, zijn dan zeker minstens *zes* intendanten noodig, terwijl men, in die omstandigheden, bij het Departement van Oorlog zeer zeker de drie officieren van dat dienstvak niet zal kunnen ontberen, die daarbij thans werkzaam zijn; en wanneer men nu al verder in aanmerking neemt, dat de zorg voor het approvianderen der vestingen mede tot den werkkring der intendance behoort, dan zal het duidelijk zijn, dat het thans daarbij aanwezig personeel van 15 officieren slechts als eene geringe kern kan worden beschouwd; eene kern die, zoodra het geheele leger op voet van oorlog wordt gebragt, voor de dienst bij het hoofdkwartier, bij de divisien en brigades, alsmede in eenige voorname vestingen en versterkte stellingen, tot minstens 28 officieren zal moeten worden uitgebreid.

Dit een en ander heeft er toe geleid om het zoo geringe personeel der intendance eenigzins te vermeerderen. Ook op dit zoo gewigtig punt het verkeerde eener weleer te ver gedreven bezuiniging inziende, heeft de Minister, altoos binnen zeer matige perken, in de bestaande leemten trachten te voorzien.

Art. 8. Met opzigt tot de geschiktheid van het gebouw, oorspronkelijk voor het topographisch bureau aangekocht, neemt de Minister de vrijheid te herinneren, dat die aankoop in der tijd heeft plaats gehad, opdat de vertrekkende, door gezegd bureau in het Binnenhof geoccupeerd, ter beschikking zouden kunnen komen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waaraan behoefte was. Dat van het aangekochte gebouw voor de topographie een goed gebruik is gemaakt, getuigen de kaarten welke aldaar zijn vervaardigd; doch de volkomen geschiktheid voor werkplaatsen van dien aard kan men aan een lokaal,

dat eigenlijk meer voor gewoon bureau geschikt is, niet toekennen. Toen dus voor het magazijn van geneesmiddelen eene nieuwe inrigting tot stand moest worden gebracht, waarvoor ten vorigen jare reeds op de begrooting voor 1860 fondsen werden aangewezen, begreep men, dat men van die gelegenheid moest gebruik maken, om daarin gelijktijdig het topographisch bureau te vestigen, als wanneer men daarvoor vertrekken van een beter licht voorzien kon verkrijgen, terwijl dan tevens het bureau der artillerie, ook uit het Voorhout kon worden verplaatst en overgebracht in het huis, alwaar thans het topographisch bureau gevestigd is, waardoor het bureau der artillerie, hetwelk een uitgebreid deel van het departement uitmaakt, alsdan meer in de nabijheid daarvan zal geplaatst zijn.

Wat nu de vraag betreft, hoe lang het nog zal duren eer de groote topographische kaart des Rijks geheel gereed zal wezen, men vleit zich dat zulks op den daarvoor bestemden tijd, in 1865, het geval zal zijn. Doch die voltooiing kan niet die gevolgen hebben welke men zich daarvan voorstelt.

Reeds in de Memorie van Beantwoording op het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857, bladz. 11, is gezegd geworden: »dat de gravure der topographische kaart, toen ter tijd geenszins de hoofdzaak was, maar als een secundair werk bij het topographisch bureau onderhanden was genomen." Wel zal op dat tijdstip het tijdelijk personeel kunnen worden ontslagen, hetwelk om de vervaardiging dier kaart te bespoedigen in dienst is genomen, doch de overige werkzaamheden zullen ter nauwer nood door het vaste personeel verrigt kunnen worden. De tegenwoordige inrigting bestaat sedert vele jaren. Volgens een besluit des Konings van den 20sten Januarij 1856 kunnen daarvan de onderscheidene departementen van algemeen bestuur gebruik maken, zoo als doorgaans plaats heeft, blijkbaar onder andere uit het belangrijke werk der *riverkaarten*, hetwelk voor het Departement van Binnenlandsche Zaken werd verrigt; terwijl tevens aan die inrigting vele jongelieden worden gevormd, welke daarvoor anders minder gelegenheid zouden hebben, waarvan er reeds in 's Rijks overzeesche bezittingen zijn geplaatst en aldaar met goed gevolg werkzaam zijn.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Dat de Koninklijke Akademie niet onaanzienlijke uitgaven vordert, zal de Minister geenszins ontkennen; doch eene andere vraag is, of die uitgaven vermeden kunnen worden, en dan gelooft hij die vraag ontkennend te moeten beantwoorden. Immers wanneer reeds in 1828 aan de dringende noodzakelijkheid is voldaan om eene instelling in het leven te roepen, die sedert een sieraad van ons vaderland is geworden, en waarvan niet alleen het leger hier te lande, maar ook dat in Indie de schoonste vruchten heeft geplukt en nog voortdurend plukt, dan zou men thans, meer dan 50 jaren later, nu kennis en wetenschap met reuzenschreden zijn vooruitgegaan. ongaarne het gevoelen onderschrijven, dat de opleiding aan de akademie voor de officieren, zelfs van hetgeen men eertijds noemde de niet-wetenschappelijke wapens zou kunnen worden gemist. Integendeel, de overtuiging bestaat, dat zulks op die wapens den meest verderfelijken invloed zou hebben en dat men zich te laat zou beklagen de middelen ongebruikt te hebben gelaten, die tot de intellectuele ontwikkeling van het officierskorps daarbij ten dienste stonden. En al ware het nu ook, hetgeen de Minister niet gelooft, dat een maatregel als hierboven zeer aanzienlijke bezuiniging in de uitgaven zou opleveren, ook dan nog meent hij te mogen aannemen, dat het nooit in de bedoeling der Vertegenwoordiging zou kunnen liggen, om eenig geldelijk voordeel ten koste van het intellectueel gehalte der officieren te willen verkrijgen. Men herhaalt het, die bezuiniging zou ook geenszins tegen de groote voordeelen opwegen, welke het leger, zoo hier als in Indie, vooral in de toekomst, door de splitsing zou ondervinden. Maar zijn

bovendien de uitgaven voor de Militaire Akademie inderdaad wel zoo uiterst aanzienlijk, als men bij eene oppervlakkige beschouwing zou vermeenen? Gezwegen van de omstandigheid, dat bij eene wijziging, bij eene splitsing in de opleiding; verschillende uitgaven daarvoor toch bij de korpsen of elders zouden moeten worden overgebracht, zijn er weder andere zaken, welke geenszins uit het oog mogen worden verloren, maar integendeel op de beoordeeling van het hier bedoeld cijfer van zeer beduidenden invloed zijn. Immers zoolang er bij de verschillende wapens een inkompleet aan officieren bestaat — en dat zal wat de infanterie en artillerie betreft nog geruimen tijd het geval zijn, — kan men de som der traktementen van de luitenants dier wapens, bij de akademie werkzaam, geheel aftrekken, vermits die officieren dan toch bij hunne wapens zouden optreden. En wat de som van f 40,000 uit de koloniale fondsen betreft, deze mag niet zoo zeer als kosten van opleiding dan wel, indien men het zoo eens mag noemen, tot het verkrijgen van grondstof, worden beschouwd. Alleen toch door het aanbieden van kosteloze opleiding is jaarlijks een redelijk getal kadetten voor de Indische dienst te erlangen. Alleen op die wijze is het mogelijk in eene bij het Indische leger bestaande dringende behoefte eenigermate te ontmoet te komen. Men is overtuigd, dat de gelden, daaraan ten koste gelegd, duizendvoudige rente opleveren. Die som van f 40,000 dient derhalve buiten rekening te blijven, wanneer er van kosten van bloote *opleiding* gesproken wordt; want bij het voorhanden zijn van genoegzame stof, zou die som door ouders of betrekkingen betaald en dus inderdaad worden uitgewonnen. Ook de som van f 8000, uit de begroting van Oorlog gekweten, behoort eenigermate in dezelfde categorie. Verdeeld onder ouders of voogden die, zonder dusdanige tegemoetkoming, buiten staat zouden wezen hunne zonen of pupillen aan de akademie te doen plaatsen, mag men aannemen, dat bij het vervallen van die gunst, verscheidene jongelingen voor eene admmissie als kadet zouden wegvallen, van wie het leger thans bekwame officieren mag verwachten. Ook die som dan zou van de kosten der eigenlijke opleiding dienen te worden afgetrokken, gesteld altijd, dat, hetgeen wel niet immer het geval zal zijn, het getal kadetten, dat geplaatst kan worden, buitendien compleet zou wezen.

Eindelijk mag men niet voorbijzien, zoo als reeds hiervoor bij § 1 is te kennen gegeven, dat het militair onderwijzend en leidend personeel enz., bij de akademie werkzaam, bij plotselinge uitbreiding van het leger, als wanneer er aan officieren en kader zoo zeer behoefte zal wezen, van groot, van onberekenbaar nut zal zijn, en dat men in die ernstige omstandigheden zich gelukkig zal achten daarover ten behoeve van de active strijdkrachten te kunnen beschikken; terwijl de kadetten van het 4de en zelfs voor een gedeelte van de drie jongere studie jaren mede eene niet te verwerpen versterking aan kader zullen opleveren.

Wat aangaat den wensch van eenige leden, hier uitgesproken, dat de opleiding der ingenieurs van den waterstaat weder, even als vroeger, aan de Militaire Akademie mogt plaats vinden, de Minister kan niet anders dan zich met dien wensch vereenigen, zonder daarom in eenige beoordeeling te willen treden omtrent de inrigting, welke thans bestaat.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 17. De som van f 50,000, welke bij dit artikel voor geneesmiddelen enz. wordt aangevraagd, heeft de aandacht getrokken, en tot bewijs dat die som werkelijk grooter is dan de behoefte medebrengt, is daaromtrent eene berekening gemaakt, welke aanleiding heeft gegeven tot de vraag, van waar het verschil ontstaat tusschen de aangevraagde gelden en de som, door de bedoelde berekening verkregen.

Al dadelijk moet de Minister doen opmerken, dat de chirurgicale, pharmaceutische en andere behoeften, welke mede onder het onderwerp der genees-

middelen zijn begrepen, niet alleen bestemd zijn voor en verstrekt worden ter dienste van de verschillende militaire zieken-etablissemten in het Rijk, maar dat daaronder ook begrepen zijn de gereedschappen, instrumenten, boeken, het glas- en aardewerk, alsmede het onderhoud der paarden, benoodigd in het algemeen magazijn van geneesmiddelen te 's Gravenhage. De jaarlijksche behoeften aan dit een en ander vorderen dan ook hoogere uitgaven dan bij de gemaakte berekening wordt verondersteld. De som, daarvoor in het vorig jaar uitgegeven, bedraagt f 17,117,78.

Tevens moet hier ook niet uit het oog worden verloren, dat onder de eigenlijke geneesmiddelen zijn begrepen die, benoodigd voor de paarden van het leger.

Verder veroorlooft de Minister zich de opmerking, dat in de bedoelde berekening de 80,000 recepten voor de elders verpleegde zieke militairen *niet*, maar daarentegen de 500,000 verpleegdagen in de garnizoens-infirmariën *wel* moeten voorkomen, terwijl het getal der recepten voor de officieren en militaire beambten, hunne vrouwen en kinderen op niet minder dan 60,000 kan worden gesteld.

Na deze opmerkingen de gemaakte berekening op den voet volgende dan, blijkt dat het getal verpleegdagen in de hospitalen bedraagt..... f 226,000
 dat in de infirmariën..... 500,000
 dat der officieren, militaire beambten, hunne vrouwen en kinderen. 60,000

te zamen..... 586,000

Ieder verpleegdag op één recept per dag stellende, gemiddeld ad 6 cents per recept, geeft .. f 55,160,00

Hierbij te voegen de waarde der te verstrekken geneesmiddelen voor paarden, in 1859 bedragen hebbende ongeveer..... » 2,000,00
 en de chirurgicale, pharmaceutische behoeften, zoo als hiervóór meer omstandig is aangewezen, stellende op..... » 12,840,00

dan verkrijgt men de geraamde som van..... f 50,000,00

De geneesmiddelen, bij de Marine benoodigd, worden insgelijks uit het magazijn van geneesmiddelen te 's Gravenhage geleverd en door middel van overdragen van bezwaar gekweten.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie.

Met opzigt tot hetgeen bij de eerste zinsnede dezer afdeeling omtrent de getrokken geweren is vermeld, neemt de Minister de vrijheid zich te gedragen aan de toelichtingen dienaangaande reeds door hem gegeven. Het veranderen der gewone geweren in getrokkenen zal met de meest mogelijke kracht worden voortgezet.

Het nader onderzoek der kavallerie-karabijnen, ten verleden jare bij de behandeling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting toegezegd, heeft werkelijk plaats gehad, en uit de daarbij genomen proeven is gebleken dat de bestaande karabijn als kavalleriewapen beduidende nadeelen heeft, welke intusschen meer of minder belangrijk zijn te noemen, al naarmate men de eischen voor zoodanig vuurwapen meer of minder hoog stelt. Tevens hebben echter dezelfde proeven aangetoond, dat die karabijn, mogt zij eventueel bij de kavallerie buiten gebruik worden gesteld, een genoegzaam juist schot geeft om met vrucht elders bij de verdediging van het Rijk te worden gebruikt, mits aan dat wapen slechts een verbeterd opzet en eenige andere wijzigingen worden aangebragt. Intusschen is men tot dusverre, omtrent de vervanging der bestaande karabijnen tot geen bepaald besluit gekomen, en dat wel om de twee volgende redenen:

1°. omdat de invoering eener nieuwe karabijn in naauw verband moet staan

met het aannemen van een nieuw geweer, en de proeven met dit laatste nog niet zijn afgelopen :

2°. omdat de denkbeelden omtrent het nut van een juistheids-wapen voor de kavallerie minder eenstemmig zijn dan vroeger, en het gevoelen, om de karabijnen geheel door pistolen te vervangen, of wel slechts een klein gedeelte der ruiters van karabijnen te voorzien, meer en meer veld wint.

Het plaatsen der *pyrotechnische school* op zelfstandigen voet was onvermijdelijk, van het oogenblik af aan dat tot het in 't leven roepen dezer inrigting, met het oog op den vooruitgang van dit deel van het vak der artillerie, werd besloten. Wanneer die *school* bij de directie der artillerie, stapel- en constructie-magazijnen ware gevoegd geworden, dan zou daaronder noodwendig het een of ander belangrijk gedeelte der directie hebben geleden. Nu integendeel kon men die uitgebreide en zeer belangrijke directie eenigermate in hare werkzaamheden te gemoet komen, vermits bij het tot stand brengen der pyrotechnische school, daarbij eigenaardig het vervaardigen van slaghoedjes, van munitien en ernstvuurwerken voor de uitrusting van het Rijk, van zoover zulks niet in de vestingen gedaan wordt, moest worden gevoegd.

Ten einde tevens een ruime keuze te hebben voor een directeur in die gewichtige betrekking, en te vermijden dat deze chef te dikwerf moet worden verwisseld, is in de organisatie van het wapen der artillerie bepaald, dat aan het hoofd der pyrotechnische school een majoor, luitenant-kolonel of kolonel kan worden geplaatst. Die chef is tevens belast met de inspectie der buskruid-fabricatie, welke betrekking voor weinige jaren nog aan een hoofd-officier der artillerie *afzonderlijk* was opgedragen. De tegenwoordige directeur der pyrotechnische school is eerst sedert korten tijd, naar ouderdom in rang, tot kolonel bevorderd. De omstandigheden kunnen echter medebrengen dat hij eenmaal door een majoor wordt opgevolgd.

De geopperde bedenking ten opzichte der verhouding van de uitgetrokken sommen voor den staf der pyrotechnische school tot die voor daggelden en grondstoffen voor de inrigting benoodigd, zal wegvallen, als men in aanmerking neemt dat de werkzaamheden bij die school voor een groot deel worden verricht door gedetacheerde militairen, aan wie geene daggelden behoeven te worden uitbetaald, en dat de som, voor grondstoffen uitgetrokken, alleen moet dienen voor den aankoop van materialen uitsluitend voor munitien, ernstvuurwerken en scheikundig onderwijs benoodigd, voor zooverre zij niet in de magazijnen voorhanden zijn.

Wat eindelijk aangaat de verhooging van f 2,000 voor verlichting (in art. 21 k), deze is niet alleen het gevolg van de daarstelling der pyrotechnische school, maar ook, en wel voor een groot deel, van de omstandigheid, dat in de andere etablissementen, inzonderheid in den geweerwinkel, door het verwerken van grootere sommen, de werkuren aanmerkelijk zullen vermeerderen en mitsdien meer behoefte aan verlichting zal ontstaan.

XIde AFDEELING.

Materieel der Genie.

Art. 22. Een deel der leden heeft gemeend ook nu op de slechting van eenige onzer vestingen te moeten blijven aandringen, terwijl als voorbeeld van die welke geheel zouden kunnen verdwijnen, zijn genoemd: Bergen-op-Zoom, Deventer, Venlo en Zutphen.

Omtrent het lot der eerstgenoemde vesting en wat van hare werken zou dienen te worden behouden bijaldien men tot slechting overging, kan geene beslissing worden genomen alvorens de digting der Ooster-Schelde en de rigting van den Zeeuwisch-Limburgschen spoorweg zullen zijn bepaald.

Intusschen moet de Minister de vrijheid nemen te doen opmerken, dat de slooping eener vesting, zoo niet geheel, dan toch in zoo ver moet worden uitgevoerd, dat de vijand zich van het overblijvende niet in zijn voordeel kunne

bedienen. Het slechten eener vesting als Bergen-op-Zoom kost derhalve niet alleen veel geld, maar vooral ook tijd, hetgeen de vraag doet rijzen, of het thans wel raadzaam zij in het algemeen aan het slechten van vestingen te denken.

Het bevreemdt eenigzins dat met Deventer en Zutphen ook niet tevens Doesburg is genoemd. Hoe dit echter zij, die drie plaatsen zijn geene vestingen, maar slechts bruggenhoofden, die men in den vorm van stevige veldwerken zou moeten daarstellen, indien zij niet reeds als voormalige vestingen bestonden. Die bruggenhoofden zijn voor de verdediging van den IJssel volstrekt noodig. Zij worden daarbij door troepen van het veldleger tijdelijk bezet en bij den terugtogt van die rivier terstond ontruimd, zoodat zij geene active strijdkrachten aan dat leger onttrekken.

Alle andere beschouwingen betrekkelijk de vesting Venlo daargelaten, zoo geloofde de Minister niet dat het raadzaam zou zijn, het punt waar de spoorweg naar Duitschland de Maas zal snijden onversterkt te laten, veel minder nog eene vesting te sloopen, die daar reeds bestaat.

Art. 25. De meening dat er tegen het slechten van den hoofdwal van Nijmegen uit een krijgskundig oogpunt geene bedenkingen zouden bestaan is niet gegrond. Integendeel, zonder reduct, dat de inwendige ruimte der verschanste legerplaats bestrijkt en den terugtogt der troepen uit de voorliggende werken kan beschermen, zou de waarde dier legerplaats zeer gering zijn, en wel verre dus dat de voorgenomen verbetering van het geretrancheerde kamp de vesting Nijmegen overbodig maakt, zal zij juist daardoor meer belang verkrijgen dan zij nu heeft.

Eene geheel andere vraag is, of niet de bestaande enceinte van Nijmegen gedeeltelijk door meer voorwaarts gelegen wallen zou kunnen worden vervangen, en dit zou inderdaad niet alleen mogelijk wezen, maar zelfs der verdediging voordeelig zijn. Het heeft dan ook bij den Minister een punt van zeer ernstige overweging uitgemaakt; doch aangezien een naauwgezet onderzoek heeft bevestigd, dat eene zoodanige uitbreiding niet dan ten koste van zeer aanzienlijke sommen is te verkrijgen, zoo heeft de Minister geene vrijheid gevonden om deswege enig voorstel te doen.

Ware dit niet het geval, hij zou zich gelukkig achten tot bevordering der nijverheid en van den handel eener zoo aanzienlijke gemeente te mogen medewerken, en den last te verminderen, die ontegenzeggelijk op de bevolking der meeste vestingen in meerdere of mindere mate drukt.

De legerplaats bij Milligen is — het valt niet te ontkennen — met opzigt tot de defensie niet gunstig gelegen, maar als oefeningsplaats voor het leger is zij allezins geschikt.

Wanneer de som, thans voor de inrigting te Milligen aangevraagd, zal zijn besteed, zullen daarvoor geene, ten minste geene noemenswaardige uitgaven meer behoeven te worden gedaan; en wat betreft het vroegere denkbeeld om de legerplaats op grootere schaal aan te leggen, zoo moet de Minister al dadelijk verklaren dat zoodanig voornemen bij hem geen enkel oogenblik heeft bestaan en ook nimmer zal bestaan. Er zullen te Milligen geene gebouwen tot huisvesting van troepen worden gesticht.

De Utrechtsche of Nieuw-Hollandsche linie is voorzeker onze meest gewichtige defensielinie. Zij is volstrekt onmisbaar om met het grootste gedeelte onzer active strijdkrachten den vijand vóór en bij onze rivieren het hoofd te kunnen bieden; doch zoolang de defensive stellingen bij die rivieren niet behoorlijk tot verdediging zijn ingerigt, zoolang ook blijft de Utrechtsche linie het grootste deel van hare waarde missen, omdat zij alleen niet kan worden geacht een voldoende middel van verdediging te zijn. Bovendien is er tijd noodig tot het stellen harer inundatiën, en het zou dus reeds dáárom alleen noodig wezen, dat wij behoorlijk aan onze buitenliniën kunnen standhouden.

Overigens zijn de werken der Utrechtsche linie reeds zoo ver voltooid, dat zij voor eene goede verdediging vatbaar is, mits slechts de inundatiën zijn gesteld; en aangezien nu de middelen tot dit laatste, wat den daartoe benodigden tijd

betreft, verbetering behoeven, zoo zijn juist ook daárvoor bij deze begrooting eenige gelden aangevraagd.

Het zijn de bovenstaande beschouwingen die er den Minister toe hebben geleid om zoo spoedig mogelijk onze buitenliniën in verdedigbaren staat te brengen. Van daar, in den loop dezes jaars, de suppletoire aanvragen voor stellingen bij de Willemstad en Numansdorp, bij Heusden en 's Bosch, zoomede de gelden tot verbetering der stelling bij Nijmegen op de begrooting voor 1861 gebragt, en het voornemen des Ministers om, wordt hem daartoe tijd en gelegenheid gelaten, opvolgend voor de werken tot verdediging der Over-Betuwe en van den Boven-IJssel, en tot verbetering der Grebbe-linie, de noodige gelden aan te vragen, zonder daarom datgene uit het oog te verliezen, wat nog tot voltooiing der Utrechtsche linie behoort te worden gedaan.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

§ 26. Gelijk reeds bij § 5 der Memorie van Toelichting is te kennen gegeven, steunen de overeenkomsten tot het overnemen der kazernen, met de gemeentebesturen reeds grootendeels gesloten of nog te sluiten, alle op een vast en eenparig beginsel, namelijk: de aan de gemeenten behoorende kazernegebouwen worden kosteloos tot militair gebruik afgestaan en voortaan ten koste van het Rijk onderhouden. Zijn de bedoelde gebouwen niet meer voor militair gebruik noodig, dan worden zij aan de gemeenten teruggegeven in den toestand waarin zij zich op dat oogenblik zullen bevinden.

Dat eenige gemeentebesturen aanvankelijk deze zaak op andere voorwaarden wenschten te zien geregeld, laat zich gemakkelijk begrijpen, evenzeer als dat de Minister wel gedwongen was om, van zijne zijde, op voor alle gelijklopende voorwaarden te blijven staan. Immers hoe gezind ook tot inschikkelijkheid jegens gemeenten, die meer dan andere zich opofferingen voor de kazernering hadden getroost, zoo kon hij toch met geene derzelve eene voor haar voordeliger overeenkomst sluiten, zonder dat terstond al de overige dezelfde voorwaarden bedongen. Het standpunt der gemeentebesturen kon in deze zaak onmogelijk dat des Ministers zijn. Zij onderhandelden ieder voor zich-zelve en dus geheel vrijelijk; hij daarentegen moet dit te gelijk met alle doen, en kon met geene mogelijkheid met een derzelve in schikking treden, die terstond de reeds elders gesloten overeenkomsten vernietigde en de reeds ver gevorderde onderhandelingen den bodem insloeg.

Verreweg de meeste gemeentebesturen hebben dit ook aldus begrepen en zijn in deze moeilijke en zeer ingewikkelde zaak met de meeste welwillendheid en redelijkheid te werk gegaan. Het is den Minister hoogst aangenaam deswege zijne erkentelijkheid openlijk te kunnen betuigen. Intusschen lag het in den aard der zaak, dat bij al deze onderhandelingen velerlei bedenkingen, bezwaren, tegenvoorstellen enz., en mitsdien ook veelvuldige en langdurige briefwisseling en herhaald beraadslagen onvermijdelijk waren, en het kan zijn dat dit naar buiten den *schijn* van loven en dingen hebbe aangenomen, hoe weinig ook het niet afwijken van een vast plan zoodanigen naam moge verdienen. Dat echter door den Minister jegens de gemeenten zedelijke dwang zou zijn uitgeoefend is door geen feit hoegenaamd te staven, evenmin als dat hij immer aan eene dier gemeenten eischen heeft gedaan of verlangens geopenbaard, waaraan een gemeenteraad, die zijn pligt kent, niet zou kunnen toegeven. Dit alles kan in de individuele opvatting of verbeelding van dezen of genen hebben bestaan, zeker heeft het nimmer in de intentiën van den Minister gelegen, de belangen des Rijks door onwaardige middelen te bevorderen. Mogten enkele leden vermeenen dat eene algeheele onteigening der kazernen het einde dezer aangelegenheid moest worden, de Minister deelt niet in dat gevoelen. Daardoor zouden zeer groote uitgaven, zonder wezenlijk nut, ten laste van 's Rijks schatkist komen, en hij verheugt zich dan ook, dat de meerderheid der leden zich met de ten dezen op-

zigte door hem gevolgde handelwijze tevreden heeft getoond, terwijl het hem tevens aangenaam is hier te kunnen bijvoegen, dat de regeling dezer belangrijke aangelegenheid weldra geheel zal zijn tot stand gebracht. Wat nu het aangeduide verschil betreft tusschen hetgeen met het gemeentebestuur te Amsterdam is, en met dat te Leeuwarden zal worden overeengekomen wegens den afstand van gronden voor het stichten van kazernen, hieromtrent heeft de Minister de eer het volgende te doen opmerken.

Reeds sedert eenige jaren en vóór het tijdstip dat tot eene algemeene regeling der overname van de kazernen werd besloten, was met het bestuur der hoofdstad van het Rijk over het onderwerp der militaire gebouwen onderhandeld en, als een gevolg daarvan (en dus niet van de ten dezen jare begonnen onderhandelingen met andere gemeentebesturen), is met genoemd bestuur eene overeenkomst gesloten, waarbij aan het Rijk *kosteloos en in vollen eigendom* is afgestaan de kazerne Oranje-Nassau, bestemd tot arsenaal voor de werken in de Amsterdamsche en Utrechtsche linie, terwijl tevens eenige perceelen grond, bestemd om daarop van rijkswegen kazernen en stallen voor de bezetting te bouwen, zullen worden verschaft. De thans nog in gebruik zijnde kazernen, stallen enz., blijven ter beschikking van het Rijk en worden op rijkskosten onderhouden, tot dat die nieuwe gebouwen zullen zijn daargesteld. Men zal, zoo de Minister vertrouwt, wel willen inzien, dat deze overeenkomst geheel op zich-zelve staat en niet gelijk is met die, welke met het gemeentebestuur te Leeuwarden wordt aangegaan. Van laatstgemeld bestuur zullen de aanwezige gebouwen en stallen, even als in andere gemeenten plaats heeft, in gebruik worden overgenomen. De groote kazerne bestaat niet meer; er moet dus wel ten koste van het Rijk een ander gebouw tot huisvesting van het garnizoen worden daargesteld, en daartoe wil men nu den grond en den bouwval koopen, terwijl het Rijk dan ook die kazerne in vollen eigendom zal bezitten.

De som van f 170,000, onder lit. *b* van dit artikel aangevraagd, is uitsluitend bestemd voor den aanbouw der nieuwe kazerne te Leeuwarden.

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

Art 55. Bij de ontbinding van het contract, waarop hier bedoeld wordt, moest voor de voortdurende *verpleging* der bevolking, welke zich ingevolge dat contract in de gestichten Veenhuizen en Ommereschans bevond, en thans volgens de laatste ontvangen opgave nog bestaat uit 156 huisgezinnen, zamengesteld uit 497 hoofden, zorg worden gedragen. Tot dat einde is met den Minister van Binnenlandsche Zaken overeengekomen, dat die bevolking op gelijke wijze in de genoemde gestichten verpleegd zou worden, als door de voormalige Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid geschiedde, tegen betaling, van de zijde van het Departement van Oorlog, eener som, berekend op gelijksoortige grondsagen als in het thans vervallen contract met gemelde commissie waren vastgesteld, met dien verstande evenwel, dat geene nieuwe militaire huisgezinnen zouden worden geplaatst in de genoemde gestichten, en dat de betaling geregeld zou worden in verhouding tot het aantal huisgezinnen en personen op den 1sten Januarij en den 1sten Julij van elk jaar in de gestichten verpleegd wordende. Op deze overeenkomst met den Minister van Binnenlandsche Zaken heeft betrekking het bepaalde bij paragraaf *c* van het onder-artikel 2 van art. 2 der wet van den 19den Augustus 1859 (*Staatsblad* n°. 81), en mede bij paragraaf *c* van het onder-artikel 1 van art. 2 der wet van den 29sten December 1859 (*Staatsblad* n°. 155).

De som van f 54,000, voor die betaling thans uitgetrokken, zal derhalve waarschijnlijk, zoo niet jaarlijks, nogtans van lieverlede verminderen, doch de post kan voor alsnog niet gemist worden. Deze heeft intusschen geen betrekking op eenige bezoldiging wegens het waarnemen van eenige bediening in de

gestichten Veenhuizen en Ommerschans, behoudens het doen van garnizoensdienst door de verpleegde veteranen.

Art. 58. De Minister is niet genoeg op de hoogte, om de hier gevraagde nadere inlichtingen met betrekking tot het te stichten koloniaal militair-invalidehuis te kunnen verschaffen. Dit alleen kan hij bevestigen, dat Zijne Majesteit bij besluit van den 50sten Julij des vorigen jaars, n°. 54, Hoogstdezelfs landgoed Bronbeek, bij Arnhem, ten geschenke heeft gegeven tot de inrigting van een koloniaal militair-invalidehuis; dat die schenking erkentelijk is aanvaard en dat de maatregelen worden voorbereid om dat landgoed aan de bedoeling van den Koninklijken schenker te doen beantwoorden. Dit zal natuurlijk niet kunnen geschieden zonder betrekkelijk belangrijke bijdragen uit de koloniale kas, maar daarvoor zal dan ook aan de invaliden van het leger in Indie, dat steeds voortgaat zoo menigvuldige blijken te geven van moed en zelfopoffering, een toevlugtoord, als eene belooning voor bewezen diensten, geopend zijn.

En wat nu de aanmerking betreft, dat het bedoelde invalidehuis tevens dienstbaar zou kunnen gemaakt worden aan de verpleging van invaliden van het leger hier te lande, behalve dat de zaak, toen de tegenwoordige Minister als zoodanig optrad, reeds was beslist, gelooft hij dat de ondervinding genoegzaam bewezen heeft, dat er voor dat leger geen zoo groote behoefte aan een invalidehuis bestaat. De meeste militairen toch die hier te lande met pensioen de dienst verlaten, zijn met huisgezinnen belast, of wel vinden een onderkomen bij hunne familie. Zij zouden zich niet dan met grooten weerzin bij voortdoring aan de militaire tucht in een gesticht onderwerpen, en geven in ieder geval de voorkeur aan het vrije leven in de stad of op het land, waar zij, tot vroeger handwerk of bedrijf teruggekeerd, noch wat trachten te verdienen.

Art. 59. De zoo veel hogere uitgaaf onder dit artikel, over 1859 dan over vorige jaren, is uitsluitend een gevolg daárvan, dat Zijne Majesteit, in verband met de bij besluit van 11 Februarij 1859, n°. 40, verordende maatregelen tot aanmoediging en bevordering der vrijwillige dienstneming, bij datzelfde besluit, tot eene bijzondere onderscheiding en belooning van zoodanige militairen beneden den rang van officier, die gedurende zes en dertig jaren onafgebroken trouw en eerlijk hebben gediend, eene gouden medaille heeft ingesteld. Daar natuurlijk al degenen, die op het tijdstip van de instelling dier medaille 56 en meer dienstjaren telden, al dadelijk daarmede begiftigd moesten worden, en er, volgens eene globale berekening 70 à 80 medailles daartoe benoodigd zouden zijn, heeft dit de onkosten dier medailles over bedoeld jaar eene som doen belooopen van f 2,599,14.

Gedurende de tien eerste maanden dezes jaars, waarin de medaille, naarmate daarop aanspraak is verkregen, successivelijk is toegekend, zijn er daarentegen nog slechts zes stuks van uitgereikt. Voor zilveren en bronzen medailles is in 1859 betaald f 704,70; voor oranje-zijdentint f 79,20 en voor onderscheidings-teekenen wegens langdurige officiersdienst f 31,25, hetgeen, met de boven opgegeven f 2,599,14 voor gouden medailles, de som uitmaakt ten laste van het aangewezen artikel in rekening gebracht.

Art. 40. Met opzigt tot het kamperen der troepen te Milligen kan de Minister slechts herhalen wat hij bij vroegere gelegenheden als zijne overtuiging daarentrent heeft doen kennen, namelijk dat het vereenigen van een groot aantal troepen in eene legerplaats, voor het leger, dat in zoo vele garnizoenen is verspreid, waar meestal een geschikt oefeningsterrein ontbreekt, niet alleen nuttig, maar zelfs noodzakelijk is.

Het afgelooopen kamp heeft hem in die overtuiging nog meer bevestigd; want al mogt de vele regen niet gunstig op de oefeningen hebben gewerkt en er zelfs op eenige leemten gewezen kunnen worden, dan nog heeft, blijkens de onderscheiden rapporten en berigten, welke desaangaande tot den Minister zijn gekomen, de troepenvereening te Milligen aan de billijke verwachtingen beantwoord, en gestrekt om den graad van geoefendheid der korpsen, die daaraan hebben deelgenomen, aanmerkelijk te verhoogen.

Dat het oordeel van het publiek daarover zeer verschillend is bevreemdt den Minister minder, doch dat dit oordeel *meereendeels* alles behalve gunstig zoude wezen, was hem niet bekend en doet hem zeer leed. Wel heeft hij op de oefeningen te Milligen aanmerkingen hooren maken, zoowel gegronde als zeer ongegronde of meer dan overdreven; doch de eerste zijn een bewijs te meer voor de noodzakelijkheid om de troepen op grooter schaal te oefenen dan in de garnizoenen mogelijk is, en kunnen tevens, bij volgende gelegenheden, tot leering strekken, zoowel van hen die deze oefeningen zullen leiden, als van de ondergeschikten.

Wat verder de tweede soort van aanmerkingen betreft, deze zullen wel nimmer zijn te ontgaan. Zij bewijzen alleen, dat er steeds beoordeelaars worden gevonden die, hetzij in ware kennis of juist oordeel, hetzij in onpartijdigheid, bescheidenheid en welgezindheid, nog altoos veel oefening noodig hebben.

XVde AFDEELING.

Non-activiteits-traktementen, pensioenen en wachtgeld.

Art. 47. De pensioenen der leeraren bij de Militaire Akademie zijn, wel is waar, nog niet volkomen geregeld, doch die omstandigheid oefent geenen invloed hoe ook genaamd uit op de gewezen leeraren dier inrigting, welke *wachtgeld* en geen *pensioen* genieten. De eenvoudige reden dat zij tot de categorie der eerstbedoelde behooren is daárin gelegen, dat zij het radikaal tot pensioen, noch door ouderdom, noch door hunnen diensttijd tot dusver hebben verkregen. Zoolang een ambtenaar niet 65 jaren oud is en 40 jaren dienst telt, kan en mag hij, volgens de wet, niet worden gepensionneerd. Hij erlangt dan wachtgeld tot dat hij de vereischten in beide opzigten bezit, zonder dat hem evenwel de jaren, op wachtgeld doorgebracht, als pensioen worden toegerekend.

De pensioenen der ambtenaren bij de akademie zijn nog niet geregeld, omdat zij vroeger tot de categorie der militaire beambten behoorden, waaruit zij intusschen door de wetten op de militaire pensioenen, in 1851 vastgesteld, geraakt zijn. Sedert zijn er quaestien ontstaan omtrent het tijdstip van hetwelk zij, even als andere burgerlijke ambtenaren, geldelijke bijdragen aan het pensioenfonds verschuldigd zijn. Die quaestie is nog al ingewikkeld, doch men vleit zich eerlang tot de oplossing daarvan te zullen geraken.

ART. 2 DER WET. De reden waarom zoo vele artikelen worden aangewezen als vatbaar om uit den post voor onvoorziene uitgaven te kunnen worden aangevuld, vindt zijn oorsprong in de omstandigheid, dat ieder begrotingsartikel zoo naauw mogelijk wordt berekend, en men beducht is dat er soms een tekort mogt ontstaan. Ten einde evenwel aan het hier te kennen gegeven verlangen gevolg te geven, ziet de Minister er geen overwegend bezwaar in, om uit het bedoeld artikel het 40ste begrotingsartikel te doen vervallen, ten welken einde hierbij eene Nota van Wijziging van het wets-ontwerp wordt overgelegd, en tevens eene kleine omissie in de omschrijving van art. 9 wordt hersteld.

's Gravenhage, 21 November 1860.

De Minister van Oorlog,
(get.) DE CASEMBROOT.

NOTA VAN WIJZIGING.

Art. 1.

IIIde AFDEELING. — Artikel 9. In den 4den regel (*blz. 2, regel 7 v. b. dezer Bijlage*), achter het woord *tijdelijk*, nog te laten volgen: „in betaling”.

Art. 2.

In den 4den regel (*blz. 5, regel 2 v. b. dezer Bijlage*) te doen wegvallen het getal 40.

